

Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru 2021/22

Adroddiad Cenedlaethol

Rhan 1:
Adroddiad Meintiol Cenedlaethol

Cynnwys - Rhan 1: Adroddiad Meintiol

Rhagair	4
1. Crynodeb Gweithredol	6
2. Cyflwyniad	10
3. Methodoleg.....	11
3.1 Proses samplu	11
3.2 Dosbarthu'r holiadur	11
3.3 Priodoli ymatebwyr i Fwrdd Iechyd / Felindre	11
3.4 Safoni Data Byrddau Iechyd (addasu data)	13
3.5 Sgôr gyfartallog Byrddau Iechyd a sgôr Cymru Gyfan.....	13
4. Cyfraddau ymateb.....	14
5. Cymariaethau â blynyddoedd blaenorol	17
6. Yr adroddiad hwn, a chyhoeddiadau dilynol.....	18
7. Deall y canlyniadau cenedlaethol.....	19
8. Canlyniadau cenedlaethol.....	24
8.1 Cyn eich diagnosis	24
8.2 Darganfod bod gennych chi ganser.....	30
8.3 Penderfynu ar y driniaeth a / neu'r gofal gorau i chi	35
8.4 Gweithwyr gofal iechyd proffesiynol	40
8.5 Cefnogi pobl â chanser	53
8.6 Llawdriniaethau.....	57
8.7 Gofal ysbyty fel claf mewnol	59
8.8 Apwyntiadau cleifion allanol.....	68
8.9 Radiotherapi / cemotherapi.....	70
8.10 Trefnu cymorth yn y cartref	72
8.11 Gofal gan eich Practis Cyffredinol	76
8.12 Eich gofal GIG cyffredinol.....	78
9. Deall y canlyniadau ar gyfer Canolfan Ganser Felindre	83
10. Canlyniadau Canolfan Ganser Felindre	85
11. Cymariaethau rhwng gwahanol grwpiau o ymatebwyr.....	93
Atodiad 1.....	108
Atodiad 2.....	109

Rhagair

Mae Cymorth Canser Macmillan a Rhwydwaith Canser Cymru yn falch o gyflwyno'r trydydd Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru. Mae'r arolwg yn ffrwyth partneriaeth hirsefydlog rhwng Cymorth Canser Macmillan a Rhwydwaith Canser Cymru sy'n canolbwyntio'n llwyr ar ddiwallu anghenion pobl sy'n byw gyda chanser yng Nghymru a sicrhau newidiadau cynaliadwy mewn gwasanaethau, ar sail mewnwelediad a thystiolaeth o ansawdd da.

Rydym yn ddiolchgar dros ben i'r miloedd o bobl o roddodd o'u hamser i gwblhau'r arolwg hwn, mewn cyfnod yn eu bywyd a allai fod yn heriol iawn. Bydd eu mewnwelediadau, storïau a phrofiadau'n hollbwysig wrth lywio gwasanaethau canser tua'r dyfodol yng Nghymru wrth i ni ymadfer ar ôl y pandemig COVID-19.

Dros y ddwy flynedd diwethaf, rydym i gyd wedi wynebu heriau eithriadol oherwydd y pandemig. Mae'r GIG yng Nghymru wedi gweithio'n ddiflino ac yn anhunanol i barhau i ddarparu gwasanaethau yn yr amgylchiadau mwyaf anodd. Er hynny, cafwyd effaith ddifrifol ar wasanaethau canser a gallai gymryd blynyddoedd i'w hadfer yn llawn. Mae'r trydydd arolwg hwn yn darparu mewnwelediadau hollbwysig i brofiadau o'r ffordd roedd pobl sydd â chanser wedi cael diagnosis a chymorth drwy gydol eu gofal yn ystod 2020.

Mae'r arolwg diweddaraf hwn yn parhau i ddangos bod lefelau bodlonrwydd uchel â'u gofal a'u triniaeth yn gyffredinol ymysg pobl sydd â chanser, gyda 91% o ymatebwyr yn rhoi sgôr o saith neu fwy allan o ddeg am eu gofal cyffredinol. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod y canlyniadau'n dangos darlun mwy amrywiol o lawer o'r cyngor a'r cymorth a gynigir i bobl yn dilyn eu diagnosis.

Mae'r canlyniadau o'r arolwg hwn yn awgrymu bod Cymru ar y blaen o hyd wrth ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y person, gan fod 90% o ymatebwyr wedi cael enw a manylion cyswllt Gweithiwr Allweddol, sy'n well nag yn yr arolwg blaenorol. Yn ogystal â hyn, roedd 84% o bobl yn gallu cael atebion y gallent eu deall gan eu Gweithiwr Allweddol bob amser neu gan amlaf. Er hynny, dywedodd 58% o bobl nad oeddent wedi cael cynnig cyfle i drafod eu hanghenion a phryderon, a bydd yn rhaid rhoi sylw i hyn o ganlyniad i'r adborth manwl hwn.

Wrth i bobl yng Nghymru deimlo effaith yr argyfwng costau byw, mae'n bwysicach nag erioed eu bod yn gallu cael cyngor a mynegbostio o ansawdd da. Dywedodd 53% o ymatebwyr eu bod wedi cael digon o wybodaeth ynghylch sut i gael at gymorth ariannol neu unrhyw fudd-daliadau roedd ganddynt hawl i'w derbyn. Mae'n bwysig nodi bod 36% ohonynt wedi dweud nad oeddent wedi cael cynnig hyn ac y byddent wedi hoffi cael mwy o wybodaeth. Roedd 54% o ymatebwyr wedi'u hysbysu am gymorth gan y sector gwirfoddol yn ystod eu gofal.

Gwaetha'r modd, gwelwyd dirywiad rhwng arolygon yn y gofal a chymorth dilynol gan y meddyg teulu yn dilyn rhyddhau cleifion o'r ysbyty, a dim ond 31% o ymatebwyr a ddywedodd eu bod "yn bendant ... wedi cael cynnig digon o ofal a chymorth gan eu meddyg teulu a'r practis meddyg teulu": yn 2016, y sgôr ar gyfer hyn oedd 56%, sef dirywiad o 25%. Roedd y pandemig wedi cael effaith sylweddol ar Ofal Sylfaenol ac mae hwn yn faes sydd ag angen sylw a chefnogaeth.

Roedd yr arolwg hefyd wedi dangos bod 80% o ymatebwyr wedi dweud nad oeddent wedi cael trafodaeth am y cyfle i gymryd rhan mewn ymchwil canser, tuedd sydd wedi parhau o'r ddau arolwg blaenorol. Mae hyn yn awgrymu bod angen parhau i roi sylw i'r maes hwn.

Credwn fod yr adborth hwn, a gafwyd yn uniongyrchol gan gleifion ac sy'n cynnwys pob cam yn y llwybr gofal canser o'r ymgyflwyno a'r diagnosis hyd at y gofal a gawsant yn ystod ac ar ôl triniaeth, yn wybodaeth sy'n cynnig mewnwelediad hollbwysig i'r hyn sy'n gweithio'n dda ac i'r meysydd sydd angen eu gwella. Rhaid gwneud defnydd o'r wybodaeth hon er mwyn hyrwyddo datblygiadau mewn gwasanaethau gofal canser lle bo angen.

Rydym yn ddiolchgar i Lywodraeth Cymru am barhau i gefnogi'r arolwg hwn ac am ei hymrwymiad parhaus i roi lle canolog i lais y claf yn y broses o ddatblygu polisi a newid gwasanaethau yng Nghymru.

Richard Pugh

Pennaeth Partneriaethau, Cymru a De-orllewin Lloegr

Cymorth Canser Macmillan

Claire Birchall

Rheolwr Rhwydwaith

Rhwydwaith Canser Cymru

1. Crynodeb Gweithredol

Mae'r canlyniadau a gyflwynir yn yr adroddiad hwn yn dod o'r trydydd Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru a gynhaliwyd gan IQVIA yn 2021/2022, ar ran Cymorth Canser Macmillan a Rhwydwaith Canser Cymru.

Pwrpas yr Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru yw mesur a deall profiadau cleifion o ofal a thriniaeth cancer yng Nghymru er mwyn helpu i hyrwyddo gwelliannau ar lefel genedlaethol a lleol. Bydd canfyddiadau'r adroddiad cenedlaethol hwn, ynghyd â dangosfwrdd data, yn ogystal â'r adroddiadau am Ymddiriedolaethau a Byrddau Iechyd Lleol sydd gydag ef, yn ein helpu i ddathlu'r hyn sy'n gweithio'n dda, ond hefyd yn cyfrannu at sicrhau gwelliannau pellach mewn gofal cancer drwy dynnu sylw at feysydd pwysig a godwyd gan bobl sy'n byw gyda chanser ledled Cymru. Mae'n bwysig nodi, wrth ddarllen yr adroddiad, y bydd rhai canrannau nad ydynt yn dod i gyfanswm o 100%, a hynny oherwydd y broses talgrynnu a ddefnyddir i ddadansoddi'r data. Gweler yr adran ym Mhennod 7 o dan y pennawd 'Confensiynau Adrodd Eraill' am ragor o fanylion.

Roedd y pandemig COVID-19 wedi dod â newidiadau eithriadol yn ei sgil i'r gwaith o ddarparu gwasanaethau clinigol er mwyn cyfyngu ymlediad y feirws ac roedd hyn wedi effeithio ar y profiad o ofal. Gan fod arolwg 2021-22 yn cynnwys profiadau'r rheini a gafodd driniaeth rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr 2020, mae'r effaith ychwanegol ar wasanaethau a'r gallu i ddarparu gofal yn ystod y pandemig COVID-19 wedi cael ei chynnwys. Daeth llai o gleifion i'r ysbytai ac i bractisau meddygon teulu am apwyntiadau wyneb yn wyneb; cynhaliwyd nifer mawr o ymgynghoriadau drwy ddull rhithwir; ac yn aml gofynnwyd i'r rheini a ddaeth i apwyntiadau wyneb yn wyneb i gael archwiliad neu driniaeth i ddod ar eu pen eu hunain. Er bod hyn wedi'i wneud i gydymffurfio â chanllawiau cenedlaethol ar atal a rheoli heintiau, bydd hyn wedi cael effaith ar brofiadau.

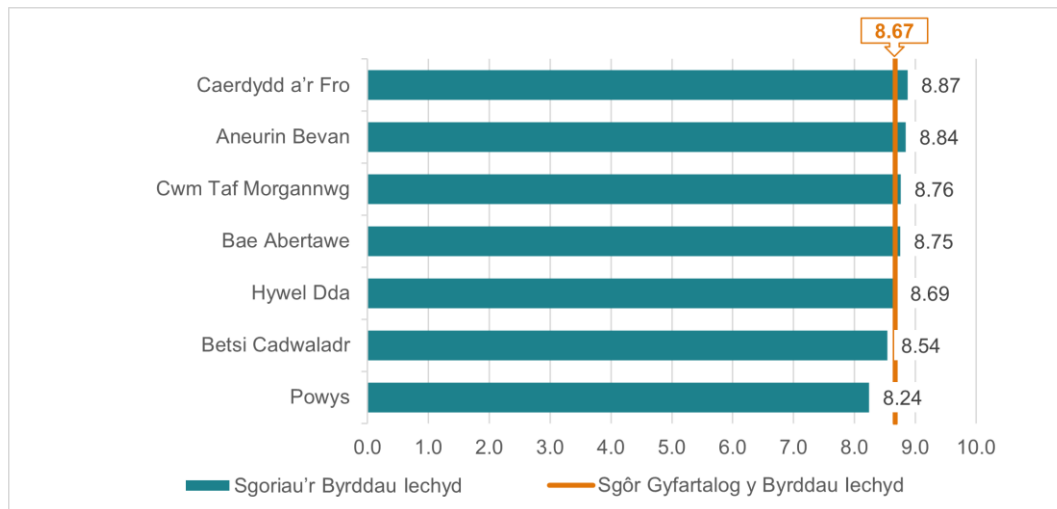
Roedd effaith y pandemig wedi amrywio ar wahanol adegau rhwng Byrddau Iechyd ac yn ymddiriedolaeth Felindre yn ôl niferoedd yr achosion o COVID, natur y gwasanaethau, a chapasiti'r gweithlu. Gan fod hyn wedi amharu'n gyffredinol ar wasanaethau gofal sylfaenol (e.e. mynediad at feddygon teulu a fferyllfeydd), gwasanaethau cymunedol (e.e. iechyd a gofal cymdeithasol), gofal eilaidd (e.e. ysbytai a gwasanaethau arbenigol), a'r trydydd sector (e.e. cymorth gan elusennau), gwnaed addasiadau sylweddol i'r ffordd o ddarparu a chael mynediad at y gwasanaethau hyn. Byddai hyn wedi gallu effeithio, yn ei dro, ar y gallu i rannu gwybodaeth ymarferol, ategol a chyfannol ar draws y llwybr gofal cancer, o'r arfer o gyflwyno gwybodaeth wyneb yn wyneb i'r angen i ddibynnu ar ddulliau cysylltu drwy'r post/o bell/digidol.

Mae'n bwysig cydnabod cyd-destun y pandemig wrth ddehongli'r adroddiad er mwyn llawn werthfawrogi'r amgylchiadau lle'r oedd cleifion yn adrodd am eu profiadau. Lluniwyd yr adroddiad hwn er mwyn rhoi darlun cywir o'r hyn a rannwyd â ni gan bobl a gafodd ofal cancer yn ystod y cyfnod hwn. Er nad yw'n beirniadu'r ddarpariaeth o ofal mewn unrhyw ffordd nac yn wir yn rhesymoli neu ddehongli'r ymatebion hyn, bydd myfyrio ar rai o'r sylwadau a rannwyd gan bobl am effaith COVID-19 yn sicr o arwain at ystyriaeth ddifrifol i ffyrdd i hyrwyddo dysgu a gwelliant parhaus. Mae'r adroddiad yn rhoi'r un pwys ar adborth meintiol ac adborth ansoddol a'r bwriad yw eu darllen fel dwy ran o un adroddiad.

Rydym yn ddiolchgar dros ben i'r miloedd o bobl sy'n byw gyda chanser a gymerodd ran yn yr arolwg am ddarparu adborth mor fanwl am eu profiadau o ddiagnosis, triniaeth a gofal ac rydym yn ymrwymo i wella profiadau yn y dyfodol.

Y prif ganlyniadau

Mae canlyniadau'r arolwg yn gadarnhaol at ei gilydd. Roedd **91%** o gleifion wedi rhoi sgôr o 7 neu fwy allan o 10 am eu gofal cyffredinol (gostyngiad bach o'r canlyniad o **93%** pan gynhaliwyd yr arolwg ddiwethaf yn 2016), a dim ond **2%** a oedd wedi rhoi sgôr rhwng 0 a 3 allan o 10 am eu gofal cyffredinol (**1%** yn 2016). Mae'r siart isod yn dangos y sgôr gyfartalog allan o 10 ar gyfer yr holl Fyrddau Iechyd.

Dywedodd **90%** eu bod bob amser yn cael eu trin ag urddas a pharch tra oeddent yn yr ysbyty (**89%** yn 2016).

Ymysg y sgoriau cadarnhaol eraill yn yr arolwg oedd bod:

- **94%** o gleifion wedi dweud iddynt gael digon o breifatrwydd bob amser wrth gael eu harchwilio neu eu trin
- **93%** o gleifion wedi dweud iddynt gael yr holl wybodaeth roedd arnynt ei hangen am eu llawdriniaeth
- **93%** o gleifion wedi dweud iddynt gael yr holl wybodaeth roedd arnynt ei hangen am eu prawf
- **92%** o gleifion wedi dweud bod staff ysbytai wedi dweud wrthynt â phwy y dylent gysylltu os oeddent yn pryderu am eu cyflwr neu eu triniaeth wedi iddynt adael yr ysbyty

Fodd bynnag, mewn meysydd eraill, cafwyd ymatebion llai cadarnhaol. Roedd y rhain yn cynnwys bod:

- **42%** wedi cael cynnig cyfle i drafod eu hanghenion a phryderon
- **37%** o gleifion wedi dweud bod eu tîm gofal iechyd wedi trafod pob dim â nhw neu wedi rhoi gwybodaeth iddynt am yr effaith bosibl o ganser ar eu gweithgareddau o ddydd i ddydd (er enghraifft, eu bywyd yn y gwaith neu addysg)
- **37%** o gleifion wedi dweud bod eu teulu neu rywun arall sy'n agos iddynt yn sicr o fod wedi cael digon o gyfle i siarad â gweithiwr gofal iechyd proffesiynol
- **31%** o gleifion wedi dweud eu bod yn sicr iddynt gael digon o ofal a help, ar ôl gadael yr ysbyty, gan eu meddyg teulu neu bractis meddyg teulu
- **30%** o gleifion wedi dweud bod cynllun gofal ysgrifenedig wedi cael ei gynnig iddynt

- **20%** o gleifion wedi dweud bod rhywun wedi siarad â nhw, ers iddynt gael diagnosis, ynghylch a fyddent yn hoffi cymryd rhan mewn ymchwil cancer (e.e. treialon clinigol)

Gweithwyr Allweddol, Nyrsys Clinigol Arbenigol a gweithwyr iechyd proffesiynol eraill

Rydym yn gwybod o'r arolygon blaenorol fod cael mynediad at Weithiwr Allweddol a Nyrs Glinigol Arbenigol (CNS) yn cael ei gysylltu â gwell profiad gan gleifion ar hyd y llwybr gofal. Yng Nghymru, mae pawb a gafodd ddiagnosis o ganser i fod i gael Gweithiwr Allweddol penodol a chyfle i gael sgwrs gyda chymorth ynghylch diwallu eu hanghenion.¹

Dywedodd **90%** o gleifion iddynt gael enw a manylion cyswllt eu Gweithiwr Allweddol. Nododd **69%** o'r ymatebwyr hyn ei bod yn hawdd cysylltu â'r Gweithiwr Allweddol. Dywedodd **84%** eu bod yn cael atebion y gallent eu deall, pan oedd ganddynt gwestiynau i'w gofyn, bob amser neu gan amlaf. Dywedodd **78%** fod eu Gweithiwr Allweddol wedi darparu'r holl wybodaeth roedd arnynt ei hangen i wneud penderfyniadau seiliedig ar wybodaeth am eu triniaeth.

Yn yr arolwg hwn, dywedodd **89%** o ymatebwyr fod eu gofal yn cynnwys mynediad at CNS (nododd **81%** fod y CNS hefyd yn Weithiwr Allweddol iddynt, dywedodd **8%** nad y CNS oedd eu Gweithiwr Allweddol). Dywedodd **68%** o'r ymatebwyr a gafodd fynediad o'r fath ei bod yn hawdd cysylltu â'r CNS. Dywedodd **85%** eu bod yn cael atebion y gallent eu deall, pan oedd ganddynt gwestiynau i'w gofyn, bob amser neu gan amlaf. Dywedodd **76%** fod y CNS wedi darparu'r holl wybodaeth roedd arnynt ei hangen i wneud penderfyniadau seiliedig ar wybodaeth am eu triniaeth.

Nododd **72%** o ymatebwyr fod eu gofal yn cynnwys mynediad at weithiwr iechyd proffesiynol arall, fel ffisiotherapydd, deietegydd, therapydd lleferydd ac iaith, therapydd galwedigaethol neu arbenigwr lymffoedema. Dywedodd **61%** o ymatebwyr a gysylltodd â gweithiwr iechyd proffesiynol arall ei bod yn hawdd gwneud hynny. Dywedodd **78%** eu bod yn cael atebion y gallent eu deall, pan oedd ganddynt gwestiynau i'w gofyn, bob amser neu gan amlaf. Dywedodd **73%** fod y gweithiwr iechyd proffesiynol arall wedi darparu'r holl wybodaeth roedd arnynt ei hangen i wneud penderfyniadau seiliedig ar wybodaeth am eu triniaeth.

Yr amser hyd at weld meddyg teulu neu feddyg arall am y tro cyntaf

Nododd **59%** o ymatebwyr fod llai na 3 mis o'r tro cyntaf iddynt feddwl y gallai rhywbeth fod o'i le arnynt nes iddynt weld meddyg teulu neu feddyg arall am y tro cyntaf. Mae hyn yn uwch na'r sgôr o **55%** yn 2016.

Y Gymraeg

'Nod fframwaith strategol Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gymraeg ym maes iechyd a gofal cymdeithasol yw helpu siaradwyr Cymraeg i dderbyn gwasanaethau yn eu hiaith gyntaf² ac mae hyn i'w ddeall yng nghyd-destun strategaeth y Gymraeg 'Cymraeg 2050'³ sy'n amlinellu gweledigaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer cyrraedd y nod o un miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

¹ [Gweithwyr Allweddol ar gyfer Cleifion Canser](#) (Llywodraeth Cymru 2014)

² [Mwy na Geiriau Cynllun Gweithredu 2022-2027](#) (Llywodraeth Cymru 2022)

³ [Cymraeg 2050 Cynllun Gweithredu Strategaeth y Gymraeg 2022 i 2023](#) (Llywodraeth Cymru 2017)

Yn yr arolwg, gofynnwyd i bobl sy'n byw gyda chanser a oeddent yn gallu siarad yn Gymraeg â staff os oedd angen iddynt wneud. Nododd 1,283 o ymatebwyr a atebodd y cwestiwn hwn (**21%**) fod angen iddynt siarad â staff yn Gymraeg; o'r rhain, cytunodd **39%** yn llwyr eu bod yn gallu gwneud hynny.

Cymariaethau â 2016

Mae 31 o gwestiynau yn yr arolwg yn rhai y gellir eu cymharu'n fras â rhai yn arolwg 2016 (gweler adran 5). O'r rhain, mae 24 o'r sgoriau wedi gwaethygu a 7 wedi gwella.

Roedd y 3 gwelliant mwyaf yn ymwneud â CNSs a Gweithwyr Allweddol:

- Dywedodd **88.9%** o ymatebwyr yn 2021/22 fod eu gofal yn cynnwys mynediad at CNS – **81.4%** yn 2016 (**+7.5%**)
- Dywedodd **68.4%** o ymatebwyr yn 2021/22 ei bod yn hawdd iddynt gysylltu â'r CNS – **63.4%** yn 2016 (**+5.0%**)
- Dywedodd **90.0%** o ymatebwyr yn 2021/22 iddynt gael enw a manylion cyswllt eu Gweithiwr Allweddol – **85.9%** yn 2016 (**+4.1%**)

Roedd y 3 dirywiad mwyaf yn ymwneud â gofal ar ôl gadael yr ysbyty/cymorth gartref:

- Dywedodd **31.0%** o ymatebwyr yn 2021/22 ei bod yn bendant, ar ôl gadael yr ysbyty, iddynt gael digon o ofal a help gan eu meddyg teulu a'r practis meddyg teulu – **55.6%** yn 2016 (**-24.6%**)
- Dywedodd **46.2%** o ymatebwyr yn 2021/22 ei bod yn bendant iddynt gael cynnig cyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil-effeithiau eu triniaeth gartref – **58.6%** yn 2016 (**-12.4%**)
- Dywedodd **50.0%** o ymatebwyr yn 2021/22 ei bod yn bendant, ar ôl gadael yr ysbyty, iddynt gael digon o ofal a help gan wasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol – **59.5%** yn 2016 (**-9.4%**)

2. Cyflwyniad

Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru 2021/22 yw'r trydydd arolwg o'i fath, wedi i'r cyntaf gael ei gynnal yn 2013. Pwrpas yr arolwg yw mesur a deall profiadau cleifion o ofal a thriniaeth cancer yng Nghymru er mwyn helpu i hyrwyddo gwelliannau ar lefel genedlaethol a lleol. Bydd canfyddiadau'r arolwg yn helpu i ddathlu'r hyn sy'n gweithio'n dda ac yn cyfrannu at sicrhau gwelliannau parhaus mewn gofal cancer, drwy dynnu sylw at feysydd pwysig a godwyd gan bobl sy'n byw gyda chanser ledled Cymru, a'r canfyddiadau sy'n gysylltiedig â nhw.

Rydym yn diolch i'r miloedd o bobl sy'n byw gyda chanser a gymerodd ran yn yr arolwg am ddarparu adborth mor fanwl am eu profiadau o gael diagnosis, triniaeth, a gofal cancer. Diolchwn hefyd i'r rheini a roddodd gymorth i ddatblygu'r arolwg, a ddaeth i'r sesiynau ymgysylltu, ac i'r rheini a roddodd o'u hamser i roi prawf ar yr arolwg.

Mae gofal cancer yng Nghymru wedi'i seilio ar ofal o ansawdd da sy'n canolbwyntio ar y person; gall hyn olygu cael sgwrs dda am ei bryderon, deall a oes angen ei gyfeirio i gael cyngor neu gwnsela ariannol a sicrhau bod pwynt cyswllt penodol ar gael drwy gydol ei gyfnod o ofal.

Mae gofal sy'n canolbwyntio ar y person yn elfen hirsefydlog mewn gofal cancer yng Nghymru, wedi iddo gael ei amlinellu'n gyntaf mewn polisi cyhoeddus o dan y Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser (2011-2016)⁴, y Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser (2016-2020)⁵ ac yn fwyaf diweddar yn 2021 drwy'r Datganiad Ansawdd ar gyfer Canser⁶. Mae ein dull o weithredu ar ofal sy'n canolbwyntio ar y person yn seiliedig ar dystiolaeth ac wedi'i ymgorffori yn y Llwybrau Delfrydol Cenedlaethol. Fel rhan o'r Llwybr Canser Sengl, mae'r Llwybrau Delfrydol Cenedlaethol yn darparu'r safonau i Fyrddau lechyd ac ymddiriedolaethau ar gyfer datblygu dulliau cyson a sefydledig o ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y person ledled Cymru⁷. Mae'r Llwybrau Delfrydol Cenedlaethol yn amlinellu'r angen am gynnal Asesiad Gweithiwr Allweddol ac Anghenion Cyfannol yn rhan safonol o ofal cancer yr unigolyn ac am sicrhau bod ei anghenion ehangach yn cael eu diwallu.

Mae arolwg 2021-22 yn cynnwys profiadau'r rheini a gafodd driniaeth yn ystod y pandemig COVID-19 (1 Ionawr 2020 – 31 Rhagfyr 2020) felly bydd yn adlewyrchu profiadau o'r newidiadau mewn gwasanaethau a dulliau darparu yn ystod y cyfnod hwn. Cafodd yr arolwg ei gomisiynu a'i reoli gan Cymorth Canser Macmillan a Rhwydwaith Canser Cymru. Darparwr yr arolwg IQVIA sy'n gyfrifol am ei ddylunio, ei ledaenu, ei gyflawni, ei ddadansoddi, a'i ddehongli.

⁴ <https://www.iccp-portal.org/system/files/plans/120613cancerplanen.pdf>

⁵ <http://www.walescanet.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/1113/161114cancerplanen.pdf>

⁶ <https://llyw.cymru/y-datganiad-ansawdd-ar-gyfer-canser-html>

⁷ <https://llyw.cymru/y-llwybrau-cenedlaethol-gorau-ar-gyfer-canser-whc2022021>

3. Methodoleg

3.1 Proses samplu

Roedd pob un o'r 7 Bwrdd Iechyd ac un ganolfan ganser drydyddol (Canolfan Ganser Felindre, rhan o Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre) wedi cymryd rhan yn yr arolwg. Roedd y sampl ar gyfer yr arolwg yn cynnwys yr holl gleifion GIG sy'n oedolion (16 oed a hŷn) a gafodd gadarnhad o brif ddiagnosis o ganser, a ryddhawyd ar ôl cyfnod fel claf mewnol neu ar ôl ymbresenoli fel claf allanol ar gyfer triniaeth gysylltiedig â chanser rhwng 1 Ionawr a 31 Rhagfyr 2020.

Cynhaliwyd y gwaith maes ar gyfer yr arolwg rhwng 23 Hydref 2021 a 13 Chwefror 2022.

3.2 Dosbarthu'r holiadur

Yn yr un modd ag yn 2016, roedd yr arolwg yn defnyddio methodoleg gymysg. Anfonwyd holiaduron drwy'r post yn Gymraeg a Saesneg, ond roedd dewis hefyd i'w lenwi ar-lein, hefyd yn Gymraeg neu Saesneg. Ymhen 21 diwrnod ar ôl ei bostio'n gyntaf, anfonwyd llythyr atgoffa at y rheini a oedd heb ymateb. Anfonwyd llythyr atgoffa pellach ac olaf ymhen 21 diwrnod arall at y rheini a oedd heb ymateb: roedd hwn yn cynnwys copi arall o'r holiadur. Roedd llinell gymorth Rhadffon ar gael i ymatebwyr i ofyn cwestiynau am yr arolwg, i'w galluogi i lenwi'r holiadur dros y ffôn, ac i ddarparu mynediad at gyfieithiad neu gyfleuster cyfieithu i'r rheini nad oedd y Gymraeg neu'r Saesneg yn iaith gyntaf iddynt.

3.3 Priodoli ymatebwyr i Fwrdd Iechyd / Felindre

Yn 2016, cynhyrchwyd sgoriau ar gyfer y gwahanol Fyrddau Iechyd drwy briodoli pobl i Fwrdd Iechyd eu man preswyllo, heb ystyriaeth i ble roeddent wedi cael eu trin. Mae adborth wedi cadarnhau mai hwn yw'r dull a ffefrir ar gyfer dehongli'r canlyniadau eto yn 2021/22. Yr eithriad i hyn yw Canolfan Ganser Felindre am ei bod yn ganolfan ganser drydyddol sy'n trin pobl o nifer o Fyrddau Iechyd.

Mae'r adrodd ar gyfer Canolfan Ganser Felindre wedi'i seilio ar y cleifion a ryddhawyd yn fwyaf diweddar o'r ganolfan ganser – yn yr un modd â'r arolygon yn 2013 a 2016. Felly, mae Canolfan Ganser Felindre yn cael ei thrafod ar wahân yn yr adroddiad hwn ac nid yw'n cael ei chymharu â'r 7 Bwrdd Iechyd yng Nghymru. Oherwydd hyn, yn ogystal â'r ffaith ei bod yn ganolfan ganser arbenigol sy'n rhan o Ymddiriedolaeth, mae Canolfan Ganser Felindre yn cael ei thrafod ar wahân yn yr adroddiad hwn.

Cytunwyd i gymeradwyo'r dull hwn o weithredu ar gyfer 2021/22 gan y grŵp llywio a oedd yn goruchwyllo'r rhaglen.

Cafwyd nifer o newidiadau yn y Byrddau Iechyd ers cynnal arolwg 2016. Ar gyfer arolwg 2021/22 priodolwyd ymatebwyr i'r Byrddau Iechyd canlynol:

- Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg
 - O 1 Ebrill 2019, cymerodd Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg gyfrifoldeb dros wasanaethau gofal iechyd yn ardal Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr oddi ar Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda
- Bwrdd Iechyd Addysgu Powys
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
 - Crëwyd Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe (Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg cynt) ar 1 Ebrill 2019 ar ôl trosglwyddo cyfrifoldeb dros ddarparu gwasanaethau gofal iechyd yn ardal Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn gyfrifol am gynllunio, comisiynu a darparu gwasanaethau iechyd lleol i gwrdd ag anghenion lleol y 133,000 o bobl sy'n byw ym Mhowys. Am fod Powys yn sir wledig iawn, mae mwyafrif y gwasanaethau lleol yn cael eu darparu'n lleol, drwy wasanaethau meddygon teulu a gwasanaethau gofal sylfaenol eraill, ysbytai cymunedol a gwasanaethau cymunedol. Am fod yr ardal mor denau ei phoblogaeth, nid oes Ysbyty Cyffredinol Dosbarth o fewn Powys, felly mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn talu i breswylwyr Powys dderbyn gwasanaethau ysbyty arbenigol mewn ysbytai y tu allan i'r sir yng Nghymru ac yn Lloegr.

Byddai'r cleifion a lenwodd holiadur yr arolwg yn ardal Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn rhai a oedd wedi derbyn y rhan fwyaf o'u gofal canser y tu allan i Fwrdd Iechyd eu man preswyllo, e.e. diagnosteg a llawdriniaeth, radiotherapi, cemotherapi.

Wrth ddehongli'r canlyniadau ar gyfer Bwrdd Iechyd Addysgu Powys, bydd y profiadau a gofnodwyd yn adlewyrchu'r llwybr gofal cyfan i gleifion a all bontio nifer o Fyrddau Iechyd/Ymddiriedolaethau.

3.4 Safoni Data Byrddau lechyd (addasu data)

Mae'r adroddiad hwn yn defnyddio cyfuniad o ddata safonedig (wedi'u haddasu) a data heb eu haddasu.

Pwrpas safoni yw sicrhau mwy o degwch wrth gymharu data. Safoni yw'r broses o ddileu unrhyw wahaniaethau a all fod yn bresennol oherwydd amrywiad lleol ym mhroffil demograffig y cleifion. Drwy addasu ar gyfer ffactorau sydd y tu hwnt i reolaeth y Bwrdd lechyd sy'n gallu effeithio ar berfformiad ymddangosiadol y Bwrdd lechyd, fel cefndir demograffig, statws economaidd, neu gyflwr meddygol un o'r ymatebwyr, mae safoni'n rhoi darlun mwy cywir o unrhyw wahaniaethau ansawdd rhwng darparwyr.

Cytunwyd y byddai data yn cael eu haddasu yn ôl oed, ethnigrwydd, y cwintel mynegai amddifadedd lluosog, rhyw a grŵp tiwmor wrth gymharu perfformiad Byrddau lechyd – fel y gwnaed yn arolwg 2016.

Nid yw data crai heb eu haddasu wedi cael eu newid mewn unrhyw ffordd – maent yn adlewyrchiad union o'r ymatebion a ddarparwyd gan gleifion ar ôl anonymio.

Lle nad yw Byrddau lechyd yn cael eu cymharu, defnyddir data heb eu haddasu (heb eu safoni).

3.5 Sgôr gyfartalog Byrddau lechyd a sgôr Cymru Gyfan

Defnyddir data wedi'u haddasu yn yr adroddiad hwn lle mae Byrddau lechyd yn cael eu cymharu. Ym mhob achos arall, ni fydd data wedi cael eu haddasu. Wrth gymharu Byrddau lechyd, yn yr adroddiad hwn ac mewn adroddiadau am Fwrdd lechyd penodol, byddant yn cael eu cymharu â '**sgôr gyfartalog Byrddau lechyd**'. Dyma gyfartaledd (cymedr) holl sgoriau'r gwahanol Fyrddau lechyd. Drwy gyfrifo'r cyfartaledd, ni fydd y Byrddau lechyd mwy yn cael eu gorgynrychioli wrth osod y safon ar gyfer eu hasesu nhw a'r Byrddau lechyd eraill.

Lle cyflwynir data heb eu haddasu, y sgôr gyfanswm fydd **sgôr Cymru Gyfan**. Dyma gyfanswm sgoriau cadarnhaol yr holl ymatebwyr yn y sampl. Yn wahanol i sgôr gyfartalog y Byrddau lechyd, nid yw'r sgôr hon yn rhoi cyfrif am y gwahaniaeth mewn niferoedd rhwng pob Bwrdd lechyd, ac mae pob ymatebydd yn y sampl wedi'i gynrychioli'n gyfartal.

O ganlyniad i'r broses hon, bydd gwahaniaeth rhwng y sgoriau Cymru Gyfan a sgoriau cyfartalog y Byrddau lechyd a welir yn y siartiau.

4. Cyfraddau ymateb

Maint sampl yr arolwg oedd **11,184** o gleifion canser. O'r rhain, tynnwyd **664** am eu bod yn anghymwys. Cleifion anghymwys yw'r rheini a fu farw rhwng pennu'r sampl a derbyn unrhyw lythyrau arolwg (**544**), a oedd wedi symud tŷ (**65**) neu a oedd wedi hysbysu'r llinell gymorth eu bod yn anghymwys am reswm arall (**55**).

Felly cyfrifwyd mai maint y sampl gymwys oedd **10,520** o gleifion. Dychwelwyd cyfanswm o **6,259** o holiaduron wedi'u llenwi, gan roi cyfradd ymateb gyffredinol o **59.5%**

Cafwyd holiaduron wedi'u llenwi drwy'r post gan **5,124** o ymatebwyr (**81.9%** o ymatebion); ac roedd **1,045** (**16.7%**) wedi dewis llenwi'r holiadur ar-lein. Roedd **89** o ymatebwyr wedi galw llinell gymorth Rhadffon IQVIA i roi eu hymatebion dros y ffôn; a dim ond **1** a oedd wedi defnyddio gwasanaethau cyfieithu IQVIA i roi ei ymatebion.

75 o gleifion a ymatebodd drwy lenwi fersiwn Gymraeg yr holiadur.

Yn yr un modd â blynyddoedd blaenorol, am fod y sampl yn un fawr iawn, a'r gyfradd ymateb yn uchel, a'r cyfraddau am lenwi pob cwestiwn yn uchel, mae'r data yn rhai dibynadwy iawn o safbwynt ystadegol.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael am y profion ystadegol a gynhaliwyd yn y Ddogfen Dechnegol yn <https://wcpes.co.uk/library>

Cyfraddau ymateb

Post

81.9%

Ar-lein

16.7%

Ffôn

1.4%

Cyfieithu

<1%

Mae'r tablau isod yn dangos y ganran a'r nifer a ymatebodd yn ôl y Bwrdd Iechyd/Ymddiriedolaeth, grŵp tiwmor, rhyw, oed, ethnigrwydd, a rhywioldeb.

Bwrdd Iechyd	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	1233	20%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	1,395	22%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	935	15%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg	895	14%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	925	15%
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys	103	2%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe	773	12%

Ymddiriedolaeth	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Canolfan Ganser Felindre	1793	29%

Grŵp Tiwmor	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Y fron	1452	23.2%
Canserau eraill ⁸	877	14.0%
Colon/ Y bibell gastroberfeddol is	679	10.8%
Hematolegol	658	10.5%
Wrolegol (heb gynnwys y prostad)	632	10.1%
Y prostad	619	9.9%
Gynaecolegol	388	6.2%
Yr ysgyfaint	314	5.0%
Y pen a'r gwddf	242	3.9%
Y bibell gastroberfeddol uwch	194	3.1%
Y croen	138	2.2%
Sarcoma	41	<1%
Yr ymennydd / prif system nerfol	25	<1%

Rhyw'r ymatebwyr	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Benywaidd	3474	56%
Gwrywaidd	2785	44%

⁸ Mae rhestr o'r codau sy'n rhan o gategori'r canserau Eraill wedi'i chynnwys yn Atodiad 2.

Mae'n bwysig cydnabod y nifer bach o ymatebion a gafwyd gan grwpiau Asiaidd, Asiaidd Prydeinig, Du, Du Prydeinig, Caribïaidd, Cymysg neu aml-ethnig, a grwpiau ethnig eraill.

Yn ôl ystadegau am gydraddoldeb ac amrywiaeth yng Nghymru, mae 94% o'r boblogaeth gyffredinol yng Nghymru yn eu disgrifio eu hunain yn Wyn⁹, ac mae hyn yn adlewyrchu cyfran yr ymatebion i'r arolwg.

Er ei bod yn ymddangos bod ethnigrwydd y bobl a ymatebodd i'r arolwg yn weddol gynrychiadol o boblogaeth gyffredinol Cymru, mae hyn yn golygu bod llai o ddata ar gael am brofiadau grwpiau Asiaidd, Asiaidd Prydeinig, Du, Du Prydeinig, Caribïaidd, Cymysg neu aml-ethnig, a grwpiau ethnig eraill.

Rydym hefyd yn cydnabod y nifer bach o ymatebwyr yn y grwpiau oedran iau, a'r rheini nad ydynt yn nodi eu bod yn heterorywiol.

Oed yr ymatebwyr	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
16-24	22	<1%
25-34	40	<1%
35-44	190	3%
45-54	550	9%
55-64	1,312	21%
65-74	2,219	35%
75-84	1,620	26%
85+	306	5%

Ethnigrwydd yr ymatebwyr	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Cefndir Asiaidd	45	<1%
Cefndir Du / Affricanaidd / Caribïaidd	9	<1%
Cefndir cymysg / aml-ethnig	40	<1%
Grŵp ethnig arall	9	<1%
Cefndir Gwyn	5890	94%
Nid yw ar gael	266	4%

Cyfeiriadedd rhywiol ymatebwyr ¹⁰	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Heterorywiol	5,596	89.4%
Deurywiol	16	<1%
Hoyw neu lesbïaidd	45	<1%
Rhywioldeb arall	19	<1%

⁹ <https://llyw.cymru/ystadegau-cydraddoldeb-ac-amrywiaeth-2017-i-2019>

¹⁰ *Dywedodd <1% o ymatebwyr nad oeddent yn gwybod neu nad oeddent yn sicr, dywedodd 2.3% o ymatebwyr eu bod yn dewis peidio ag ateb y cwestiwn hwn, ac roedd 6.9% ychwanegol o'r holl ymatebwyr i'r arolwg heb ateb y cwestiwn o gwbl.

5. Cymariaethau â blynyddoedd blaenorol

Yn dilyn adolygiad cynhwysfawr gyda rhanddeiliaid, a rhoi prawf ar y cwestiynau gyda phobl sydd â chanser, mae'r holiadur wedi'i ddiwygio'n helaeth ers yr arolwg yn 2016.

- 16 o gwestiynau newydd
- 19 o gwestiynau wedi'u tynnu
- 25 o gwestiynau wedi'u golygu
- 2 bâr o gwestiynau wedi'u cyfuno

Barnwyd bod 31 o gwestiynau sy'n weddol gymaradwy â'r rhai mewn arolygon blaenorol. Fodd bynnag, am fod yr holiadur wedi'i ddiwygio'n helaeth, oherwydd yr amser a aeth heibio ers yr arolygon blaenorol, ac oherwydd newidiadau mewn gwasanaethau yn ystod y pandemig COVID-19, rhaid arfer gofal wrth wneud cymariaethau **o unrhyw fath**.

Lle mae cwestiynau yr un fath â'r rheini mewn arolygon blaenorol neu wedi'u golygu ond bod yr ystyr yr un fath, mae'r canlyniadau ar gyfer y cwestiwn cysylltiedig yn 2013 a 2016 wedi cael eu dangos er mwyn ychwanegu cyd-destun i'r canlyniadau yn 2021/22.

Ar gyfer pob cwestiwn lle mae data y gellir eu cymharu â'r rheini mewn arolygon blaenorol, mae nodyn yn dangos a ellir:

- a) Eu cymharu'n uniongyrchol
- b) A ellir eu cymharu ar ôl gwneud newidiadau – gweler atodiad 1

Gellir gweld y fersiwn o'r holiadur ar gyfer 2016 a chofnod llawn o'r newidiadau yn <https://wcpes.co.uk/library>

6. Yr adroddiad hwn, a chyhoeddiadau dilynol

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno crynodeb o ganlyniadau'r arolwg ar lefel genedlaethol. Mae hefyd yn cynnwys cymariaethau rhwng Byrddau Iechyd ar lefel y cwestiynau, crynodeb o'r canlyniadau ar gyfer Canolfan Ganser Felindre, a chrynodeb byr o gymariaethau yn ôl newidynnau allweddol (oed, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, ethnigrwydd, amddifadedd).

Ochr yn ochr â'r adroddiad hwn, cyhoeddwyd adroddiad dadansoddi ansoddol, ynghyd ag adroddiadau ar wahân ar gyfer pob Bwrdd Iechyd a gymerodd ran a Chanolfan Ganser Felindre.

I gyd-fynd â'r adroddiad hwn, mae llwyfan adrodd ar-lein sy'n dangos tablau data ac yn rhoi'r gallu i ddadansoddi yn ôl newidynnau allweddol. Mae'r llwyfan adrodd ar-lein ar gael yn <https://wcpes.co.uk>

Hefyd trefnwyd i'r canllawiau a deunyddiau arolwg canlynol fod ar gael ochr yn ochr â'r canlyniadau a gyhoeddwyd:

- Canllawiau ar samplu (cyfarwyddiadau manwl a ddarparwyd i Iechyd a Gofal Digidol Cymru ynghylch pwy i'w gynnwys yn y sampl)
- Copi o holiadur 2021/22
- Dogfennau technegol (disgrifiad manwl o'r prosesau a gyflawnwyd i ddadansoddi ystadegau, cofnod o gwestiynau cymaradwy a chofnod o sgoriau)

Mae'r holl ddogfennau hyn ar gael yn: <https://wcpes.co.uk/library>

7. Deall y canlyniadau cenedlaethol

Roedd holiadur 2021/22 yn cynnwys 89 o gwestiynau unigol. Roedd 8 cwestiwn yn ymwneud â demograffeg cleifion ac 81 yn holi am y siwrnai gofal canser.

Ymysg yr 81 o gwestiynau, roedd 23 yn gwestiynau er gwybodaeth neu gyfeirio, er enghraifft C07 (*Yn ystod y 12 mis diwethaf, ydych chi wedi cael prawf/proffion diagnostig ar gyfer canser fel endosgopi, biopsi, mamogram neu sgan yn un o'r ysbytai sydd wedi'u henwi yn y llythyr esboniadol?*), a 58 o gwestiynau'n ymwneud â phrofiad y claf mewn ffordd y gellir ei gwerthuso.

Yn adran y canlyniadau cenedlaethol, ceir siartiau ar gyfer pob un o'r 58 o gwestiynau gwerthuso, ynghyd â 2 gwestiwn er gwybodaeth y barnwyd eu bod yn cynnwys data pwysig. Am y rheswm hwn, nid oes siart ar gyfer pob cwestiwn yn yr arolwg.

Gan fod y cleifion a gaiff eu priodoli i Ganolfan Ganser Felindre yn cael eu dyrannu ar sail man rhyddhau yn hytrach na man preswyllo, nid yw'n briodol cymharu ei pherfformiad hi â pherfformiad y Byrddau Iechyd yng Nghymru. Oherwydd hyn, adroddir ar ganlyniadau Canolfan Ganser Felindre mewn adran ar wahân yn y ddogfen hon.

Data safonedig a data crai heb eu haddasu

Ym mhob rhan o'r adran canlyniadau, defnyddiwyd cyfuniad o ddata safonedig a data crai heb eu haddasu i ddarparu darlun cynhwysfawr o ganlyniadau'r arolwg.

Data safonedig. Defnyddir y rhain yn y [Siartiau Cymharu Byrddau Iechyd](#). Mae'r data hyn yn dangos trefn briodol y sgoriau wrth gymharu, drwy ddileu unrhyw wahaniaethau a allai fod yn ganlyniad i amrywiadau lleol o ran proffil demograffig y cleifion.

Drwy safoni'r data fel hyn, gellir sicrhau bod unrhyw gymariaethau a wneir yn rhai teg a dibynadwy wrth bennu amrywiadau mewn sgoriau.

Mae'r broses ar gyfer safoni data yn cael ei seilio ar oed, ethnigrwydd, cwintel y mynegai amddifadedd lluosog, rhyw a grŵp tiwmor.

Bydd y sgoriau canran a welir yn y Siartiau Cymharu Byrddau Iechyd yn wahanol i'r rheini sydd yn y siartiau eraill am mai data safonedig sy'n cael eu defnyddio.

Data crai heb eu haddasu. Defnyddir y rhain yn y [Siartiau Cyfansoddiadol a Hydredol](#). Mae'r data hyn yn darparu darlun heb ei addasu o sut yn union mae pobl sy'n byw gyda chanser wedi ymateb i'r arolwg. Mae'n bwysig dangos y data fel hyn er mwyn gallu gweld canlyniadau'r arolwg yn glir fel set ddata ddilys ar ei phen ei hun.

Sgorio

Ar gyfer pob cwestiwn i werthuso profiad y claf yn yr arolwg, mae'r ymatebion unigol (safonedig) yn cael eu troi'n sgoriau ar raddfa rhwng 0% a 100%. Er mwyn cyfrifo'r sgoriau hyn mae pob opsiwn ateb unigol i gwestiwn sy'n cael ei sgorio wedi cael ei ddynodi'n un cadarnhaol, negyddol, neu niwtral. Cyfrifir y sgôr canran drwy ddefnyddio cyfanswm yr ymatebion cadarnhaol fel rhifiadur, a chyfanswm yr ymatebion cadarnhaol a negyddol fel enwadur. Nid yw sgoriau niwtral (e.e. "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio") wedi'u cynnwys wrth gyfrifo'r sgôr (h.y. heb eu cynnwys yn y rhifiadur na'r enwadur). Sgôr o 100% yw'r ymateb gorau posibl a sgôr o 0% yw'r ymateb gwaethaf posibl. [Po uchaf y sgôr, gorau'r canlyniad.](#)

Mae Cwestiwn 61 yn gofyn i ymatebwyr asesu eu gofal cyffredinol ar raddfa rhwng 0 a 10. Rhoddwyd sgoriau fel y cyfartaledd ar y raddfa hon.

Mae holl fanylion y fethodoleg sgorio wedi'u cynnwys yn y ddogfen dechnegol sydd ar gael yn <https://wcpes.co.uk/library>

Sgôr gyfartalog Byrddau lechyd a sgôr Cymru Gyfan

Lle cymharir Byrddau lechyd, yma ac yn yr adroddiadau am Fyrddau lechyd unigol, maent yn cael eu cymharu â 'sgôr gyfartalog Byrddau lechyd'. Hon yw cyfartaledd (cymedr) holl sgoriau unigol y Byrddau lechyd. Drwy gyfrifo'r cyfartaledd, ni fydd y Byrddau lechyd mwy yn cael eu gorgynrychioli wrth bennu'r safon ar gyfer eu hasesu nhw a'r Byrddau lechyd eraill.

Lle cyflwynir data heb eu haddasu, y sgôr cyfanswm fydd 'sgôr Cymru Gyfan'. Hon yw sgôr cyfanswm cadarnhaol yr holl ymatebwyr yn y sampl. Yn wahanol i'r sgôr gyfartalog Byrddau lechyd, nid yw'r sgôr hon yn rhoi cyfrif am y gwahaniaeth mewn niferoedd rhwng Byrddau lechyd, ac mae pob ymatebydd yn y sampl yn cael ei gynrychioli'n gyfartal.

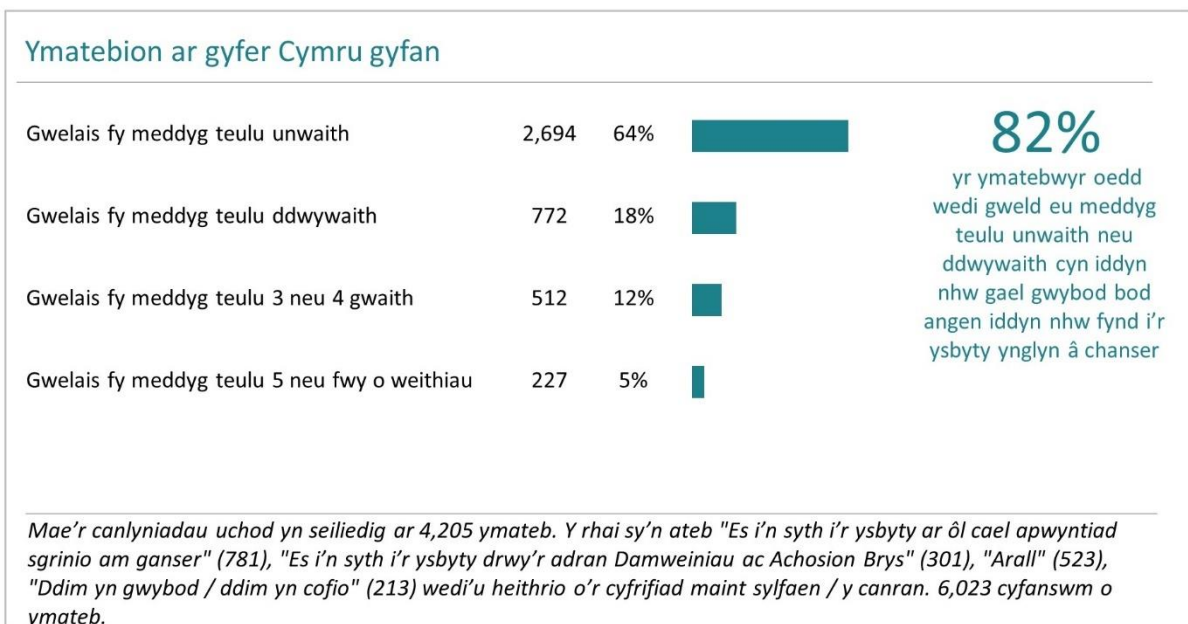
O ganlyniad i'r broses hon ar gyfer cyflwyno'r data, bydd y sgoriau Cymru Gyfan a'r sgoriau cyfartalog Byrddau lechyd yn ymddangos yn wahanol yn y siartiau adrodd.

Cwestiynau i werthuso profiad y claf

Mae'r ymatebion i'r 58 o gwestiynau i werthuso profiad y claf wedi cael eu dangos mewn 4 math o siart:

1. **Siart Gyfansoddiadol.** Mae'r Siart Gyfansoddiadol yn defnyddio data craidd heb eu haddasu. Mae'n dangos amrediad yr ymatebion i'r cwestiwn. Nid yw'r siartiau hyn yn cynnwys unrhyw ymatebion amhenodol fel 'ddim yn gwybod / ddim yn cofio'.

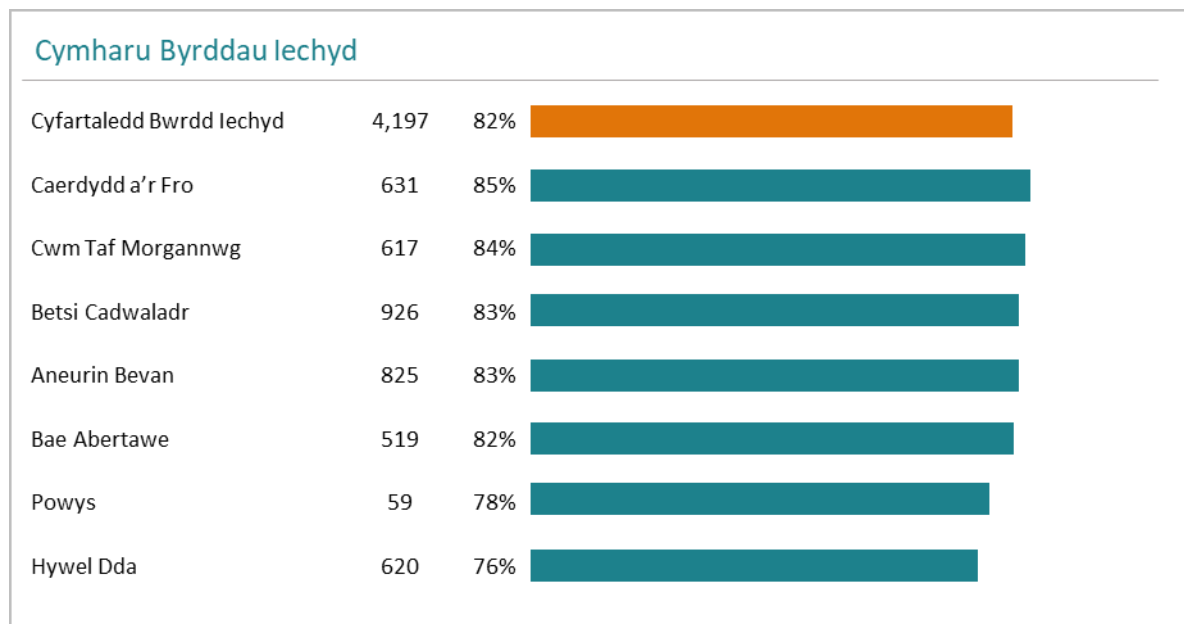
Enghraifft o Siart Gyfansoddiadol - Cwestiwn 4: "Cyn i chi gael gwybod bod angen i chi fynd i'r ysbyty am ganser, sawl gwaith wnaethoch chi weld eich meddyg (meddyg teulu) am y broblem iechyd a achoswyd gan ganser?"

2. Siart Cymharu Byrddau Iechyd. Mae'r Siart Cymharu Byrddau Iechyd yn dangos sgôr y canlyniad ar gyfer pob cwestiwn ynghyd â'r sgoriau cyfatebol ar gyfer pob Bwrdd Iechyd ac mae'n defnyddio data safonedig. **Dangosir y canlyniadau yn nhrefn y perfformiad, o'r Bwrdd Iechyd a gafodd y sgôr uchaf i lawr at yr un a gafodd y sgôr isaf.**

Bydd y sgoriau canran a ddangosir yn y Siartiau Cymharu Byrddau Iechyd yn wahanol i'r rheini yn y siartiau eraill am mai data safonedig a ddefnyddir.

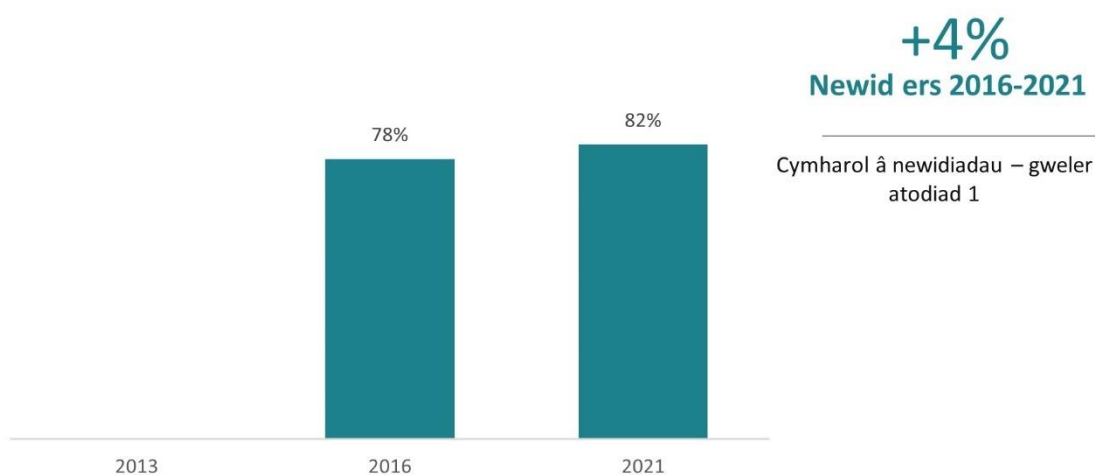
Enghraifft o Siart Cymharu Byrddau Iechyd - Cwestiwn 4: "Cyn i chi gael gwybod bod angen i chi fynd i'r ysbyty am ganser, sawl gwaith wnaethoch chi weld eich meddyg (meddyg teulu) am y broblem iechyd a achoswyd gan ganser?"

3. Siart Hydredol. Mae'r Siart Hydredol yn defnyddio data crai heb eu haddasu. Lle mae modd cymharu cwestiwn sydd â sgôr â sgoriau cwestiynau mewn arolygon blaenorol, mae siart hydredol ar ei gyfer sy'n dangos y sgoriau yn 2013 a /neu 2016. **Lle nad oes colofn ar gyfer 2013, y rheswm am hynny yw nad oes data cymaradwy.**

Enghraifft o Siart Hydredol - Cwestiwn 4: "Cyn i chi gael gwybod bod angen i chi fynd i'r ysbyty am ganser, sawl gwaith wnaethoch chi weld eich meddyg (meddyg teulu) am y broblem iechyd a achoswyd gan ganser?"

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

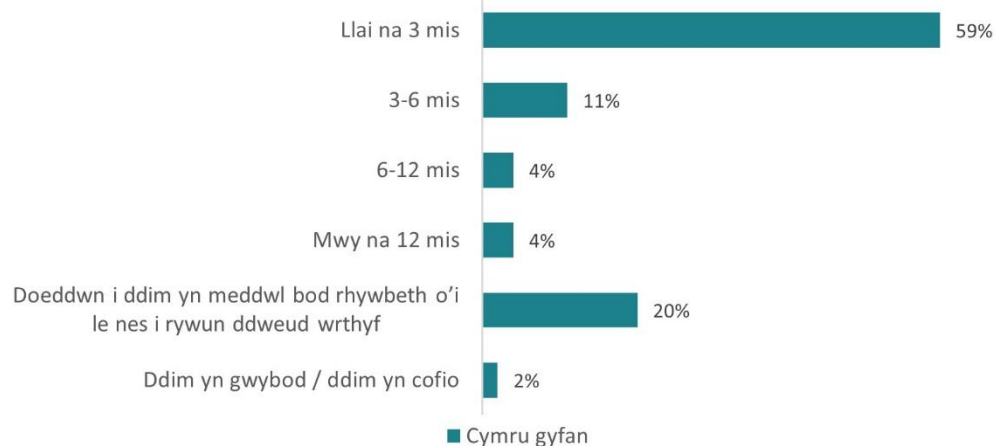
Cwestiynau er gwybodaeth (nid gwerthuso)

Er na phriodolir sgôr iddynt, barnwyd bod 2 o'r cwestiynau er gwybodaeth (C02 a C13) yn cynnwys data pwysig.

Dangosir y canlyniadau ar gyfer y cwestiynau anwerthusol hyn drwy ddefnyddio [Siartiau Cyfansoddiadol](#).

[Enghraifft o Siart Gyfansoddiadol ar gyfer cwestiynau er gwybodaeth](#) - Cwestiwn 2: "Faint o amser aeth heibio o'r adeg roeddech chi'n meddwl y gallai rhywbeth fod o'i le a'r adeg wnaethoch chi weld meddyg teulu neu feddyg arall am y tro cyntaf?"

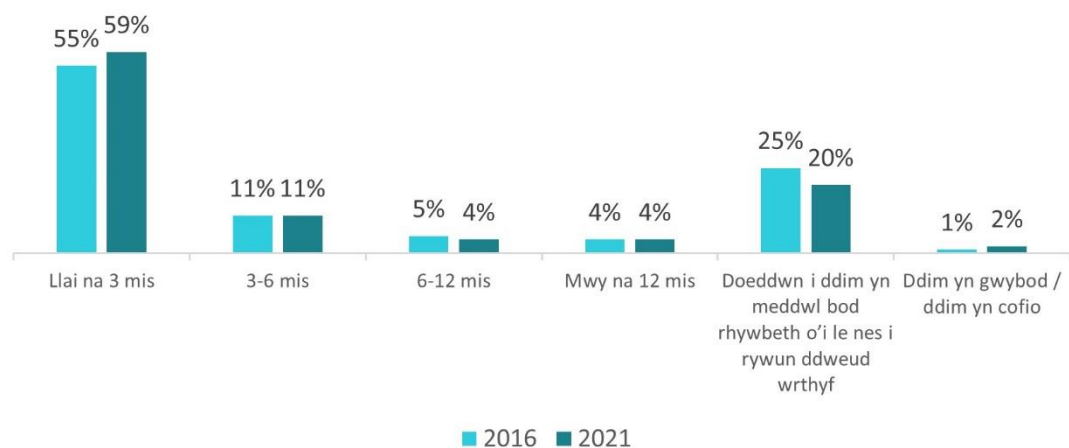
Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 6,064 ymateb.

[Enghraifft o Siart Hydredol ar gyfer cwestiynau er gwybodaeth](#) - Cwestiwn 2: "Faint o amser aeth heibio o'r adeg roeddech chi'n meddwl y gallai rhywbeth fod o'i le a'r adeg wnaethoch chi weld meddyg teulu neu feddyg arall am y tro cyntaf?"

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 6,064 ymateb.

Confensiynau adrodd eraill

Cwestiynau heb eu hateb. Cyfrifir y canrannau ar ôl hepgor yr ymatebwyr hynny a oedd heb ateb y cwestiwn penodol hwnnw ('Coll').

Talgrynnu. Talgrynnir yr holl ganrannau i'r rhif cyfan agosaf. Ar ôl eu hadio, mae'n bosibl na fydd y canrannau ar gyfer yr holl atebion i gwestiwn ar Siart Gyfansoddiadol yn dod i gyfanswm o 100% oherwydd y talgrynnu hwn. Gall y talgrynnu effeithio hefyd ar yr ymddangosiad o newid dros amser a welir yn y Siartiau Hydredol.

Ymatebion anghymwys ac amhenodol. Mae'r sgôr ar gyfer rhai cwestiynau wedi'i hailgyfrifo i gau allan ymatebion lle'r oedd y cwestiwn yn anghymwys i amgylchiadau'r ymatebydd, neu lle nad oedd yr ymatebydd yn teimlo ei fod yn gallu rhoi ateb pendant. Er enghraifft, ar gyfer cwestiynau fel C12 – *“Pan ddywedwyd wrthyf fod gennych ganser, a gawsoch chi wybodaeth ysgrifenedig am y math o ganser a oedd gennych?”* mae'r rheini a ddywedodd *“Doeddwn i ddim angen gwybodaeth ysgrifenedig”* neu *“Ddim yn gwybod / ddim yn cofio”* wedi'u hepgor wrth gyfrifo maint y sylfaen/canran. Lle mae cyfanswm yr ymatebion a maint y sylfaen yn wahanol, mae'r ddau ffigur wedi'u cynnwys dan y siartiau.

Rhagor o wybodaeth

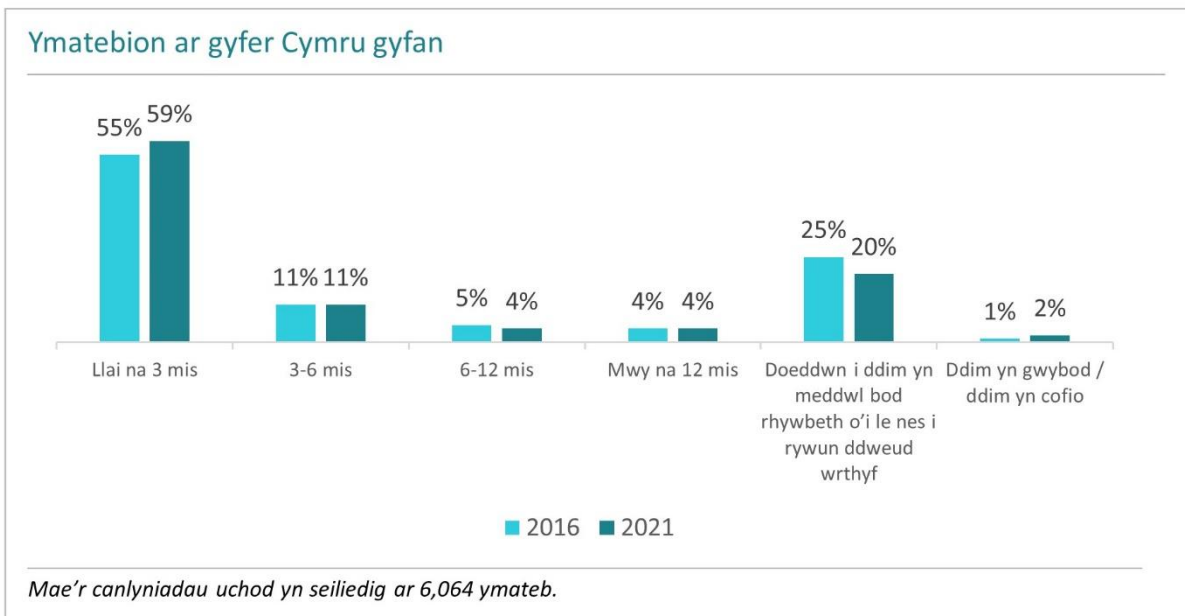
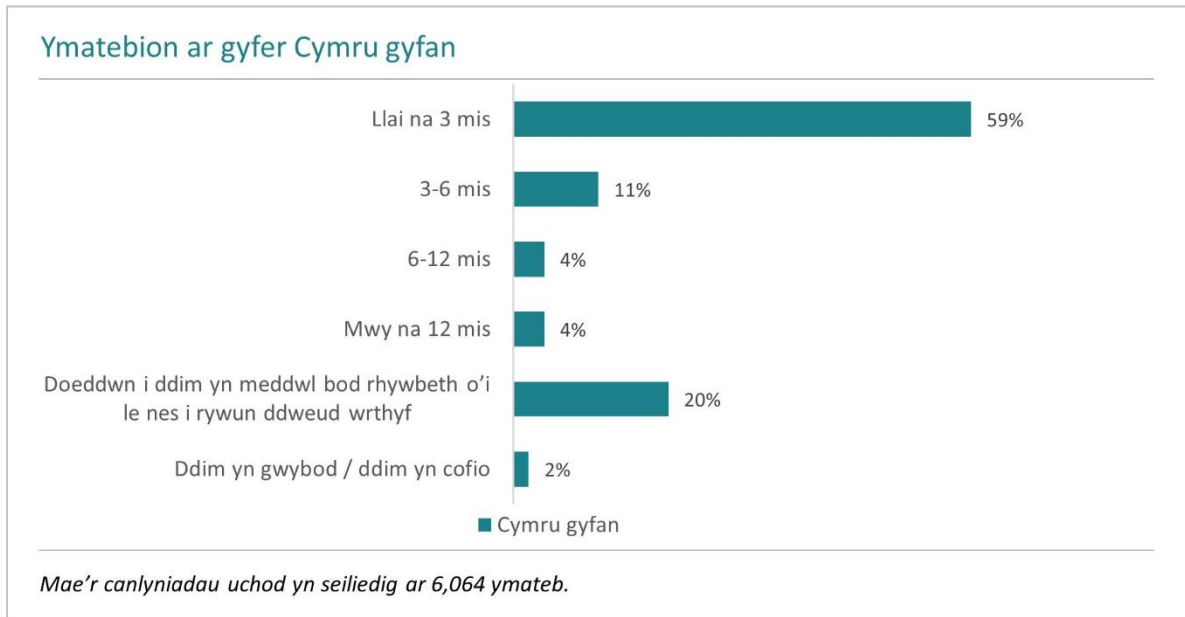
Mae'r holl wybodaeth am safoni a sgorio wedi'i chynnwys yn y Ddogfen Dechnegol ar gyfer yr arolwg hwn, sydd wedi'i chyhoeddi ar wahân yn <https://wcpes.co.uk/library>

8. Canlyniadau cenedlaethol

Mae'r adran hon yn cynnwys siartiau ar gyfer pob un o'r 58 o gwestiynau gwerthusol, ynghyd â 2 gwestiwn er gwybodaeth y barnwyd eu bod yn cynnwys data pwysig. Oherwydd hyn, nid oes siart ar gyfer pob cwestiwn yn yr arolwg.

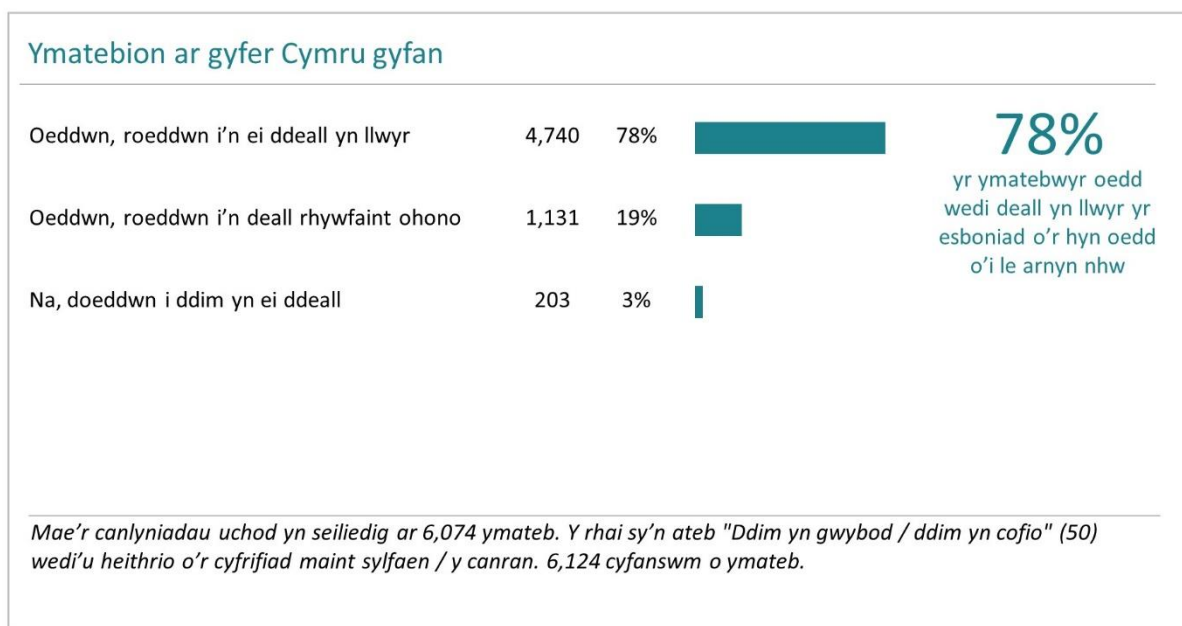
8.1 Cyn eich diagnosis

Cwestiwn 2: "Faint o amser aeth heibio o'r adeg roeddech chi'n meddwl y gallai rhywbeth fod o'i le a'r adeg wnaethoch chi weld meddyg teulu neu feddyg arall am y tro cyntaf?"¹¹

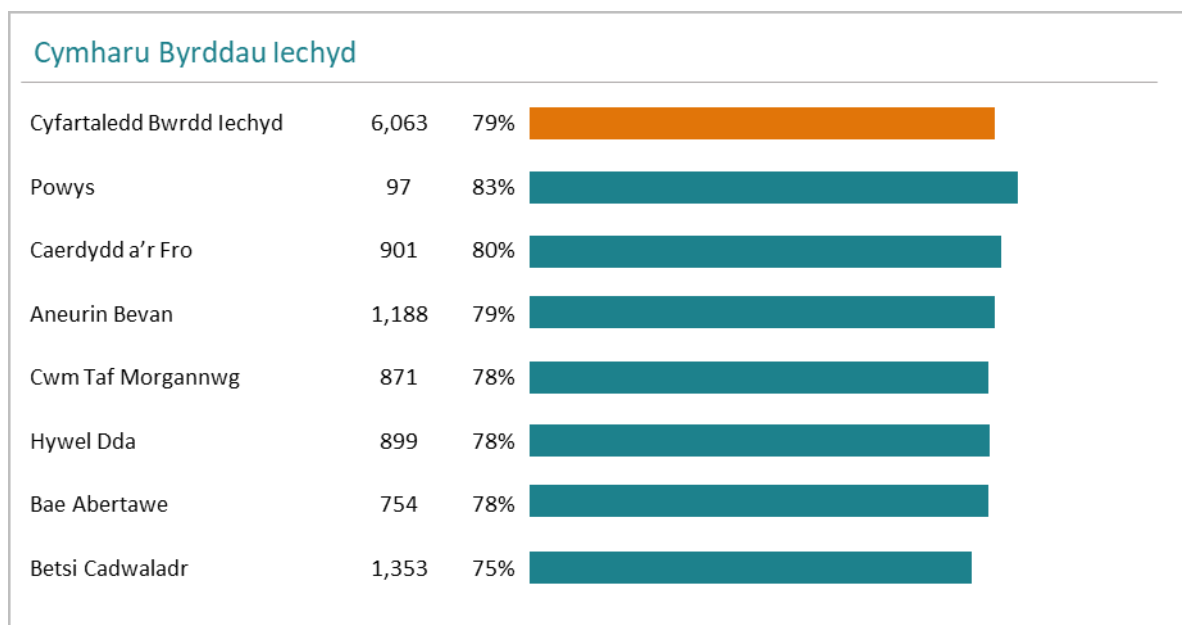
¹¹ Geiriad llawn yr ateb '[ddim yn meddwl bod rhywbeth o'i le nes i rywun ddweud wrthyf]' yw 'Doeddwn i ddim yn meddwl bod rhywbeth o'i le nes i rywun ddweud wrthyf'

Cwestiwn 3: “Oeddech chi’n deall yr esboniad o’r hyn oedd o’i le arnoch?”

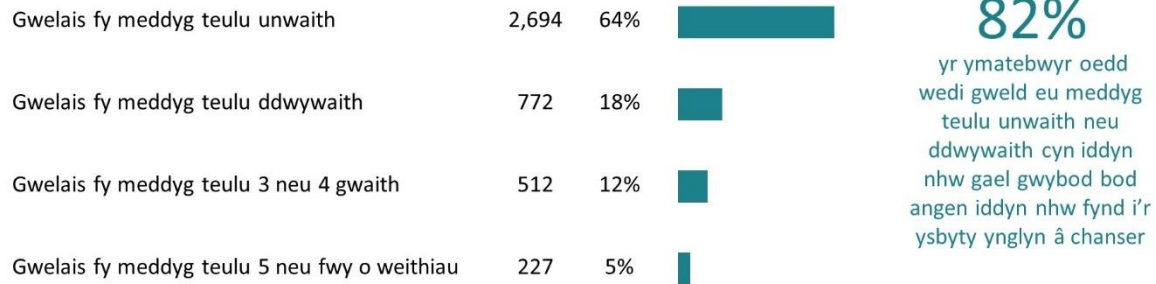
Ymatebydd i’r arolwg:

“Rydw i’n meddwl y gellid bod wedi esbonio fy nghyflwr yn fwy manwl i mi.”

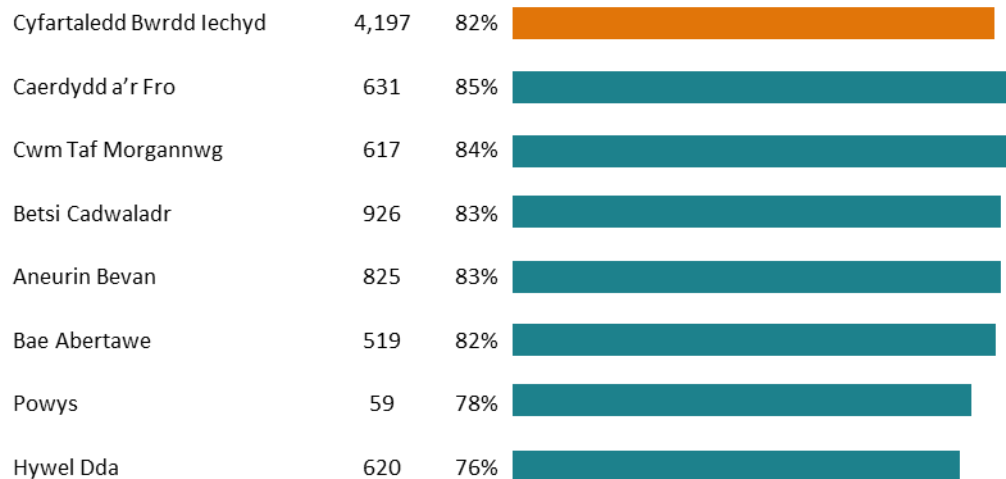
Cwestiwn 4: “Cyn i chi gael gwybod bod angen i chi fynd i’r ysbyty am ganser, sawl gwaith wnaethoch chi weld eich meddyg (meddyg teulu) am y broblem iechyd a achoswyd gan ganser?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

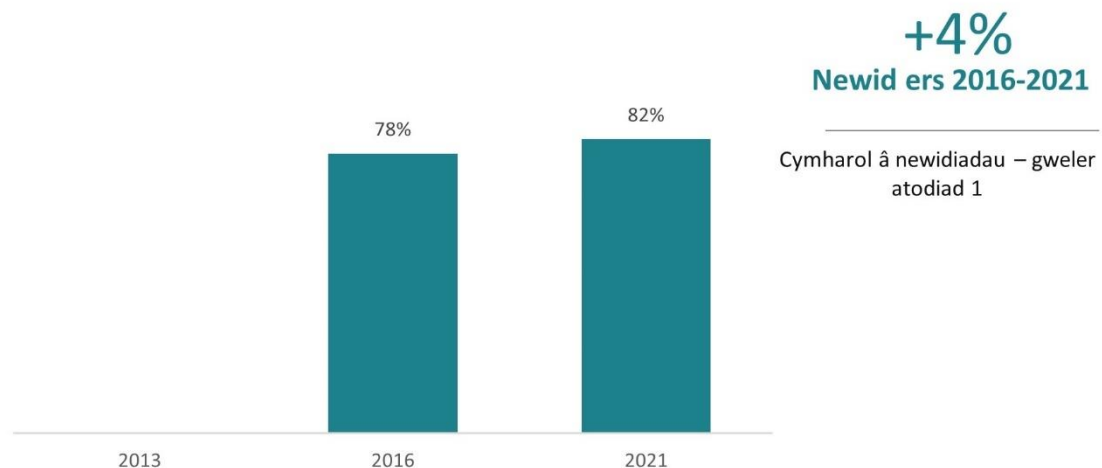

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 4,205 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Es i’n syth i’r ysbyty ar ôl cael apwyntiad sgrinio am ganser" (781), "Es i’n syth i’r ysbyty drwy’r adran Damweiniau ac Achosion Brys" (301), "Arall" (523), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (213) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,023 cyfanswm o ymateb.

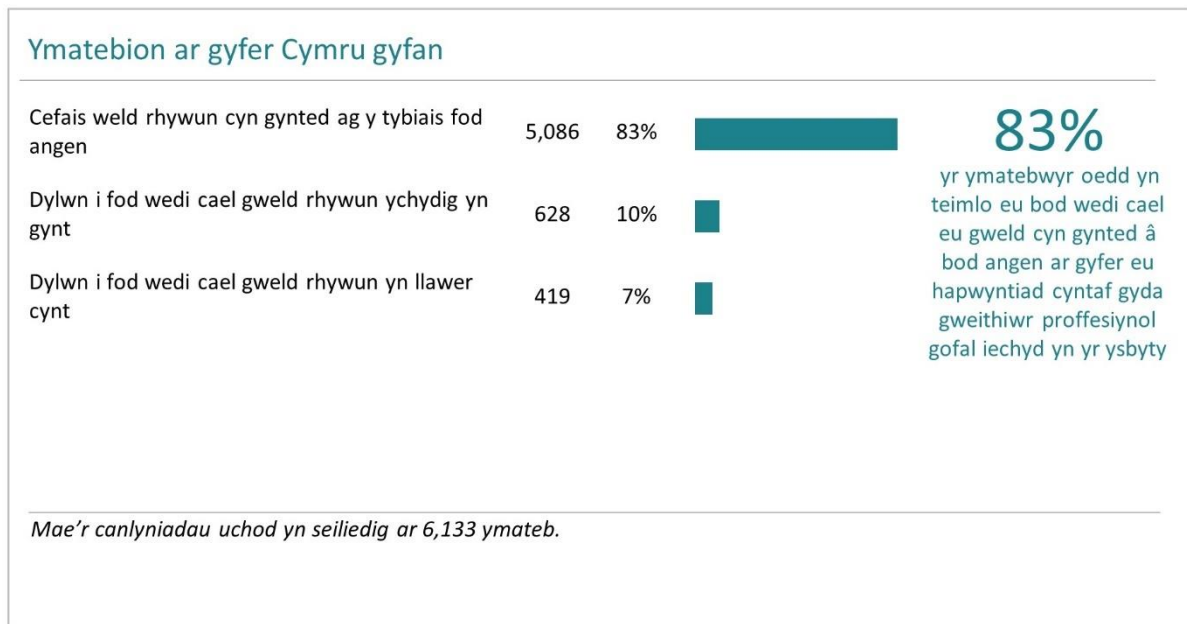
Cymharu Byrddau Iechyd

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

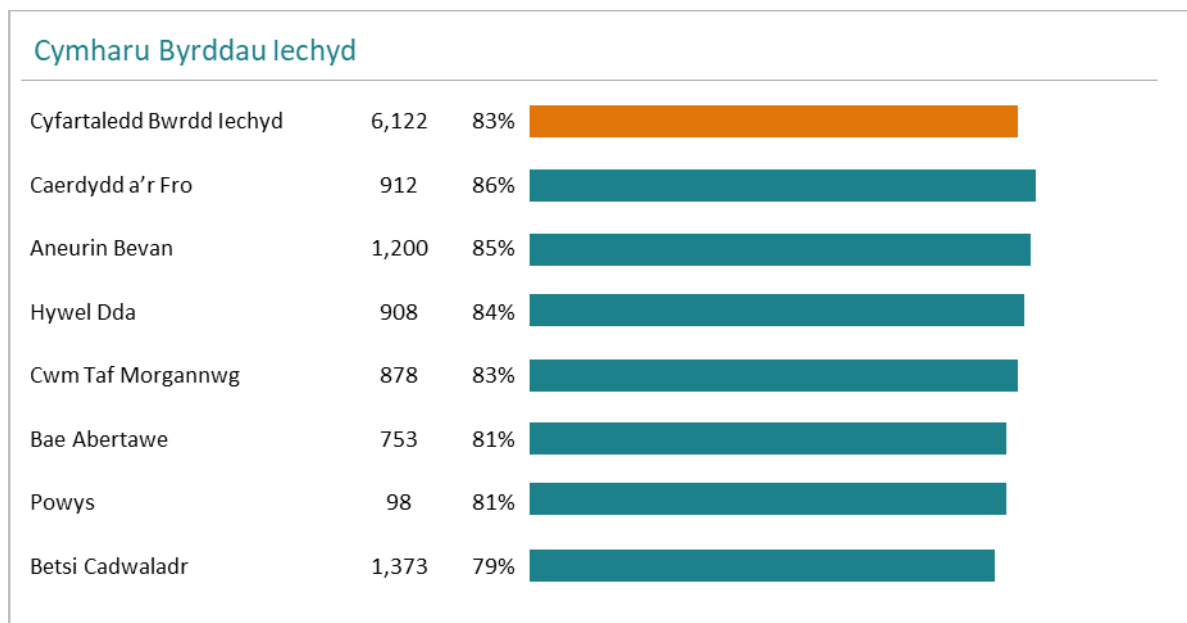

Cwestiwn 6: “Sut ydych chi’n teimlo am yr amser y bu’n rhaid i chi ddisgwyl cyn eich apwyntiad cyntaf gyda gweithiwr gofal iechyd proffesiynol mewn ysbyty?”

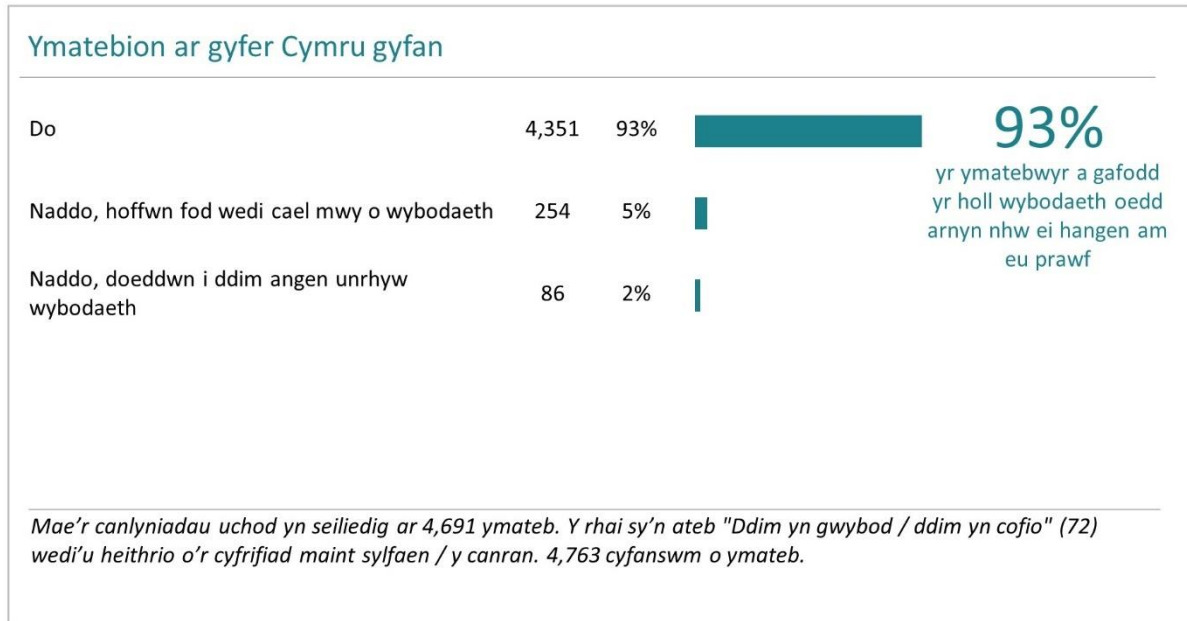

Ymatebydd i'r arolwg:

“Oherwydd COVID doeddwn i ddim wedi gweld fy meddyg teulu ond o ganlyniad i drafodaeth dros y ffôn gwnaeth fy meddyg teulu fy atgyfeirio'n syth i'r adran gynaeoleg, lle cefais i sgan a lle cymerwyd sampl meinwe yn amserol.”

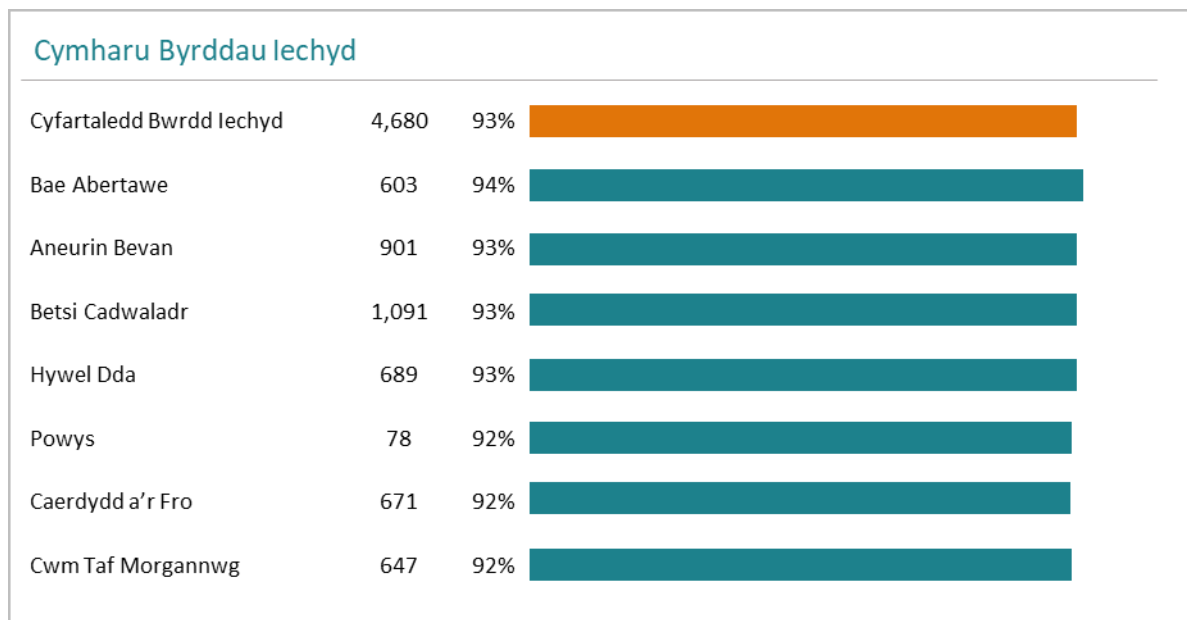

Cwestiwn 8: “Gawsoch chi’r holl wybodaeth roedd ei hangen arnoch am eich prawf ymlaen llaw?”

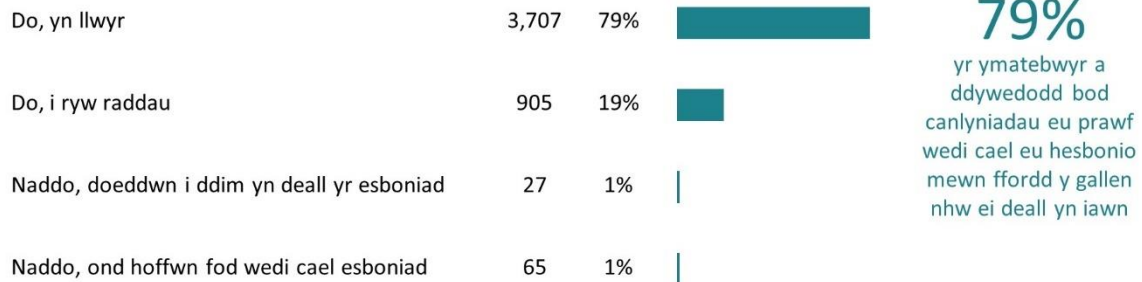
Ymatebydd i’r arolwg:

“Yn yr apwyntiad cyntaf gefais i i gael gwybod am y diagnosis, doedd hwnnw ddim wedi’i esbonio’n dda iawn ond rydw i’n amau nad ef oedd y meddyg ymgynghorol arferol. Y diwrnod wedyn, cefais alwad ffôn gan y nyrs arbenigol, ac esboniodd hi’r diagnosis a gwnaeth hi dawelu fy meddwl ac roedd hynny’n rhyddhad mawr .”

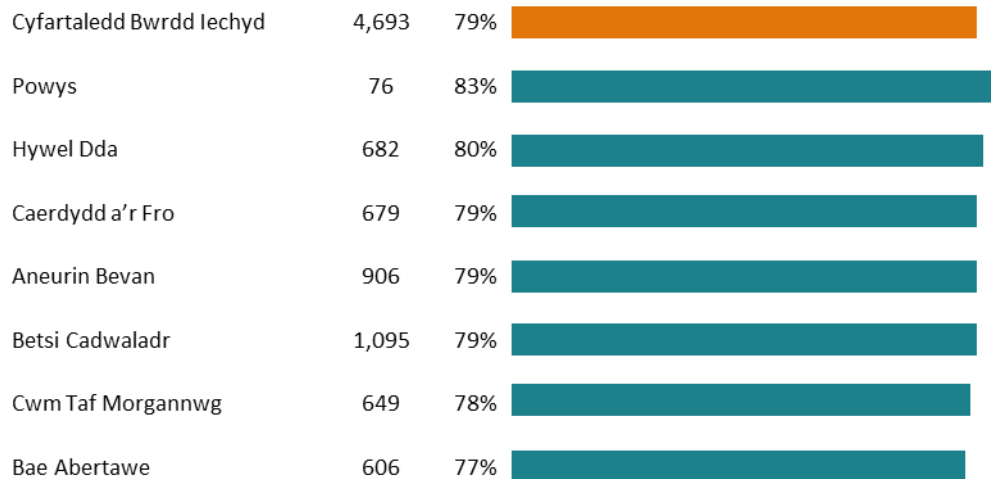
Cwestiwn 9: “A gawsoch chi esboniad o ganlyniadau’r prawf/profion mewn ffordd y gallech ei deall?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

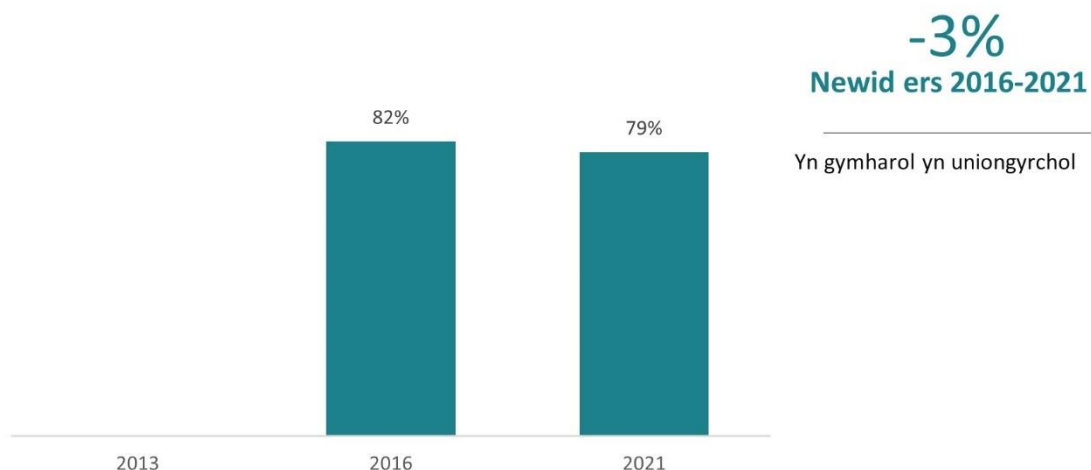

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 4,704 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Doeddwn i ddim angen esboniad" (37), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (16) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 4,757 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

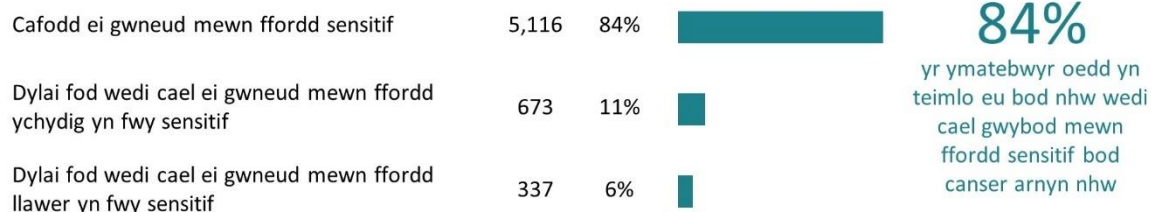
Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

8.2 Darganfod bod gennych chi ganser

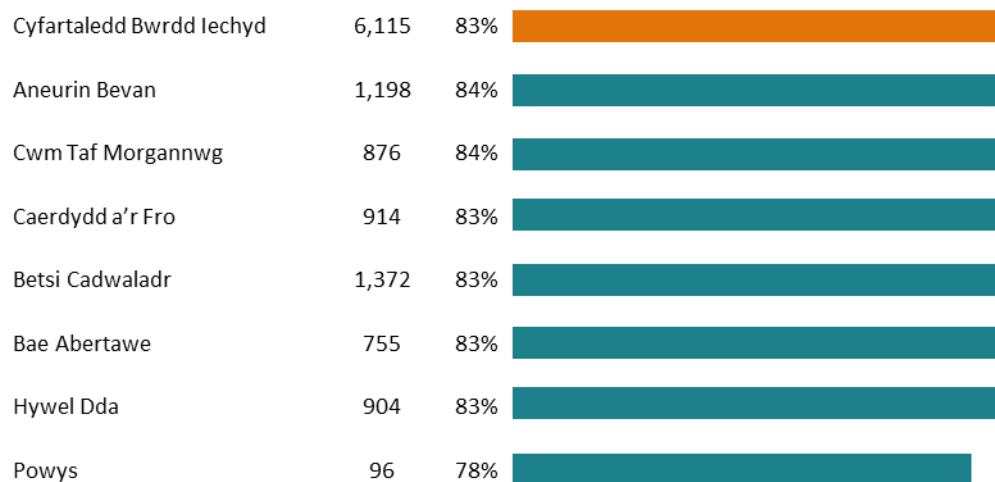
Cwestiwn 10: “Sut ydych chi’n teimlo am y ffordd y cawsoch chi wybod bod gennych ganser?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

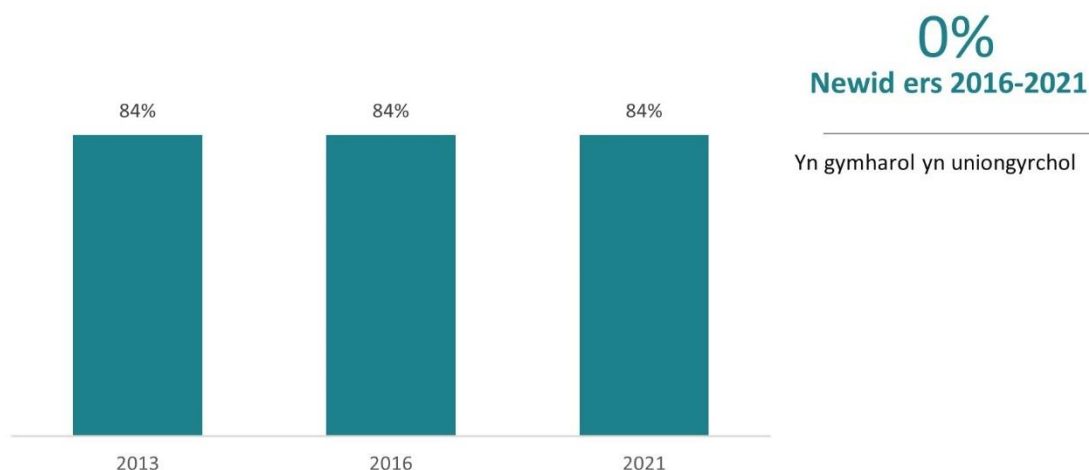

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 6,126 ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

Cwestiwn 11: "Oeddech chi'n deall yr esboniad o'r hyn oedd o'i le arnoch?"

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Oeddwn, roeddwn i'n ei ddeall yn llwyr	4,739	77%	
Oeddwn, roeddwn i'n deall rhywfaint ohono	1,340	22%	
Nac oeddwn, doeddwn i ddim yn ei ddeall	90	1%	

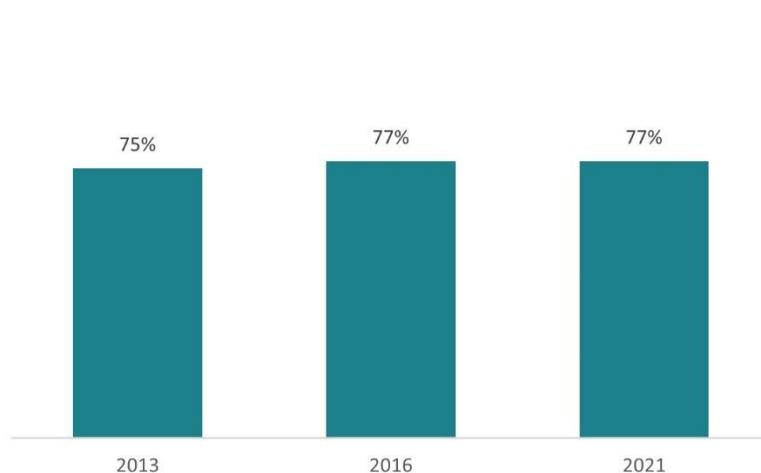
77%
yr ymatebwyr oedd yn teimlo eu bod nhw wedi cael gwybod mewn ffordd sensitif bod cancer arnyn nhw

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 6,169 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (18) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,187 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	6,158	78%	
Powys	100	82%	
Bae Abertawe	759	79%	
Aneurin Bevan	1,215	79%	
Caerdydd a'r Fro	922	78%	
Cwm Taf Morgannwg	879	77%	
Hywel Dda	908	75%	
Betsi Cadwaladr	1,375	75%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

0%
Newid ers 2016-2021

Yn gymharol yn uniongyrchol

Cwestiwn 12: “Pan ddywedwyd wrthyfch fod gennych ganser, a gawsoch chi wybodaeth ysgrifenedig am y math o ganser a oedd gennych?”¹²

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, ac roedd yn hawdd ei deall	3,487	67%	
Do, ond roedd yn anodd ei deall	462	9%	
Naddo, ni chefais wybodaeth ysgrifenedig am y math o ganser oedd gen i	1,265	24%	

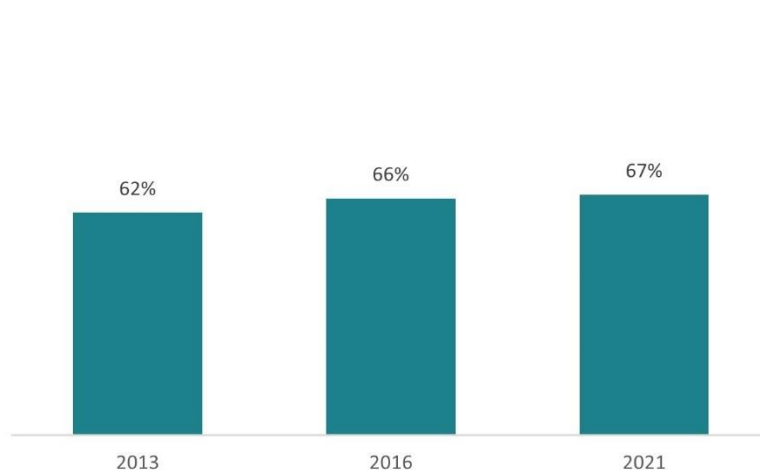
67%
yr ymatebwyr a gafodd
wybodaeth ysgrifenedig
am eu canser a oedd yn
hawdd ei deall

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,214 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Doeddwn i ddim angen gwybodaeth ysgrifenedig" (550), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (363) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,127 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	5,204	67%	
Powys	90	71%	
Bae Abertawe	635	69%	
Caerdydd a'r Fro	775	69%	
Aneurin Bevan	1,046	68%	
Betsi Cadwaladr	1,169	68%	
Cwm Taf Morgannwg	734	63%	
Hywel Dda	755	62%	

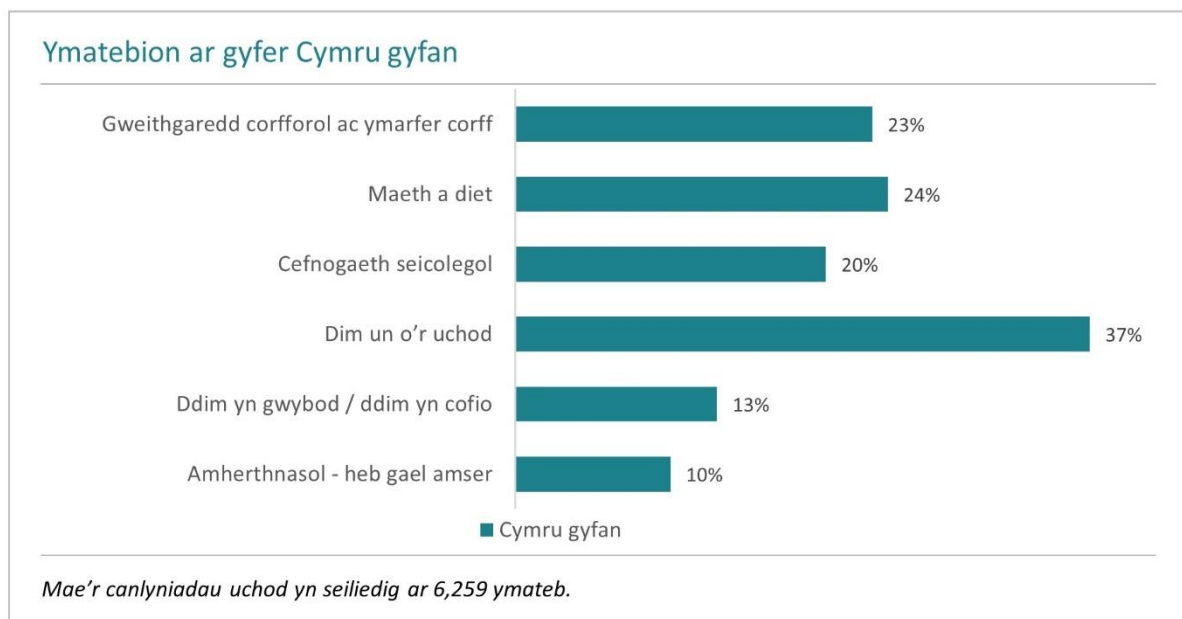
Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

+1%
Newid ers 2016-2021

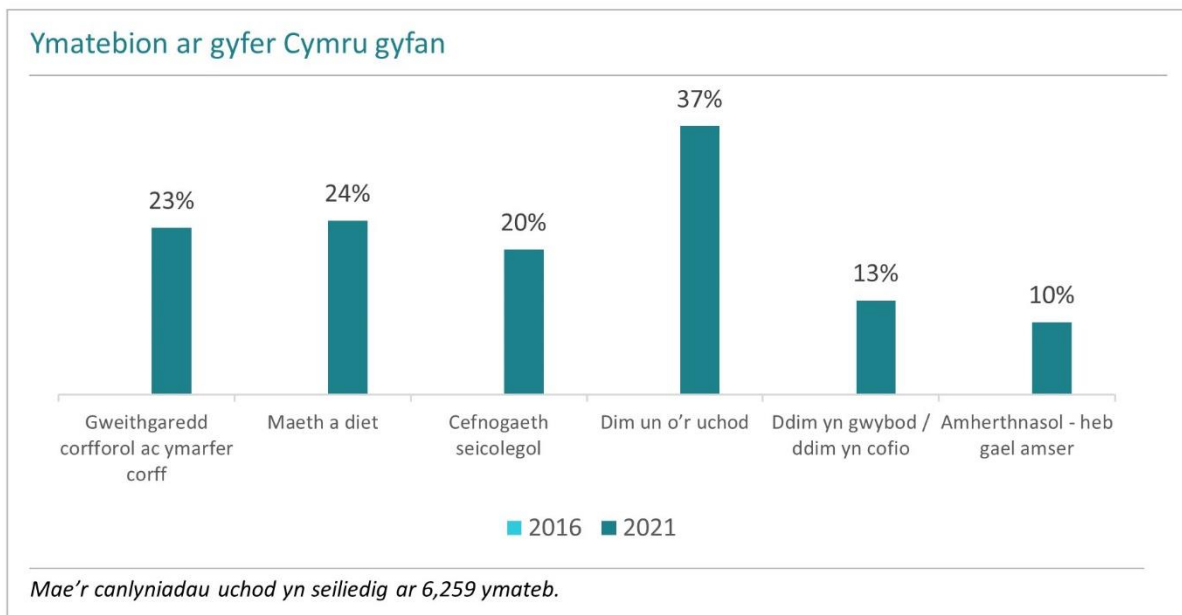
Yn gymharol yn uniongyrchol

Cwestiwn 13: “Gawsoch chi wybodaeth am un o’r canlynol cyn cael triniaeth?”

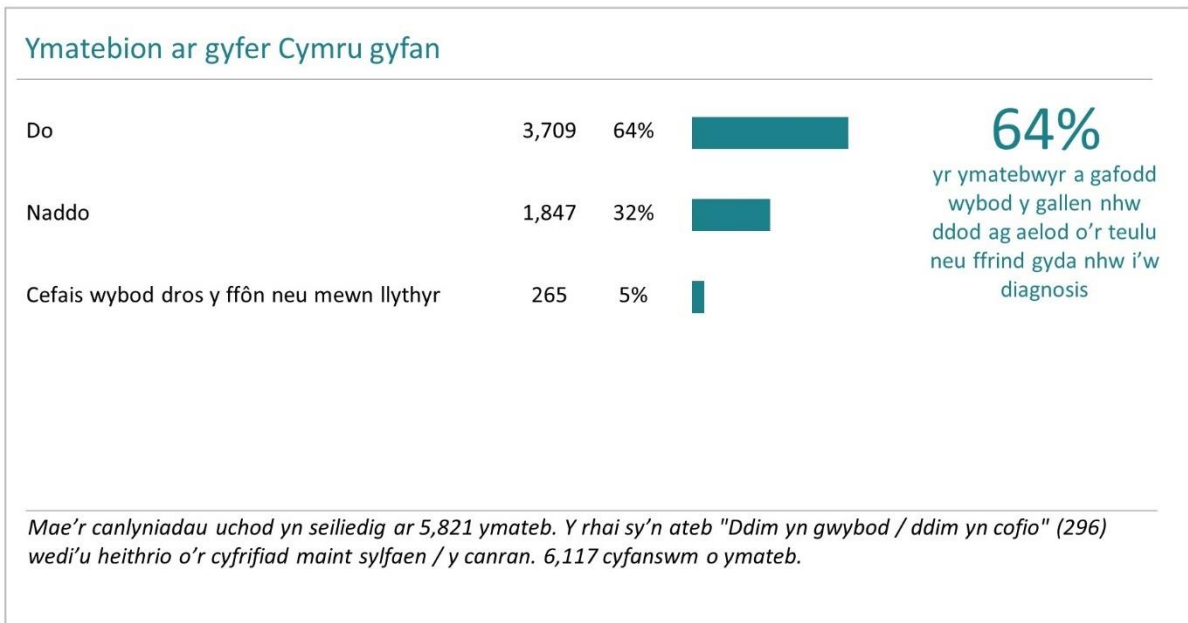
Ymatebydd i'r arolwg:

“Dim cyngor cyn mynd i'r ysbyty nac ar ôl fy rhyddhau am ymarfer, deiet, adsefydlu, ac ati.”

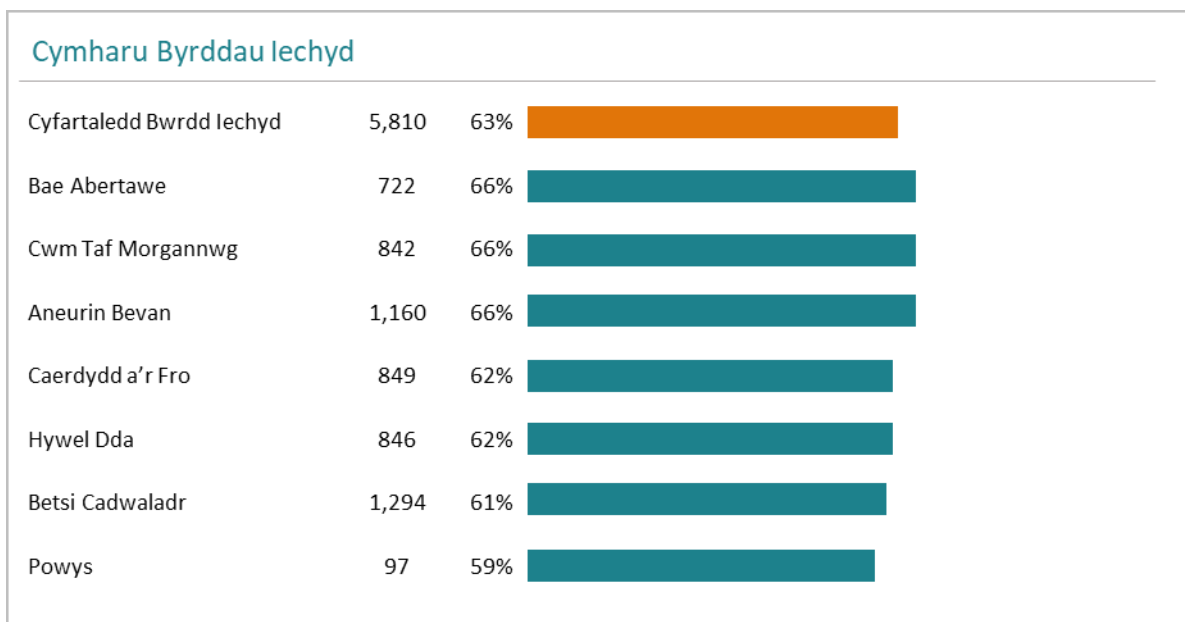
¹² Geiriad llawn yr ateb '[Naddo, ni chefais wybodaeth ysgrifenedig am y math o ganser]' yw 'Naddo, ni chefais wybodaeth ysgrifenedig am y math o ganser oedd gen i'

Cwestiwn 14: “Pan gawsoch chi wybod gyntaf fod gennych ganser, a gawsoch wybod y gallech ddod ag aelod o’r teulu neu ffrind gyda chi?”

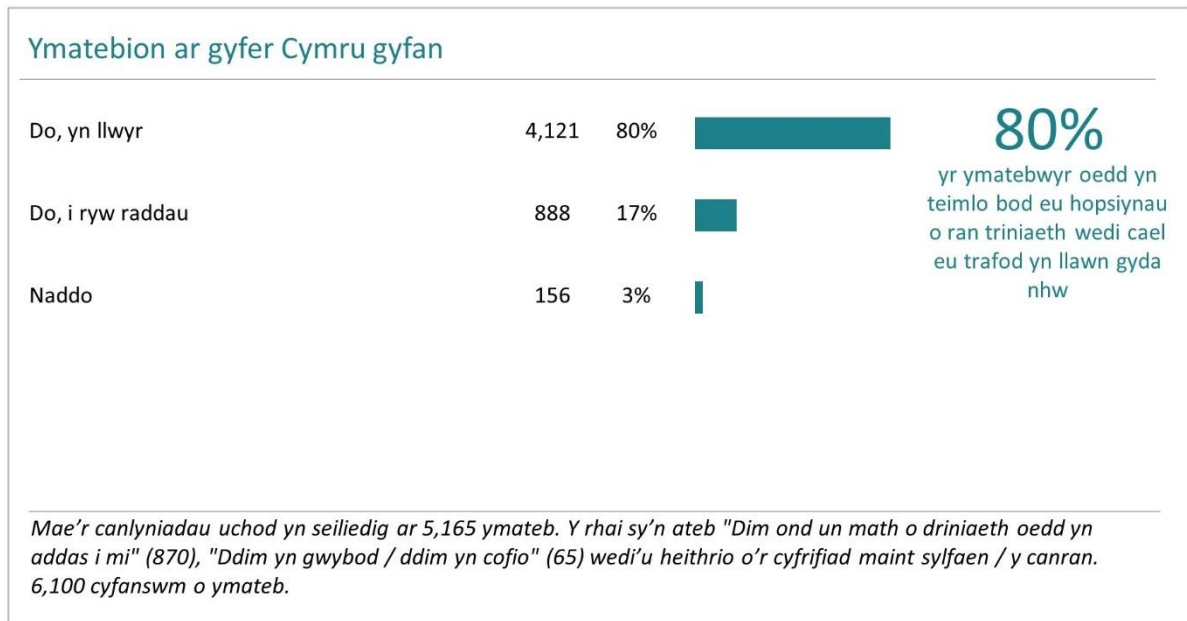
Ymatebydd i’r arolwg:

“Roedd yn anodd iawn cael diagnosis o ganser yn ystod y pandemig oherwydd y cyfyngiadau a oedd wedi’u gosod. Bod heb aelod o’r teulu gyda mi wrth gael diagnosis neu gael fy nerbyn i ward ysbyty, dod i apwyntiad dilynol, ac ati. Er hynny, roedd y gofal ac empathi rhagorol a gefais i gan yr holl staff cysylltiedig yn eithriadol. Ni allaf ddiolch digon i’r holl staff cysylltiedig am ei gwneud yn bosibl i mi ddelio â phrofiad dirdynnol iawn.”

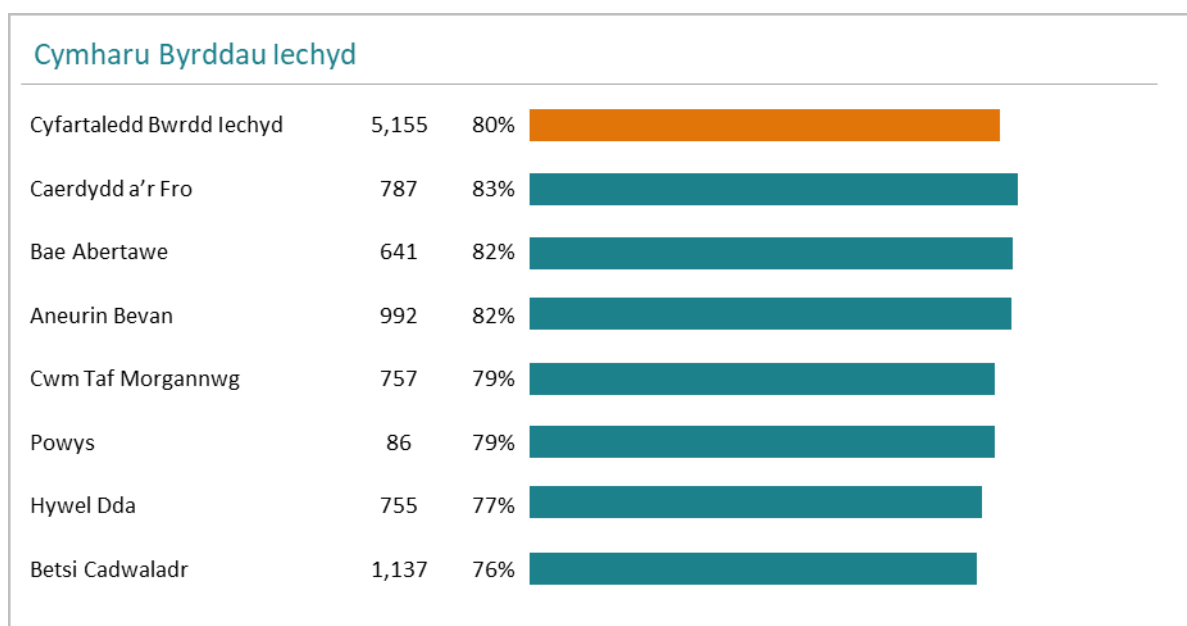
8.3 Penderfynu ar y driniaeth a / neu'r gofal gorau i chi

Cwestiwn 15: "Cyn i'ch triniaeth canser ddechrau, a gafodd eich dewisiadau triniaeth eu trafod gyda chi?"

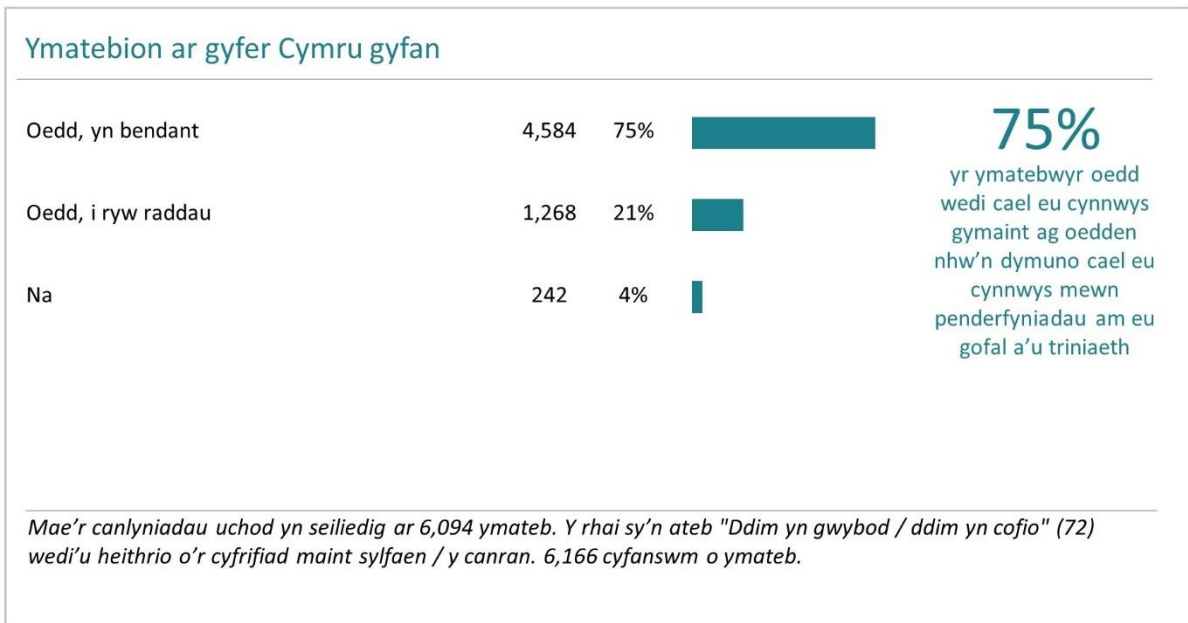

Ymatebydd i'r arolwg:

"Disgrifiwyd y cwrs triniaeth yn yr apwyntiad hwn a rhoddwyd yr amser roeddwn i gael hysterectomi, manylion yr holl brofion gwaed cyn llawdriniaeth, ac ati, a beth oeddwn i'w ddisgwyl. Overwydd COVID doedd neb gyda mi, ond roeddwn yn ymdopi'n well ar fy mhen fy hun, yn wahanol i ray eraill o bosibl. Roedd y nyrs Macmillan wedi cysylltu â mi'n rheolaidd cyn y llawdriniaeth, ond roeddwn i'n hyderus y byddwn yn cael canlyniad da oherwydd yr esboniad cynhwysfawr gefais i."

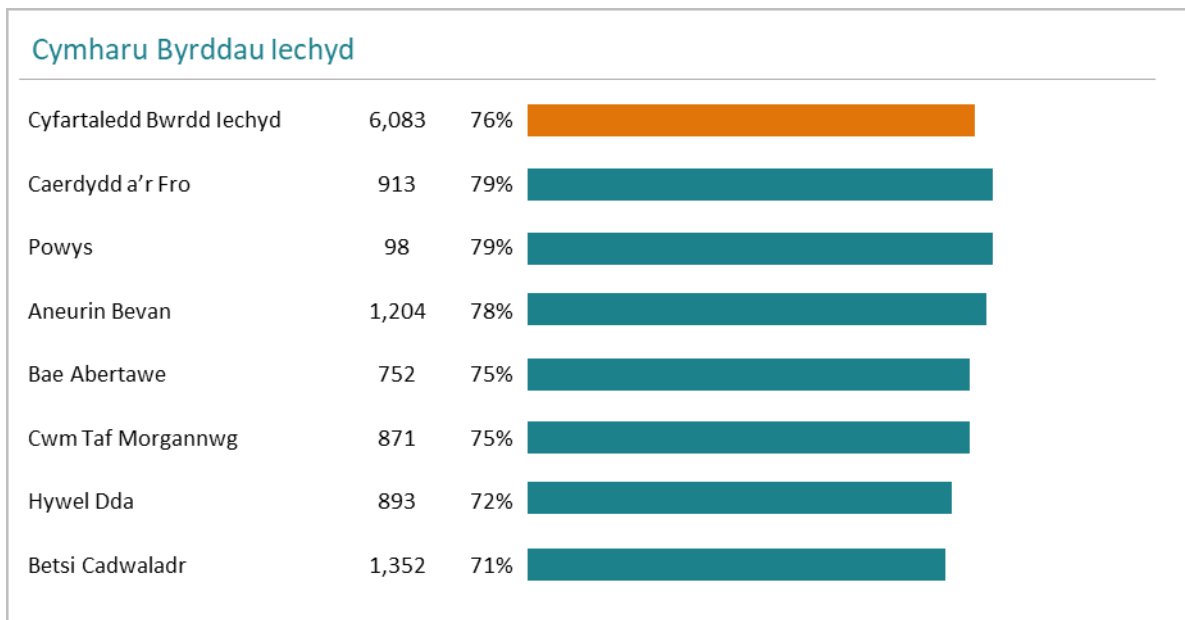

Cwestiwn 16: “A oeddech chi’n cael eich cynnwys gymaint ag oeddech chi’n dymuno cael eich cynnwys mewn penderfyniadau am eich gofal a’ch triniaeth?”

Ymatebydd i’r arolwg:

“Er i mi gael cynnig triniaethau o lawer math ar gyfer canser, dydw i ddim wedi cael unrhyw gyngor ynghylch pa un yw’r un fwyaf addas yn fy achos i. Dydw i ddim yn gwybod beth fyddai orau i mi!”

Cwestiwn 17: “A gawsoch chi esboniad o sgil effeithiau’r driniaeth(au) mewn ffordd y gallech ei deall?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn bendant	4,128	70%	
Do, i ryw raddau	1,455	25%	
Na, ni esboniwyd y sgil effeithiau	283	5%	

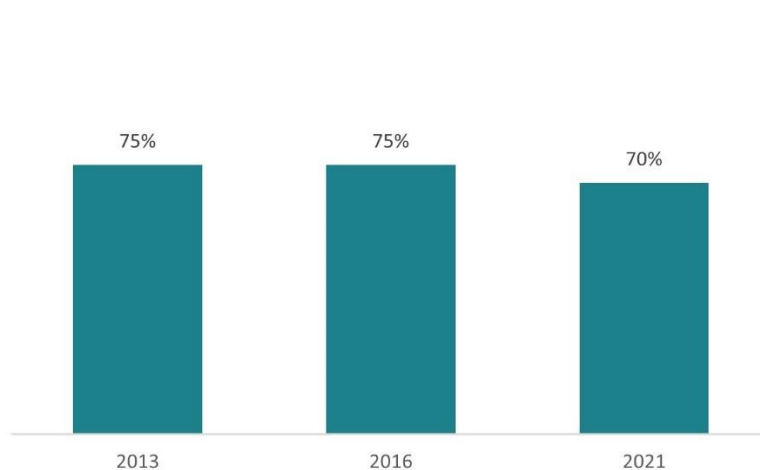
70%
yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw wedi cal esboniad o sgil effeithiau’r driniaeth mewn ffordd y gallen nhw ei deall

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,866 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Doeddwn i ddim angen esboniad" (217), "Ddim yn gwybod" (51) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,134 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	5,856	70%	
Aneurin Bevan	1,147	72%	
Caerdydd a’r Fro	884	72%	
Hywel Dda	860	71%	
Bae Abertawe	716	70%	
Cwm Taf Morgannwg	838	69%	
Betsi Cadwaladr	1,311	68%	
Powys	100	66%	

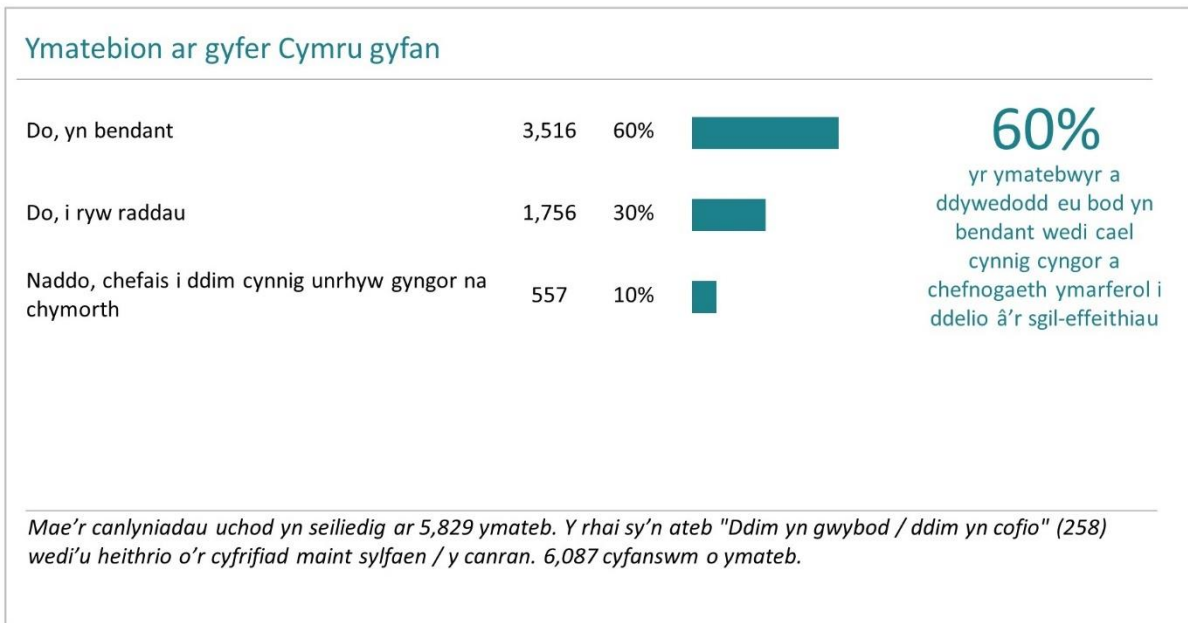
Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

-5%
Newid ers 2016-2021

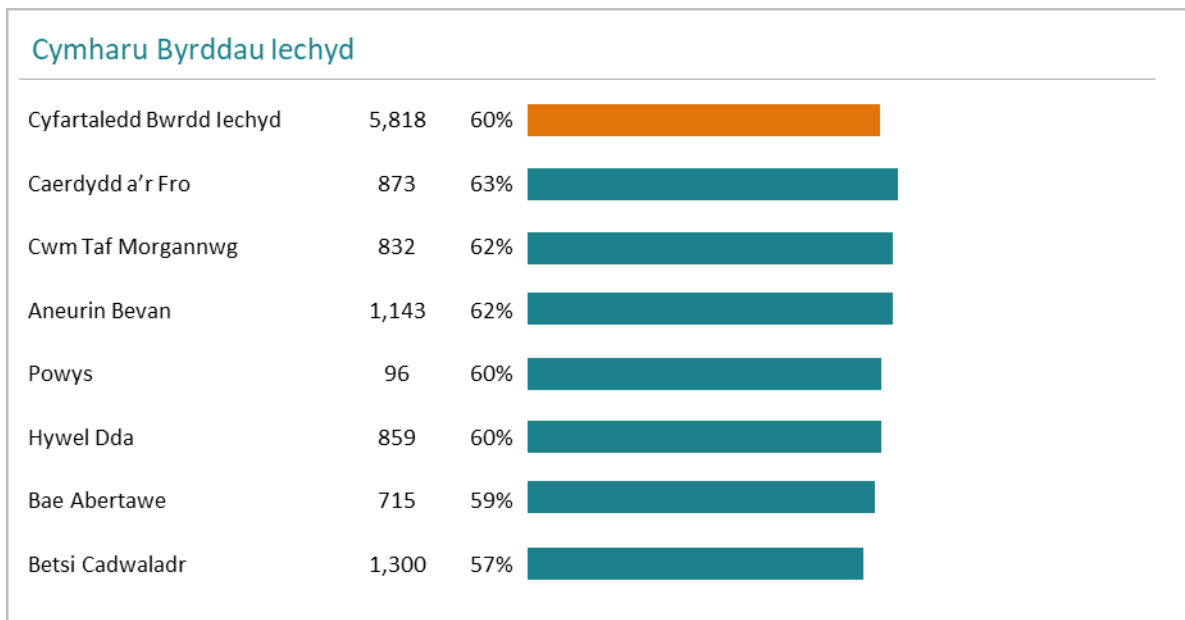
Cymharol â newidiadau – gweler atodiad 1

Cwestiwn 18: “Gawsoch chi gynnig cyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil effeithiau eich triniaeth(au)?”

Ymatebydd i'r arolwg:

“Chefais i ddim gwybodaeth ymarferol am fywyd ar ôl y driniaeth e.e. deiet, ymarfer, yfed alcohol neu sut i ddod yn ôl i drefn.”

Cwestiwn 19: “Cyn i chi ddechrau eich triniaeth, a gawsoch chi wybod hefyd am unrhyw sgil effeithiau’r driniaeth a allai effeithio arnoch chi yn y dyfodol yn hytrach nag ar unwaith?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn bendant	2,791	51%	
Do, i ryw raddau	1,611	29%	
Na, ni esboniwyd sgil effeithiau yn y dyfodol	1,088	20%	

51%
yr ymatebwyr a gafodd
wybod am sgil-
effeithiau’r driniaeth a
allai effeithio arnyn nhw
yn y dyfodol

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,490 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Doeddwn i ddim angen esboniad" (330), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (258) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,078 cyfanswm o ymateb.

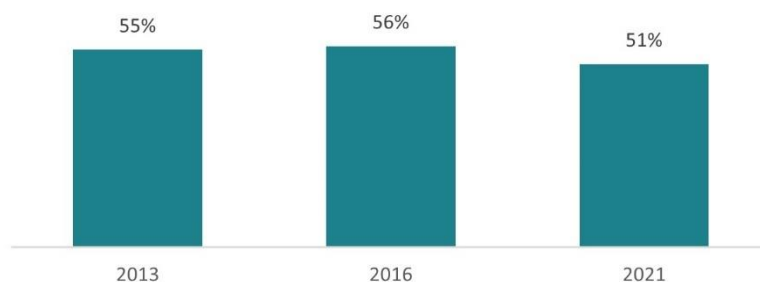
Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	5,479	51%	
Caerdydd a’r Fro	823	53%	
Aneurin Bevan	1,079	53%	
Cwm Taf Morgannwg	793	52%	
Powys	89	50%	
Bae Abertawe	679	50%	
Hywel Dda	802	50%	
Betsi Cadwaladr	1,214	48%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

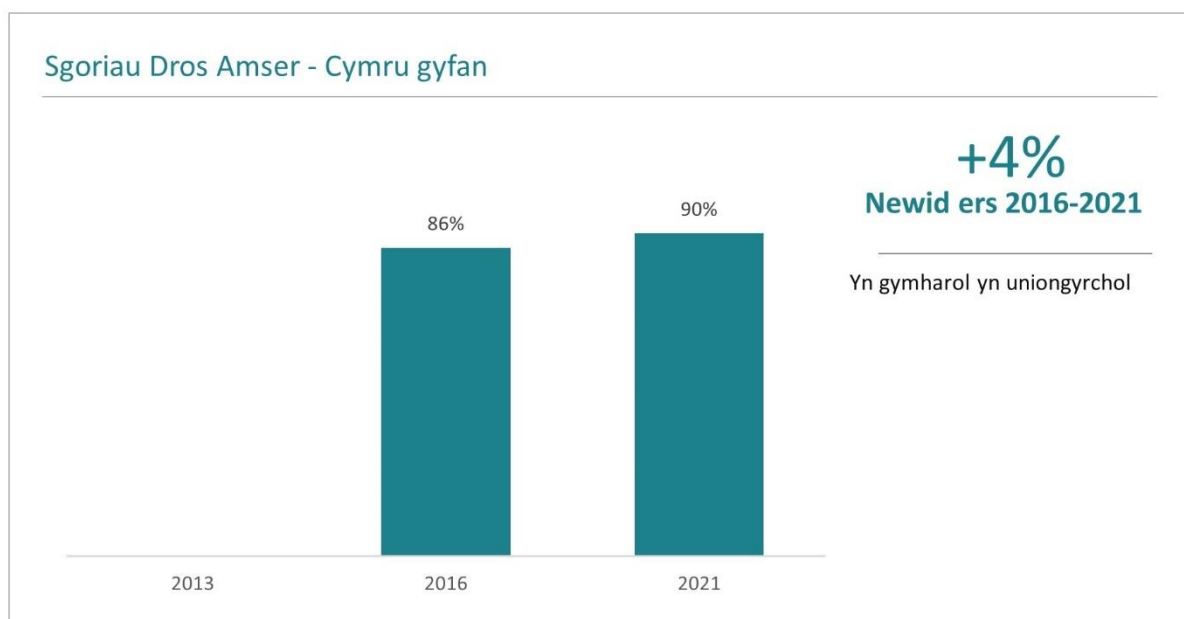
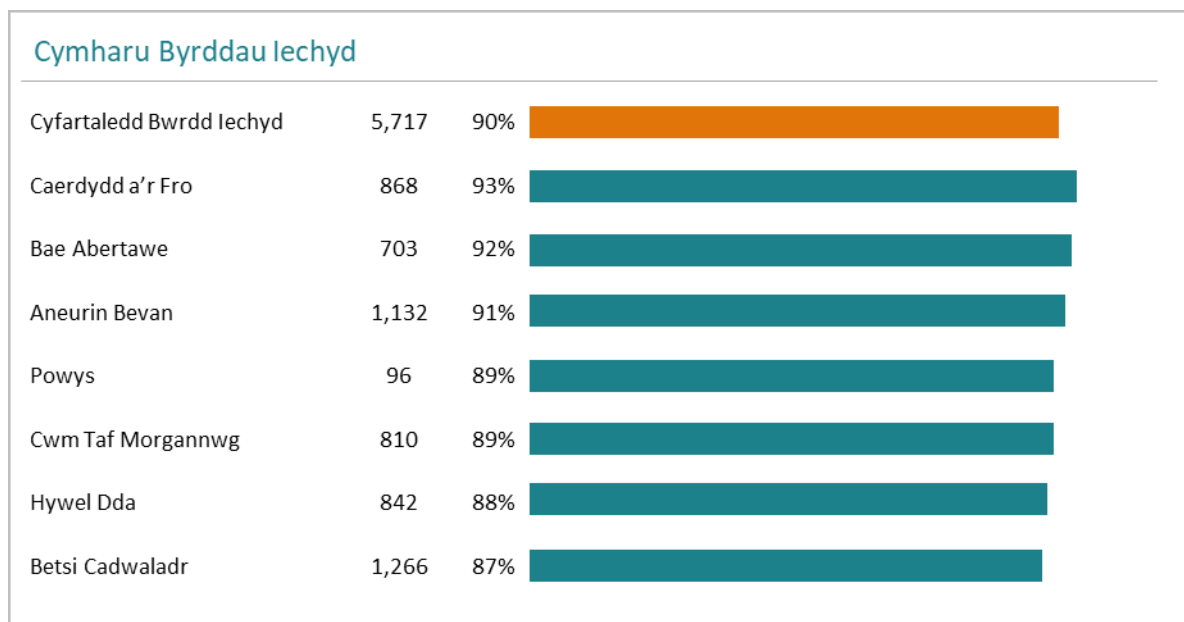
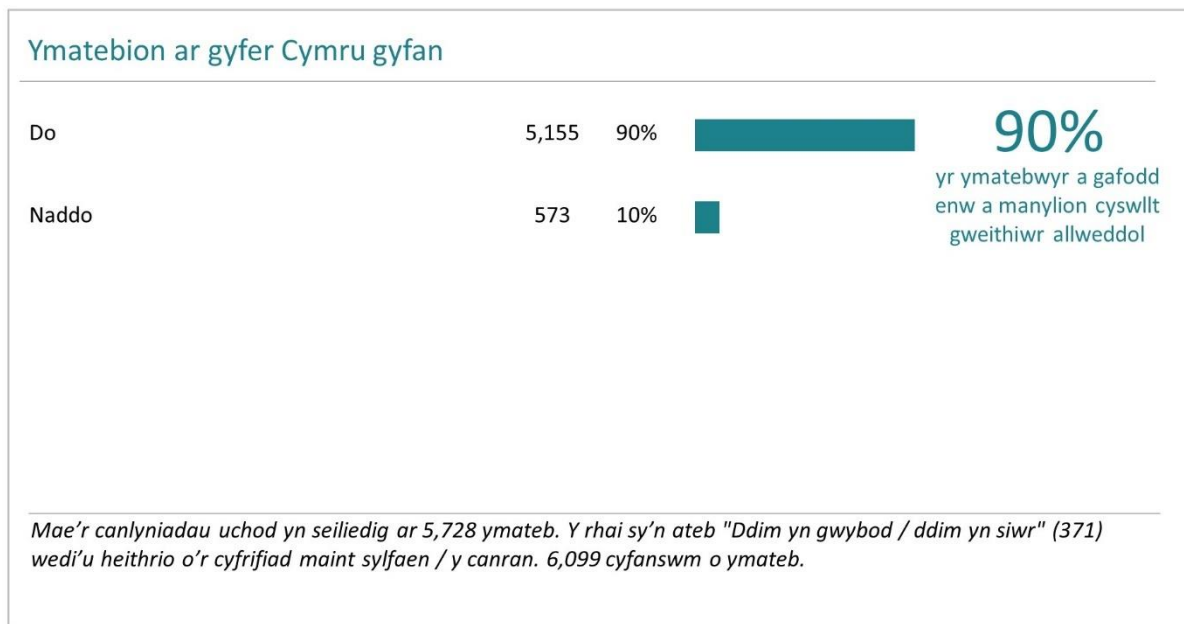
-6%
Newid ers 2016-2021

Cymharol â newidiadau – gweler
atodiad 1

8.4 Gweithwyr gofal iechyd proffesiynol

Cwestiwn 20: "Gawsoch chi enw a manylion cyswllt eich Gweithiwr Allweddol?"

Cwestiwn 21a: “A oedd eich gofal yn cynnwys mynediad at ... Nyrs glinigol arbenigol?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

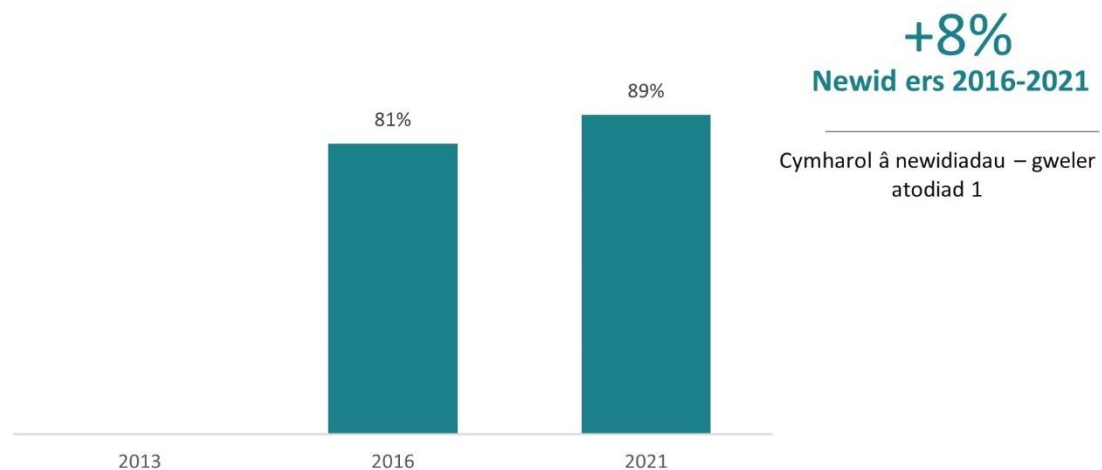
Oedd, a hwn oedd fy Ngweithiwr Allweddol	3,998	81%		89% yr ymatebwyr oedd â mynediad at nyrs glinigol arbenigol
Oedd, ond nid hwn oedd fy Ngweithiwr Allweddol	392	8%		
Naddo, doedd gen i ddim un fel rhan o'm tîm gofal	548	11%		

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 4,938 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (685) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 5,623 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

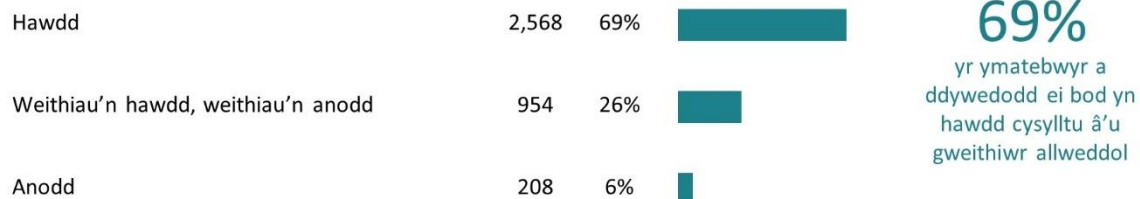
Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	4,929	89%	
Caerdydd a'r Fro	761	91%	
Bae Abertawe	616	91%	
Aneurin Bevan	973	90%	
Powys	86	90%	
Cwm Taf Morgannwg	681	88%	
Hywel Dda	718	86%	
Betsi Cadwaladr	1,094	85%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

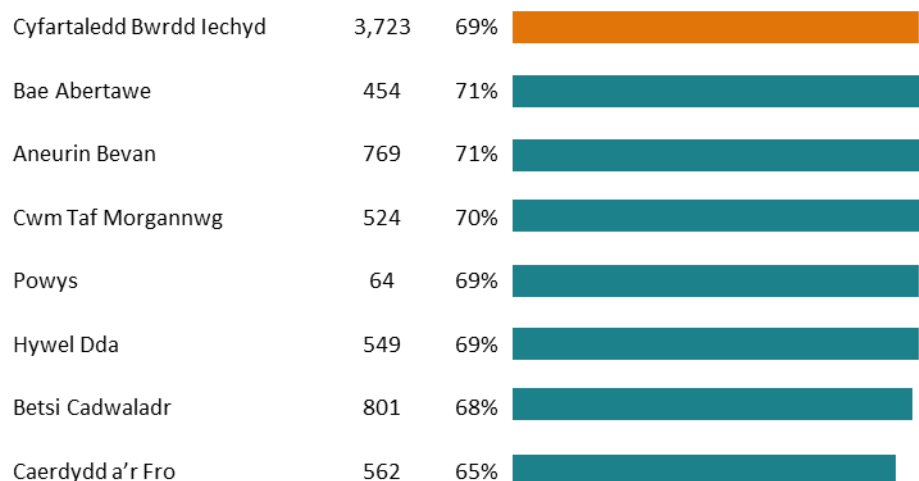
Cwestiwn 22a: “Pa mor hawdd oedd cysylltu â’ch... Gweithiwr Allweddol?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

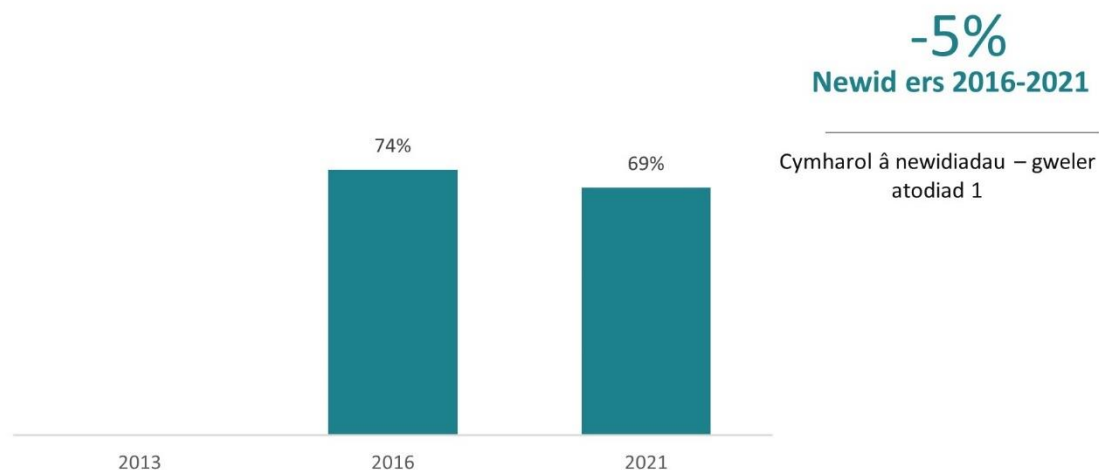

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 3,730 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Dydw i ddim wedi ceisio cysylltu â nhw" (516), "Ddim yn berthnasol" (568) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 4,814 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

Cwestiwn 22b: “Pa mor hawdd oedd cysylltu â’ch... Nyrs glinigol arbenigol?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Hawdd	1,996	68%	
Weithiau’n hawdd, weithiau’n anodd	741	25%	
Anodd	180	6%	

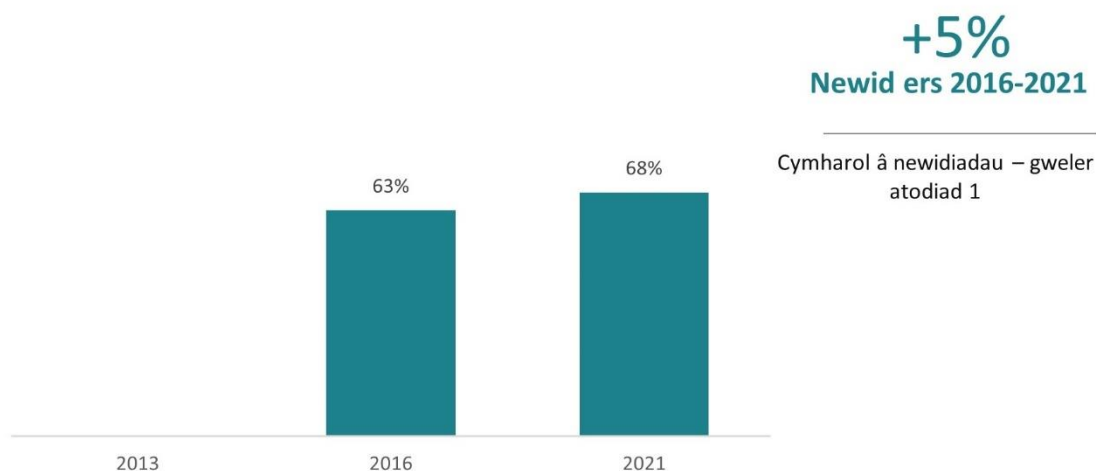
68%
yr ymatebwyr a ddywedodd ei bod yn hawdd cysylltu â’u nyrs glinigol arbenigol

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,917 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Dydw i ddim wedi ceisio cysylltu â nhw" (371), "Ddim yn berthnasol" (501) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 3,789 cyfanswm o ymateb.

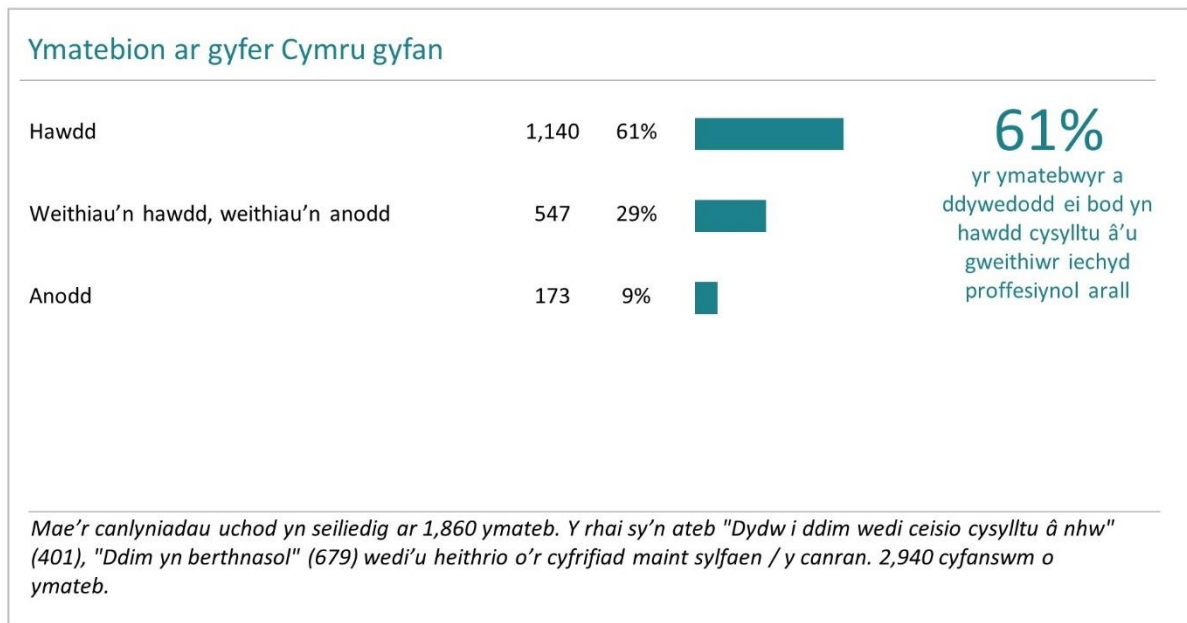
Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	2,910	67%	
Hywel Dda	455	73%	
Aneurin Bevan	582	69%	
Bae Abertawe	348	69%	
Betsi Cadwaladr	647	68%	
Caerdydd a’r Fro	439	67%	
Cwm Taf Morgannwg	386	66%	
Powys	53	58%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

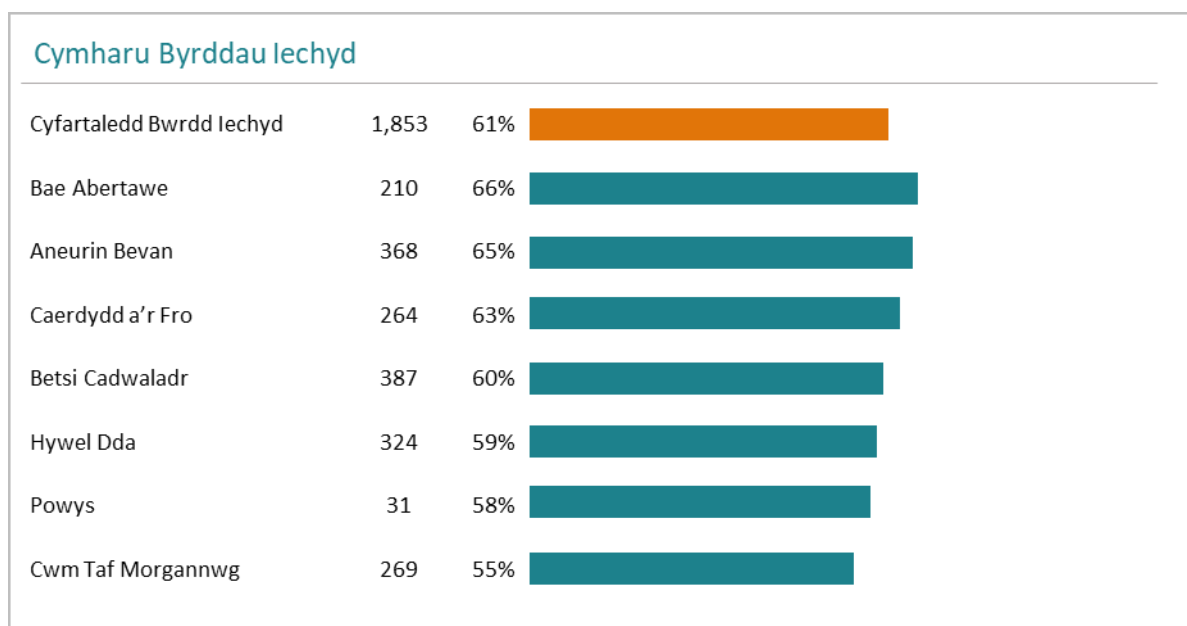

Cwestiwn 22c: “Pa mor hawdd oedd cysylltu â’ch... Gweithiwr iechyd proffesiynol arall?”

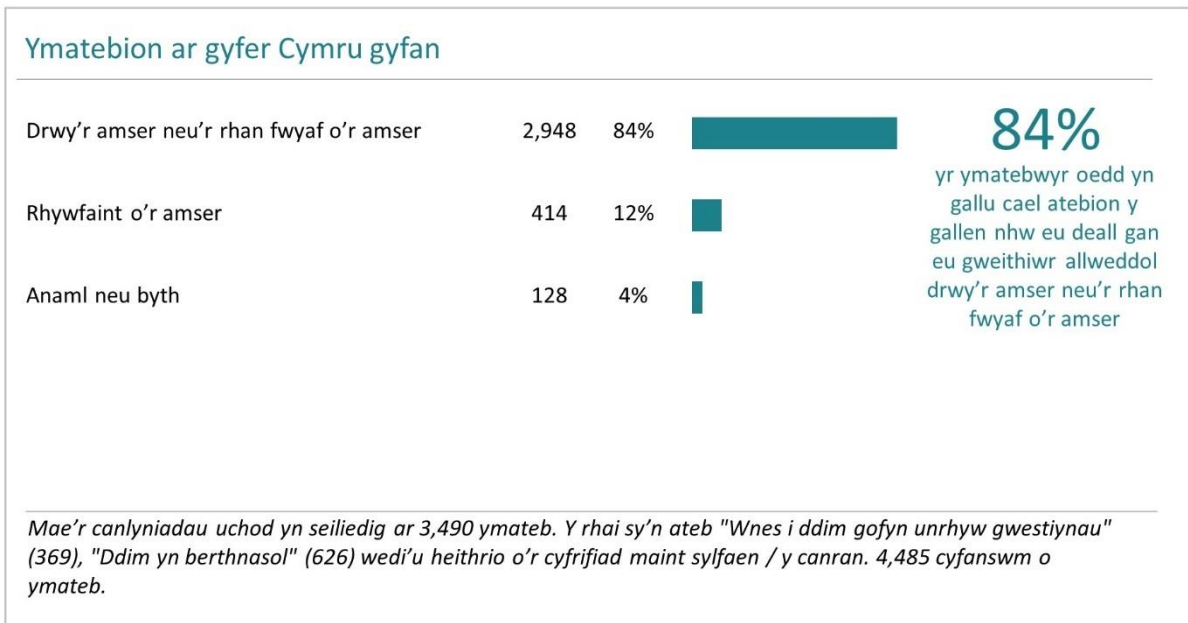

Ymatebydd i’r arolwg:

“Roeddwn i’n hapus iawn gyda’r tîm cymorth yn [lleoliad wedi’i ddileu]. Roedd yn hawdd cysylltu â nhw ac roedden nhw bob amser yn ymddangos yn falch o ateb fy nghwestiynau, beth bynnag oedden nhw.”

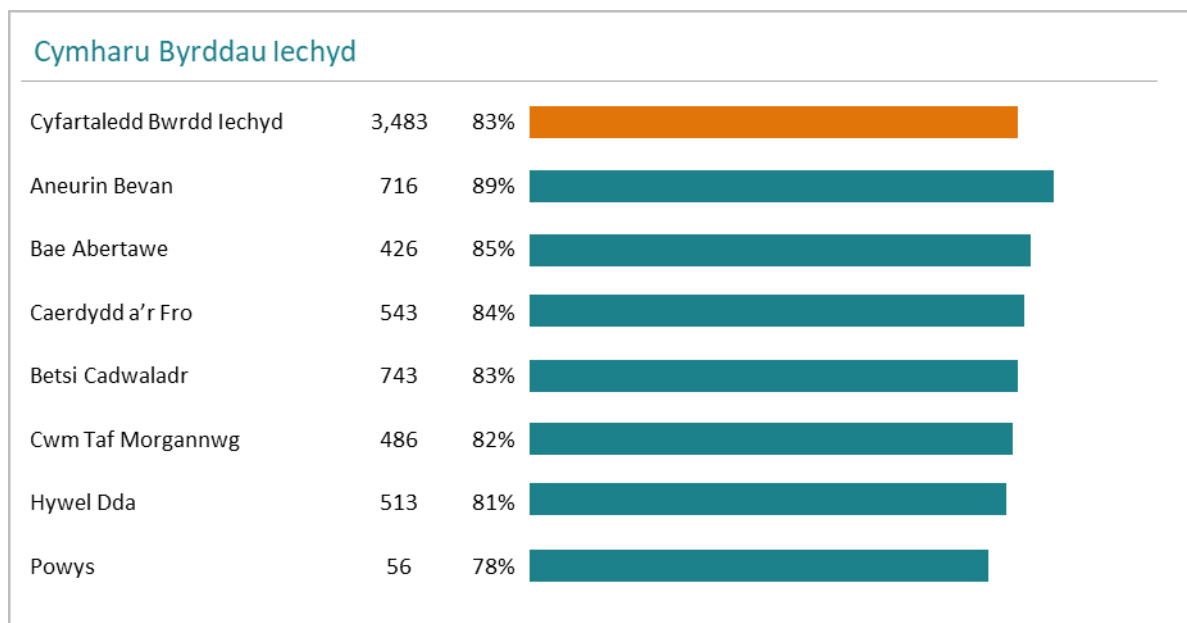

Cwestiwn 23a: “Pan oedd gennych chi gwestiynau i’w gofyn, pa mor aml oeddech chi’n cael atebion y gallwch chi eu deall gan eich... Gweithiwr Allweddol?”

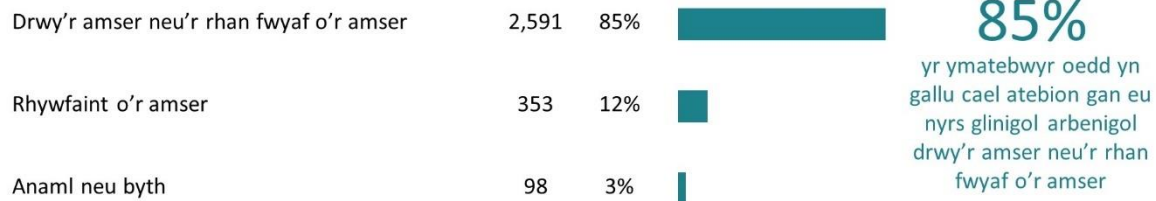
Ymatebydd i’r arolwg:

“Roedd meddygon, gweithwyr allweddol a staff nyrso yn barod iawn i roi gwybodaeth ac yn egluro pob cam yn fy nhriniaeth.”

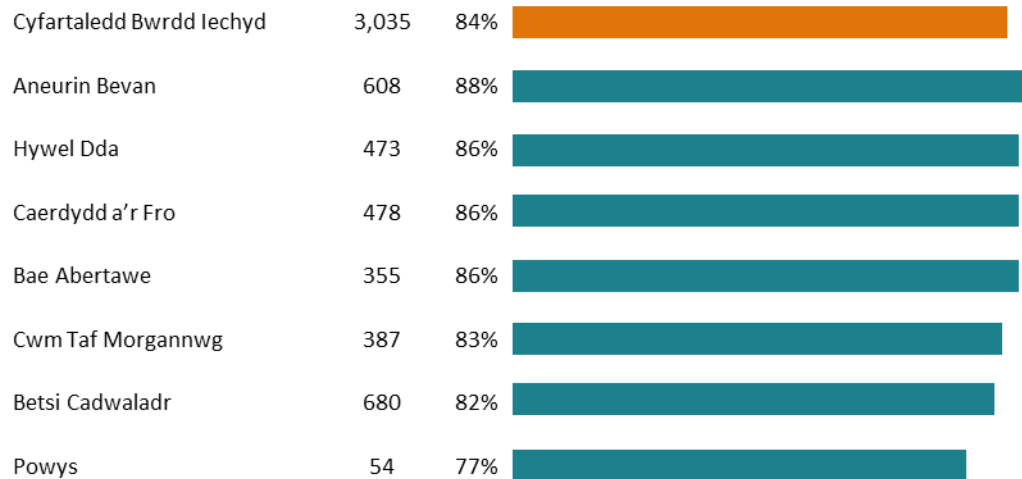
Cwestiwn 23b: “Pan oedd gennych chi gwestiynau i’w gofyn, pa mor aml oeddech chi’n cael atebion y gallwch chi eu deall gan eich... Nyrs glinigol arbenigol?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

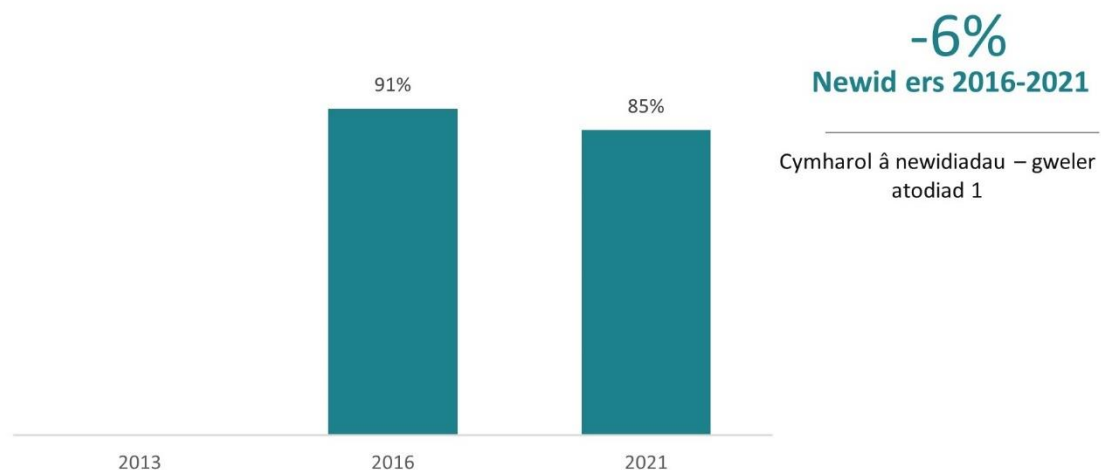

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 3,042 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Wnes i ddim gofyn unrhyw gwestiynau" (270), "Ddim yn berthnasol" (559) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 3,871 cyfanswm o ymateb.

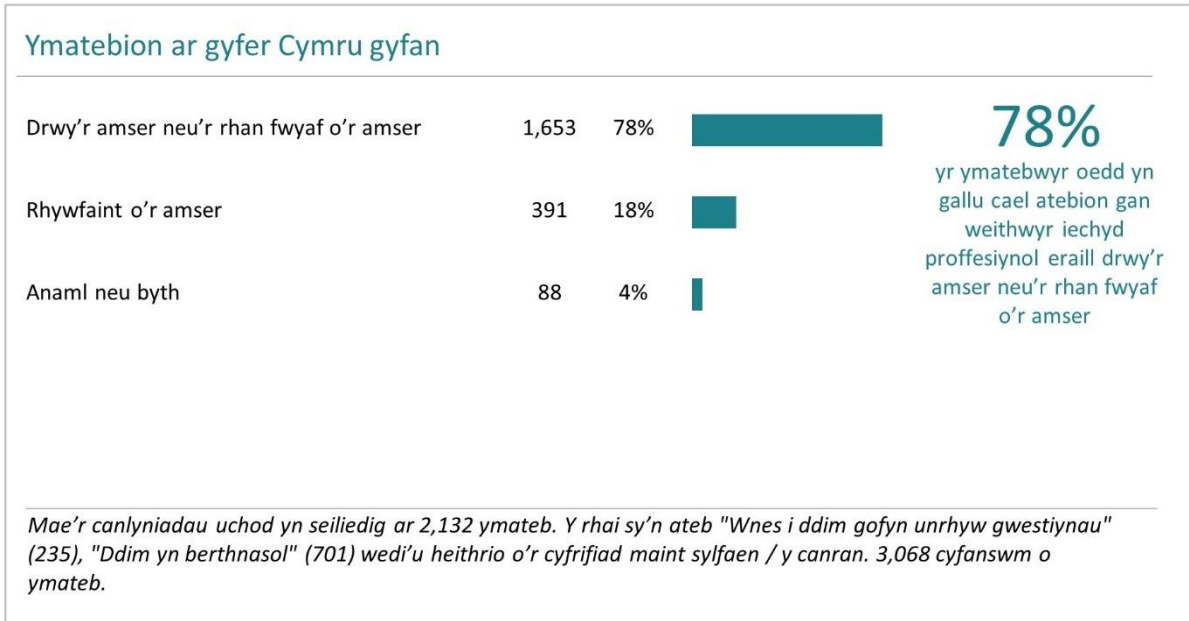
Cymharu Byrddau Iechyd

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

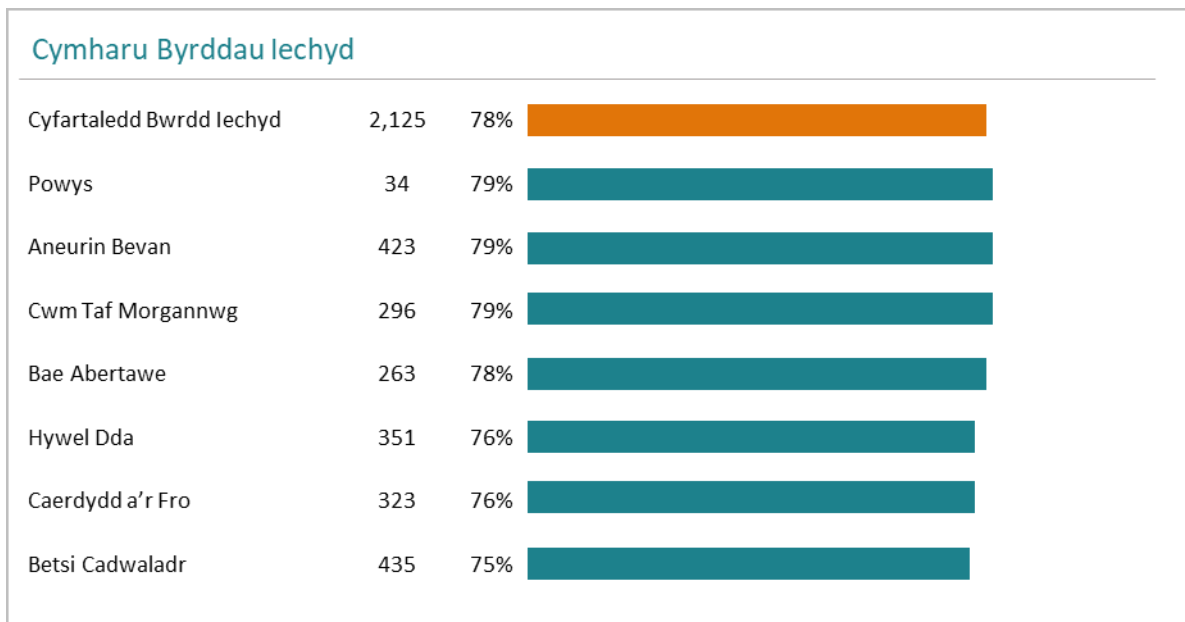

Cwestiwn 23c: “Pan oedd gennych chi gwestiynau i’w gofyn, pa mor aml oeddech chi’n cael atebion y gallwch chi eu deall gan eich... Gweithiwr iechyd proffesiynol arall?”

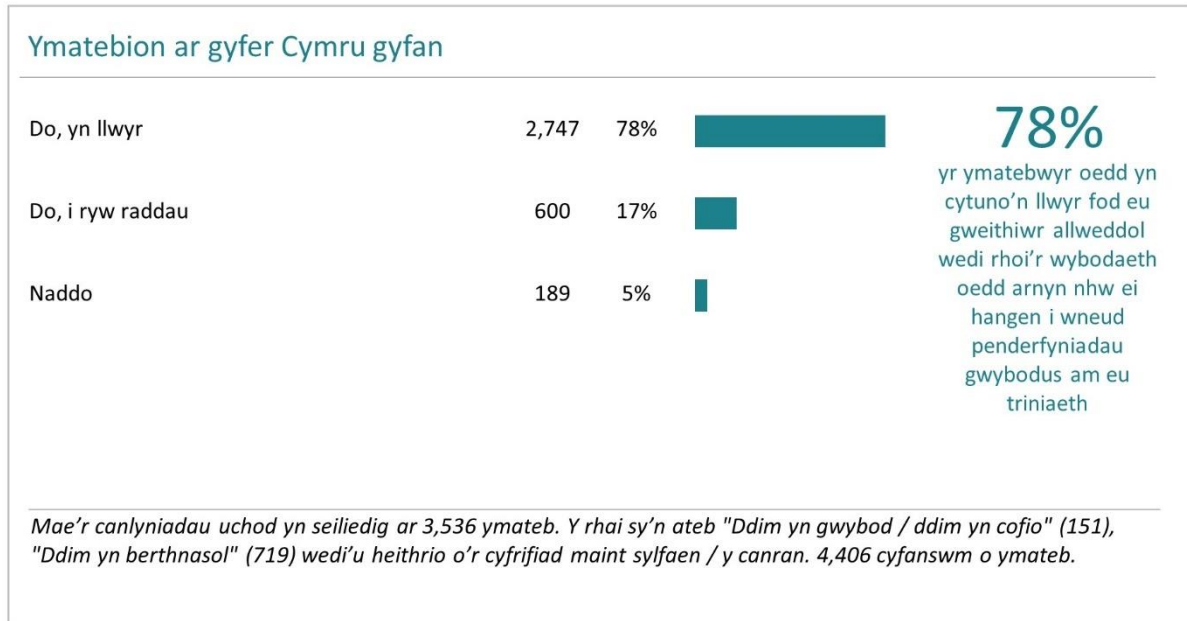

Ymatebydd i’r arolwg:

“Roedd y gofal gan yr arbenigwyr, y llawfeddyg, yr oncolegydd, y nyrsys cemotherapi a radiotherapi i gyd yn ardderchog.”

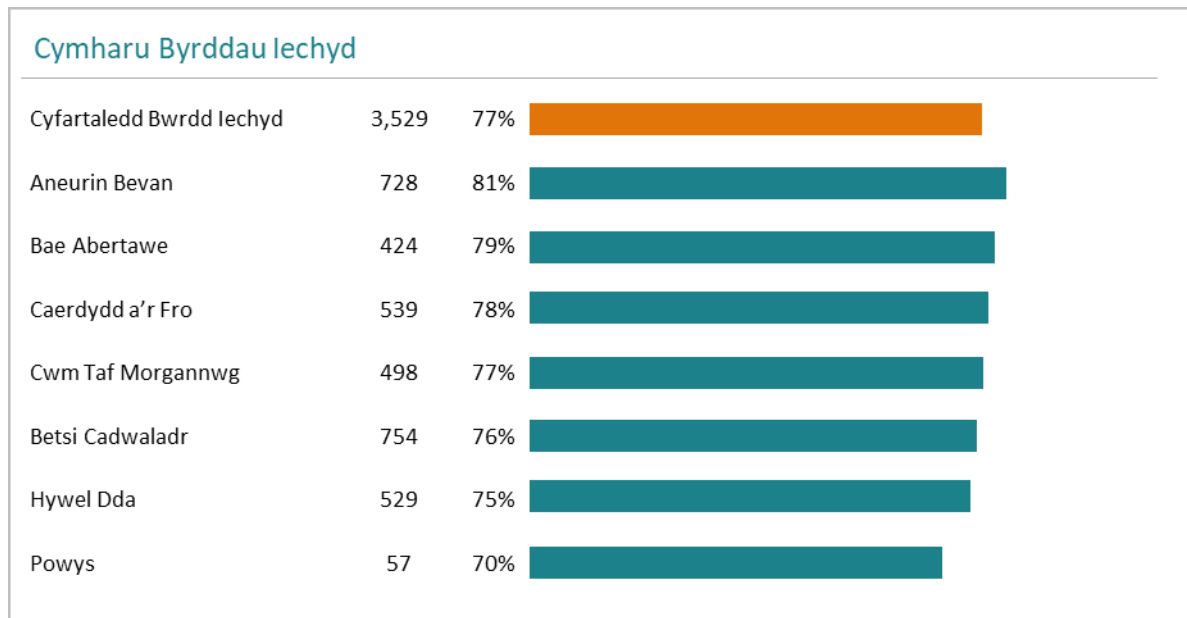

Cwestiwn 24a: “Wnaethon nhw roi’r wybodaeth sydd ei hangen arnoch i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth ynglŷn â’ch triniaeth? Gweithiwr Allweddol”

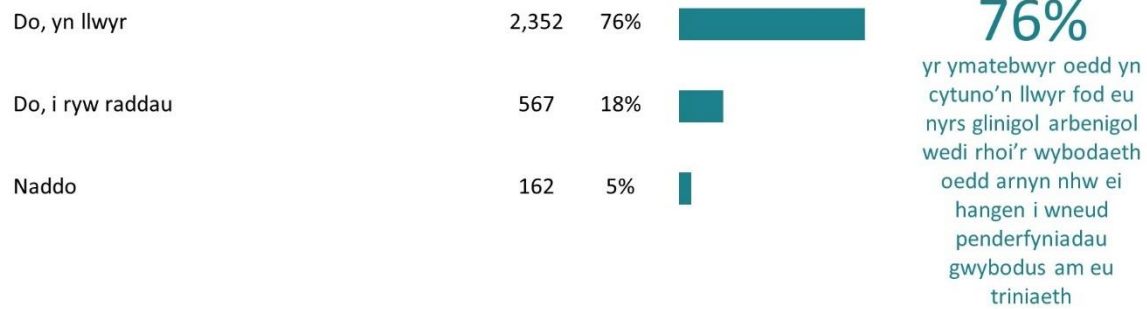
Ymatebydd i’r arolwg:

“Mae fy ngweithiwr cymorth/allweddol a nyrs Macmillan wedi bod yn rhagorol ac yn wirioneddol gefnogol. Rydw i wedi cael cyngor a help ariannol. Hefyd, mae’r diagnosis a’r driniaeth wedi cael eu hesbonio mewn ffordd rydw i’n ei deall.”

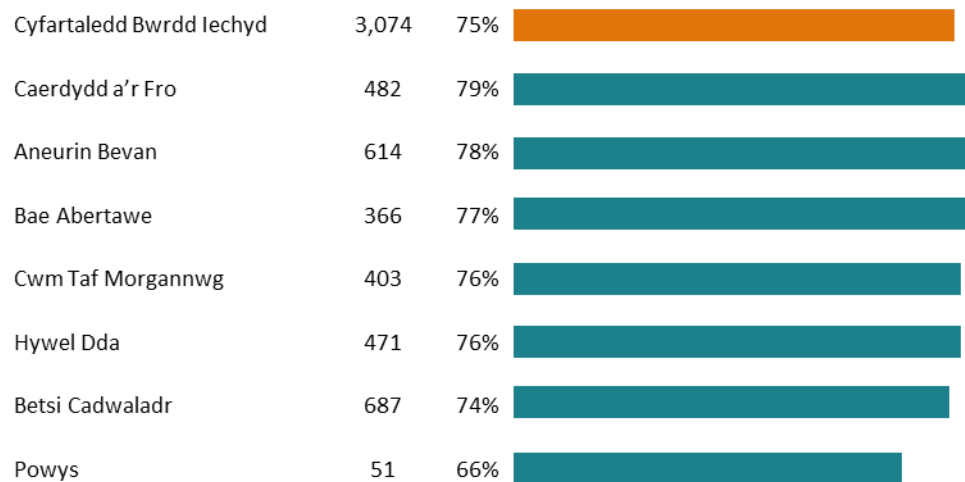
Cwestiwn 24b: " Wnaethon nhw roi'r wybodaeth sydd ei hangen arnoch i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth ynglŷn â'ch triniaeth? Nyrs glinigol arbenigol"

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

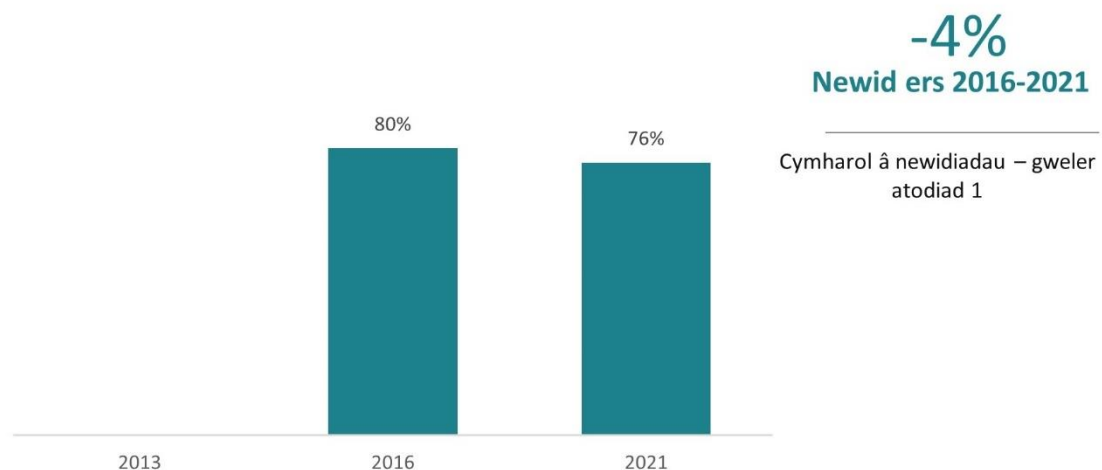

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 3,081 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (121), "Ddim yn berthnasol" (650) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 3,852 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

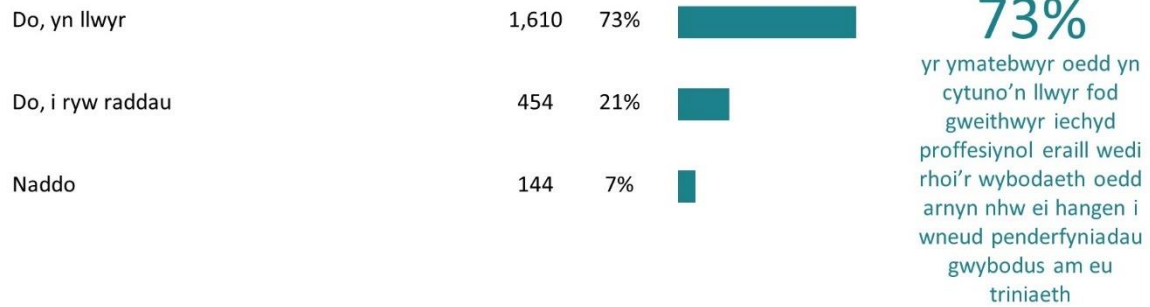

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

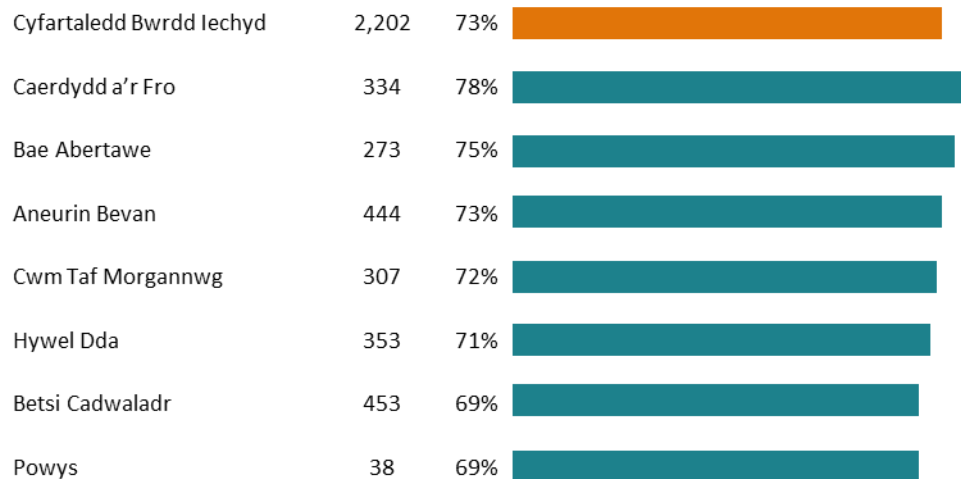
Cwestiwn 24c: “Wnaethon nhw roi’r wybodaeth sydd ei hangen arnoch i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth ynglŷn â’ch triniaeth? Gweithiwr iechyd proffesiynol arall”

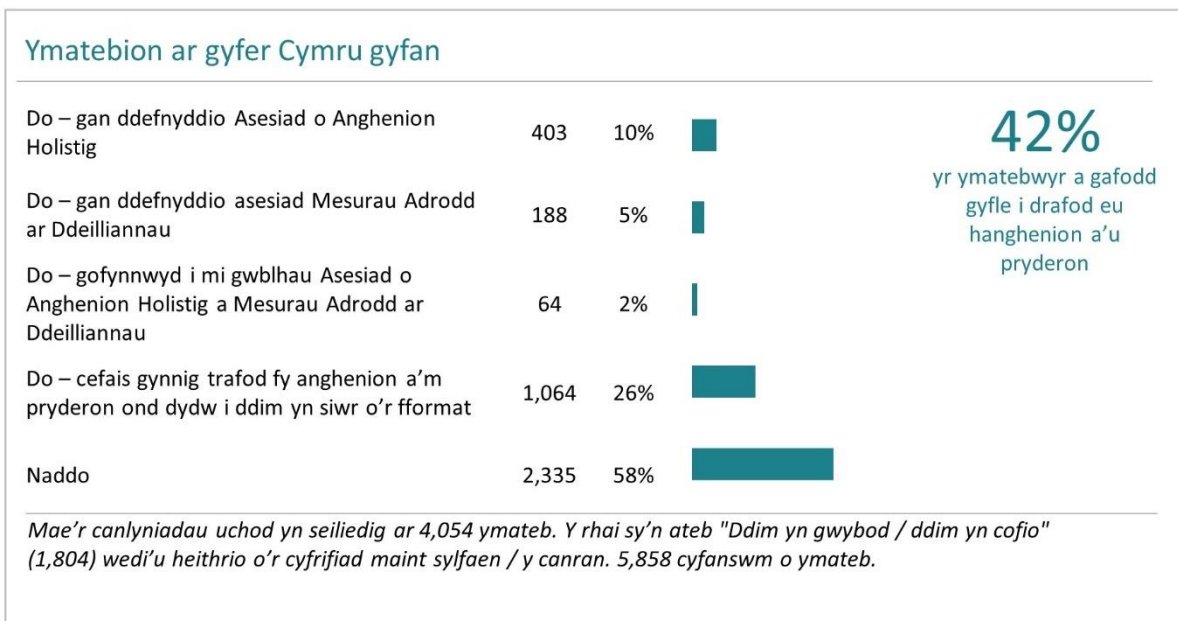
Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,208 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (138), "Ddim yn berthnasol" (740) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 3,086 cyfanswm o ymateb.

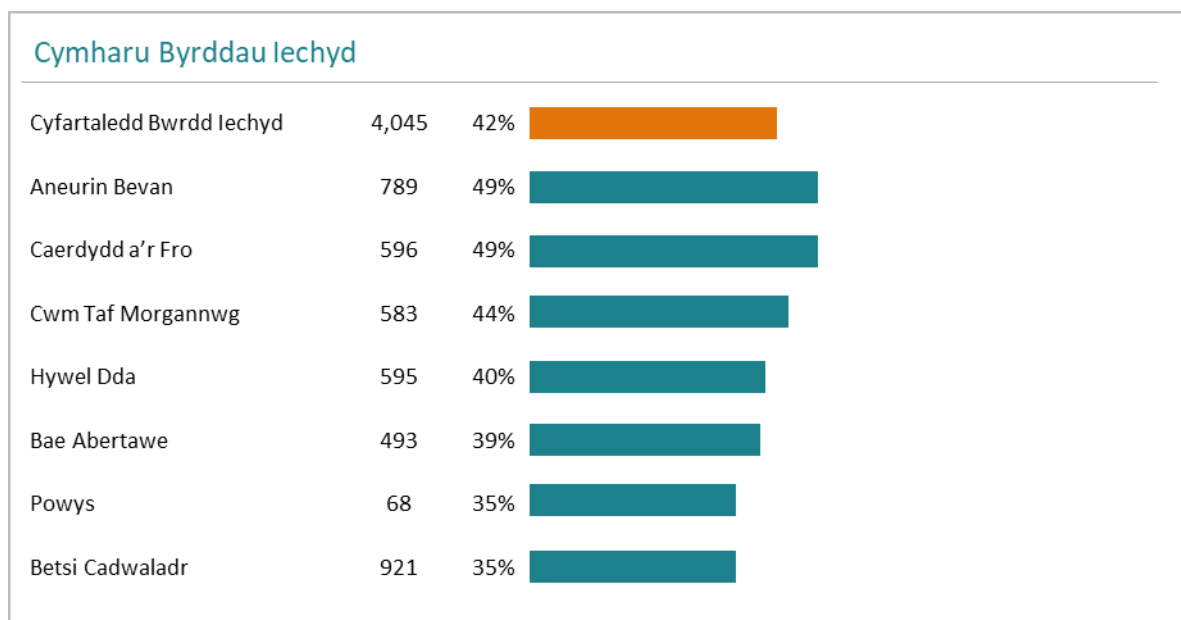
Cymharu Byrddau Iechyd

Ymatebydd i'r arolwg:

"Dim cymorth iechyd meddwl, dim atgyfeirio neu gymorth o ran budd-daliadau neu faterion ariannol. Yn fy mhrofiad i, doedd dim gofal cyfannol yn edrych arnaf i fel unigolyn a beth fyddai anghenion fy nheulu gan fy mod i wedi cael diagnosis o ganser metastatig y fron a oedd yn angheuol."

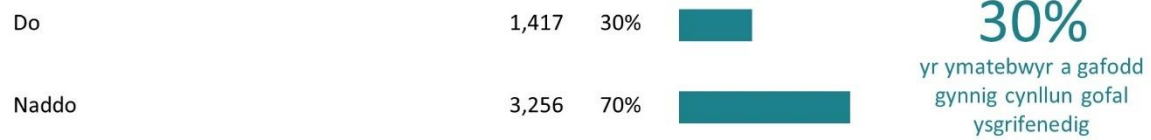

¹³ Geiriad llawn yr ateb '[Do – gofynnwyd i mi gwblhau AAH a MADd]' yw 'Do – gofynnwyd i mi gwblhau Asesiad o Anghenion Holistig a Mesurau Adrodd ar Ddeilliannau'. Geiriad llawn yr ateb '[Do – cefais gynnig trafodaeth ond dydw i ddim yn siwr o'r fformat]' yw 'Do – cefais gynnig trafod fy anghenion a'm pryderon ond dydw i ddim yn siwr o'r fformat'.

¹⁴ AAH yw Asesiad o Anghenion Holistig. Mesurau Adrodd ar Ddeilliannau yw holiaduron sydd wedi'u cynllunio a'u profi gyda chleifion a chlinigwyr ar gyfer clefydau penodol neu ar gyfer iechyd cyffredinol neu ansawdd bywyd.

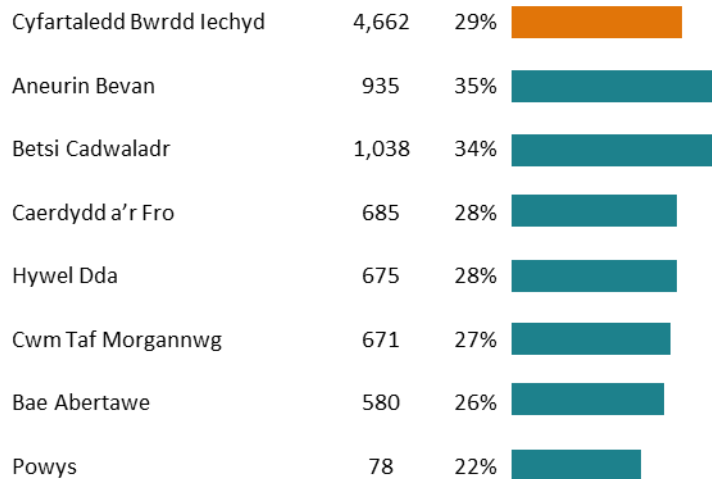
Cwestiwn 26: “Ydych chi wedi cael cynnig cynllun gofal ysgrifenedig?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

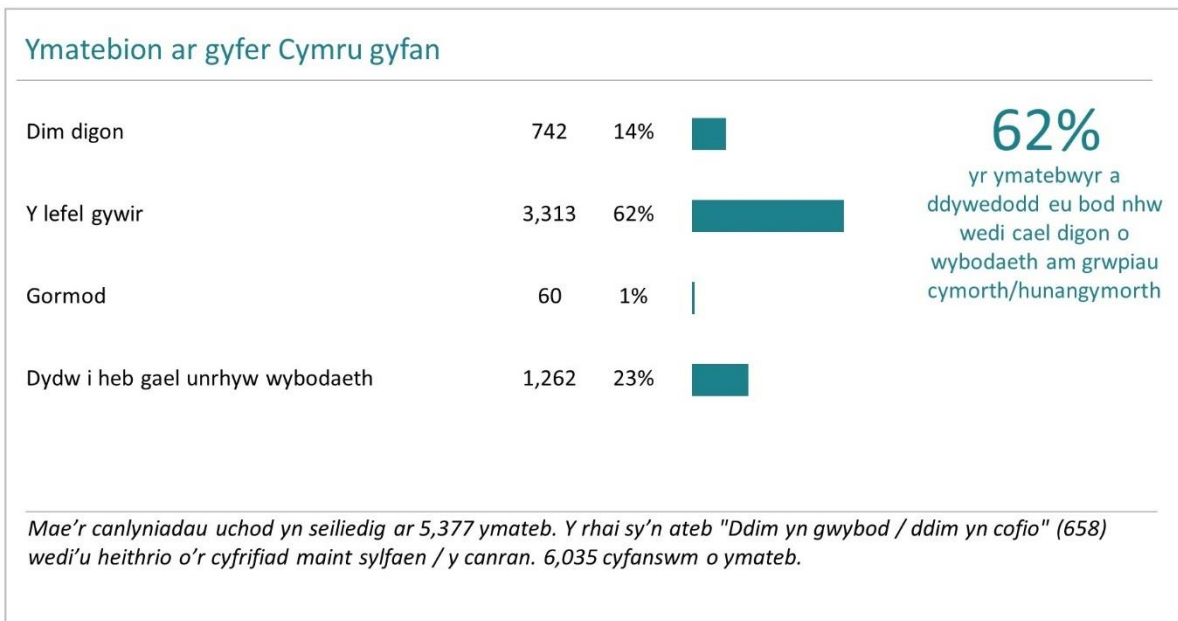
Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 4,673 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Dydw i ddim yn gwybod / deall beth ydy cynllun gofal" (413), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (888) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 5,974 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

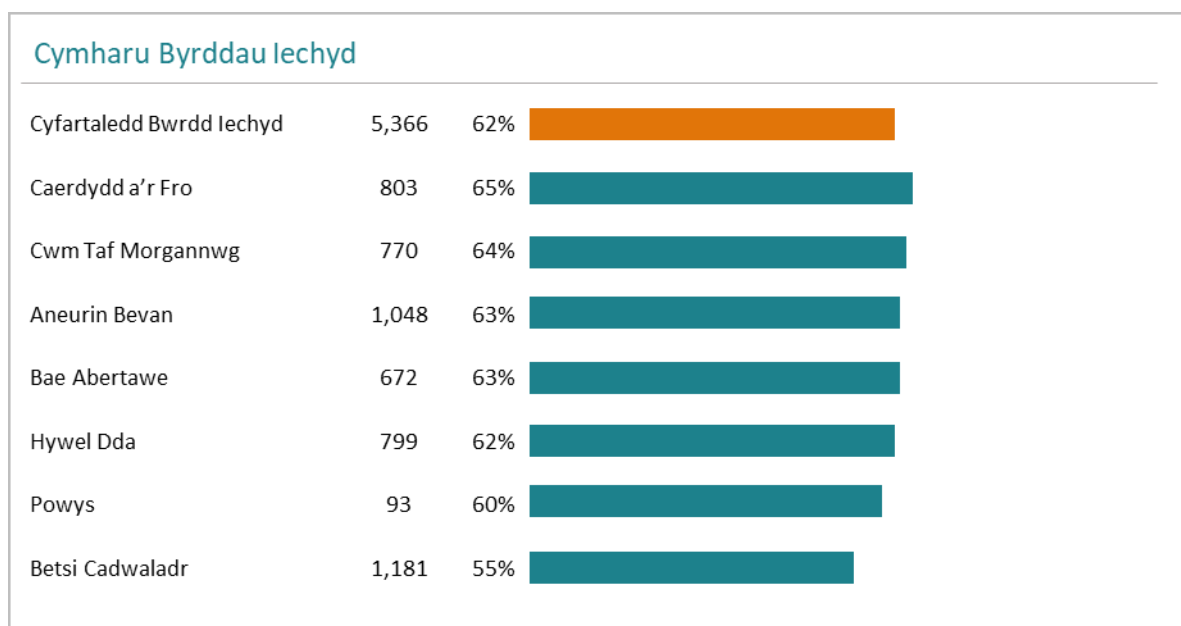
8.5 Cefnogi pobl â chanser

Cwestiwn 27: “Faint o wybodaeth am grwpiau cymorth neu hunan-gymorth a gawsoch chi gan eich tîm gofal iechyd?”

Ymatebydd i'r arolwg:

“Doedd y cyfyngiadau COVID ddim yn caniatáu unrhyw fath o gyfarfodydd grŵp ar ôl cael triniaeth lle byddai wedi bod yn gymorth cwrdd â chleifion sy'n cael triniaeth o'r un fath am ddiagnosis tebyg.”

Cwestiwn 28: “Yn ystod eich gofal, a gawsoch chi wybod am gymorth gwirfoddol neu elusennol?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do	2,842	54%	
Naddo	2,421	46%	

54%
yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw wedi cael gwybod am gefnogaeth wirfoddol/elusennol yn ystod eu gofal

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,263 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (794) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,057 cyfanswm o ymateb.

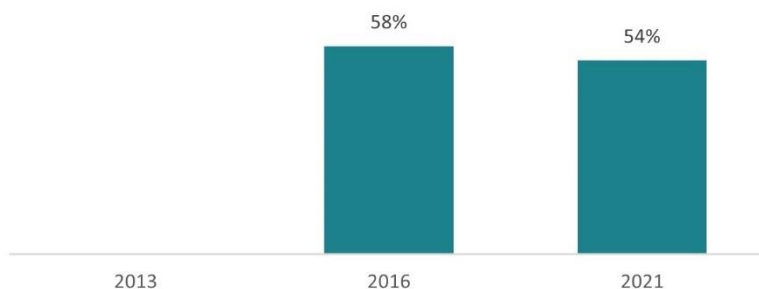
Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	5,253	53%	
Caerdydd a'r Fro	777	59%	
Cwm Taf Morgannwg	765	57%	
Bae Abertawe	665	57%	
Aneurin Bevan	1,019	54%	
Hywel Dda	771	54%	
Betsi Cadwaladr	1,168	47%	
Powys	88	46%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

-4%
Newid ers 2016-2021

Yn gymharol yn uniongyrchol

Cwestiwn 29: “A wnaeth eich tîm gofal iechyd drafod gyda chi neu roi gwybodaeth i chi am yr effaith y gallai canser ei chael ar eich gweithgareddau o ddydd i ddydd (er enghraifft, eich bywyd gwaith neu addysg)?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn llwyr	2,066	37%	
Do, i ryw raddau	1,844	33%	
Naddo	1,681	30%	

37%

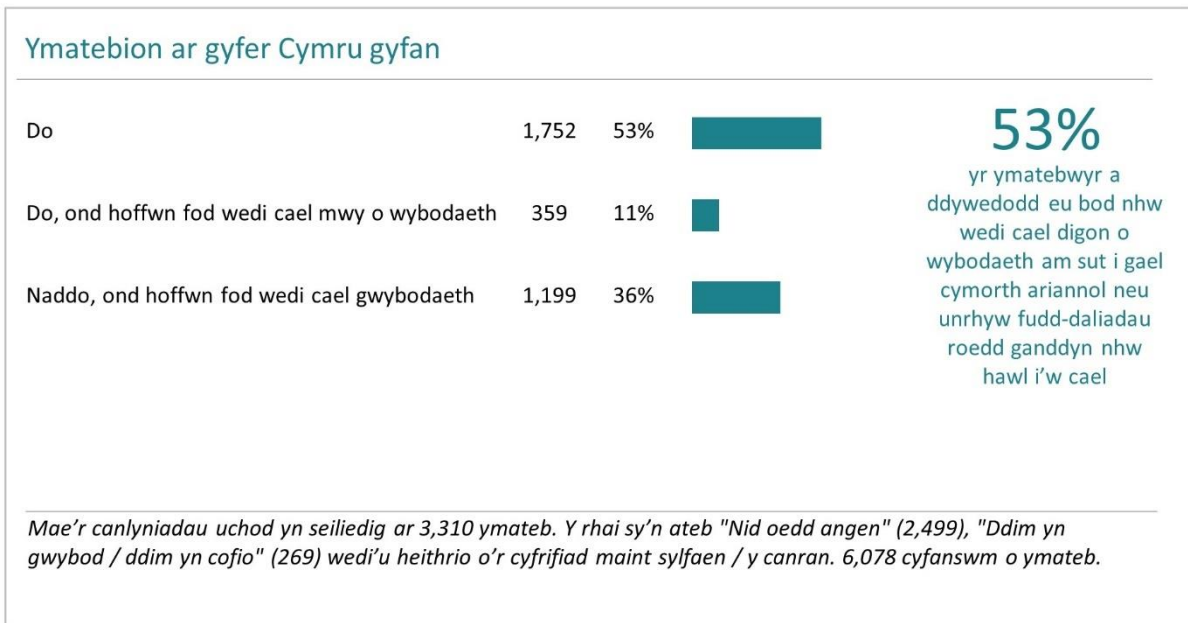
yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr eu bod nhw wedi cael trafodaeth, neu eu bod nhw wedi cael gwybodaeth am yr effaith y gallai canser ei chael ar eu gweithgareddau o ddydd i ddydd

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,591 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (457) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,048 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

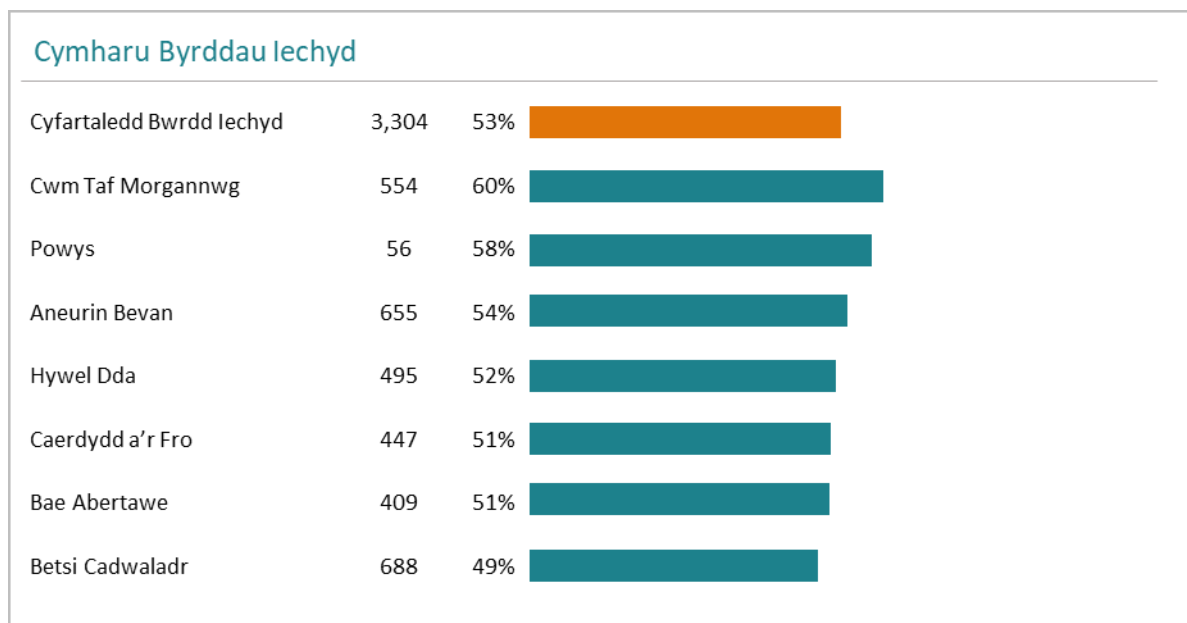
Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	5,580	36%	
Cwm Taf Morgannwg	804	41%	
Caerdydd a'r Fro	830	39%	
Aneurin Bevan	1,096	37%	
Bae Abertawe	692	36%	
Betsi Cadwaladr	1,237	36%	
Hywel Dda	826	35%	
Powys	95	32%	

Cwestiwn 30: “A wnaeth eich tîm gofal iechyd roi gwybodaeth i chi am sut i gael cymorth ariannol neu unrhyw fudd-daliadau y gallech fod â hawl iddynt?”

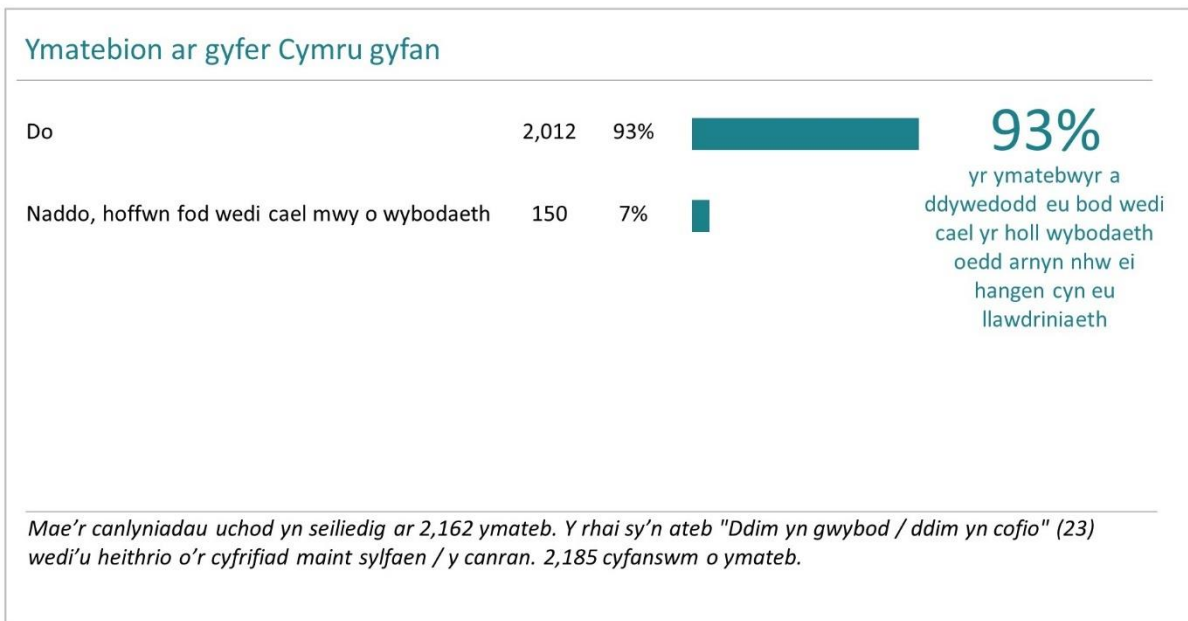
Ymatebydd i'r arolwg:

“Mwy o wybodaeth am unrhyw ofal a chymorth ariannol oedd ar gael. Dydw i ddim yn gallu gwneud tasgau pob dydd ac nawr rydw i'n gorfod talu i rywun am help.”

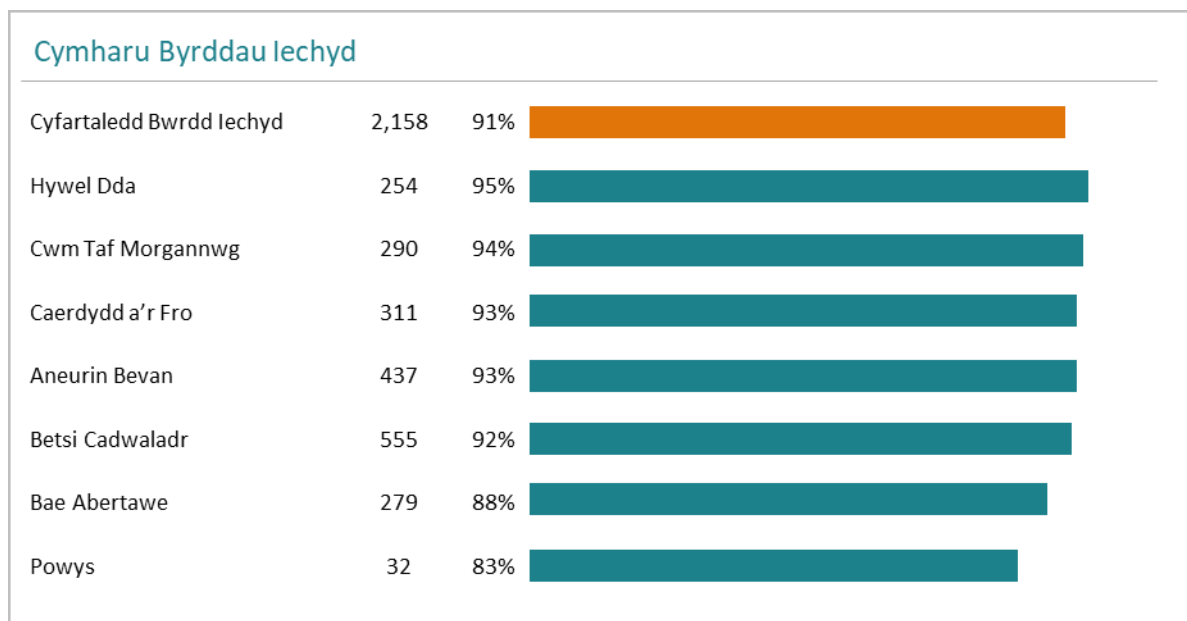
8.6 Llawdriniaethau

Cwestiwn 32: “Gawsoch chi’r holl wybodaeth roedd ei hangen arnoch am eich llawdriniaeth ymlaen llaw?”

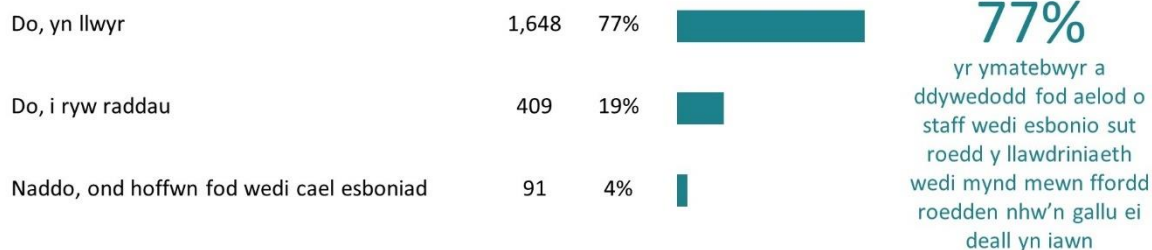
Ymatebydd i’r arolwg:

“Roedd y llawfeddyg wedi cymryd amser i egluro pethau’n iawn ac ateb fy nghwestiynau. Roedd bob amser yn garedig ac yn glir wrth roi gwybodaeth.”

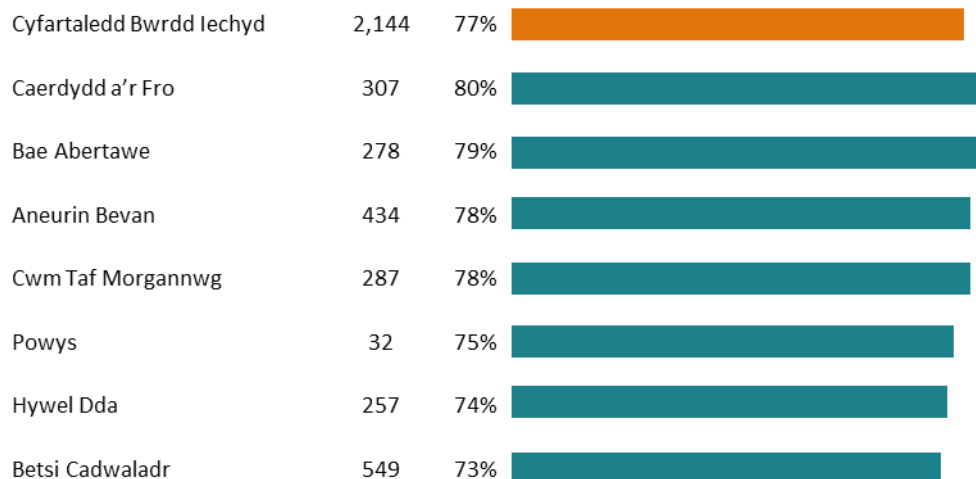
Cwestiwn 33: “Ar ôl y llawdriniaeth, a wnaeth aelod o staff esbonio sut roedd pethau wedi mynd mewn ffordd roeddech chi’n gallu ei deall?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

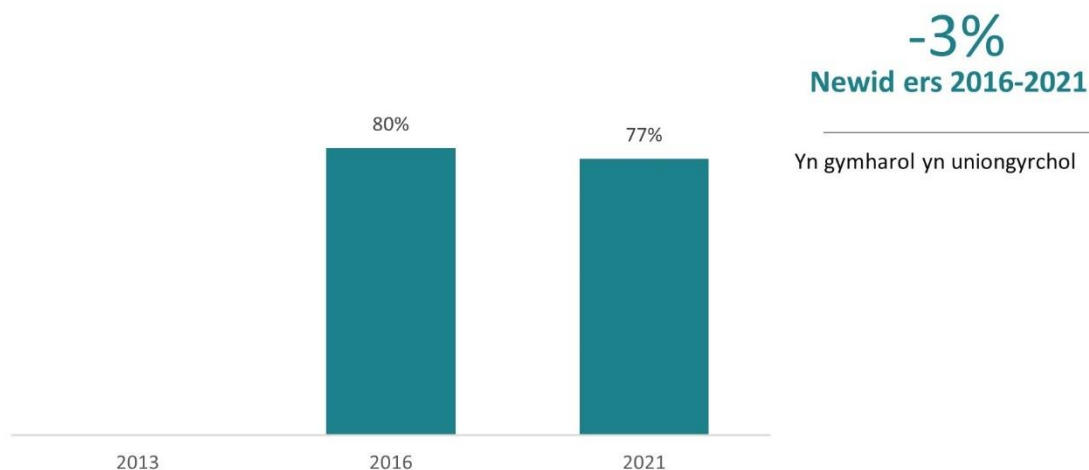

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,148 ymateb. Y rhai sy’n ateb “Doeddwn i ddim angen esboniad” (27) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 2,175 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

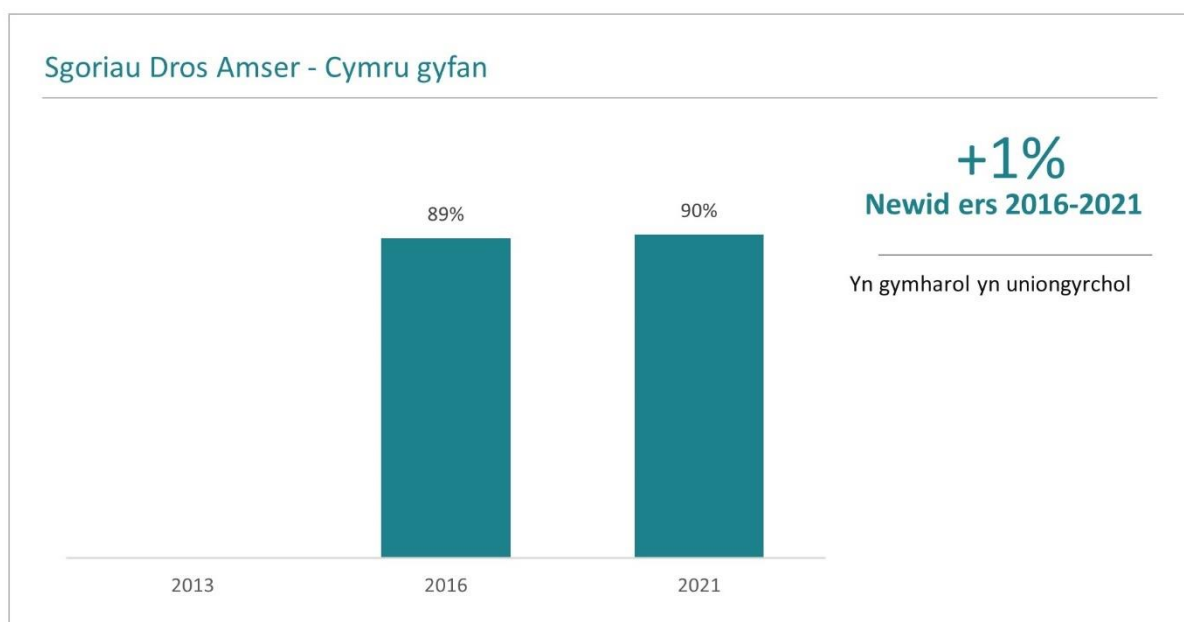
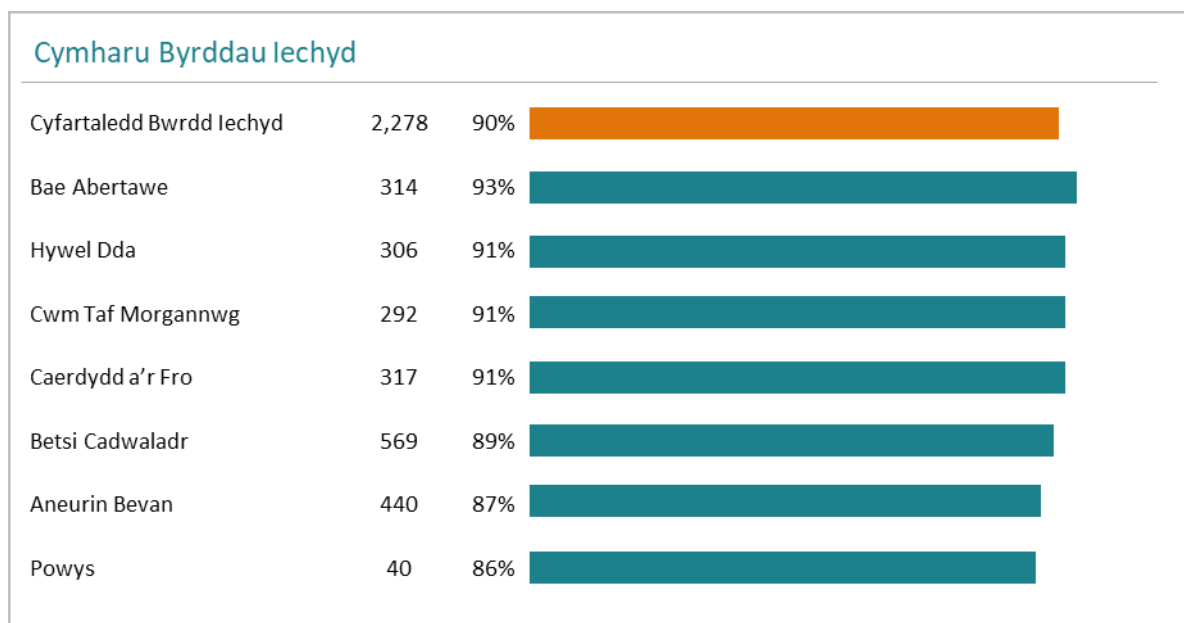
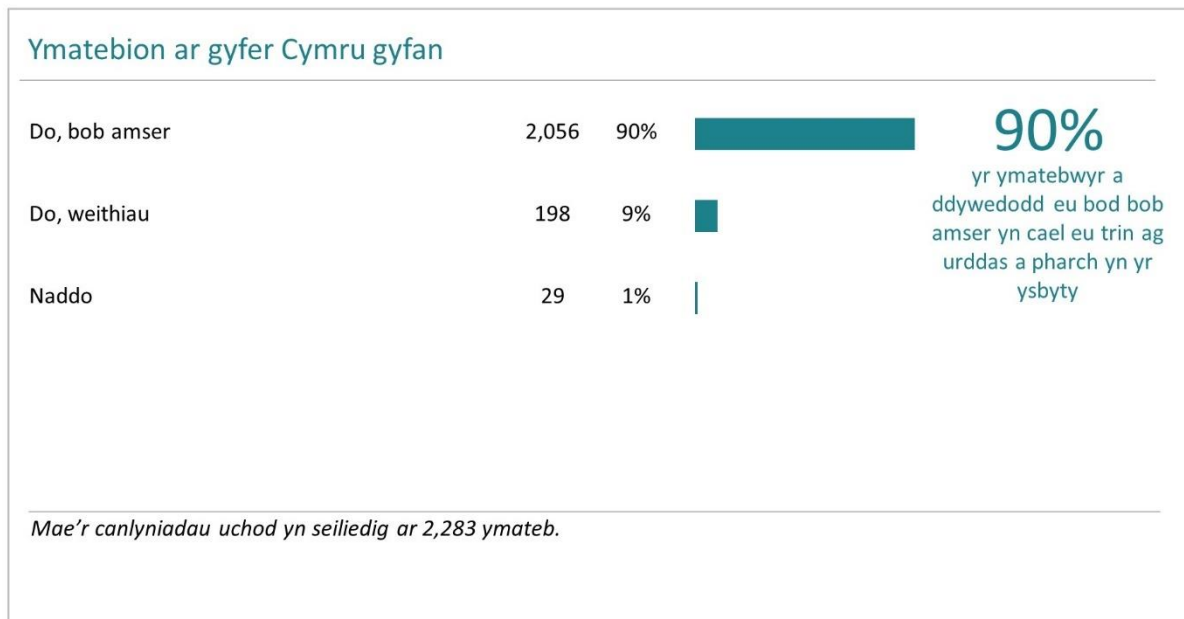

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

8.7 Gofal ysbyty fel claf mewnol

Cwestiwn 35: “Ar y cyfan, tra eich bod chi’n aros yn yr ysbyty, gawsoch chi eich trin ag urddas a pharch?”

Cwestiwn 36: “Oeddech chi’n gallu trafod unrhyw bryderon neu ofnau gyda’r staff yn ystod eich ymweliad â’r ysbyty?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Gymaint ag yr oeddwn i eisiau	1,347	65%	
Y rhan fwyaf o’r amser	358	17%	
Rhywfaint o’r amser	242	12%	
Ddim o gwbl, ond hoffwn fod wedi cael y cyfle	139	7%	

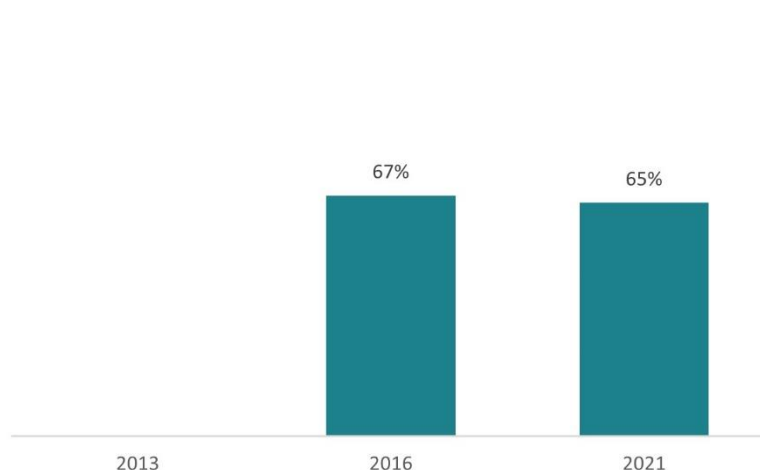
65%
yr ymatebwyr oedd yn gallu trafod unrhyw bryderon neu ofnau a oedd ganddyn nhw, gymaint â roedden nhw’n dymuno gwneud hynny gyda’r staff

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,086 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Doedd gen i ddim pryderon nac ofnau" (183) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 2,269 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	2,081	64%	
Caerdydd a’r Fro	286	67%	
Cwm Taf Morgannwg	264	67%	
Aneurin Bevan	403	67%	
Hywel Dda	289	66%	
Bae Abertawe	285	64%	
Betsi Cadwaladr	519	61%	
Powys	35	55%	

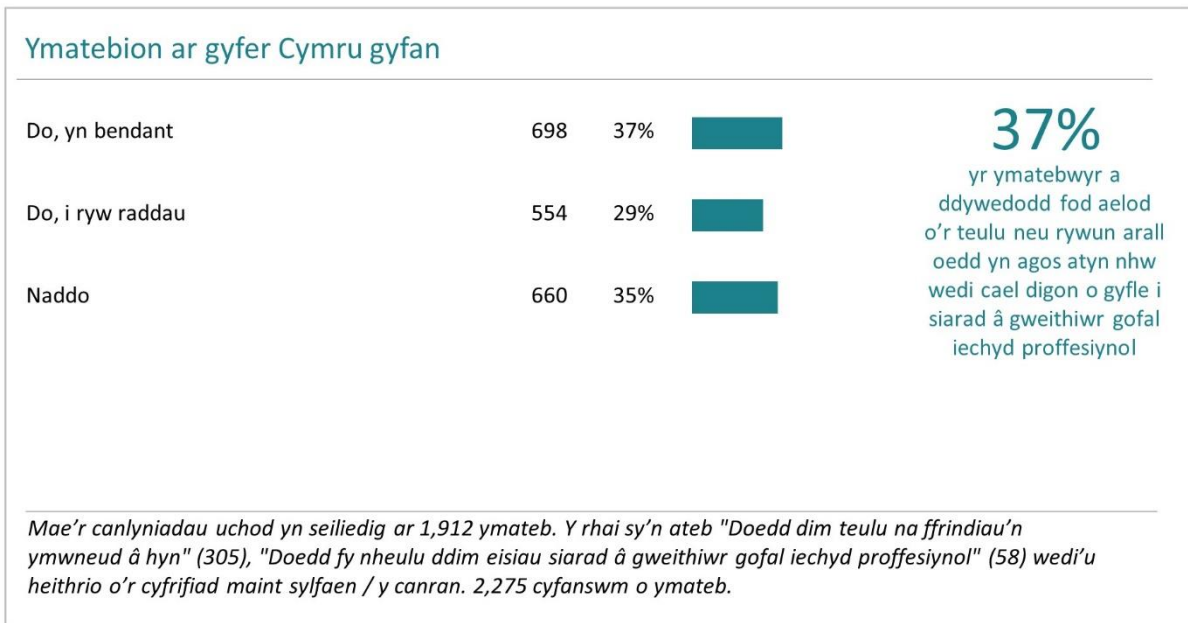
Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

-3%
Newid ers 2016-2021

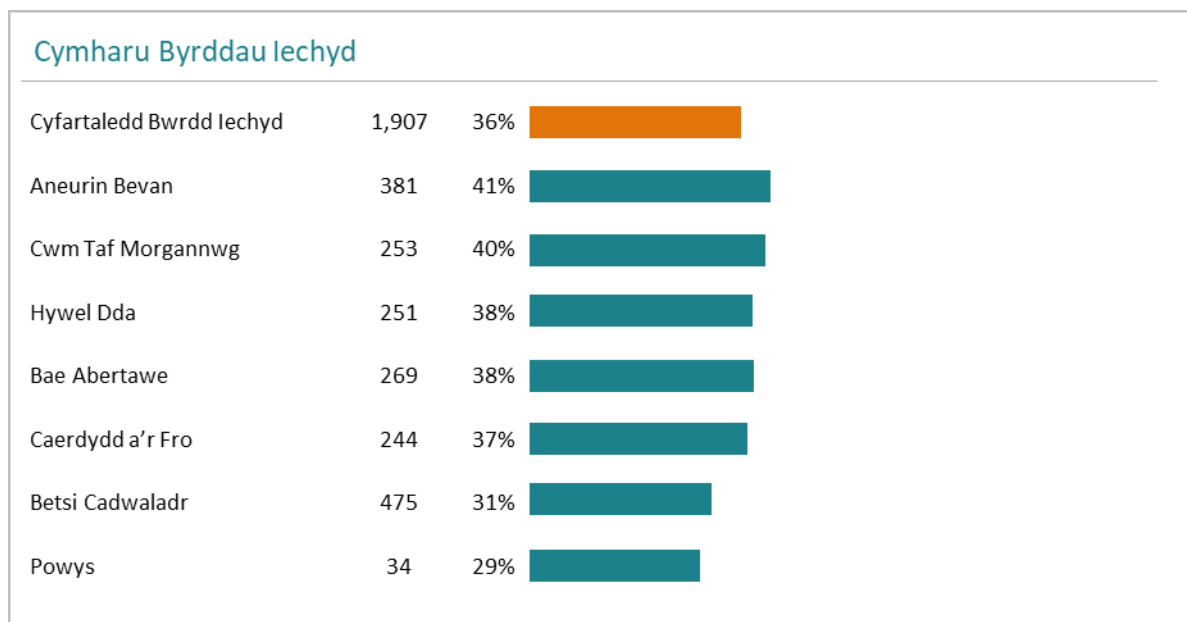
Yn gymharol yn uniongyrchol

Cwestiwn 37: “A gafodd eich teulu neu rywun arall sy’n agos atoch chi ddigon o gyfle i siarad â gweithiwr gofal iechyd proffesiynol?”

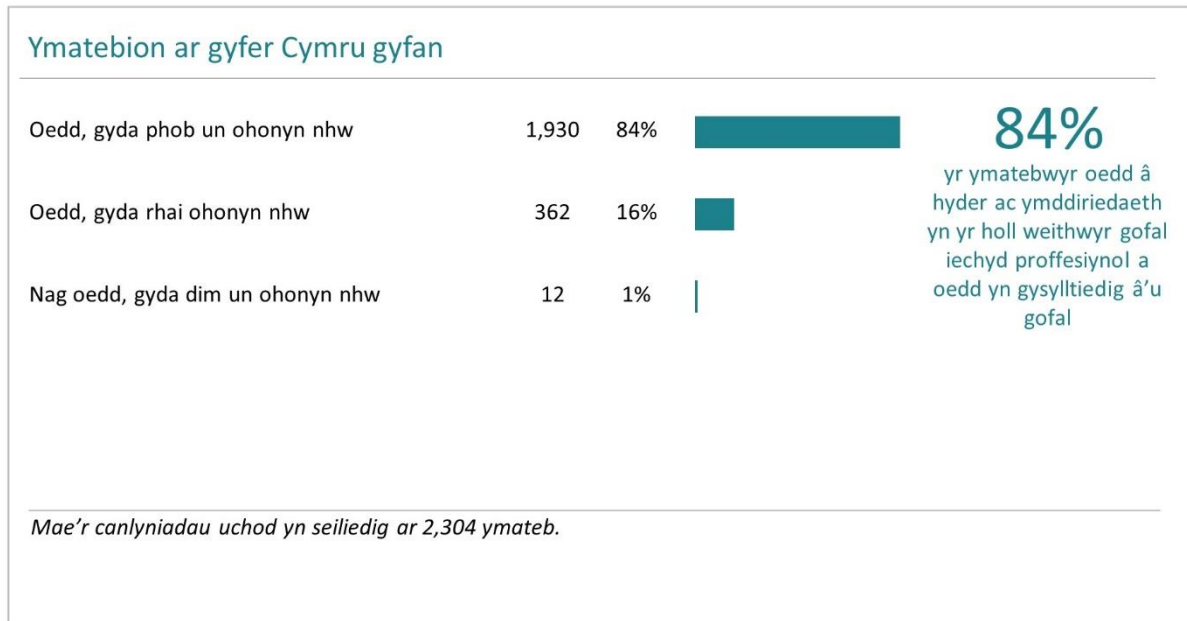

Ymatebydd i’r arolwg:

“Roedd y llawfeddyg a gyflawnodd y llawdriniaeth wedi ffonio [aelod o’r teulu] a threulio amser gydag ef am tua hanner awr yn egluro sut roedd pethau wedi mynd.”

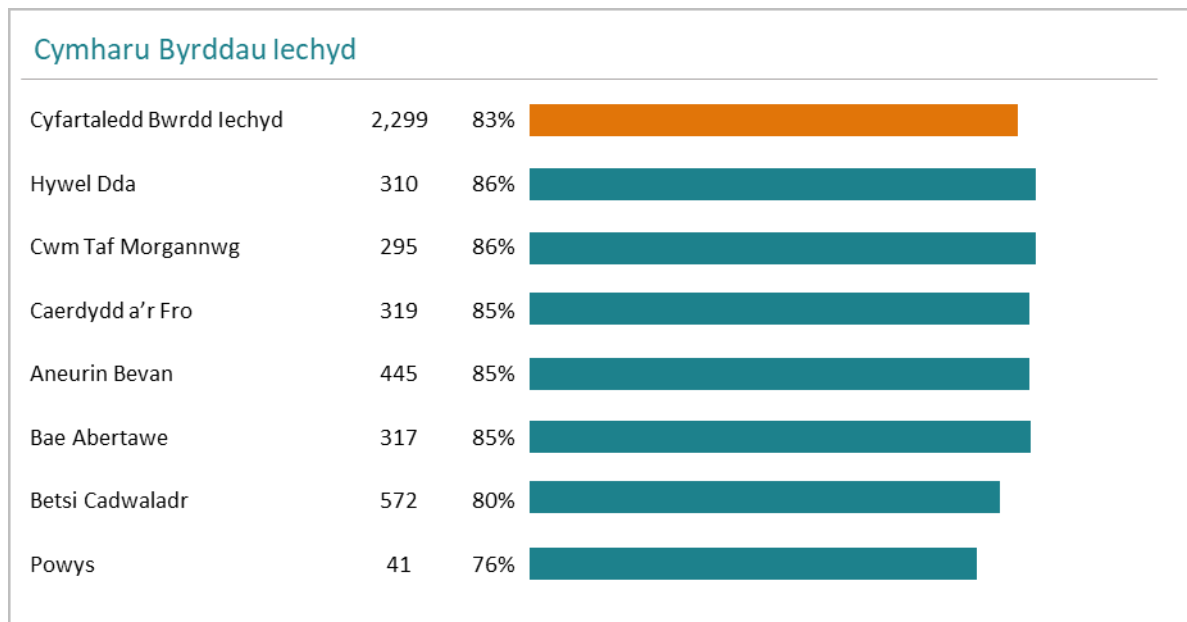

Cwestiwn 38: “A oedd gennych chi hyder ac ymddiriedaeth yn y gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a oedd yn eich trin?”

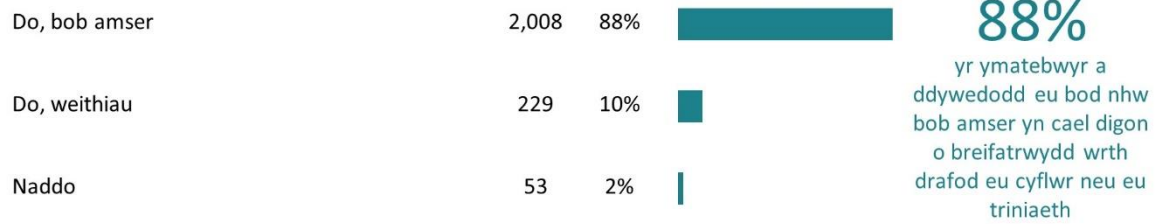
Ymatebydd i'r arolwg:

“Hoffwn ddiolch i staff y GIG. Roeddwn i'n ymddiried yn llwyr ynddyn nhw.”

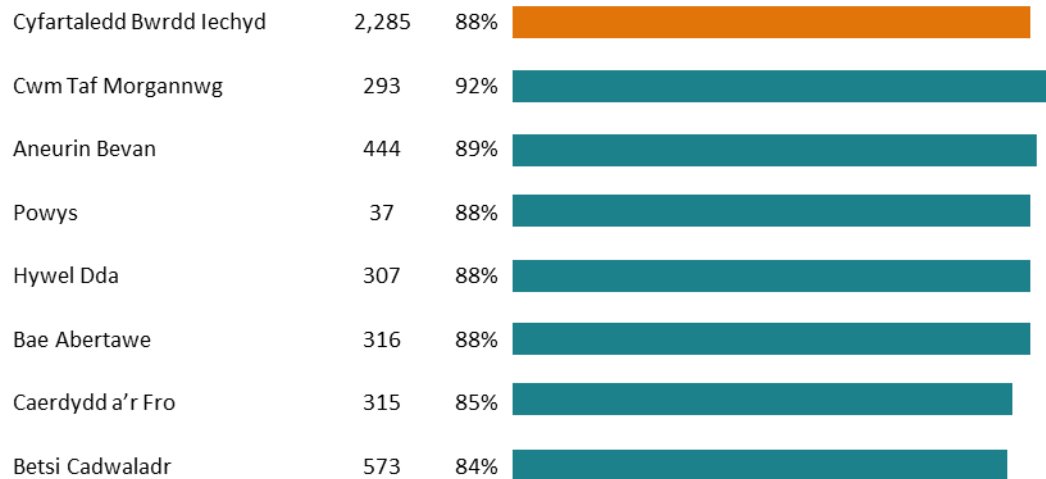
Cwestiwn 39: “Gawsoch chi ddigon o breifatrwydd wrth drafod eich cyflwr neu’ch triniaeth?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

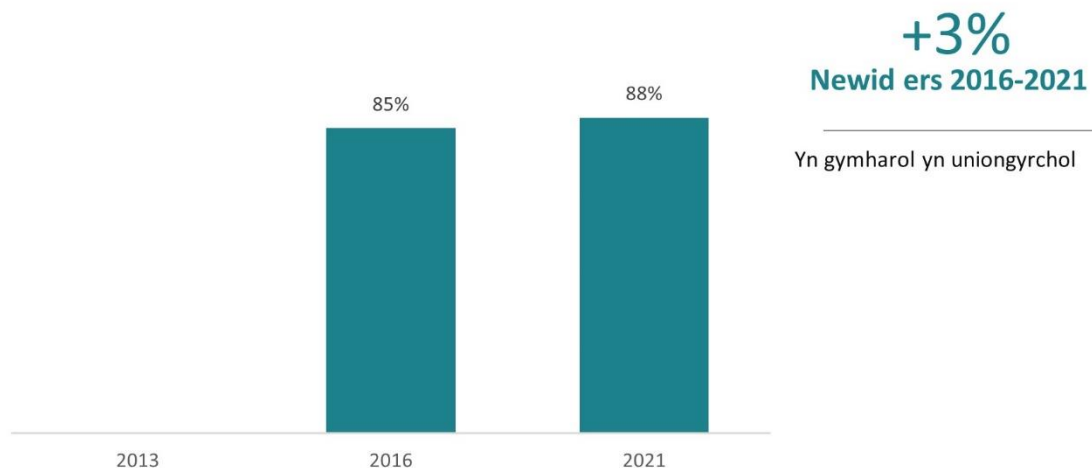

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,290 ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

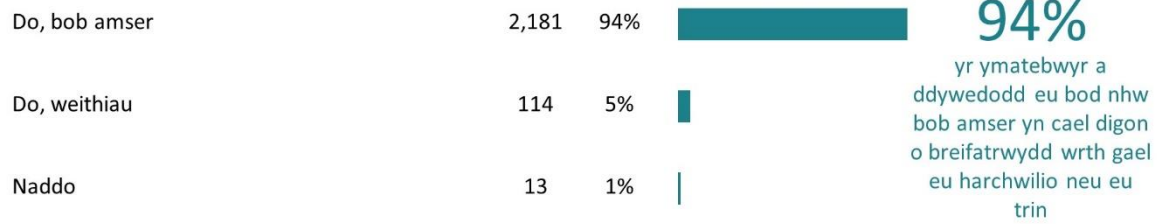

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

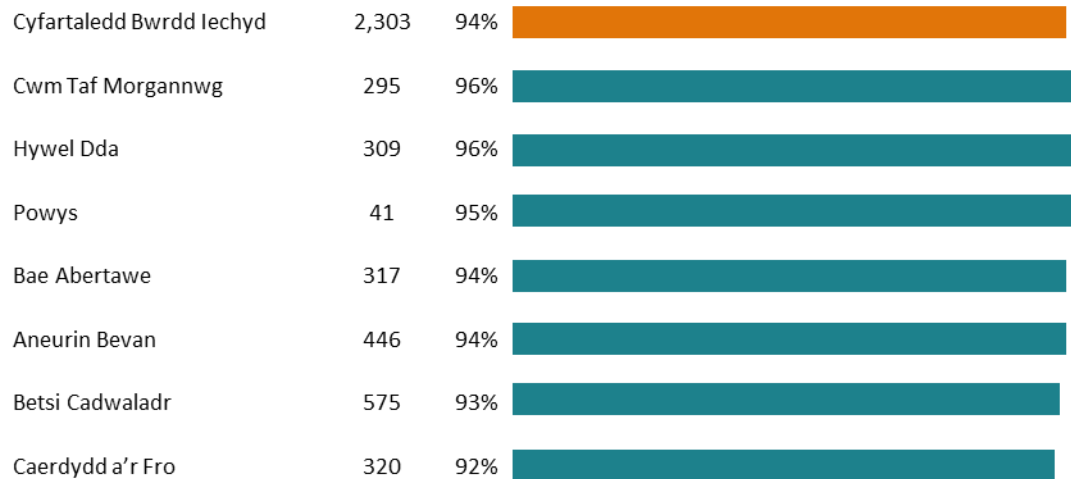
Cwestiwn 40: “Gawsoch chi ddigon o breifatrwydd wrth gael eich archwilio neu eich trin?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

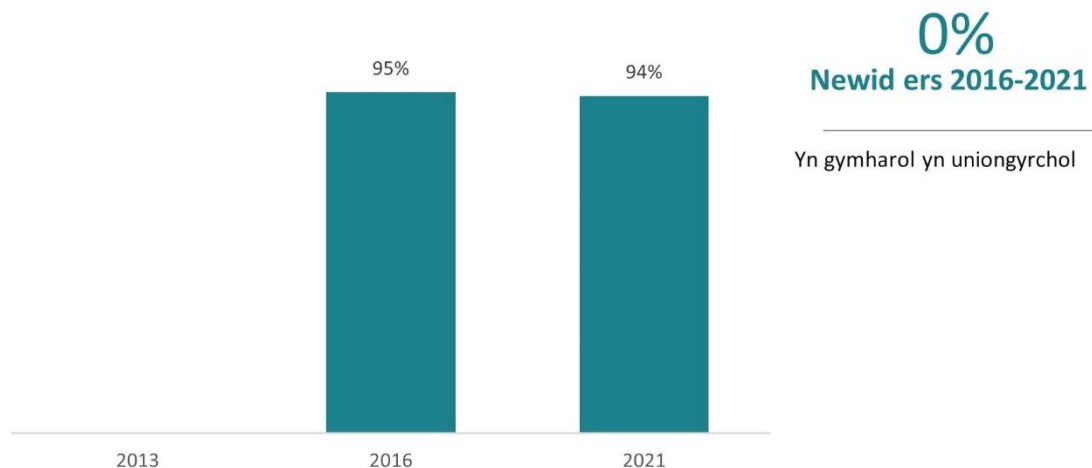

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,308 ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

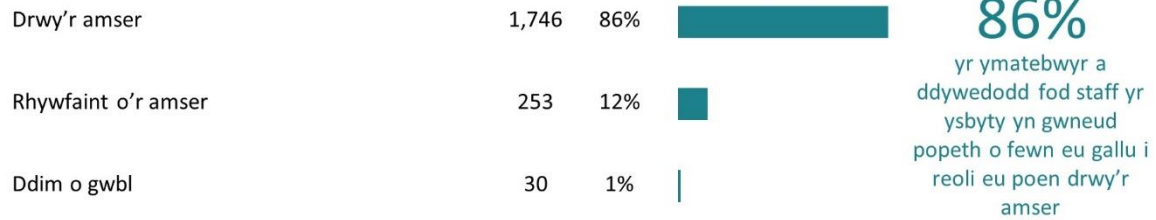

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

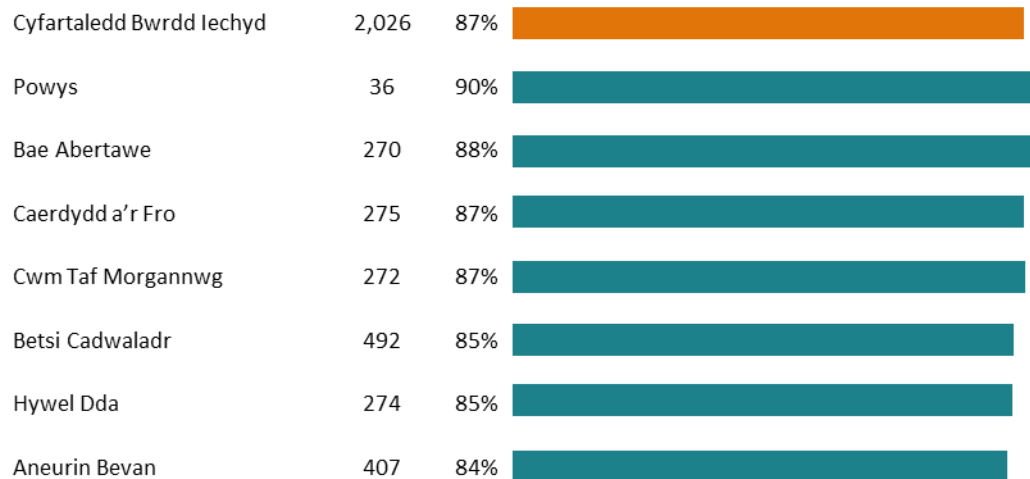
Cwestiwn 41: “Ydych chi’n credu bod staff yr ysbyty wedi gwneud popeth o fewn eu gallu i helpu i reoli eich poen?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

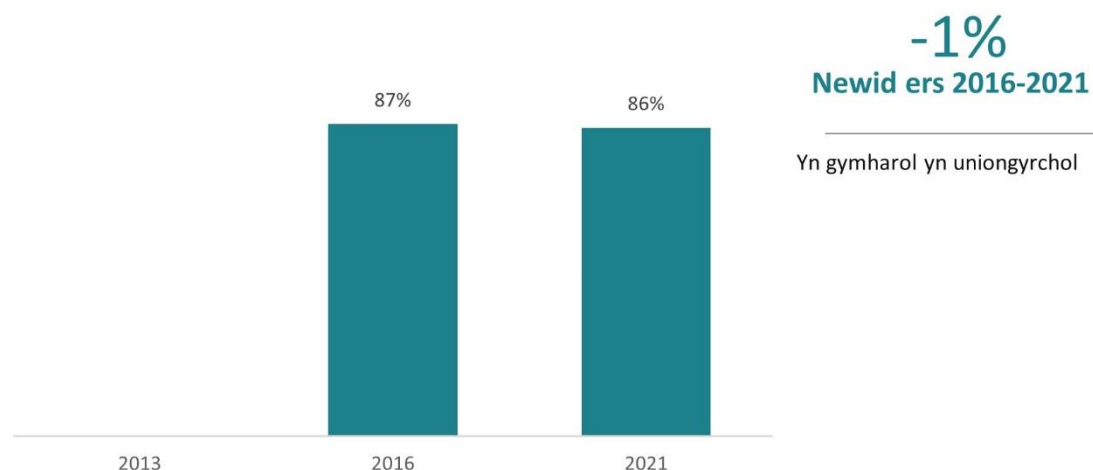

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,029 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Doedd gen i ddim poen" (263) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 2,292 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

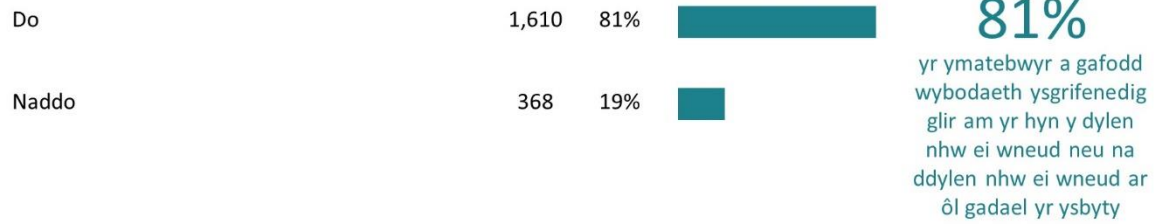

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

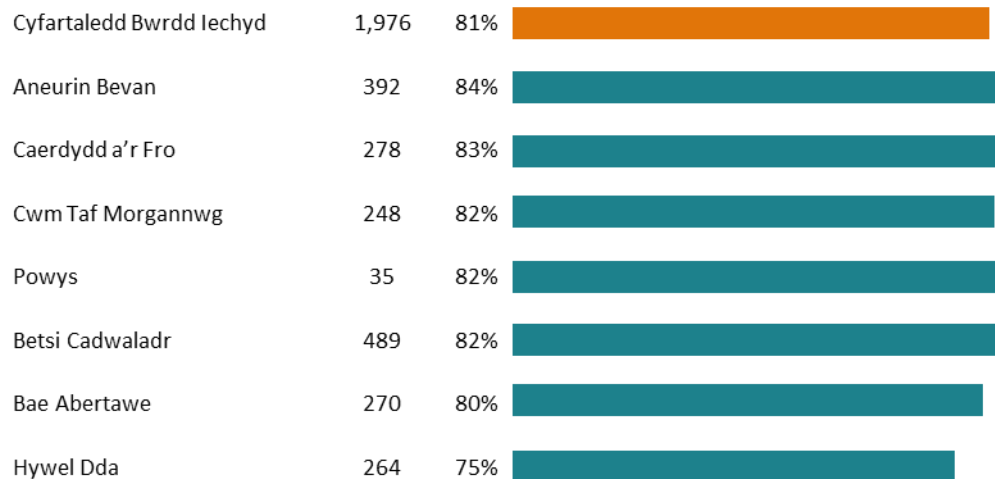
Cwestiwn 42: “Gawsoch chi wybodaeth ysgrifenedig glir am yr hyn y dylech ei wneud neu na ddylech ei wneud ar ôl gadael yr ysbyty?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

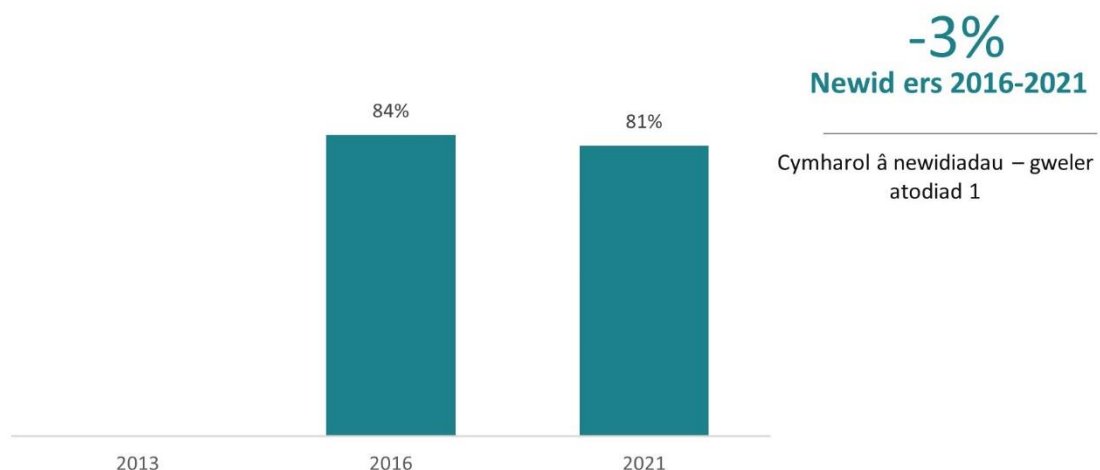

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 1,978 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Doeddwn i ddim angen gwybodaeth ysgrifenedig" (233), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (86) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 2,297 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

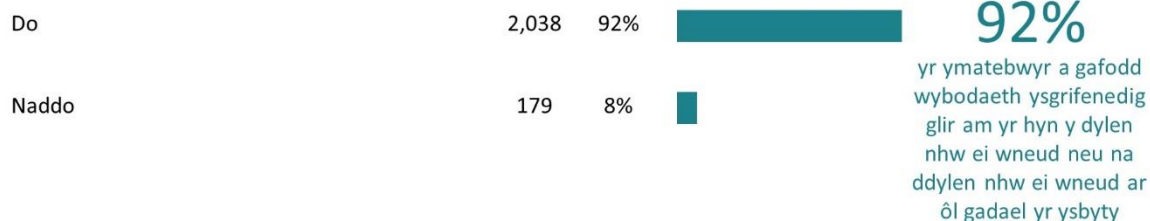

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

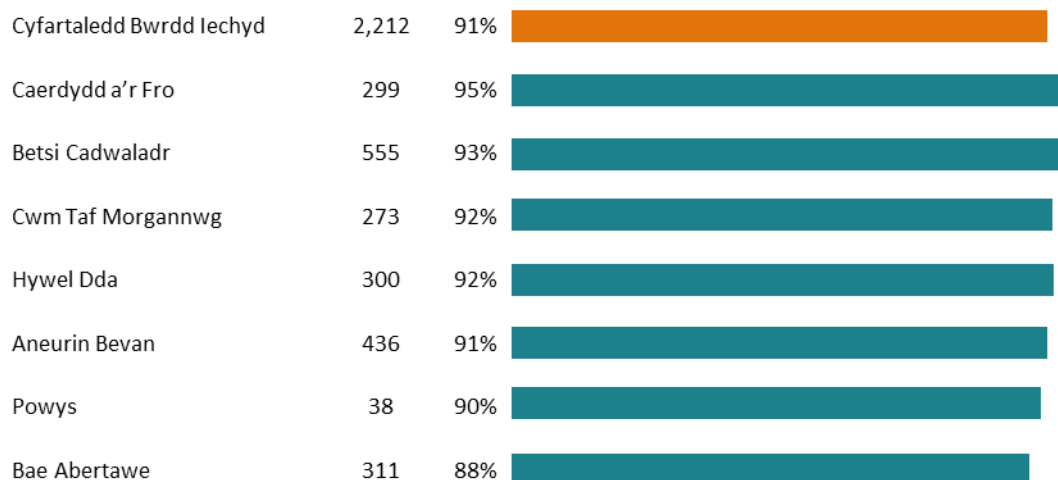
Cwestiwn 43: “Wnaeth staff yr ysbyty ddweud wrthyich â phwy i gysylltu os oeddech chi’n poeni am eich cyflwr neu’ch triniaeth ar ôl i chi adael yr ysbyty?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

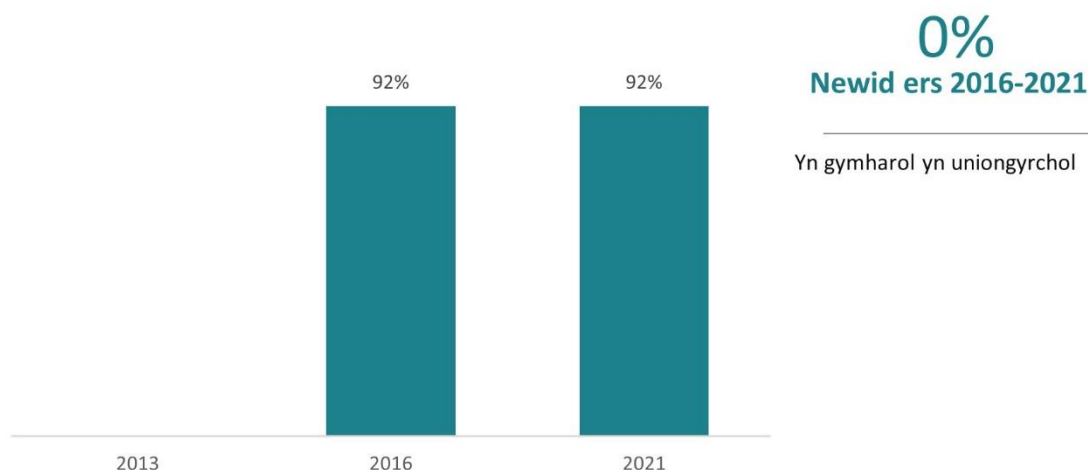

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 2,217 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (99) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 2,316 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

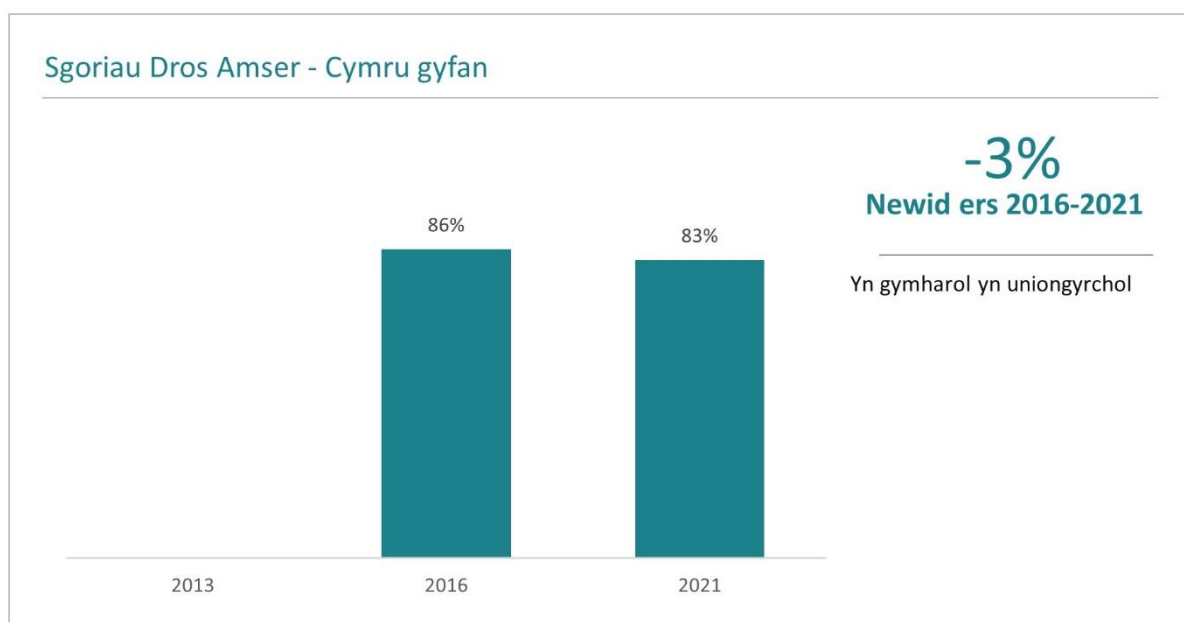
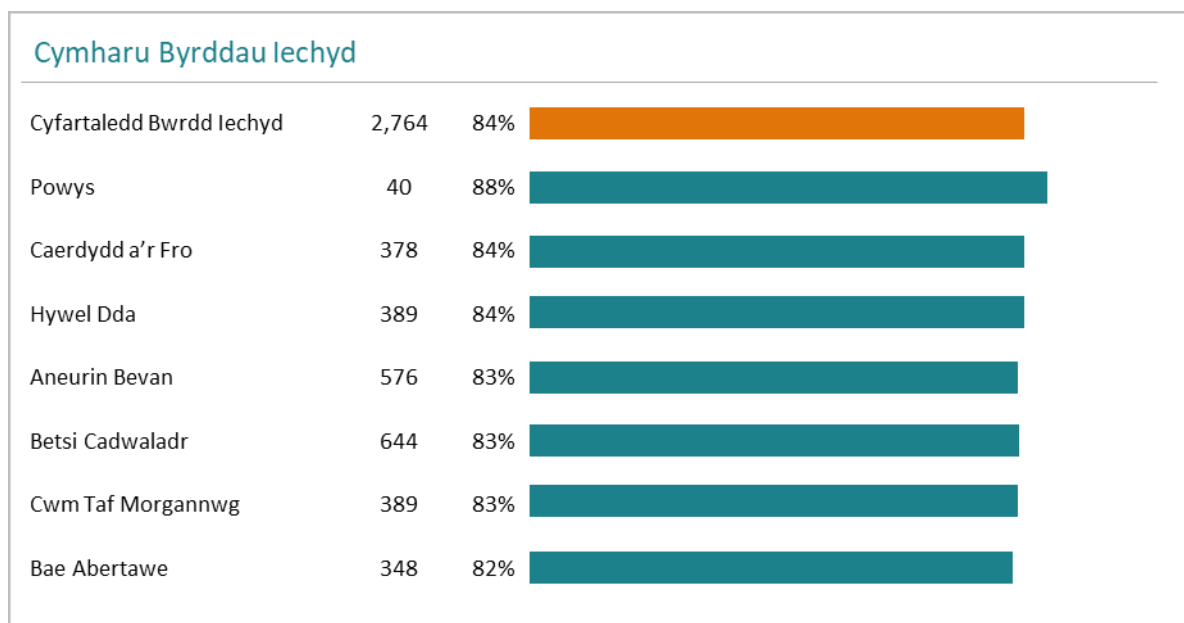
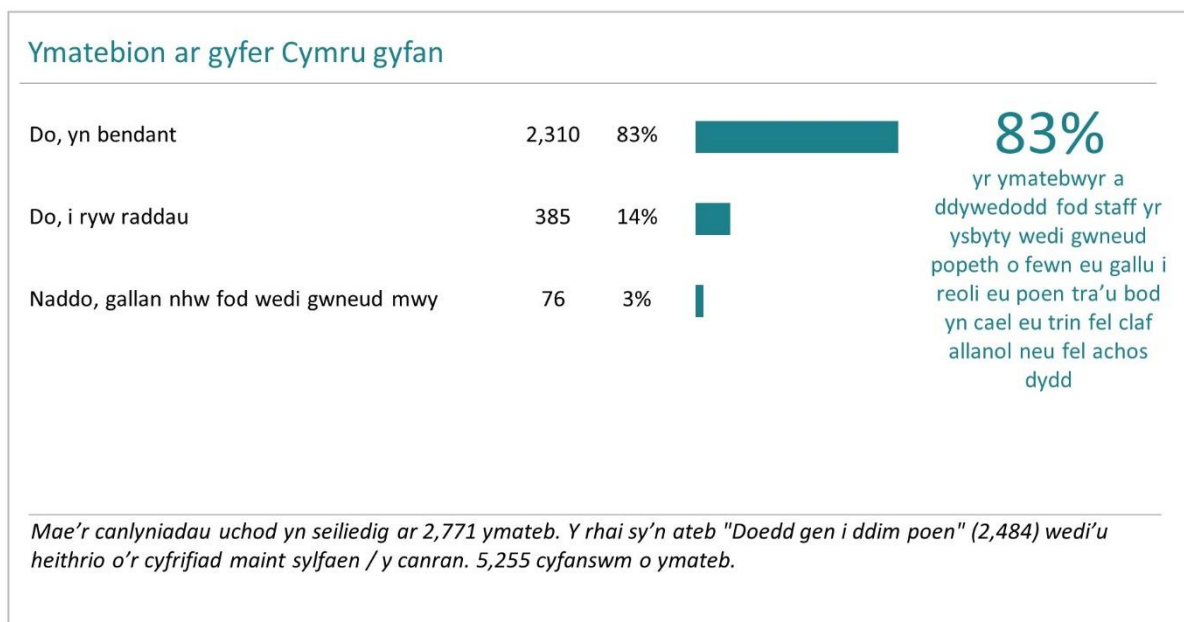

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

8.8 Apwyntiadau cleifion allanol

Cwestiwn 45: “Tra eich bod yn cael eich trin fel claf allanol, a wnaeth staff yr ysbyty bopeth o fewn eu gallu i helpu i reoli eich poen?”

Cwestiwn 46: “Tra eich bod yn cael eich trin fel claf allanol, a gawsoch chi ddigon o gefnogaeth emosiynol gan staff yr ysbyty?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn bendant	2,898	74%	
Do, i ryw raddau	818	21%	
Naddo, hoffwn fod wedi cael mwy o gefnogaeth	214	5%	

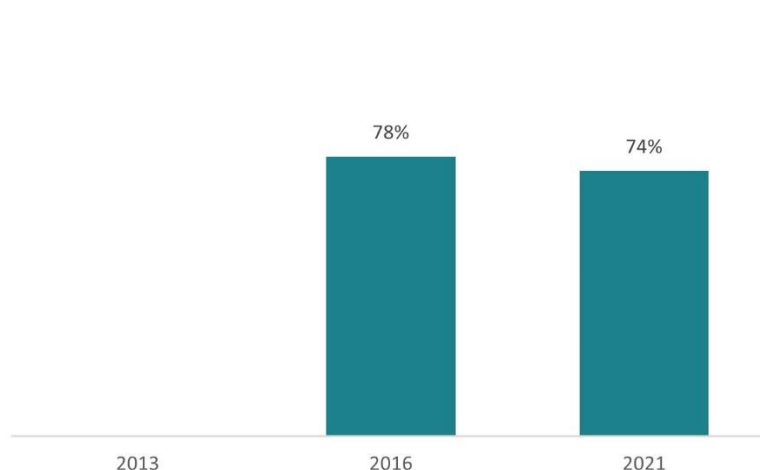
74%
yr ymatebwyr a ddywedodd fod staff yr ysbyty wedi rhoi digon o gefnogaeth emosiynol iddyn nhw tra'u bod yn cael eu trin fel claf allanol neu fel achos dydd

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 3,930 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Doeddwn i ddim angen unrhyw gefnogaeth emosiynol gan y staff" (1,336) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 5,266 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	3,920	73%	
Bae Abertawe	480	75%	
Cwm Taf Morgannwg	564	75%	
Aneurin Bevan	783	75%	
Hywel Dda	565	74%	
Betsi Cadwaladr	903	73%	
Caerdydd a'r Fro	562	72%	
Powys	63	67%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

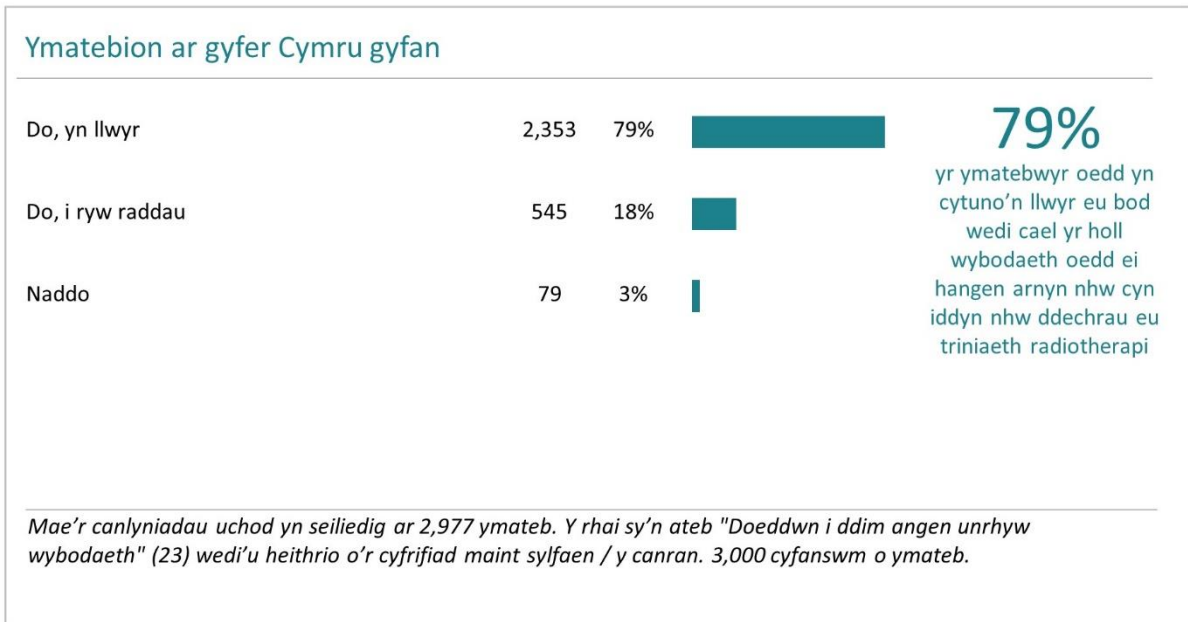

-4%
Newid ers 2016-2021

Yn gymharol yn uniongyrchol

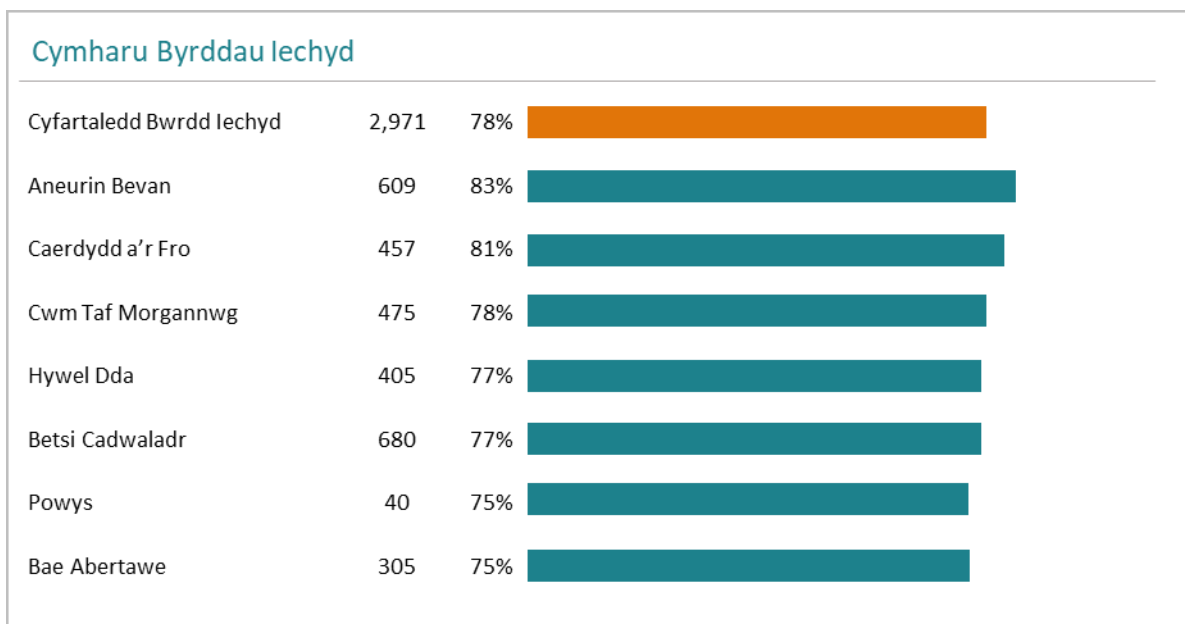
8.9 Radiotherapi / cemotherapi

Cwestiwn 48: “Gawsoch chi’r holl wybodaeth roedd ei hangen arnoch am eich triniaeth radiotherapi ymlaen llaw?”

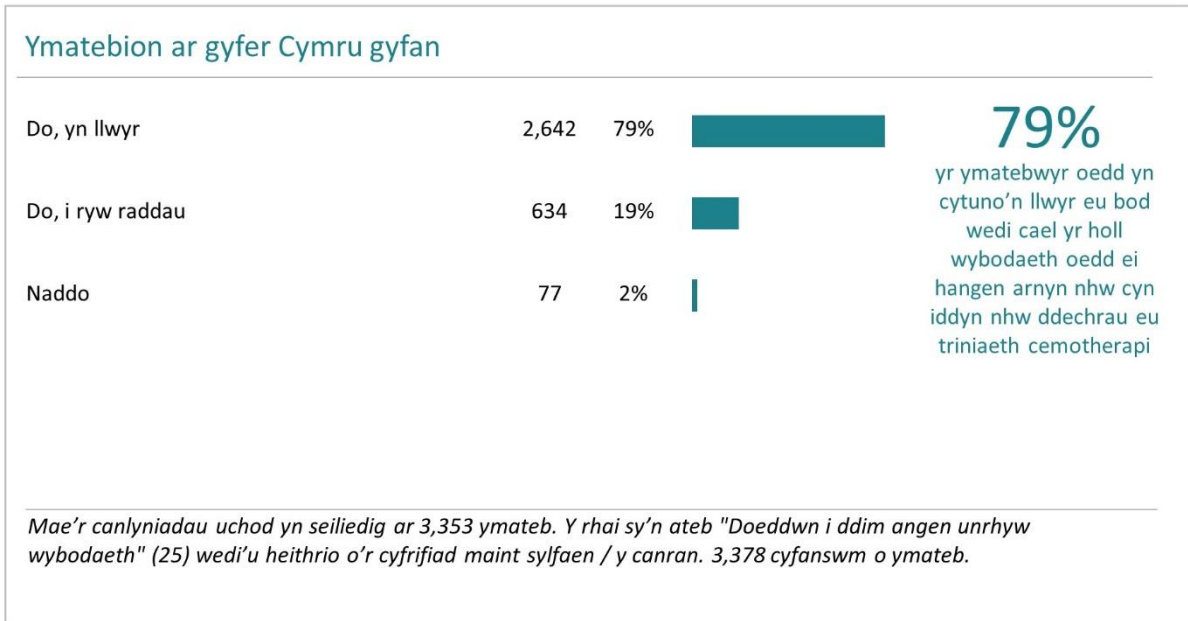

Ymatebydd i’r arolwg:

“Roeddwn i’n meddwl bod yr holl staff a ddeliodd â mi o’r diagnosis hyd at y llawdriniaeth, y gofal cleifion allanol, y radiotherapi a’r gofal dilynol i gyd yn broffesiynol iawn, yn gymwynasgar ac yn ofalgar. Cefais driniaeth brydlon a chefais wybodaeth lawn a buddiol a chymorth ar bob cam.”

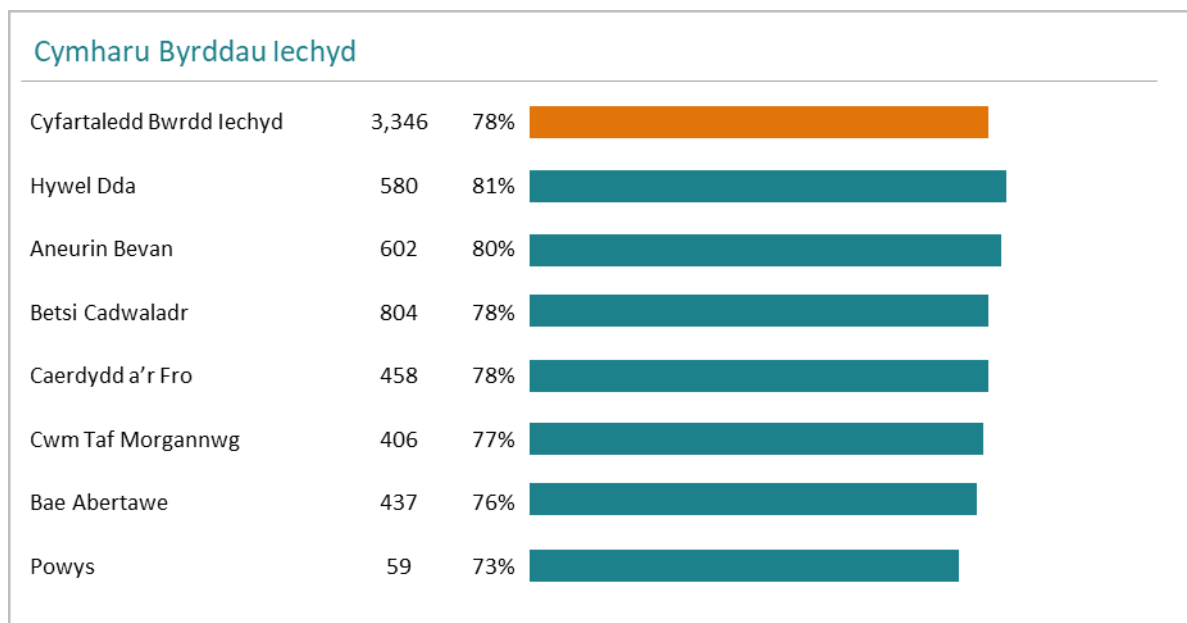

Cwestiwn 50: " Gawsoch chi'r holl wybodaeth roedd ei hangen arnoch am eich triniaeth cemotherapi ymlaen llaw?"

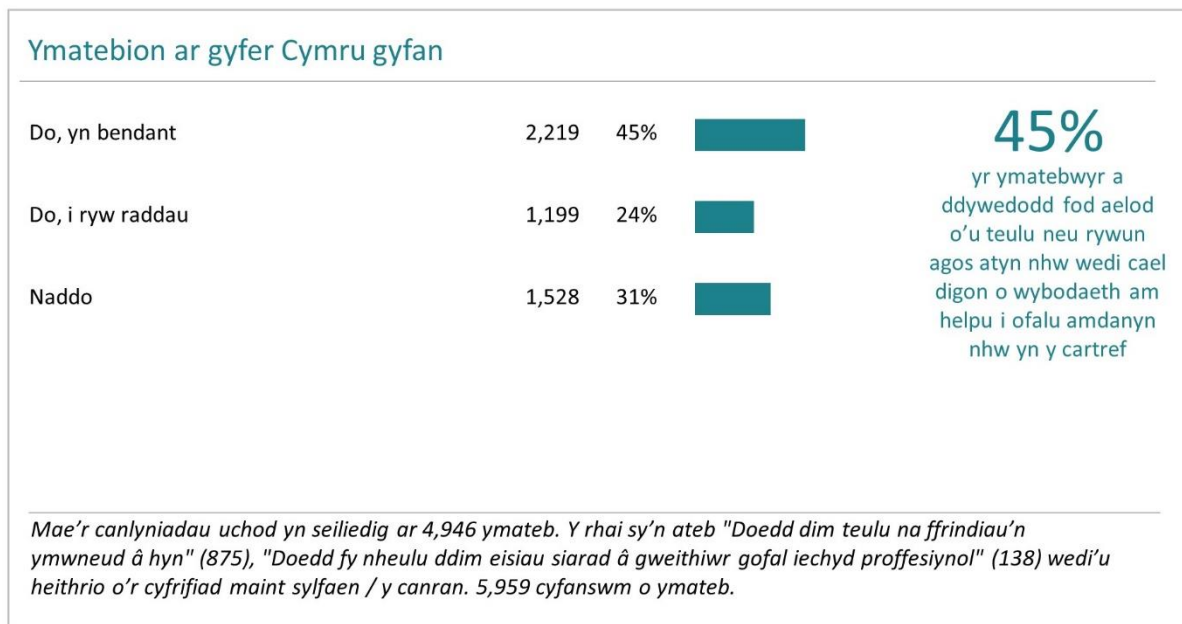
Ymatebydd i'r arolwg:

"Gwybodaeth fuddiol yn yr alwad oncoleg bob tair wythnos cyn dechrau cemotherapi. Cymorth rhagorol drwy ffonio'r rhif ar y cerdyn rhybudd cemotherapi."

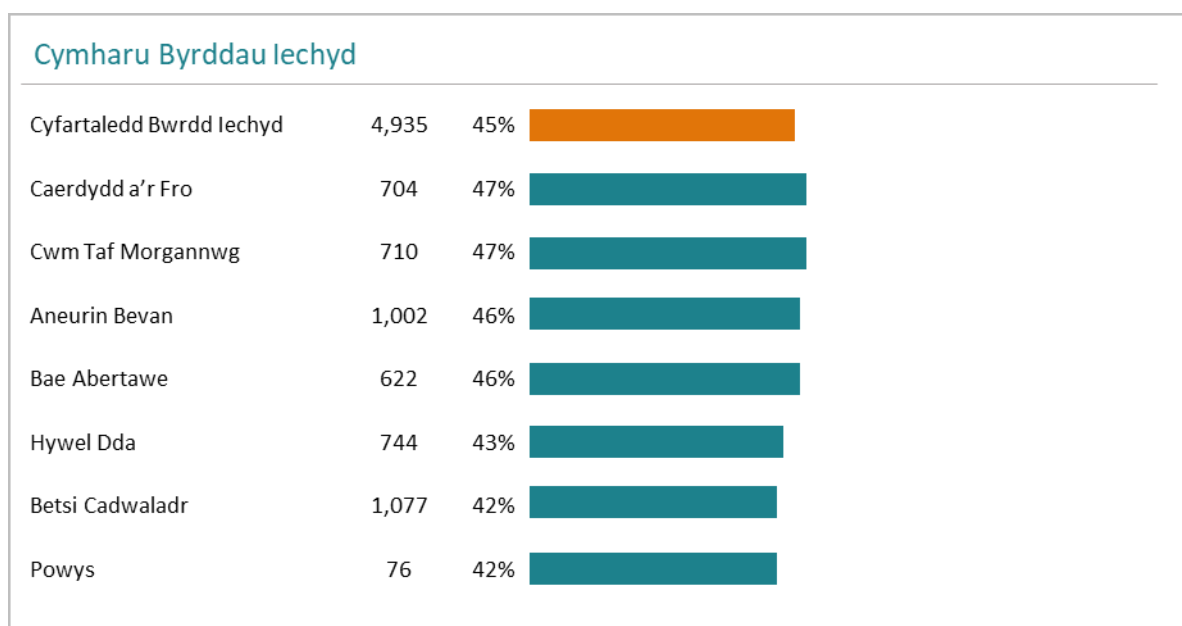
8.10 Trefnu cymorth yn y cartref

Cwestiwn 51: " A wnaeth gweithwyr gofal iechyd proffesiynol roi'r holl wybodaeth yr oedd ei hangen ar eich teulu neu rywun agos atoch i helpu i ofalu amdanoch chi gartref?"

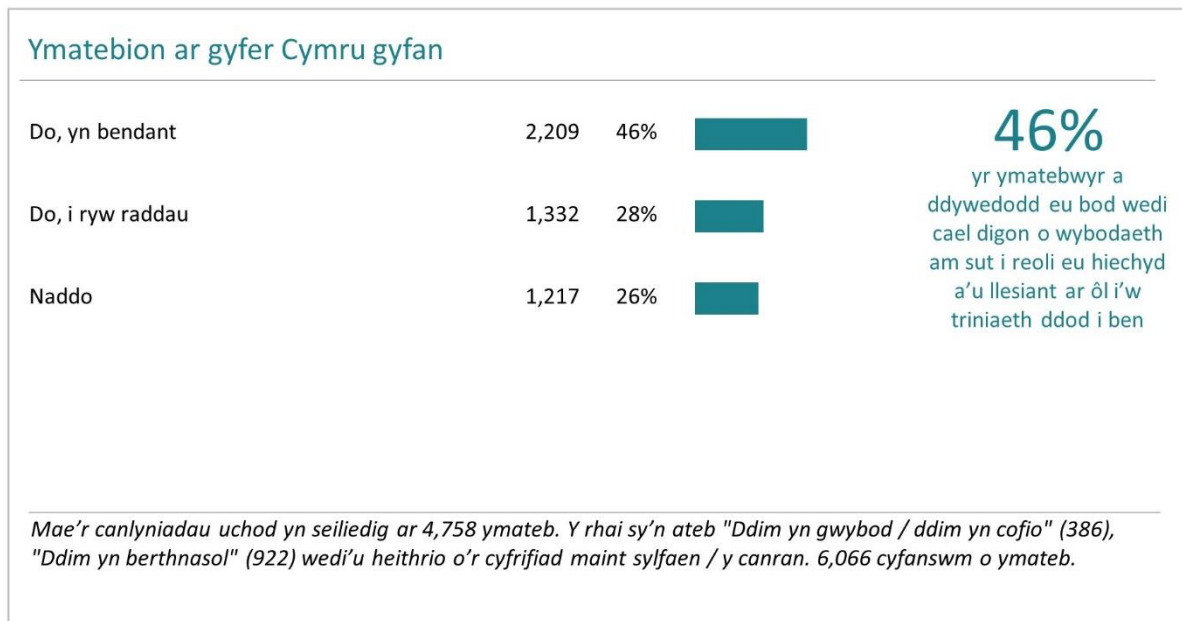

Ymatebydd i'r arolwg:

"Pan gefais ganser o'r blaen, cefais lwyth o waith papur a llyfrynnau'n disgrifio'r driniaeth a'r sgil-ffeithiau. Ni chefais ddogfennau o'r fath pan gefais ganser yr ail dro a theimlais y byddai hyn wedi bod yn llesol i mi ac i'm priod, a ofalodd amdanaf drwy gydol fy adferiad."

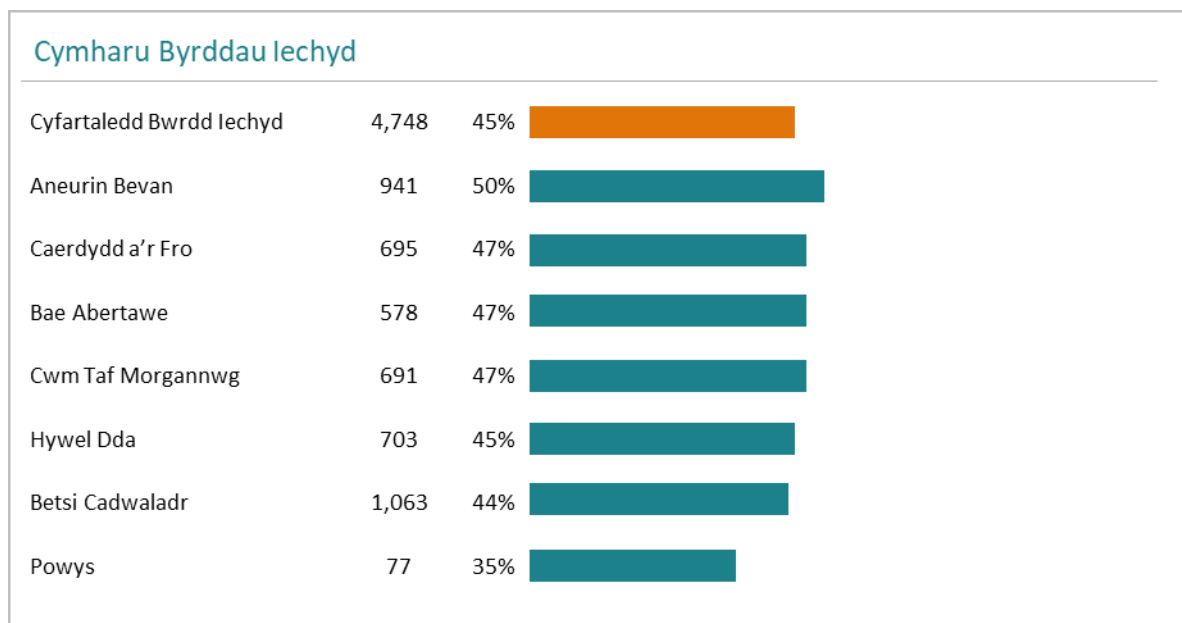

Cwestiwn 52: “Gawsoch chi wybodaeth am sut i reoli eich iechyd a lles ar ôl i’ch triniaeth ddod i ben?”

Ymatebydd i’r arolwg:

“Ar ôl i’w triniaeth ddod i ben a minnau wedi cael fy ngadael i fynd ymlaen â’w bywyd, dyna pryd wnes i brofi sioc. Tua dau fis wedyn, roeddwn i’n methu â mynd ymlaen, roeddwn i’n teimlo’n unig, ar goll, a heb wybod beth i’w ddisgwyl. Gwnaeth hyn roi ysgytwad i mi gan fy mod i’n rhywun cryf iawn. Rydw i wedi siarad ag eraill sydd â chanser ac wedi gweld bod hyn yn eithaf cyffredin. Dim ond wedyn rydych chi’n sylweddoli bod canser gennych chi.”

Cwestiwn 53: " Gawsoch chi gynnis cyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil effeithiau eich triniaeth(au) gartref (fel cyngor am weithgareddau corfforol, sut i reoli diet a blinder)?"

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn bendant	2,587	46%	
Do, i ryw raddau	1,919	34%	
Naddo, chefais i ddim cynnis unrhyw gyngor na chymorth	1,095	20%	

46%

yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael cynnis digon o gyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil effeithiau eu triniaeth yn y cartref

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,601 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (389) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 5,990 cyfanswm o ymateb.

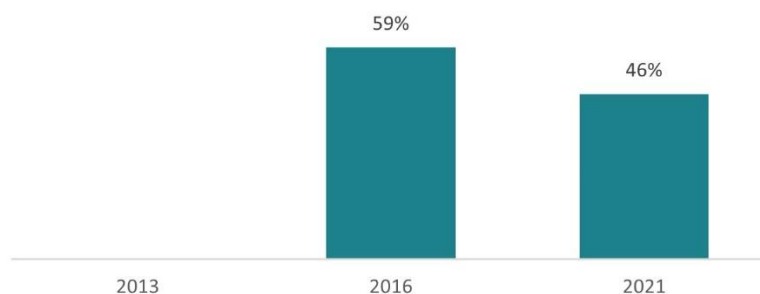
Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	5,590	45%	
Aneurin Bevan	1,095	49%	
Caerdydd a'r Fro	821	48%	
Bae Abertawe	702	47%	
Cwm Taf Morgannwg	794	47%	
Hywel Dda	839	44%	
Betsi Cadwaladr	1,248	44%	
Powys	91	38%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

-12%
Newid ers 2016-2021

Cymharol â newidiadau – gweler atodiad 1

Cwestiwn 54: “Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan y gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol (er enghraifft, nyrsys ardal, cynorthwywyr cartref neu ffisiotherapyddion)?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn bendant	1,817	50%	
Do, i ryw raddau	811	22%	
Naddo	1,003	28%	

50%
yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan y gwasanaeth cymdeithasol neu'r gwasanaeth iechyd ar ôl iddyn nhw adael yr ysbyty

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 3,631 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Doeddwn i ddim angen cymorth" (2,324), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (48) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,003 cyfanswm o ymateb.

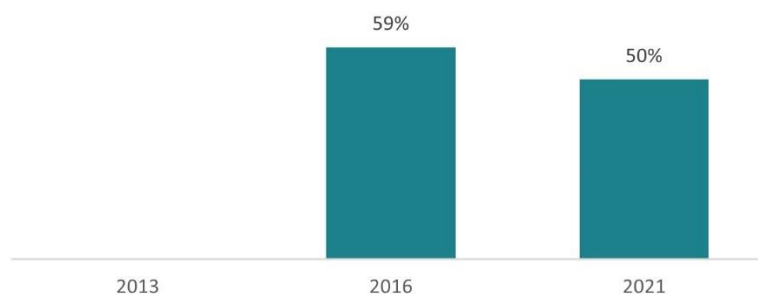
Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	3,625	51%	
Caerdydd a'r Fro	499	56%	
Powys	60	55%	
Aneurin Bevan	711	52%	
Hywel Dda	576	50%	
Cwm Taf Morgannwg	530	49%	
Betsi Cadwaladr	806	47%	
Bae Abertawe	443	46%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

-9%
Newid ers 2016-2021

Yn gymharol yn uniongyrchol

8.11 Gofal gan eich Practis Cyffredinol

Cwestiwn 55: “Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan eich meddyg teulu a’r practis meddyg teulu?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Do, yn bendant	1,285	31%	
Do, i ryw raddau	1,145	28%	
Naddo	1,715	41%	

31%
yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan eu meddyg teulu a’u practis meddyg teulu ar ôl iddyn nhw adael yr ysbyty

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 4,145 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Doeddwn i ddim angen cymorth" (1,846), "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (55) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,046 cyfanswm o ymateb.

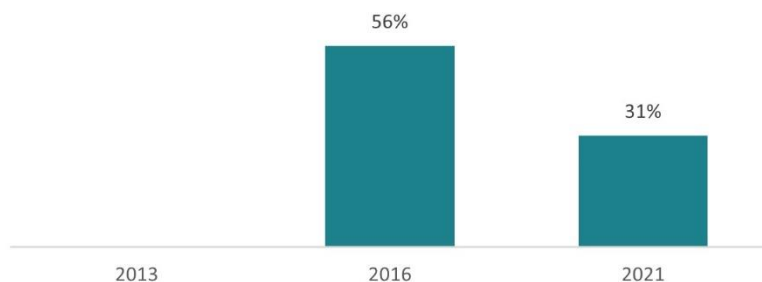
Cymharu Byrddau Iechyd

Cyfartaledd Bwrdd Iechyd	4,138	31%	
Hywel Dda	637	34%	
Aneurin Bevan	829	33%	
Powys	68	31%	
Bae Abertawe	534	31%	
Betsi Cadwaladr	914	30%	
Caerdydd a’r Fro	558	29%	
Cwm Taf Morgannwg	598	28%	

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

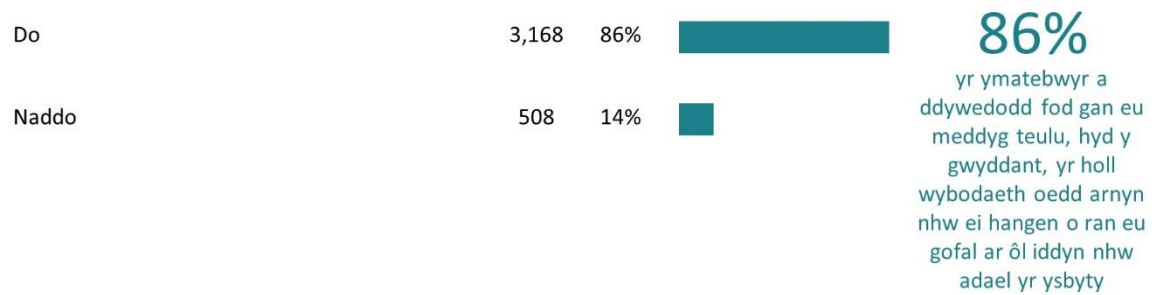
-25%
Newid ers 2016-2021

Cymharol â newidiadau – gweler atodiad 1

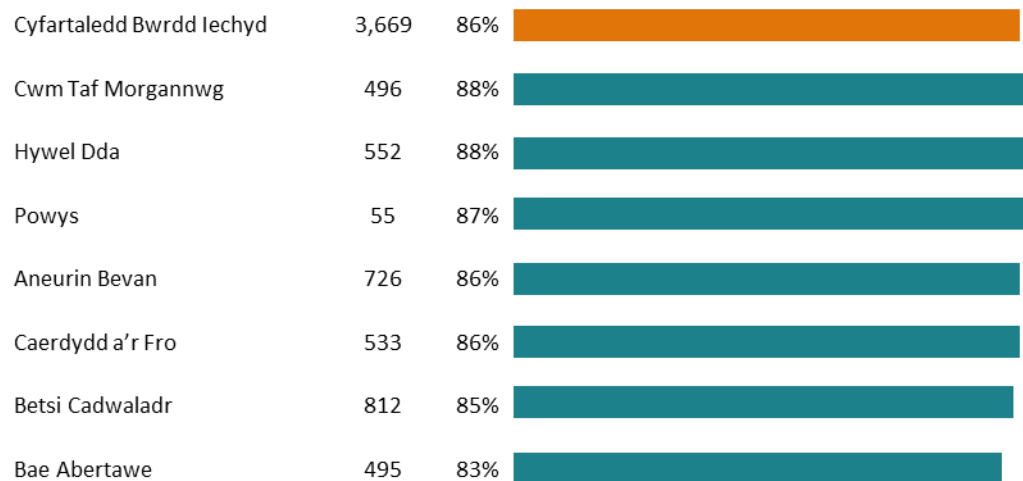
Cwestiwn 56: “Hyd y gwyddoch chi, a gafodd eich practis meddyg teulu yr holl wybodaeth yr oedd ei hangen arnynt am eich gofal ar ôl gadael yr ysbyty?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 3,676 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (2,371) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,047 cyfanswm o ymateb.

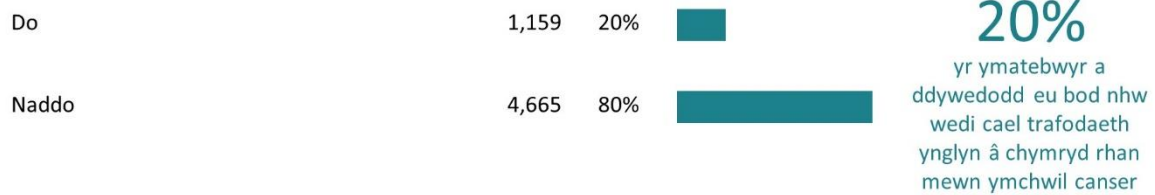
Cymharu Byrddau Iechyd

8.12 Eich gofal GIG cyffredinol

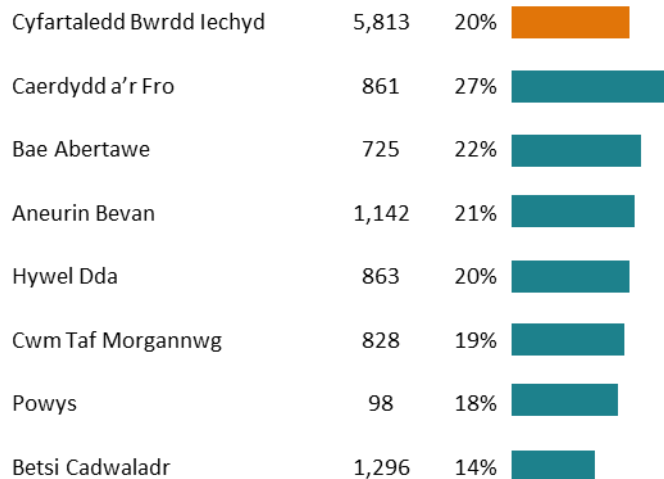
Cwestiwn 57: “Ers eich diagnosis, a oes unrhyw un wedi cael trafodaeth gyda chi ynglŷn â chymryd rhan mewn ymchwil cancer (e.e. treialon clinigol)?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,824 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (316) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,140 cyfanswm o ymateb.

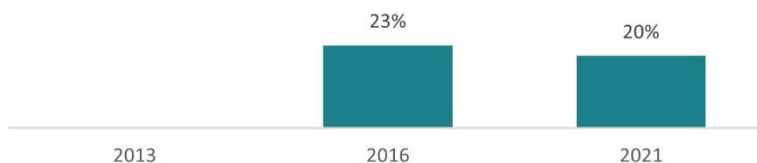
Cymharu Byrddau Iechyd

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

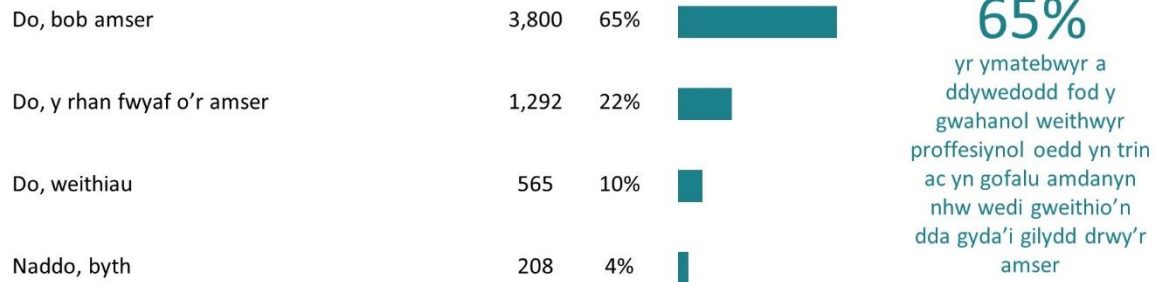
-3%
Newid ers 2016-2021

Yn gymharol yn uniongyrchol

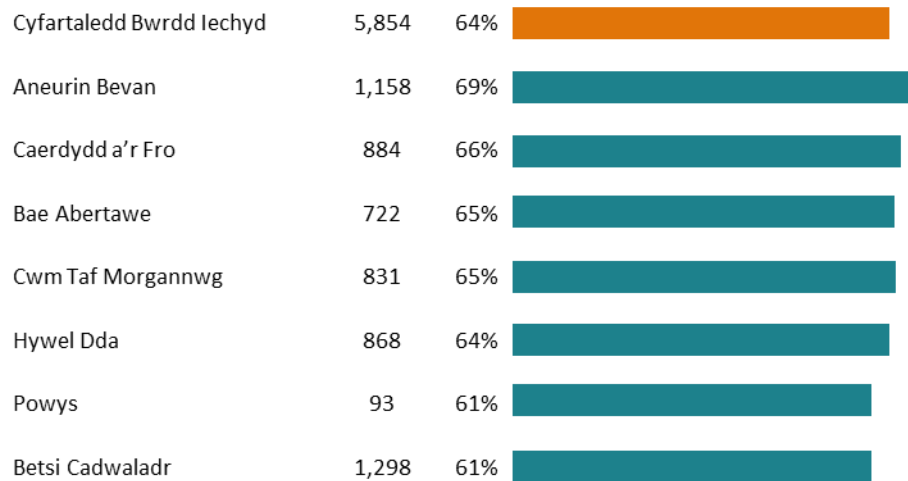
Cwestiwn 58: “Ers eich diagnosis, ydy’r gwahanol weithwyr proffesiynol sy’n trin ac yn gofalu amdanoch wedi cydweithio’n dda i roi’r gofalu gorau posibl i chi?”

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

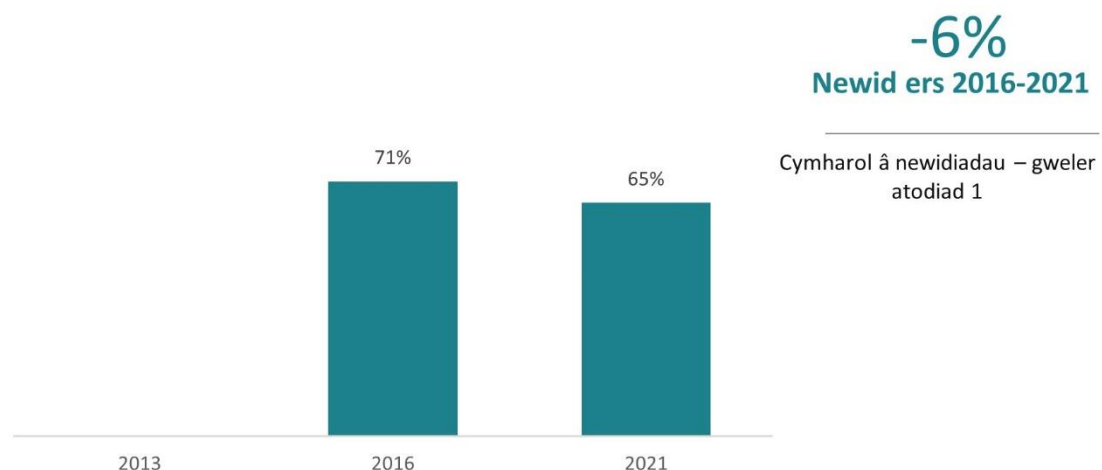

Mae’r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,865 ymateb. Y rhai sy’n ateb "Ddim yn gwybod / ddim yn cofio" (239) wedi’u heithrio o’r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 6,104 cyfanswm o ymateb.

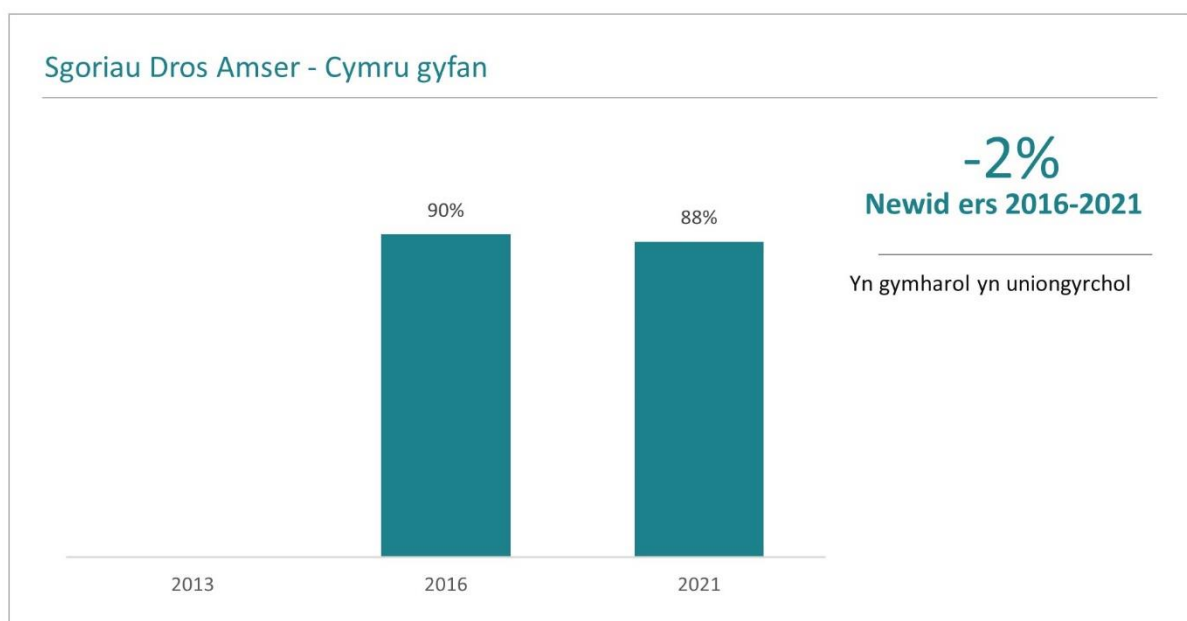
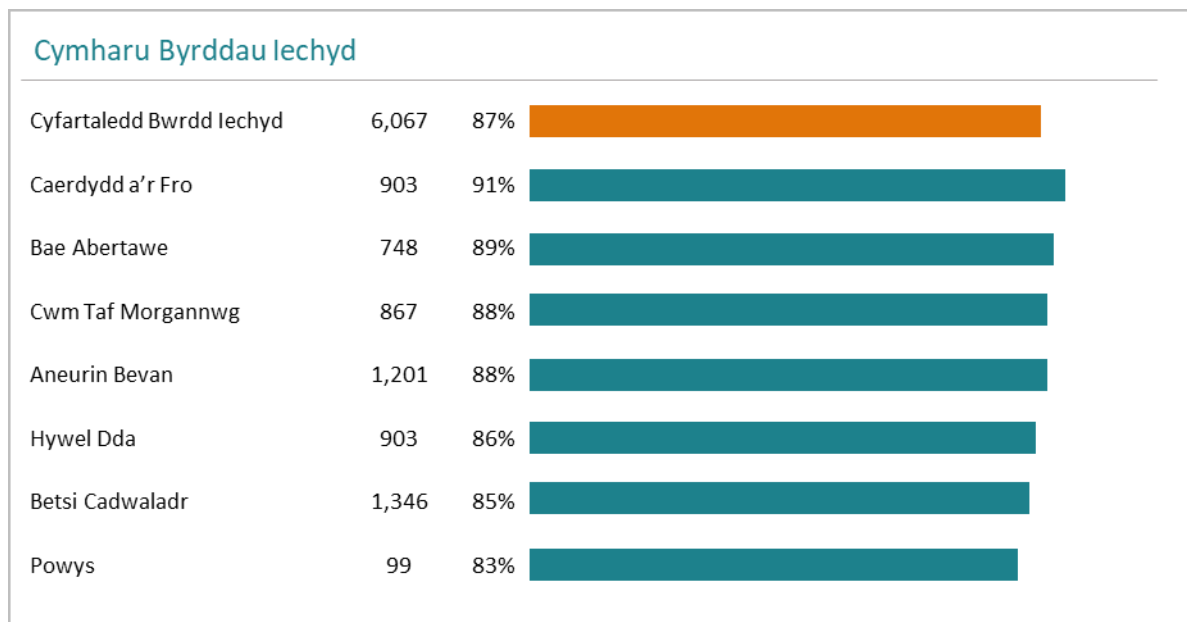
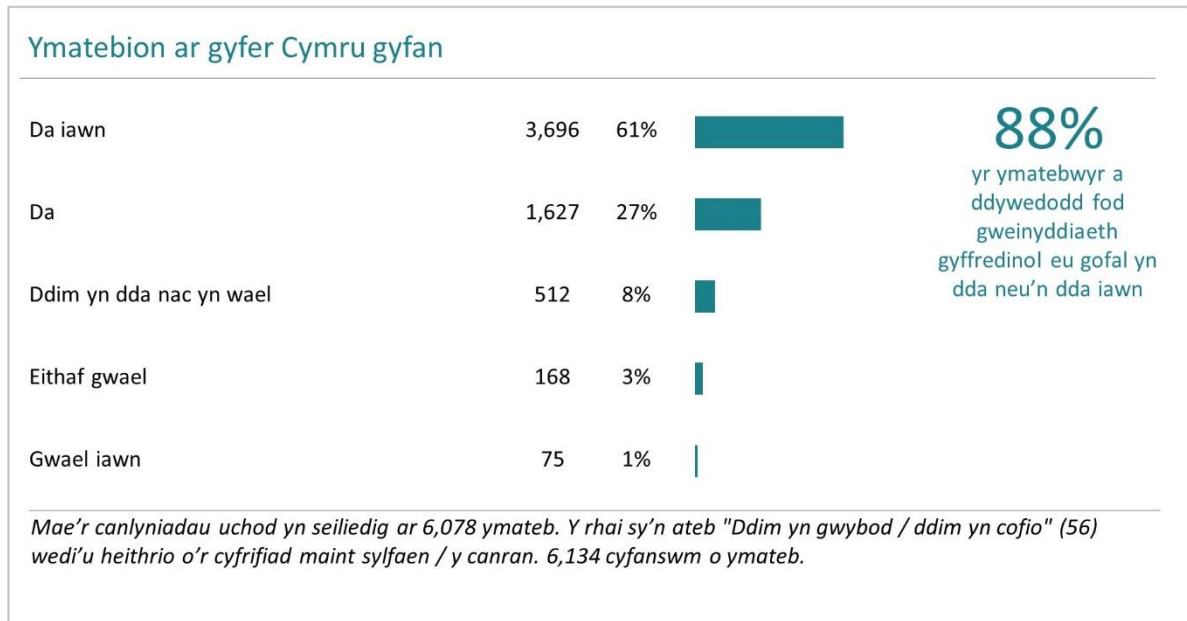
Cymharu Byrddau Iechyd

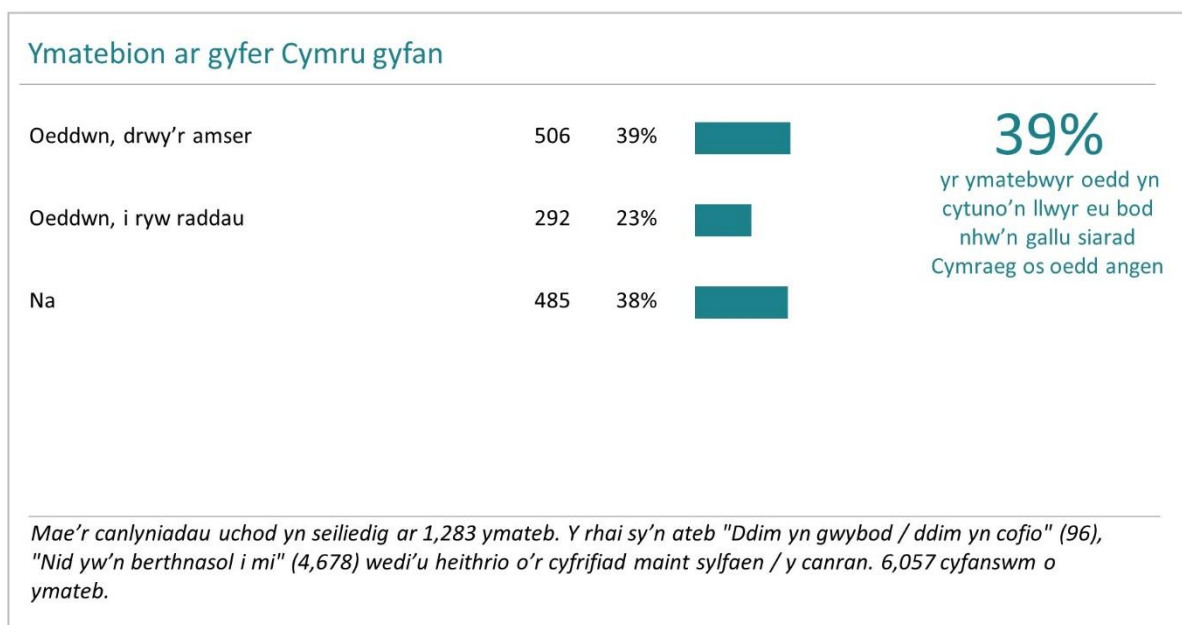
Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

Cwestiwn 59: “Yn gyffredinol, beth yw eich barn am y ffordd y gweinyddwyd eich gofal (cael llythyrau ar yr adeg iawn, meddygon yn cael y nodiadau/canlyniadau profion cywir, ac ati)?”

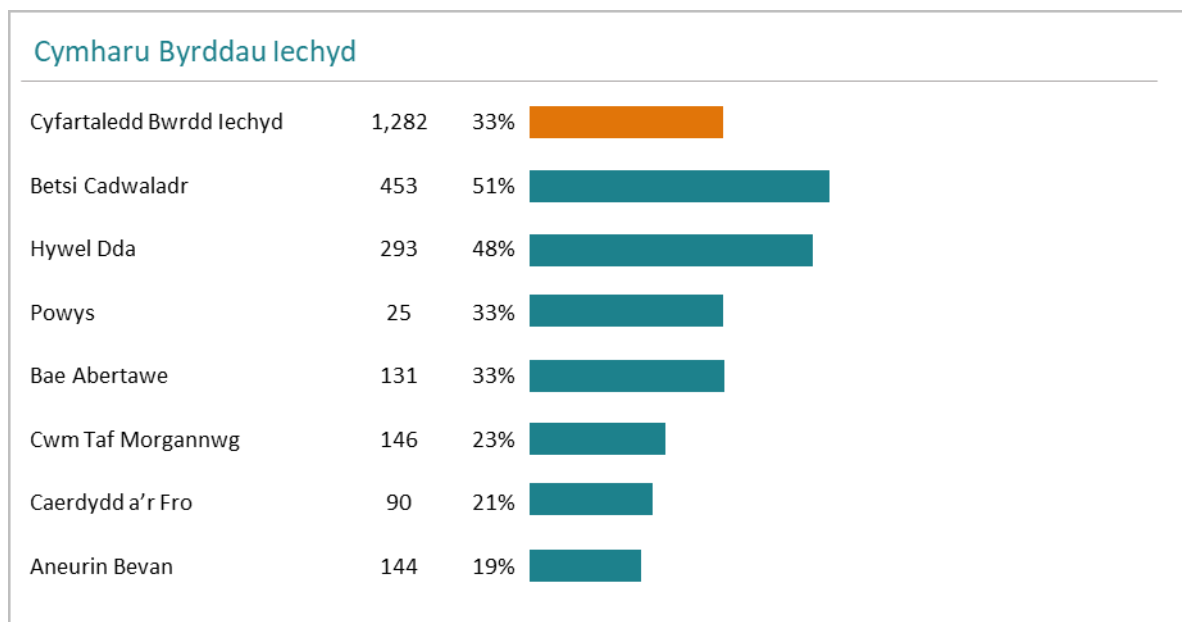

Cwestiwn 60: “Oeddech chi’n gallu siarad Cymraeg â staff os oedd angen?”

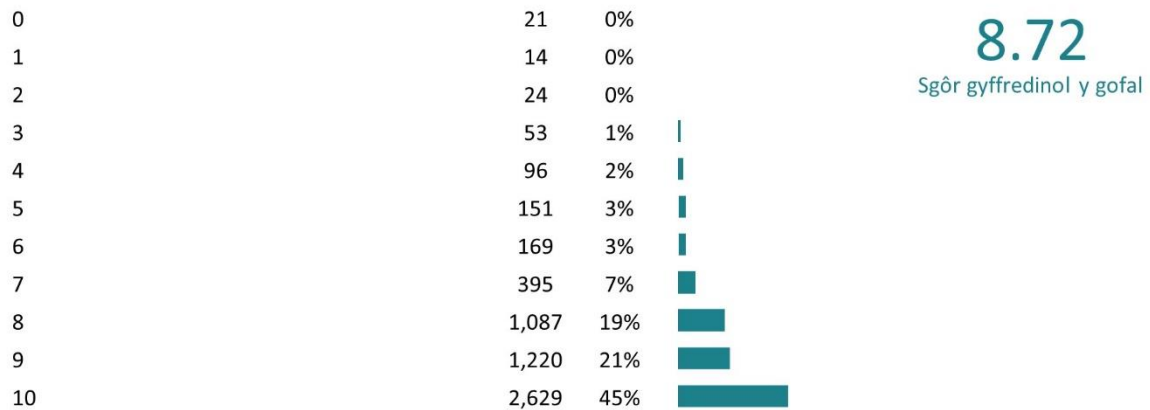
Ymatebydd i’r arolwg:

“Roedd y staff yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] yn ardderchog – chwa o awyr iach oedd gallu siarad yn Gymraeg tra oeddwn i yno.”

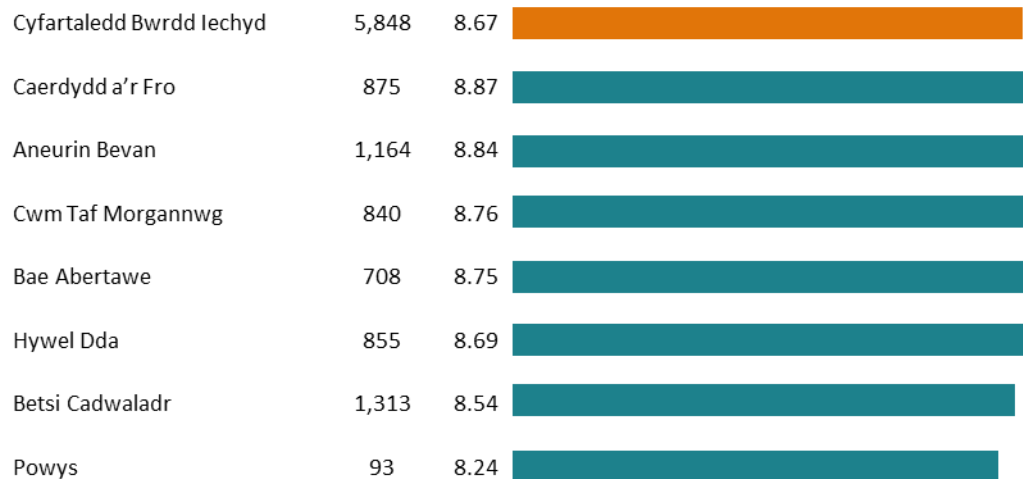
Cwestiwn 61: “Sut byddech chi’n sgorio eich gofal ar y cyfan? 0 yw ‘Cefais brofiad gwael iawn’ a 10 yw ‘Cefais brofiad da iawn’”¹⁵

Ymatebion ar gyfer Cymru gyfan

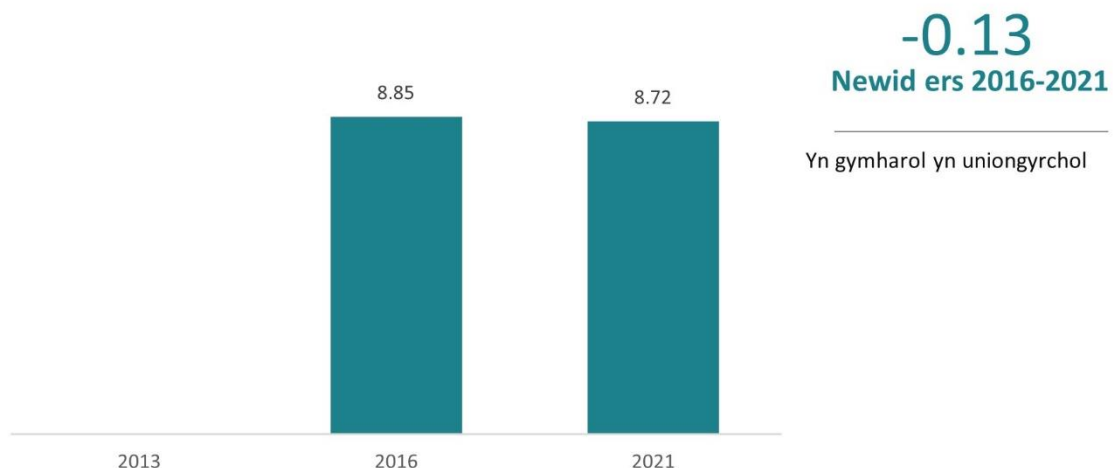

Mae'r canlyniadau uchod yn seiliedig ar 5,859 ymateb. Y rhai sy'n ateb "Ymateb amwys" (43) wedi'u heithrio o'r cyfrifiad maint sylfaen / y canran. 5,902 cyfanswm o ymateb.

Cymharu Byrddau Iechyd

Sgoriau Dros Amser - Cymru gyfan

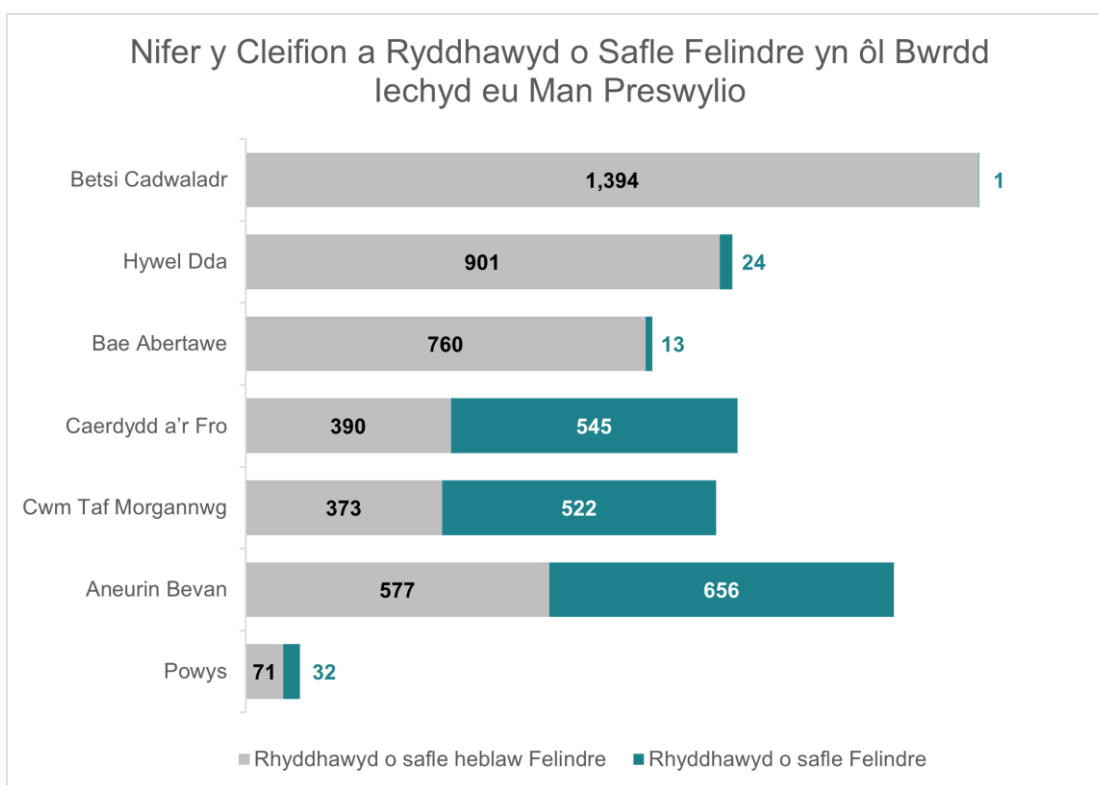
9. Deall y canlyniadau ar gyfer Canolfan Ganser Felindre

Mae Canolfan Ganser Felindre yn rhan o Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre.

Mae Canolfan Ganser Felindre yn darparu gwasanaethau canser arbenigol ar gyfer De-ddwyrain Cymru, o fewn y ganolfan ganser ac mewn clinigau allgymorth yn ardaloedd rhai Byrddau Iechyd. Ymhlith y triniaethau i gleifion a gynigir gan Ganolfan Ganser Felindre y mae cemotherapi, imiwnotherapi a Thriniaethau Gwrth-ganser Systemig (SACT) eraill, radiotherapi a thriniaethau cysylltiedig.

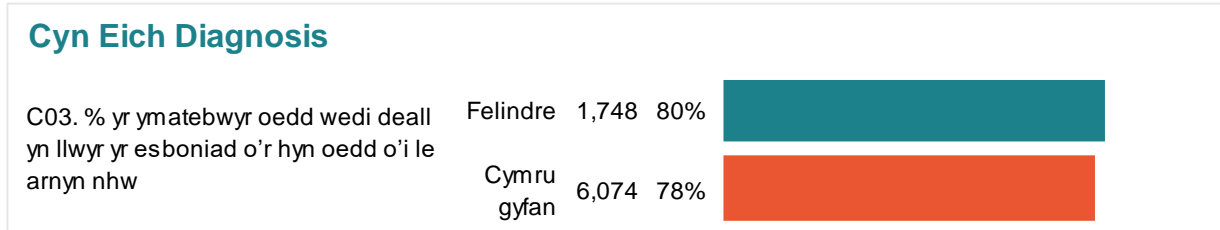
Byddai mwyafrif y cleifion a lanwodd holiadur yr Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru wedi derbyn rhan o'u gofal gan y Bwrdd Iechyd ar gyfer eu man preswyllo e.e. diagnosteg a llawdriniaeth.

Mae'r siart isod yn dangos niferoedd yr ymatebwyr o bob Bwrdd Iechyd (eu man preswyllo) a gafodd eu rhyddhau o Ganolfan Ganser Felindre.

Wrth ddehongli'r canlyniadau ar gyfer Canolfan Ganser Felindre, mae'n bwysig cofio y bydd y profiad a gofnodwyd yn adlewyrchu llwybr gofal cyfan y claf a allai gynnwys nifer o Fyrdau Iechyd. Gan fod y cleifion a ddyrennir i Ganolfan Ganser Felindre yn cael eu priodoli yn ôl man rhyddhau yn hytrach na man preswyllo, nid yw'n briodol cymharu ei pherfformiad â'r Byrddau Iechyd yng Nghymru. Oherwydd hyn, adroddir ar wahân ar y canlyniadau ar gyfer Canolfan Ganser Felindre yn yr adran sy'n dilyn yn y ddogfen hon.

Mae'r adran ar ganlyniadau Canolfan Ganser Felindre yn cynnwys siartiau sy'n dangos sgoriau ar gyfer pob un o'r 58 o gwestiynau gwerthusol. Mae'r siartiau hyn yn dangos sgôr am y canlyniad i bob cwestiwn wedi'i seilio ar ddata crai heb eu haddasu, gan gymharu'r data ar gyfer Canolfan Ganser Felindre â'r Sgôr ar gyfer Cymru Gyfan. Mae siart enghreifftiol wedi'i dangos isod.

Gweler adrannau 3.3, 3.4 a 7 am ragor o wybodaeth am y fethodoleg.

10. Canlyniadau Canolfan Ganser Felindre

Cyn Eich Diagnosis

C03. % yr ymatebwyr oedd wedi deall yn llwyr yr esboniad o'r hyn oedd o'i le arnyn nhw	Felindre	1,748	80%	
	Cymru gyfan	6,074	78%	
C04. % yr ymatebwyr oedd wedi gweld eu meddyg teulu unwaith neu ddwywaith cyn iddyn nhw gael gwybod bod angen iddyn nhw fynd i'r ysbyty ynglŷn â chanser	Felindre	1,223	84%	
	Cymru gyfan	4,205	82%	
C06. % yr ymatebwyr oedd yn teimlo eu bod wedi cael eu gweld cyn gynted â bod angen ar gyfer eu hapwyntiad cyntaf gyda gweithiwr proffesiynol gofal iechyd yn yr ysbyty	Felindre	1,761	84%	
	Cymru gyfan	6,133	83%	
C08. % yr ymatebwyr a gafodd yr holl wybodaeth oedd arnyn nhw ei hangen am eu prawf	Felindre	1,335	92%	
	Cymru gyfan	4,691	93%	
C09. % yr ymatebwyr a ddywedodd bod canlyniadau eu prawf wedi cael eu hesbonio mewn ffordd y gallen nhw ei deall yn iawn	Felindre	1,344	78%	
	Cymru gyfan	4,704	79%	

Darganfod Bod Gennyh Chi Ganser

C10. % yr ymatebwyr oedd yn teimlo eu bod nhw wedi cael gwybod mewn ffordd sensitif bod canser arnyn nhw	Felindre	1,760	83%	
	Cymru gyfan	6,126	84%	
C11. % yr ymatebwyr oedd wedi deall yn llwyr yr esboniad o'r hyn oedd o'i le arnyn nhw	Felindre	1,775	78%	
	Cymru gyfan	6,169	77%	
C12. % yr ymatebwyr a gafodd wybodaeth ysgrifenedig am eu canser a oedd yn hawdd ei deall	Felindre	1,501	63%	
	Cymru gyfan	5,214	67%	
C14. % yr ymatebwyr a gafodd wybod y gallen nhw ddod ag aelod o'r teulu neu ffrind gyda nhw i'w diagnosis	Felindre	1,678	67%	
	Cymru gyfan	5,821	64%	

Penderfynu Ar Y Driniaeth A/Neu'r Gofal Gorau I Chi

C15. % yr ymatebwyr oedd yn teimlo bod eu hopsynau o ran triniaeth wedi cael eu trafod yn llawn gyda nhw	Felindre	1,551	81%	
	Cymru gyfan	5,165	80%	
C16. % yr ymatebwyr oedd wedi cael eu cynnwys gymaint ag oedden nhw'n dymuno cael eu cynnwys mewn penderfyniadau am eu gofal a'u triniaeth	Felindre	1,762	76%	
	Cymru gyfan	6,094	75%	
C17. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw wedi cal esboniad o sgil effeithiau'r driniaeth mewn ffordd y gallen nhw ei ddeall	Felindre	1,741	72%	
	Cymru gyfan	5,866	70%	
C18. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod yn bendant wedi cael cynnig cyngor a chefnogaeth ymarferol i ddelio â'r sgil-effeithiau	Felindre	1,717	62%	
	Cymru gyfan	5,829	60%	
C19. % yr ymatebwyr a gafodd wybod am sgil-effeithiau'r driniaeth a allai effeithio arnyn nhw yn y dyfodol	Felindre	1,656	53%	
	Cymru gyfan	5,490	51%	

Gweithwyr Proffesiynol Gofal Iechyd - Rhan 1

C20. % yr ymatebwyr a gafodd enw a manylion cyswllt gweithiwr allweddol	Felindre	1,660	92%	
	Cymru gyfan	5,728	90%	
C21a. % yr ymatebwyr oedd â mynediad at nyrs glinigol arbenigol	Felindre	1,412	91%	
	Cymru gyfan	4,938	89%	
C22a. % yr ymatebwyr a ddywedodd ei bod yn hawdd cysylltu â'u gweithiwr allweddol	Felindre	1,085	66%	
	Cymru gyfan	3,730	69%	
C22b. % yr ymatebwyr a ddywedodd ei bod yn hawdd cysylltu â'u nyrs glinigol arbenigol	Felindre	861	64%	
	Cymru gyfan	2,917	68%	
C22c. % yr ymatebwyr a ddywedodd ei bod yn hawdd cysylltu â'u gweithiwr iechyd proffesiynol arall	Felindre	549	59%	
	Cymru gyfan	1,860	61%	
C23a. % yr ymatebwyr oedd yn gallu cael atebion y gallen nhw eu deall gan eu gweithiwr allweddol drwy'r amser neu'r rhan fwyaf o'r amser	Felindre	1,033	84%	
	Cymru gyfan	3,490	84%	
C23b. % yr ymatebwyr oedd yn gallu cael atebion gan eu nyrs glinigol arbenigol drwy'r amser neu'r rhan fwyaf o'r amser	Felindre	907	85%	
	Cymru gyfan	3,042	85%	
C23c. % yr ymatebwyr oedd yn gallu cael atebion gan weithwyr iechyd proffesiynol eraill drwy'r amser neu'r rhan fwyaf o'r amser	Felindre	653	77%	
	Cymru gyfan	2,132	78%	

Gweithwyr Proffesiynol Gofal Iechyd - Rhan 2

C24a. % yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr fod eu gweithiwr allweddol wedi rhoi'r wybodaeth oedd arnyn nhw ei hangen i wneud penderfyniadau gwybodus am eu	Felindre	1,043	77%	
	Cymru gyfan	3,536	78%	
C24b. % yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr fod eu nyrs glinigol arbenigol wedi rhoi'r wybodaeth oedd arnyn nhw ei hangen i wneud penderfyniadau gwybodus am eu	Felindre	925	76%	
	Cymru gyfan	3,081	76%	
C24c. % yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr fod gweithwyr iechyd proffesiynol eraill wedi rhoi'r wybodaeth oedd arnyn nhw ei hangen i wneud penderfyniadau gwybodus	Felindre	661	73%	
	Cymru gyfan	2,208	73%	
C25. % yr ymatebwyr a gafodd gyfle i drafod eu hanghenion a'u pryderon	Felindre	1,144	48%	
	Cymru gyfan	4,054	42%	
C26. % yr ymatebwyr a gafodd gynnig cynllun gofal ysgrifenedig	Felindre	1,343	29%	
	Cymru gyfan	4,673	30%	

Cefnogi Pobl Â Chanser

C27. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw wedi cael digon o wybodaeth am grwpiau cymorth/hunangymorth	Felindre	1,565	66%	
	Cymru gyfan	5,377	62%	
C28. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw wedi cael gwybod am gefnogaeth wirfoddol/elusennol yn ystod eu gofal	Felindre	1,516	64%	
	Cymru gyfan	5,263	54%	
C29. % yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr eu bod nhw wedi cael trafodaeth, neu eu bod nhw wedi cael gwybodaeth am yr effaith y gallai canser ei chael ar eu gweithgareddau	Felindre	1,624	40%	
	Cymru gyfan	5,591	37%	
C30. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw wedi cael digon o wybodaeth am sut i gael cymorth ariannol neu unrhyw fudd-daliadau roedd ganddyn nhw hawl i'w cael	Felindre	1,052	60%	
	Cymru gyfan	3,310	53%	

Llawdriniaethau

C32. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael yr holl wybodaeth oedd arnyn nhw ei hangen cyn eu llawdriniaeth

Felindre	375	94%
Cymru gyfan	2,162	93%

C33. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod aelod o staff wedi esbonio sut roedd y llawdriniaeth wedi mynd mewn ffordd roedden nhw'n gallu ei deall yn iawn

Felindre	368	74%
Cymru gyfan	2,148	77%

Gofal Ysbyty Fel Claf Mewnol

C35. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod bob amser yn cael eu trin ag urddas a pharch yn yr ysbyty	Felindre	413	88%	
	Cymru gyfan	2,283	90%	
C36. % yr ymatebwyr oedd yn gallu trafod unrhyw bryderon neu ofnau a oedd ganddyn nhw, gymaint â roedden nhw'n dymuno gwneud hynny gyda'r staff	Felindre	377	63%	
	Cymru gyfan	2,086	65%	
C37. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod aelod o'r teulu neu rywun arall oedd yn agos atyn nhw wedi cael digon o gyfle i siarad â gweithiwr gofal iechyd proffesiynol	Felindre	348	39%	
	Cymru gyfan	1,912	37%	
C38. % yr ymatebwyr oedd â hyder ac ymddiriedaeth yn yr holl weithwyr gofal iechyd proffesiynol a oedd yn gysylltiedig â'u gofal	Felindre	417	82%	
	Cymru gyfan	2,304	84%	
C39. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw bob amser yn cael digon o breifatrwydd wrth drafod eu cyflwr neu eu triniaeth	Felindre	414	88%	
	Cymru gyfan	2,290	88%	
C40. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod nhw bob amser yn cael digon o breifatrwydd wrth gael eu harchwilio neu eu trin	Felindre	418	93%	
	Cymru gyfan	2,308	94%	
C41. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod staff yr ysbyty yn gwneud popeth o fewn eu gallu i reoli eu poen drwy'r amser	Felindre	377	85%	
	Cymru gyfan	2,029	86%	
C42. % yr ymatebwyr a gafodd wybodaeth ysgrifenedig glir am yr hyn y ddylen nhw ei wneud neu na ddylen nhw ei wneud ar ôl gadael yr ysbyty	Felindre	355	78%	
	Cymru gyfan	1,978	81%	
C43. % yr ymatebwyr a gafodd wybod gan staff yr ysbyty pwy ddylen nhw gysylltu â nhw os oedden nhw'n poeni am rywbeth ar ôl gadael yr ysbyty	Felindre	397	92%	
	Cymru gyfan	2,217	92%	

Apwyntiadau Cleifion Allanol

C45. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod staff yr ysbyty wedi gwneud popeth o fewn eu gallu i reoli eu poen tra'u bod yn cael eu trin fel claf allanol neu fel achos dydd	Felindre	753	84%	
	Cymru gyfan	2,771	83%	

C46. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod staff yr ysbyty wedi rhoi digon o gefnogaeth emosiynol iddyn nhw tra'u bod yn cael eu trin fel claf allanol neu fel achos dydd	Felindre	1,105	72%	
	Cymru gyfan	3,930	74%	

Radiotherapi / Cemotherapi

C48. % yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr eu bod wedi cael yr holl wybodaeth oedd ei hangen arnyn nhw cyn iddyn nhw ddechrau eu triniaeth radiotherapi	Felindre	1,310	82%	
	Cymru gyfan	2,977	79%	

C50. % yr ymatebwyr oedd yn cytuno'n llwyr eu bod wedi cael yr holl wybodaeth oedd ei hangen arnyn nhw cyn iddyn nhw ddechrau eu triniaeth cemotherapi	Felindre	990	78%	
	Cymru gyfan	3,353	79%	

Trefnu Cymorth Yn Y Cartref

C51. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod aelod o'u teulu neu rywun agos atyn nhw wedi cael digon o wybodaeth am helpu i ofalu amdany'n nhw yn y cartref	Felindre	1,428	44%	
	Cymru gyfan	4,946	45%	

C52. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael digon o wybodaeth am sut i reoli eu hiechyd a'u llesiant ar ôl i'w triniaeth ddod i ben	Felindre	1,396	45%	
	Cymru gyfan	4,758	46%	

C53. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael cynnig digon o gyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil effeithiau eu triniaeth yn y cartref	Felindre	1,632	47%	
	Cymru gyfan	5,601	46%	

C54. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan y gwasanaeth cymdeithasol neu'r gwasanaeth iechyd ar ôl iddyn nhw adael yr ysbyty	Felindre	1,045	52%	
	Cymru gyfan	3,631	50%	

Gofal Gan Eich Practis Cyffredinol

C55. % yr ymatebwyr a ddywedodd eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan eu meddyg teulu a'u practis meddyg teulu ar ôl iddyn nhw adael yr ysbyty

Felindre	1,191	31%	
Cymru gyfan	4,145	31%	

C56. % yr ymatebwyr a ddywedodd fod gan eu meddyg teulu, hyd y gwyddant, yr holl wybodaeth oedd arnyn nhw ei hangen o ran eu gofal ar ôl iddyn nhw adael yr ysbyty

Felindre	1,020	86%	
Cymru gyfan	3,676	86%	

11. Cymariaethau rhwng gwahanol grwpiau o ymatebwyr

Dadansoddwyd yr holl ddata o'r arolwg ar lefel genedlaethol ar gyfer y gwahanol grwpiau o ymatebwyr, er mwyn canfod a oes unrhyw wahaniaethau arwyddocaol yn eu profiad o ofal cancer. Yn benodol, rydym wedi edrych ar yr effaith o oed, ethnigrwydd, cwintelau'r mynegai amddifadedd lluosog, rhyw a grŵp tiwmor.

Ar gyfer bron pob un o'r cwestiynau lle rhoddir sgôr yn yr arolwg, lle mae ffactorau cymdeithasol-ddemograffig sydd â dim ond dau bwynt cymharu (e.e. rhyw) defnyddiwyd prawf ystadegol cyfrannol. Lle mae nifer o grwpiau i'w cymharu (e.e. grwpiau oed) defnyddiwyd prawf *chi*-sgwâr.

Yr unig eithriad i hyn yw C61 – y cwestiwn am y profiad cyffredinol lle cyfrifwyd sgôr gyfartalog yn hytrach na sgôr am ganran yr atebion cadarnhaol. Ar gyfer y cwestiwn hwn, defnyddiwyd profion *t* i ganfod gwahaniaethau arwyddocaol rhwng is-grwpiau penodol o ymatebwyr.

Mae'r holl fanylion ar gael yn <https://wcpes.co.uk/library>

Er mwyn cynnig crynodeb, rydym wedi edrych yn yr adroddiad hwn ar y cwestiynau canlynol:

- C11 Oeddech chi'n deall yr esboniad o'r hyn oedd o'i le arnoch?
- C16 A oeddech chi'n cael eich cynnwys gymaint ag oeddech chi'n dymuno cael eich cynnwys mewn penderfyniadau am eich gofal a'ch triniaeth?
- C20 Gawsoch chi enw a manylion cyswllt eich Gweithiwr Allweddol?
- C21a A oedd eich gofal yn cynnwys mynediad at nyrs glinigol arbenigol?
- C22a Pa mor hawdd oedd cysylltu â'ch Gweithiwr Allweddol?
- C22b Pa mor hawdd oedd cysylltu â'ch nyrs glinigol arbenigol?
- C25 Gawsoch chi gyfle i drafod eich anghenion a'ch pryderon?
- C26 Ydych chi wedi cael cynnig cynllun gofal ysgrifenedig?
- C35 Ar y cyfan, tra eich bod chi'n aros yn yr ysbyty, gawsoch chi eich trin ag urddas a pharch?
- C43 Wnaeth staff yr ysbyty ddweud wrthyhych â phwy i gysylltu os oeddech chi'n poeni am eich cyflwr neu'ch triniaeth ar ôl i chi adael yr ysbyty?
- C54 Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan y gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol (er enghraifft, nyrsys ardal, cynorthwyywyr cartref neu ffisiotherapyddion)?
- C55 Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan eich meddyg teulu a'r practis meddyg teulu?
- C60 Oeddech chi'n gallu siarad Cymraeg â staff os oedd angen?
- C61 Sut byddech chi'n sgorio eich gofal ar y cyfan?

Dadansoddiad ar sail **rhyw**. Mae gwahaniaethau arwyddocaol rhwng sgoriau ar gyfer gwrywod a benywod mewn 8 o'r 14 o gwestiynau a ddewiswyd.

Roedd ymatebwyr gwrywaidd wedi cofnodi profiadau arwyddocaol well na benywod ar gyfer 6 o'r cwestiynau a ddewiswyd:

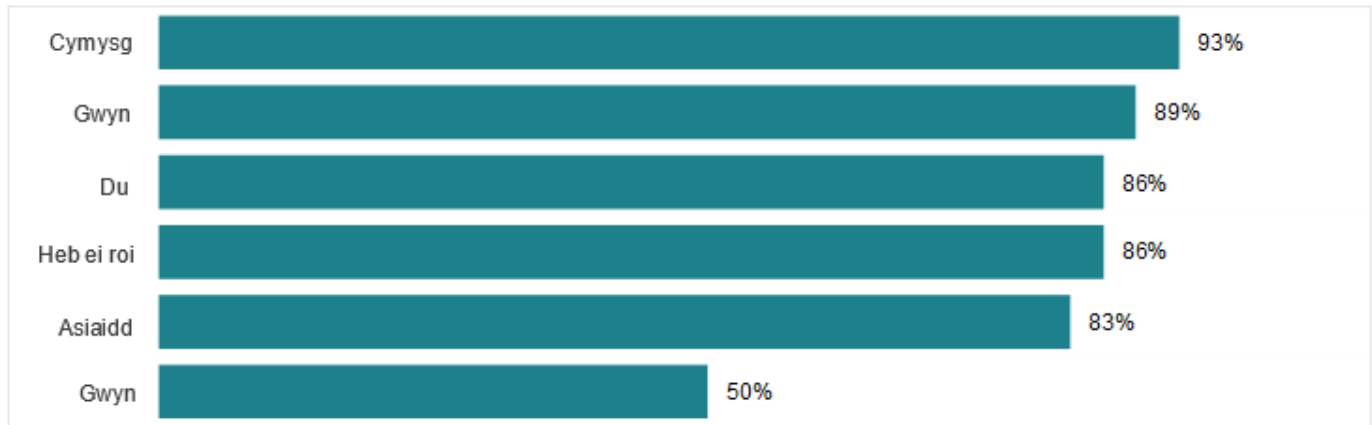
Cwestiwn	Gwrywod	Benywod
C22b Pa mor hawdd oedd cysylltu â'ch nyrs glinigol arbenigol?	71%	67%
C25 Gawsoch chi gyfle i drafod eich anghenion a'ch pryderon?	46%	39%
C35 Ar y cyfan, tra eich bod chi'n aros yn yr ysbyty, gawsoch chi eich trin ag urddas a pharch?	92%	89%
C54 Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan y gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol?	52%	48%
C55 Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan eich meddyg teulu a'r practis meddyg teulu?	33%	29%
C61 Sut byddech chi'n sgorio eich gofal ar y cyfan?	8.8	8.6

Roedd ymatebwyr benywaidd wedi cofnodi profiadau arwyddocaol well na gwrywod ar gyfer 2 o'r cwestiynau a ddewiswyd:

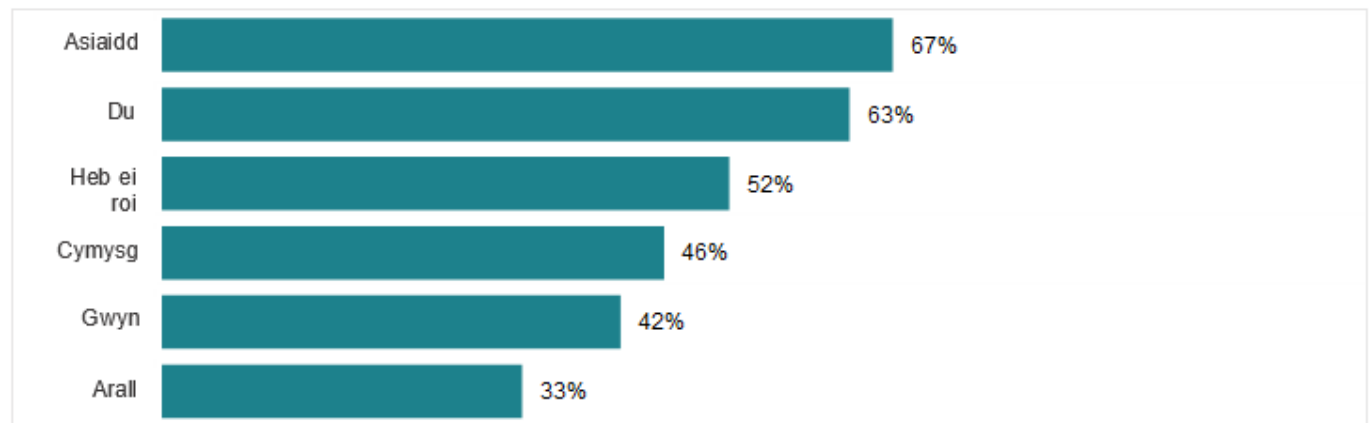
Cwestiwn	Gwrywod	Benywod
C20 Gawsoch chi enw a manylion cyswllt eich Gweithiwr Allweddol?	89%	91%
C21a A oedd eich gofal yn cynnwys mynediad at nyrs glinigol arbenigol?	87%	90%

Dadansoddiad ar sail **ethnigrwydd**. Mae gwahaniaethau arwyddocaol rhwng y gwahanol grwpiau ethnig mewn 3 o'r 14 o gwestiynau a ddewiswyd, sydd wedi'u dangos isod.

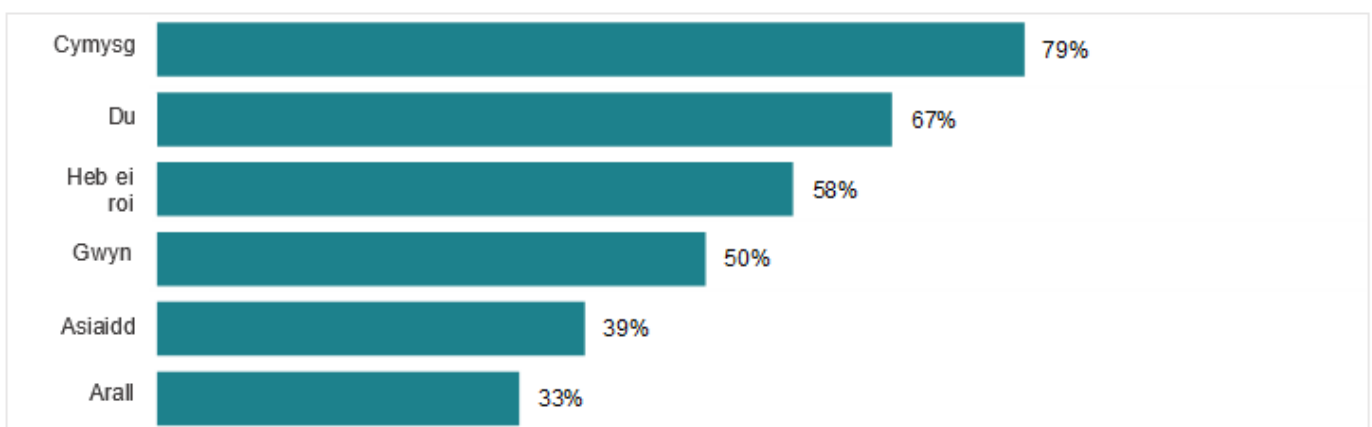
Ymatebwyr o gefndir Cymysg oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol bod eu gofal yn cynnwys mynediad at nyrs glinigol arbenigol (C21a).

Ymatebwyr o gefndir Asiaidd oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod yn cael cyfle i drafod eu hanghenion a'u pryderon (C25).

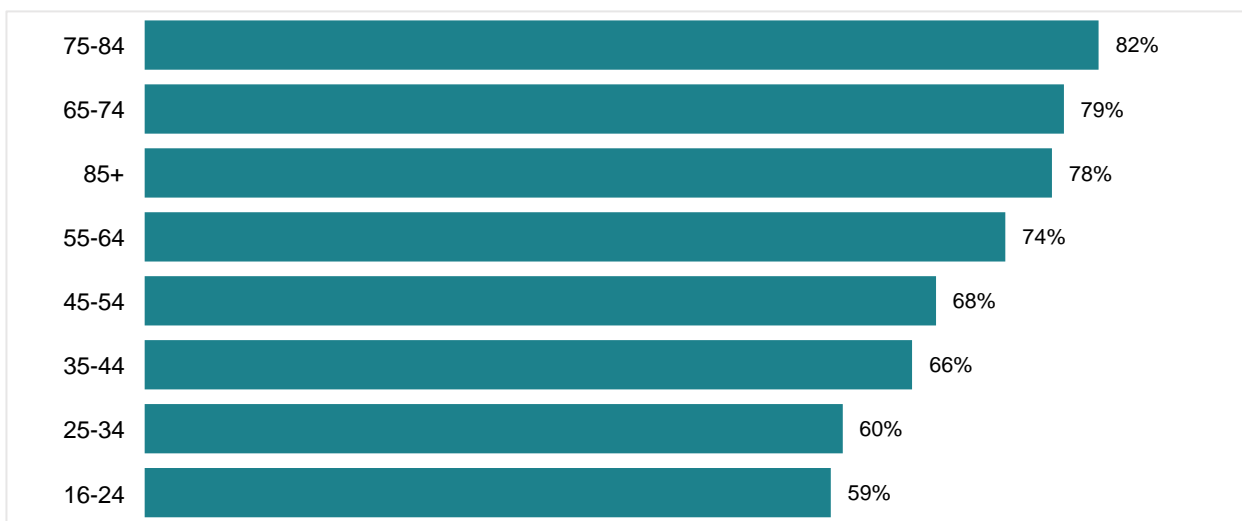

Ymatebwyr o gefndir Cymysg oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod yn cael digon o ofal a chymorth gan y gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol ar ôl gadael yr ysbyty (C54).

Dadansoddiad ar sail **oed**. Mae gwahaniaethau arwyddocaol rhwng y gwahanol grwpiau oedran mewn 6 o'r 14 o gwestiynau a ddewiswyd, sydd wedi'u dangos isod.

Ymatebwyr o'r grŵp oedran 75-84 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod yn deall yr esboniad o'r hyn oedd o'i le arnynt (C11).

Ymatebwyr o'r grŵp oedran 75-84 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod yn cael eu cynnwys gymaint ag roeddent yn dymuno cael eu cynnwys mewn penderfyniadau am eu gofal a'u triniaeth (C16).

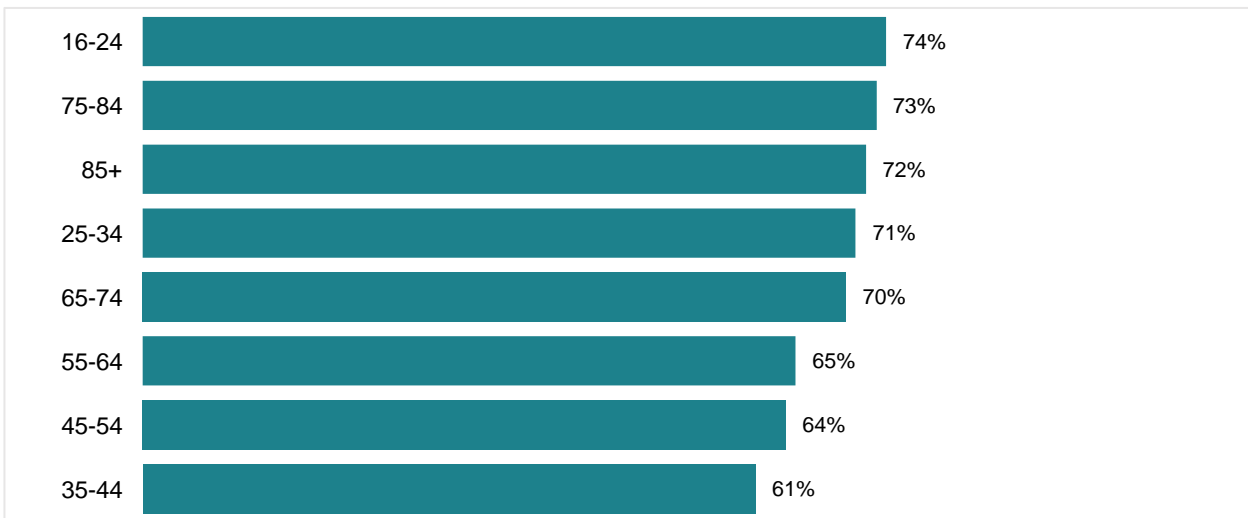
Ymatebwyr o'r grŵp oedran 16-24 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod wedi cael enw a manylion cyswllt eu Gweithiwr Allweddol (C20).

Ymatebwyr o'r grŵp oedran 16-24 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol bod eu gofal yn cynnwys mynediad at nyrs glinigol arbenigol (C21a).

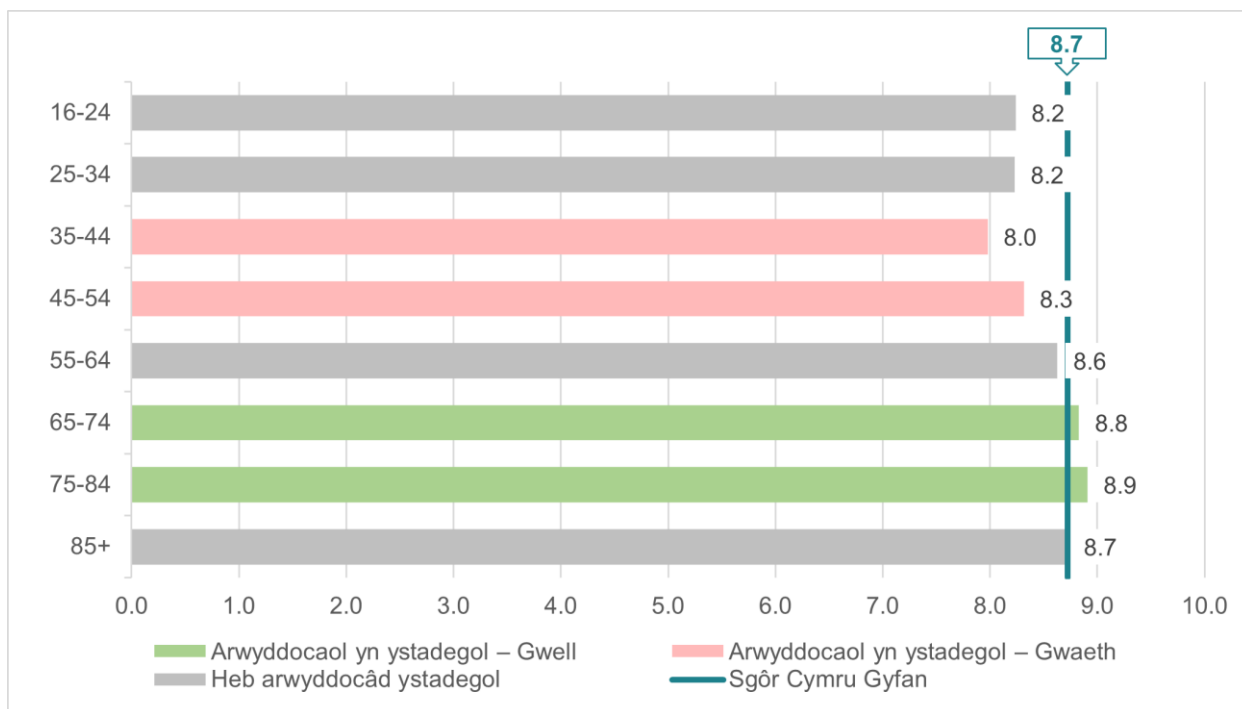
Ymatebwyr o'r grŵp oedran 16-24 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol ei bod yn hawdd cysylltu â'u Gweithiwr Allweddol (C22a).

Ymatebwyr o'r grŵp oedran 16-24 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol bod staff yr ysbyty wedi dweud wrthynt â phwy i gysylltu os oeddent yn poeni am eu cyflwr neu eu triniaeth ar ôl gadael yr ysbyty (Q43).

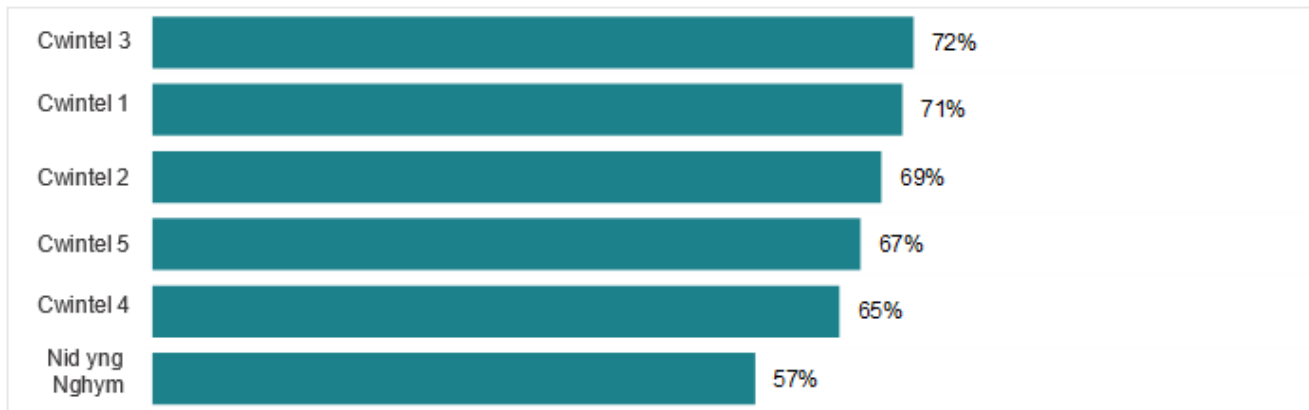
Roedd ymatebwyr yn y grwpiau oedran 65-74 a 75-84 wedi rhoi sgôr ystadegol arwyddocaol uwch am eu gofal yn gyffredinol (C61), o'i chymharu â'r sgôr Cymru Gyfan, tra oedd y grwpiau oedran 35-44 a 45-54 wedi rhoi sgôr ystadegol arwyddocaol is.

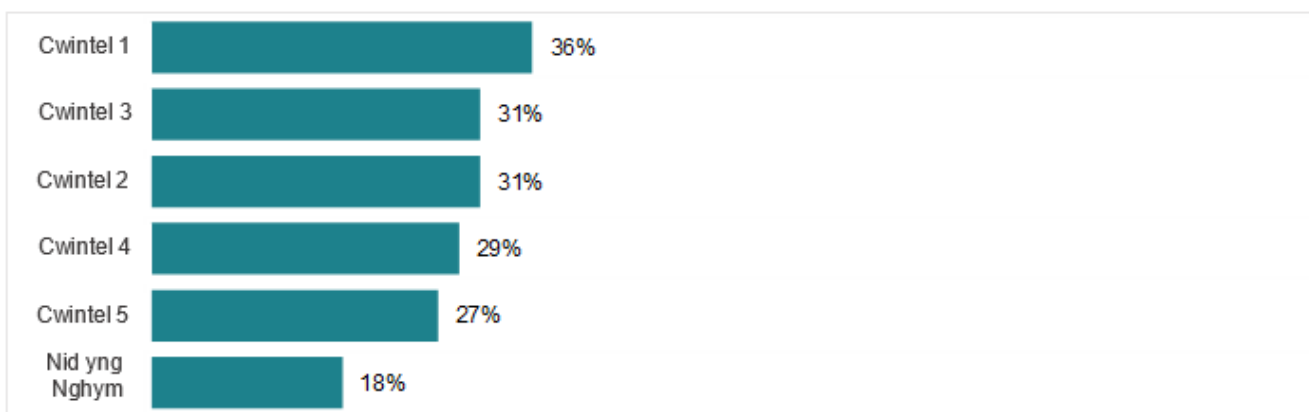
Dadansoddiad ar sail **cwintelau'r mynegai amddifadedd lluosog**. Mae Mynegeion Amddifadedd Lluosog yn dosbarthu ardaloedd daearyddol yng Nghymru i bum cwintel ar sail amddifadedd cymharol. Cwintel 1 yw'r ardaloedd mwyaf difreintiedig, a Chwintel 5 yw'r rhai lleiaf difreintiedig.¹⁶

Mae gwahaniaethau arwyddocaol rhwng yr holl grwpiau mewn 4 o'r 14 o gwestiynau a ddewiswyd, sydd wedi'u dangos isod.

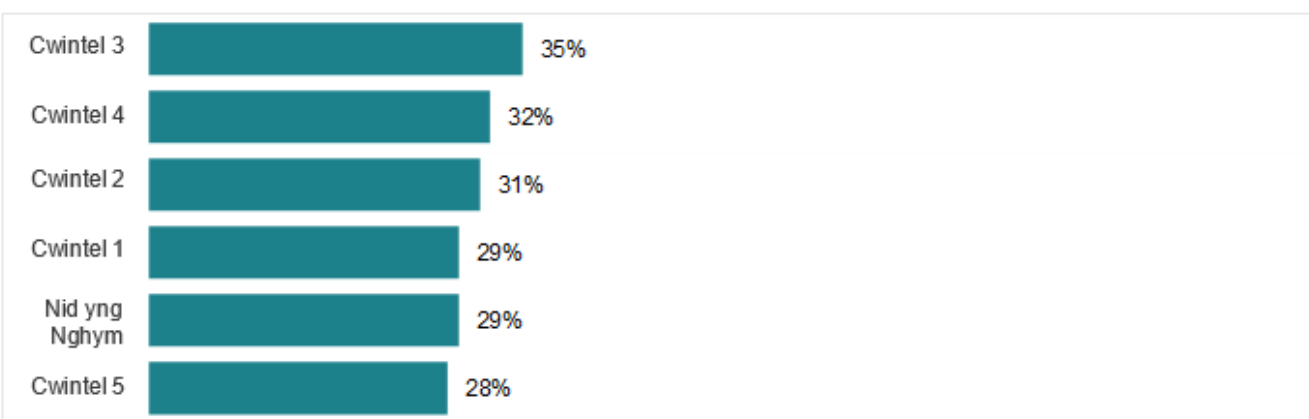
Ymatebwyr yn y grŵp Cwintel 3 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol ei bod yn hawdd iddynt gysylltu â'u Gweithiwr Allweddol (C22a).

Ymatebwyr yn y grŵp Cwintel 1 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod wedi cael cynnig cynllun gofal ysgrifenedig (C26).

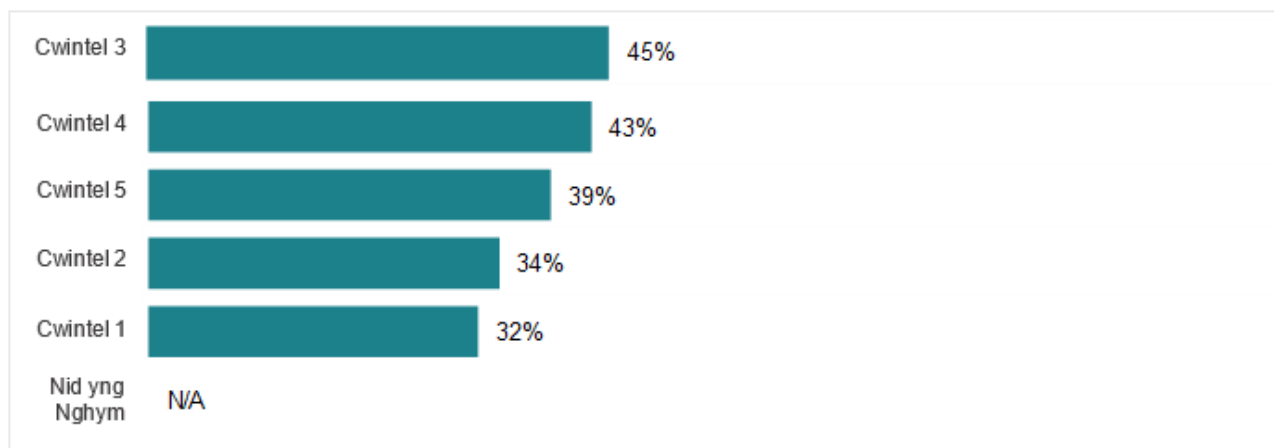

Ymatebwyr yn y grŵp Cwintel 3 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan eu meddyg teulu a'r practis meddyg teulu ar ôl gadael yr ysbyty (C55).

¹⁶ Roedd nifer bach o ymatebwyr â'u codau post y tu allan i Gymru ac mae'r rhain wedi'u dynodi'n 'Nid yng Nghymru' i ddiben y dadansoddiad hwn.

Ymatebwyr yn y grŵp Cwintel 3 oedd wedi rhoi'r atebion mwyaf cadarnhaol eu bod yn gallu siarad Cymraeg â staff os oedd angen (C60).

Roedd 2 gwestiwn lle cafwyd gwahaniaeth arwyddocaol rhwng yr ardaloedd mwyaf difreintiedig (Cwintel 1) a'r lleiaf difreintiedig (Cwintel 5). **Y grŵp mwyaf difreintiedig a roddodd y sgoriau uwch ar y ddau gwestiwn.**

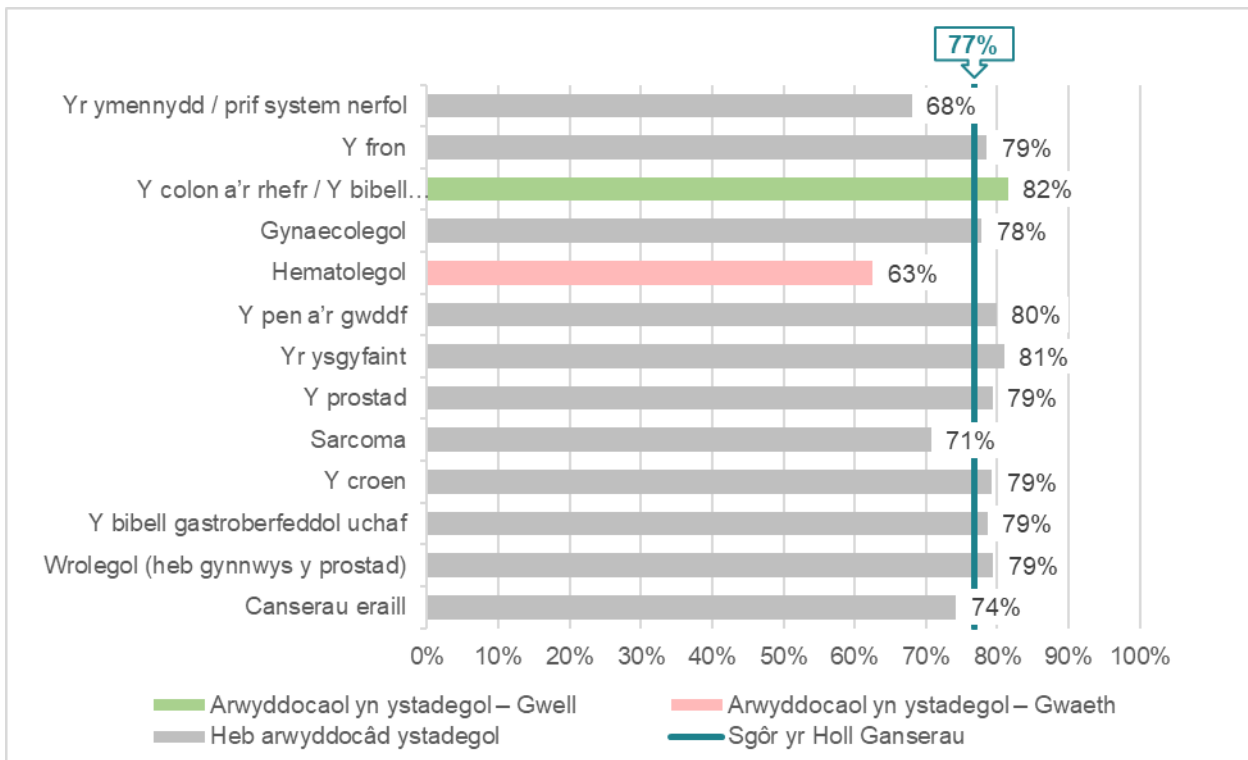
Cwestiwn	Cwintel 1	Cwintel 5
C25 Gawsoch chi gyfle i drafod eich anghenion a'ch pryderon?	48%	42%
C26 Ydych chi wedi cael cynnig cynllun gofal ysgrifenedig?	36%	27%

Dadansoddiad ar sail **grŵp tiwmor**. Nid oedd ond un cwestiwn, o blith y 14 o gwestiynau a ddewiswyd lle nad oedd yr un o'r grwpiau tiwmor a oedd â sgôr a oedd yn gwyro i raddau

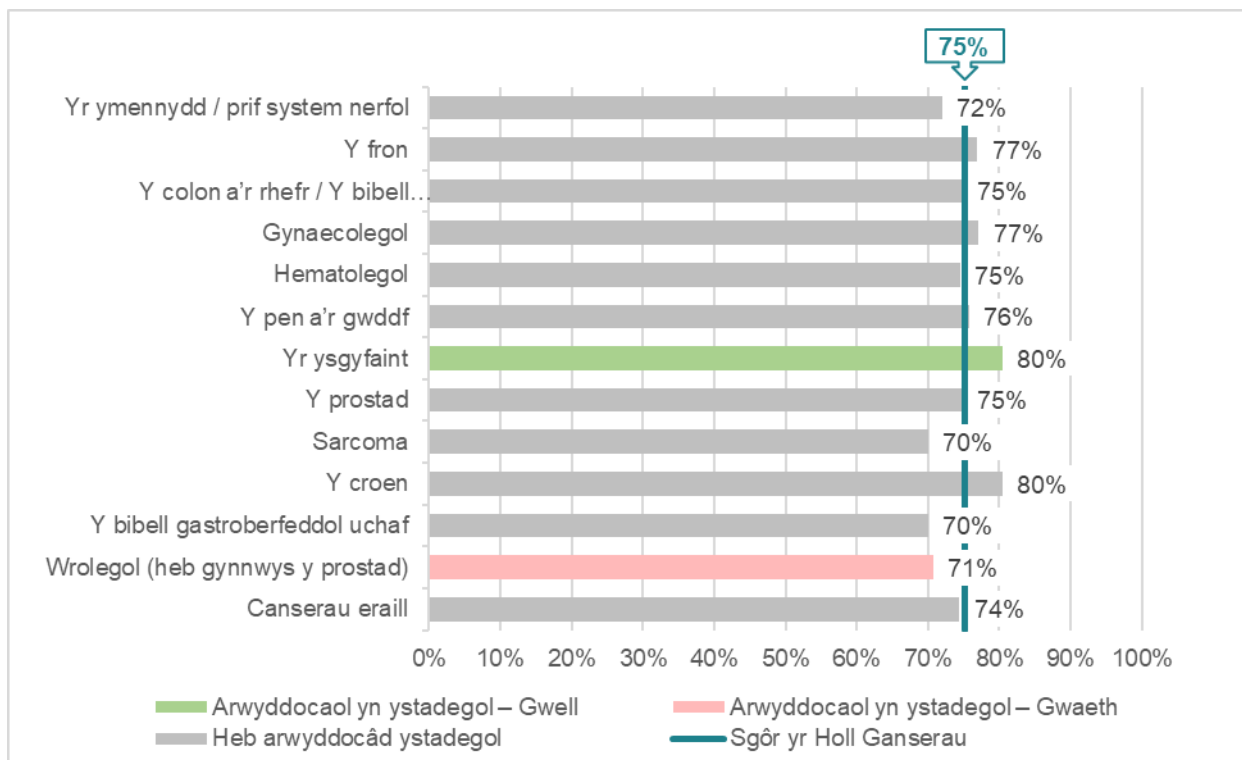
arwyddocaol oddi wrth y cyfartaledd i Gymru Gyfan, sef cwestiwn 35 ‘Ar y cyfan, tra eich bod chi’n aros yn yr ysbyty, gawsoch chi eich trin ag urddas a pharch?’

O blith y 13 o gwestiynau eraill, roedd 1 neu ragor o’r grwpiau tiwmor lle’r oedd gwahaniaeth arwyddocaol rhyngddo a’r cyfartaledd i Gymru Gyfan, ac mae’r rhain wedi’u dangos isod.

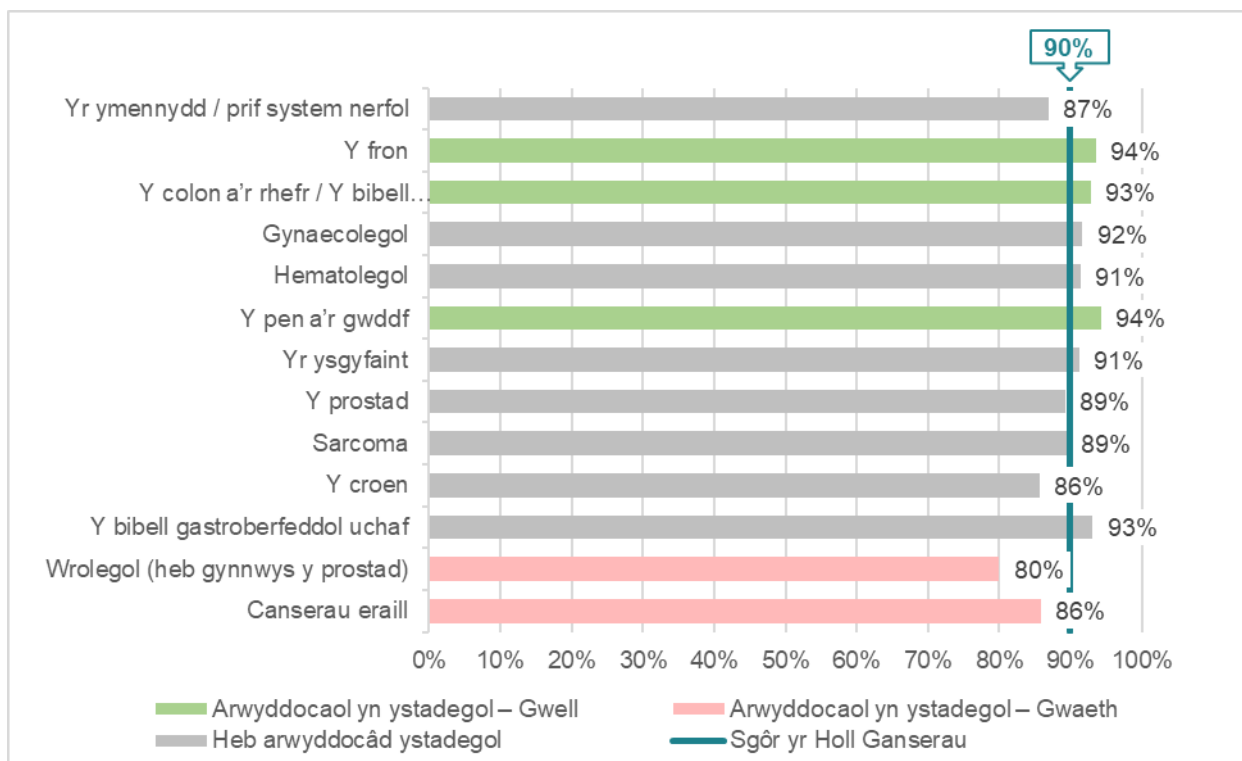
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrŵp tiwmor y Colon a’r rhefr / Y bibell gastroberfeddol isaf yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer deall yr esboniad o’r hyn oedd o’i le arnynt (C11), tra oedd sgôr y grŵp Hematolegol yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

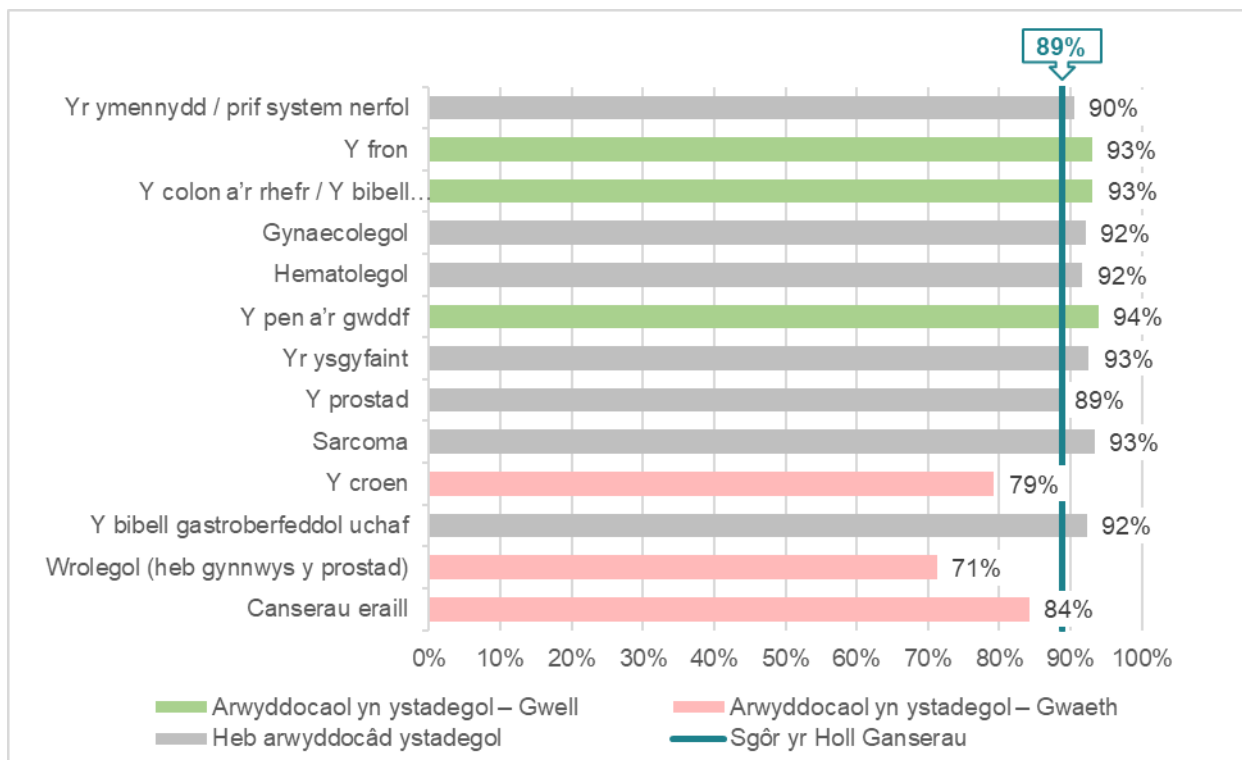
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrŵp tiwmor yr Ysgyfaint yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer eu cynnwys gymaint ag roeddent yn dymuno cael eu cynnwys mewn penderfyniadau am eu gofal a'u triniaeth (C16), tra oedd sgôr y grŵp Wrolegol yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

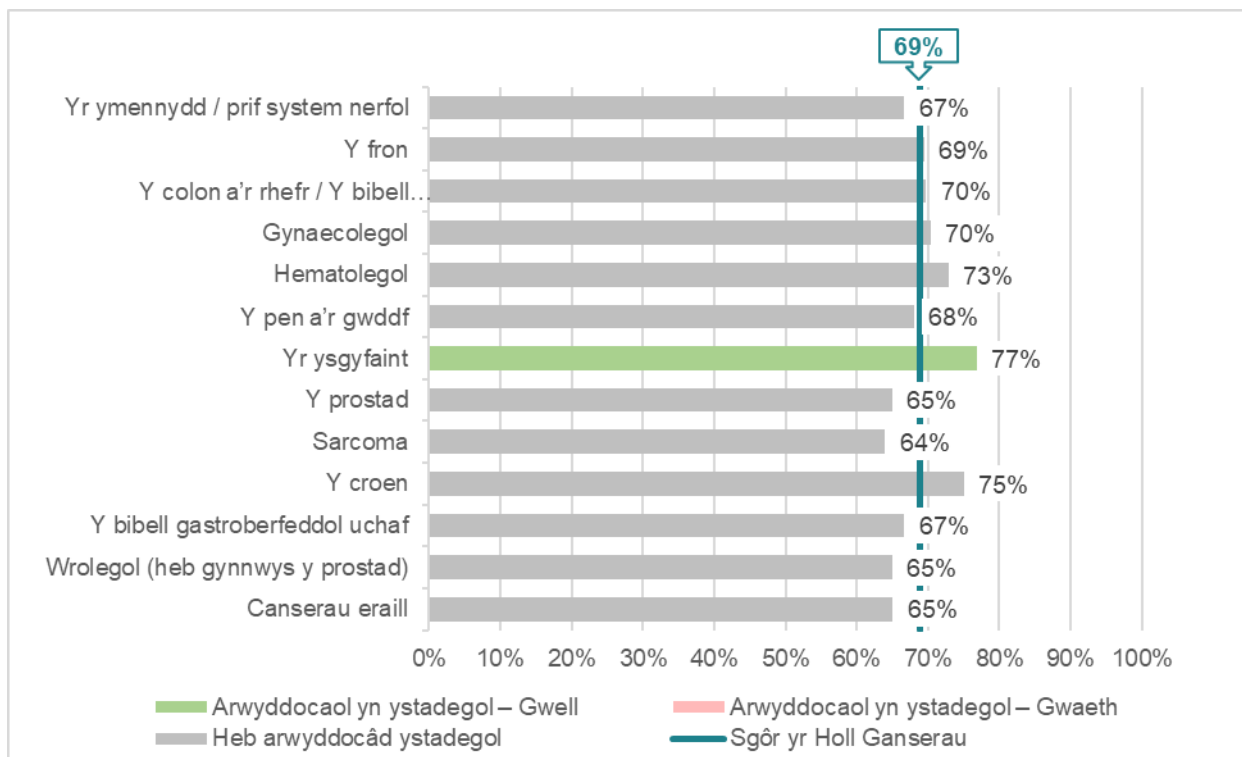
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrwpiau tiwmor y Fron, y Colon a'r rhefr / Y bibell gastroberfeddol isaf a'r Pen a'r gwddf yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud eu bod wedi cael enw a manylion cyswllt eu Gweithiwr Allweddol (C20), tra oedd sgôr y grwpiau Wrolegol a Chanserau eraill yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

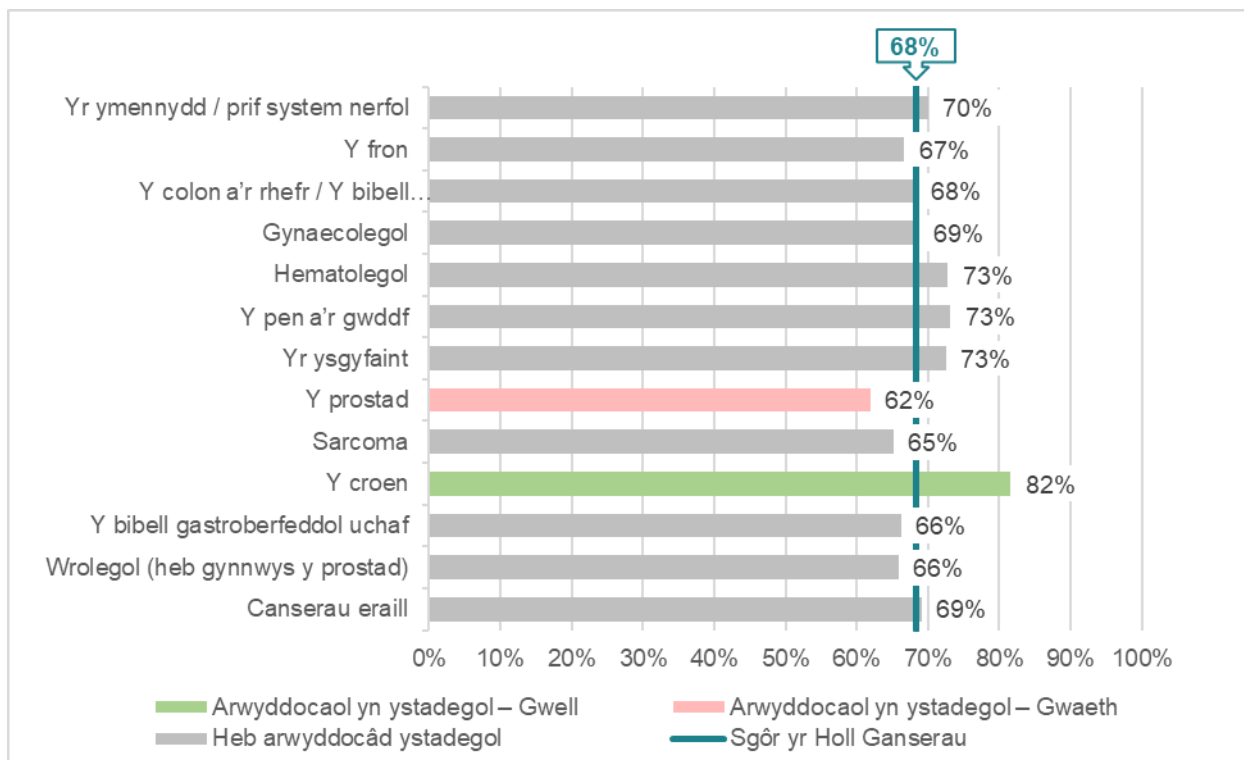
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrwpiau tiwmor y Fron, y Colon a'r rhefr / Y bibell gastroberfeddol isaf a'r Pen a'r gwddf yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud bod eu gofal yn cynnwys mynediad at nyrs glinigol arbenigol (C21a), tra oedd sgôr grwpiau'r Croen, Wrolegol a Chanserau eraill yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

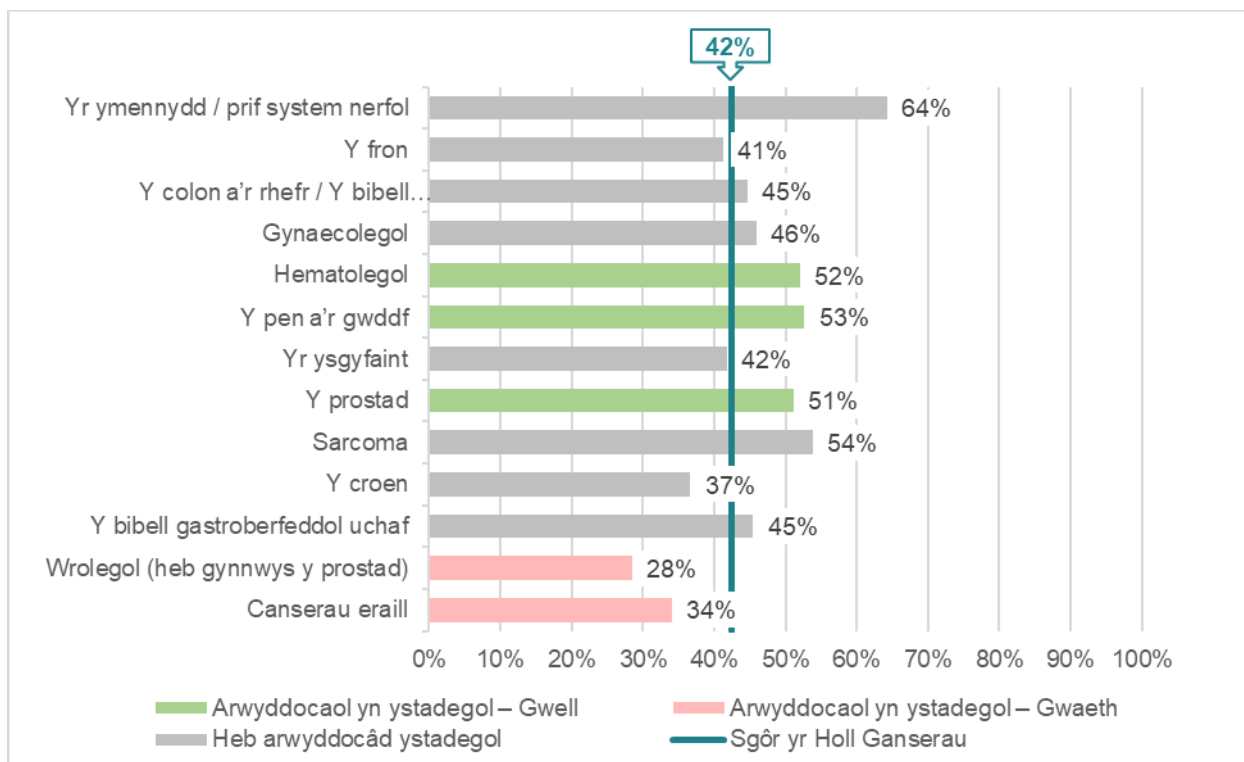
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrŵp tiwmor yr Ysgyfaint yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud ei bod yn hawdd cysylltu â'u Gweithiwr Allweddol (C22a).

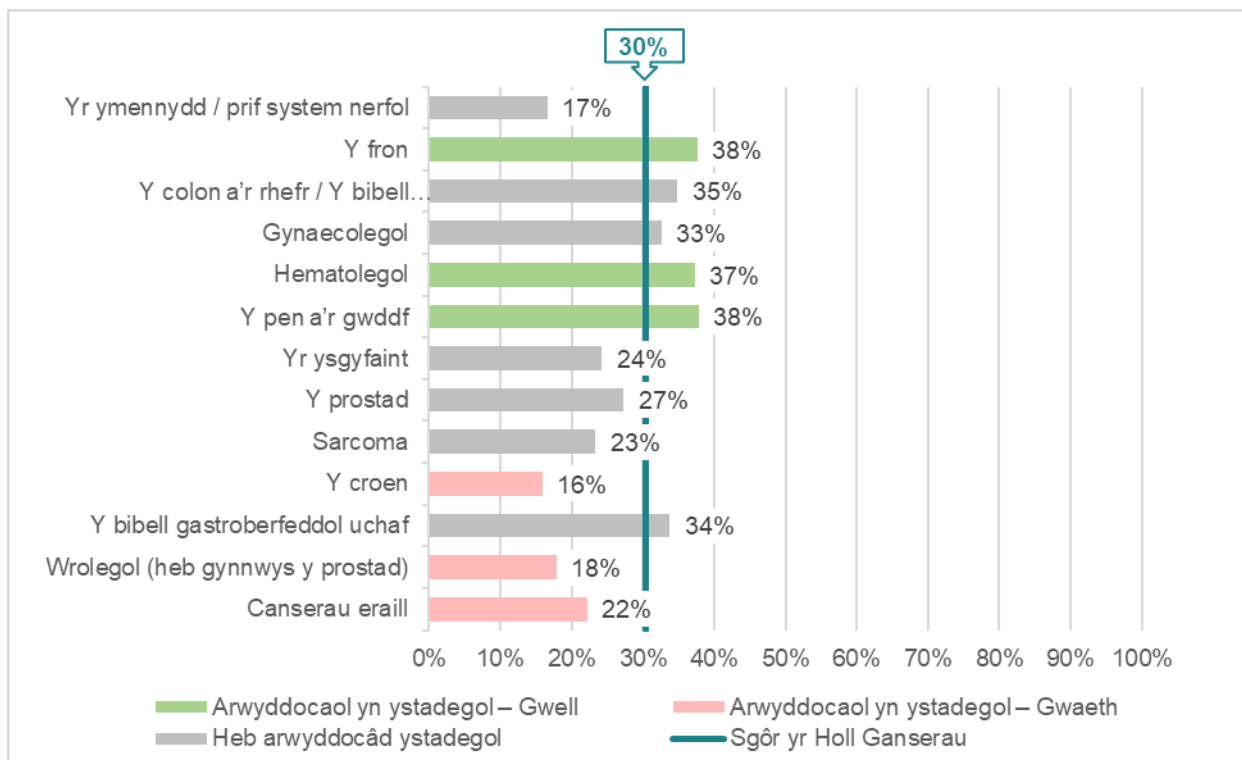
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrŵp tiwmor y Croen yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud ei bod yn hawdd cysylltu â'u nyrs glinigol arbenigol (C22b), tra oedd sgôr grŵp y Prostad yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

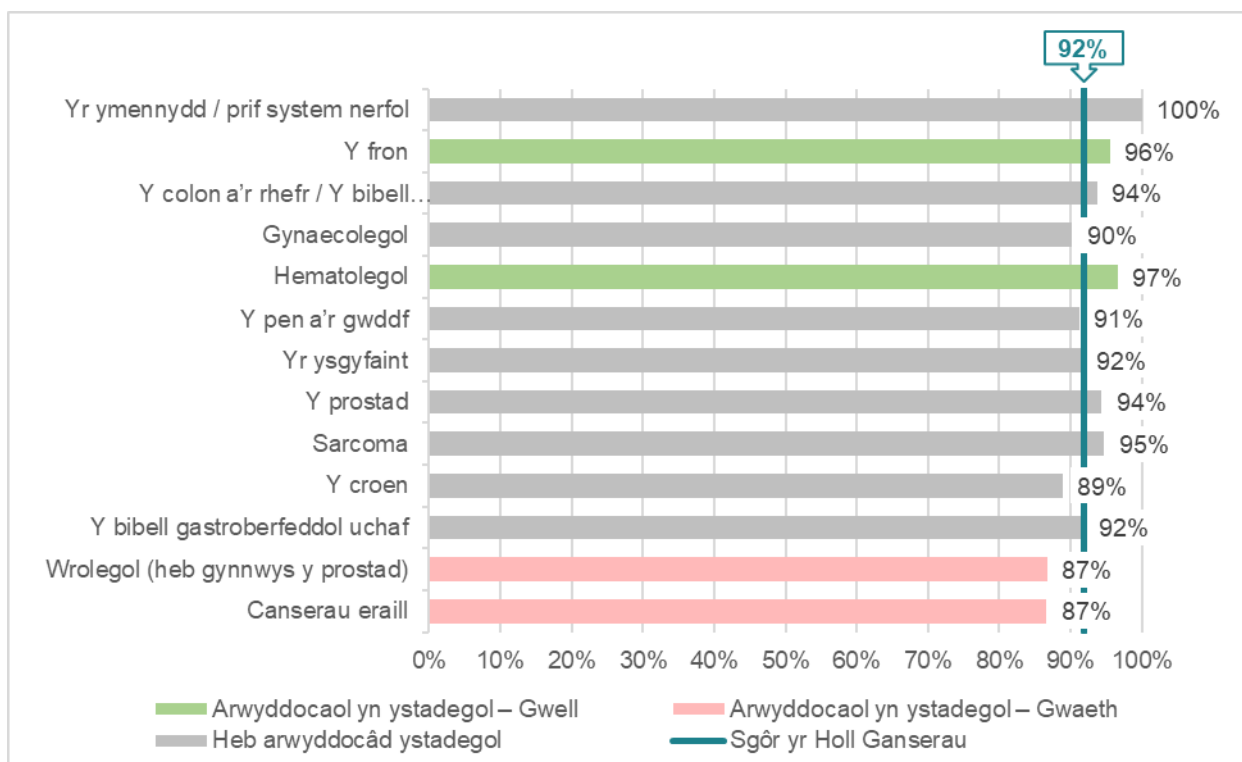
Roedd sgôr yr ymatebwyr yn y grwpiau tiwmor Hematolegol, y Pen a'r gwddf, a'r Prostad yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud eu bod wedi cael cyfle i drafod eu hanghenion a'u pryderon (C25), tra oedd sgôr y grwpiau tiwmor Wrolegol a Chanserau eraill yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

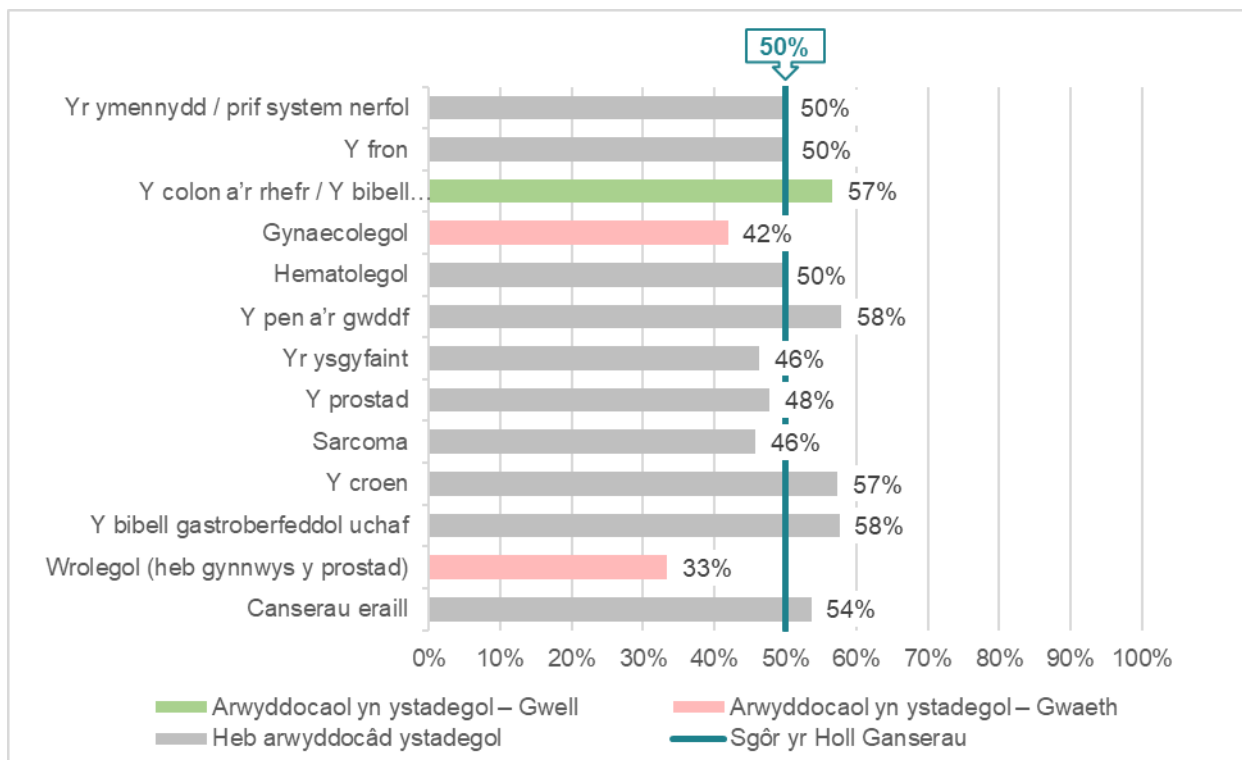
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrwpiau tiwmor y Fron, Hematolegol a'r Pen a'r gwddf yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud eu bod wedi cael cynnig cynllun gofal ysgrifenedig (C26), tra oedd sgôr grwpiau tiwmor y Croen, Wrolegol a Chanserau eraill yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

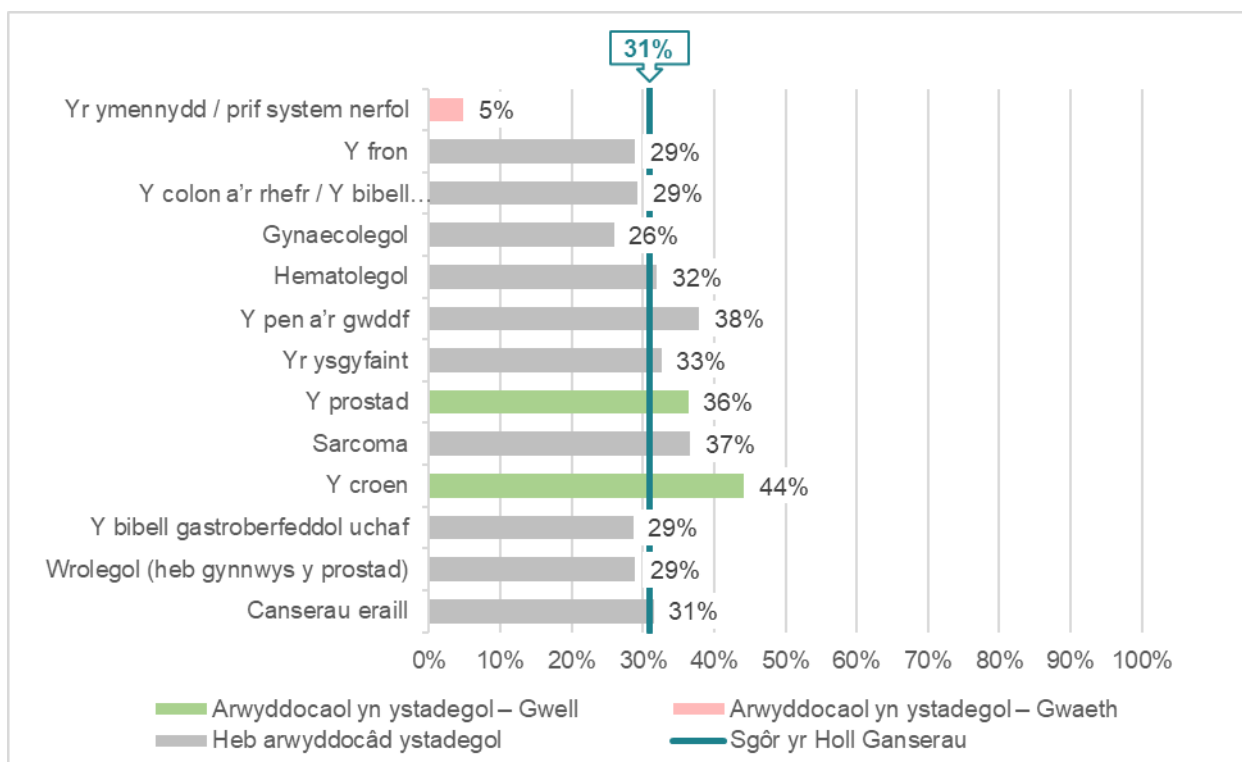
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrwpiau tiwmor y Fron a Hematolegol yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud bod staff yr ysbyty wedi dweud wrthynt â phwy i gysylltu os oeddent yn poeni am eu cyflwr neu eu triniaeth ar ôl gadael yr ysbyty (C43), tra oedd sgôr y grwpiau tiwmor Wrolegol a Chanserau eraill yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

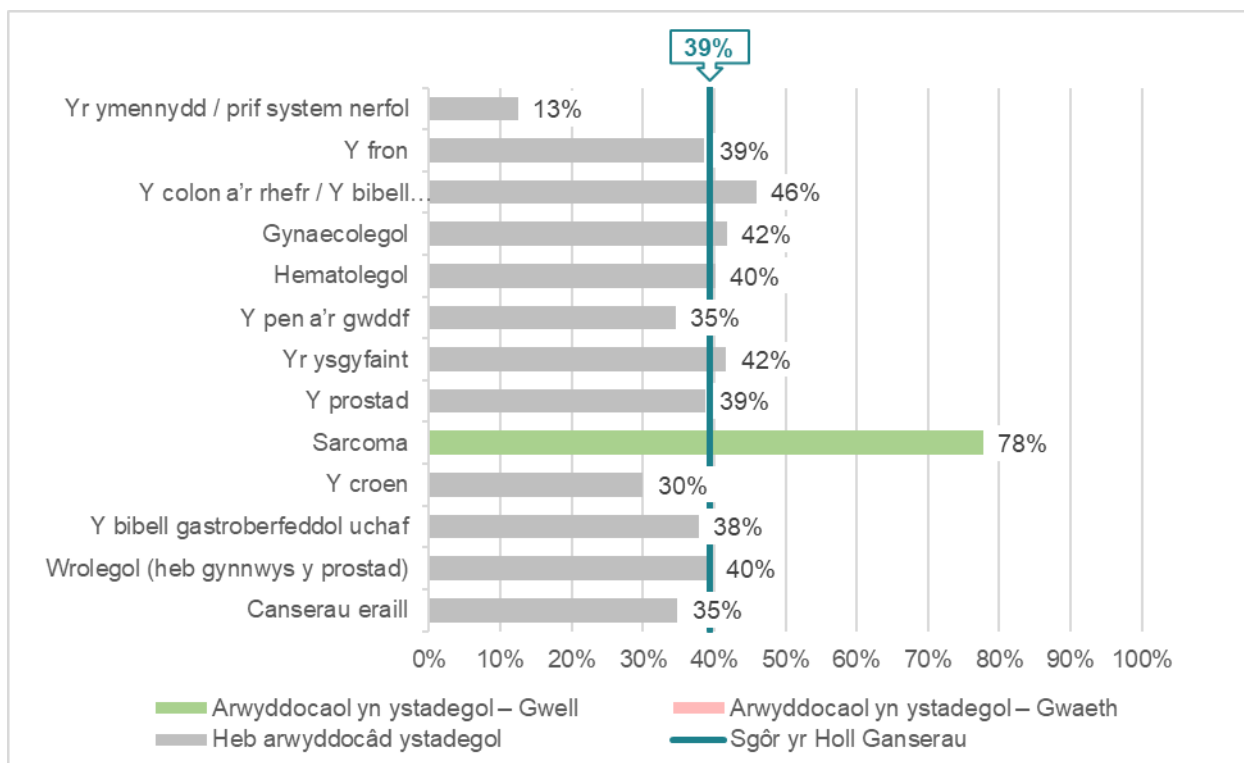
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrŵp tiwmor y Colon a'r rhefr / Y bibell gastroberfeddol isaf yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan y gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol ar ôl gadael yr ysbyty (C54), tra oedd sgôr y grwpiau tiwmor Gynaecolegol ac Wrolegol yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

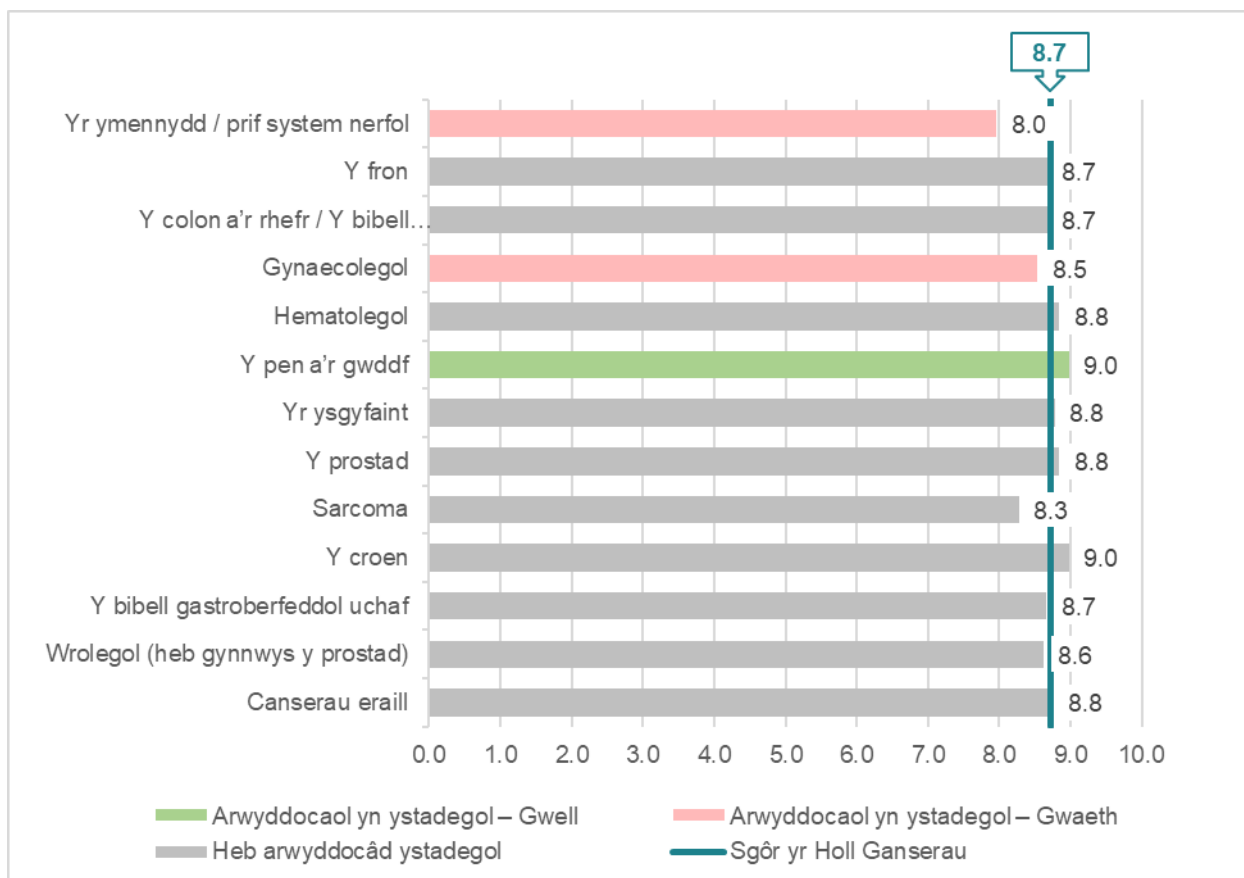
Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrwpiau tiwmor y Prostad a'r Croen yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud eu bod wedi cael digon o ofal a chymorth gan eu meddyg teulu a'r practis meddyg teulu ar ôl gadael yr ysbyty (C55), tra oedd sgôr grŵp tiwmor yr Ymennydd / prif system nerfol yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

Roedd sgôr yr ymatebwyr yn y grŵp tiwmor Sarcoma yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer dweud eu bod yn gallu siarad Cymraeg â staff os oedd angen (C60).

Roedd sgôr yr ymatebwyr yng ngrŵp tiwmor y Pen a'r gwddf yn uwch i raddau ystadegol arwyddocaol ar gyfer eu gofal yn gyffredinol (C61), tra oedd sgôr grwpiau tiwmor yr Ymennydd / prif system nerfol a Gynaecolegol yn is i raddau ystadegol arwyddocaol.

Atodiad 1

Lle nad oes modd cymharu cwestiynau'n uniongyrchol â'r rheini mewn arolygon blaenorol ond bod ystyr y cwestiwn yr un fath, mae cwestiynau wedi'u dynodi'n rhai 'cymaradwy â newidiadau'. Mae'r newidiadau hyn wedi'u hegluro isod. Mae cofnod llawn o'r newidiadau ar gael yn <https://wcpes.co.uk/library>

C04	Cymaradwy - ond mae opsiwn ymateb ychwanegol 'Arall'.
C17	Cymaradwy - ond mae opsiwn ymateb wedi'i newid o 'Dim yn siŵr/dim yn cofio' i 'Ddim yn gwybod/ddim yn cofio'.
C19	Cymaradwy - ond mae opsiwn ymateb wedi'i newid o 'Dim yn siŵr/dim yn cofio' i 'Ddim yn gwybod/ddim yn cofio'.
C21a	Cymaradwy - ond mae geiriad y cwestiwn yn y fersiwn Saesneg wedi newid o 'Did your care include access to a Clinical Nurse Specialist ' i 'Did your care include access to a CNS '; newid yn yr opsiynau ymateb o 'Nid oedd gennyf Nyrs Glinigol Arbenigol fel rhan o'm tîm gofal' i 'Doedd gen i ddim un fel rhan o'm tîm gofal' ac o 'Dim yn gwybod/dim yn siŵr' i 'Ddim yn gwybod/ddim yn cofio'.
C22a	Cymaradwy - ond mae'r cwestiwn wedi newid o 'Pa mor hawdd yw hi i chi gysylltu â'ch Gweithiwr Allweddol' i 'Pa mor hawdd oedd cysylltu â'ch Gweithiwr Allweddol'; newid yn yr opsiynau ymateb o 'Nid wyf wedi ceisio cysylltu ag ef/hi' i 'Dydw i ddim wedi ceisio cysylltu â nhw' ac opsiwn ymateb ychwanegol 'Ddim yn berthnasol'.
C22b	Cymaradwy - ond mae'r cwestiwn wedi newid o 'Pa mor hawdd yw hi i chi gysylltu â'ch Nyrs Glinigol Arbenigol' i 'Pa mor hawdd oedd cysylltu â'ch Nyrs Glinigol Arbenigol'; newid yn yr opsiynau ymateb o 'Nid wyf wedi ceisio cysylltu ag ef/hi' i 'Dydw i ddim wedi ceisio cysylltu â nhw' ac opsiwn ymateb ychwanegol 'Ddim yn berthnasol'.
C23b	Cymaradwy - ond mae geiriad y cwestiwn wedi newid o 'Pan fydd gennych gwestiynau pwysig i'w gofyn i'ch Nyrs Glinigol Arbenigol, pa mor aml y cewch atebion y gallwch eu deall?' i 'Pan oedd gennych chi gwestiynau i'w gofyn, pa mor aml oeddech chi'n cael atebion y gallwch chi eu deall gan eich nyrs glinigol arbenigol'; newid yn yr opsiynau ymateb o 'Ni fyddaf yn gofyn unrhyw gwestiynau' i 'Wnes i ddim gofyn unrhyw gwestiynau' ac opsiwn ymateb ychwanegol 'Ddim yn berthnasol'.
C24b	Cymaradwy - ond mae geiriad y cwestiwn wedi newid o 'A wnaeth eich Nyrs Glinigol Arbennig roi'r wybodaeth oedd ei hangen arnoch i wneud penderfyniadau gwybodus am eich triniaeth a'ch gofal ?' i 'Wnaethon nhw roi'r wybodaeth sydd ei hangen arnoch i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth ynglŷn â'ch triniaeth ? Nyrs Glinigol Arbenigol' ac opsiwn ymateb ychwanegol 'Ddim yn berthnasol'.
C42	Cymaradwy - ond mae opsiwn ymateb wedi newid o 'Methu cofio' i 'Ddim yn gwybod/ddim yn cofio'.
C53	Cymaradwy - ond mae opsiwn ymateb wedi newid o 'Dim yn siŵr/methu cofio' i 'Ddim yn gwybod/ddim yn cofio'.
C55	Cymaradwy - ond mae geiriad y cwestiwn wedi newid o 'Ar ôl gadael yr ysbyty, a roddwyd digon o ofal a chymorth i chi gan eich meddyg teulu a meddygfa'r meddyg teulu ?' i 'Ar ôl gadael yr ysbyty, a gawsoch chi ddigon o ofal a chymorth gan eich meddyg teulu a'r practis meddyg teulu ?'
C58	Cymaradwy - ond mae opsiwn ymateb wedi newid o 'Dim yn gwybod' i 'Ddim yn gwybod/ddim yn cofio'.

Atodiad 2

Mae'r categori canserau Eraill yn cynnwys y codau isod. Defnyddiwyd hyn drwy gydol yr adrodd ar ganlyniadau 2021 ac mae'n gyson â'r arolwg diwethaf yn 2016, yn ogystal â'r Arolwg o Brofiad Cleifion Canser diweddaraf a gyhoeddwyd yn Lloegr ac yng Ngogledd Iwerddon.

Eilaidd

C77

C78 Neoplasm malaen eilaidd ac amhenodol y nodau lymff (C77), yr organau anadlu a threulio (C78) a lleoliadau eraill ac amhenodol (C79)

C79

Unrhyw un arall

C00 Neoplasm malaen y wefus

C05 Neoplasm malaen y daflod

C11 Neoplasm malaen yr oroffaryncs

C12 Neoplasm malaen y sinws perffurf

C13 Neoplasm malaen yr hypoffaryncs

C14 Neoplasm malaen lleoliadau eraill ac anniffiniedig yn y wefus, y ceudod geneuol a'r ffaryncs

C24 Neoplasm malaen rhannau eraill ac amhenodol o bibell y bustl

C26 Neoplasm malaen mewn organau treulio eraill ac anniffiniedig

C30 Neoplasm malaen ceudod y trwyn a'r glust ganol

C31 Neoplasm malaen y sinsysau ategol

C37 Neoplasm malaen y thymws

C38 Neoplasm malaen y galon, y mediastinwm a'r pliwra

C39 Neoplasm malaen lleoliadau eraill ac anniffiniedig yn y system anadlu ac organau yn y thoracs

C47 Neoplasm malaen y nerfau perifferol a'r system nerfol awtonomig

C57 Neoplasm malaen organau cenhedlu benywaidd eraill ac amhenodol

C58 Neoplasm malaen y brych

C63 Neoplasm malaen organau cenhedlu gwrywaidd eraill ac amhenodol

C68 Neoplasm malaen organau wrinol eraill ac amhenodol

C69 Neoplasm malaen y llygad a'r rhithbilennau

C70 Neoplasm malaen y freithell

C72 Neoplasm malaen madruddyn y cefn, y nerfau creuanol a rhannau eraill y brif system nerfol

C74 Neoplasm malaen y chwarren adrenal

C75 Neoplasm malaen chwarennau endocrin eraill a strwythurau cysylltiedig

C76 Neoplasm malaen lleoliadau eraill ac anniffiniedig

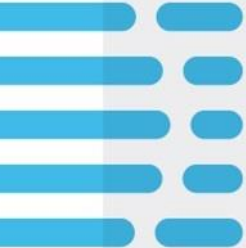
C80 Neoplasm malaen, heb ddynodi'r lleoliad

C86 Mathau penodol eraill o lymffoma celloedd T/NK

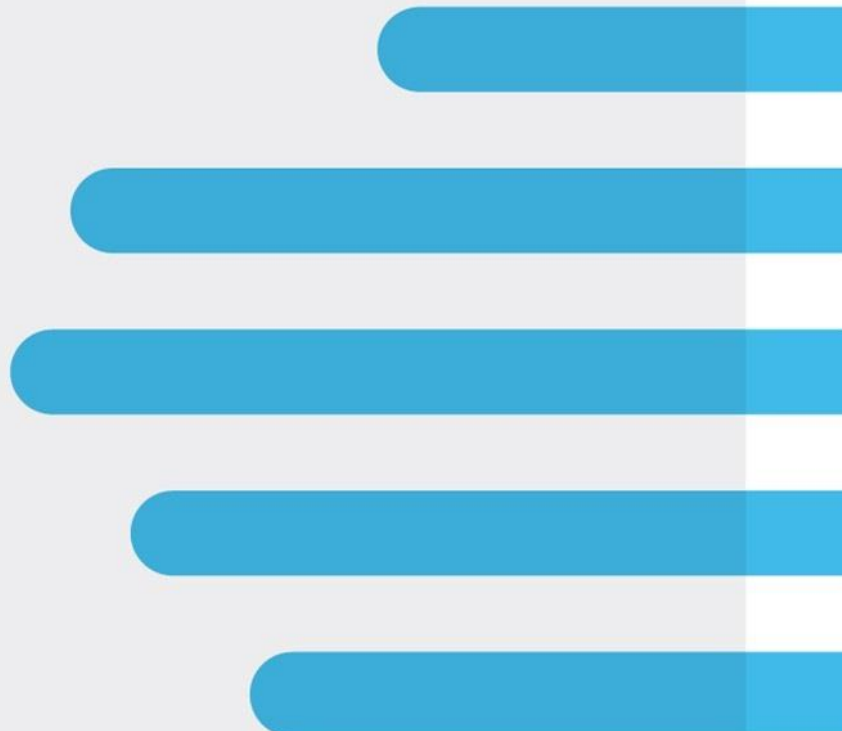
C88 Clefydau imiwno-ymledol malaen

C96 Neoplasmau malaen eraill ac amhenodol y meinweoedd lymffoid, gwaedfagol a meinweoedd cysylltiedig

C97 Neoplasmau malaen mewn nifer o leoliadau annibynnol (cynradd)

*Rhan Dau:
Adroddiad Ansoddol*

Cynnwys - Rhan 2: Adroddiad Ansoddol

1. Cyflwyniad.....	112
2. Methodoleg.....	113
3. Dadansoddiad o'r cwestiwn am COVID-19.....	115
3.1. Effaith fach.....	116
3.2. Bod ar eich pen eich hun.....	118
3.3. Cyfathrebu rhithwir.....	122
3.4. Ansawdd gofal.....	124
3.5. Oedi a chanslo.....	126
3.6. Cyfarpar diogelu personol a rhagofalon eraill.....	130
3.7. Cymorth a gwybodaeth.....	136
3.8. Llai o wasanaeth.....	138
4. Dadansoddiad o gwestiynau cyffredinol.....	142
4.1. Profiad o ofal.....	143
4.2. Gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a staff eraill y daethoch ar eu traws.....	145
4.3. Diagnosis.....	147
4.4. Cyfathrebu a gweinyddu.....	150
4.5. Profiad ehangach o ysbytai.....	152
4.6. Cymorth a chynghor.....	153
5. Dadansoddi ychwanegol.....	160
Atodiad 1.....	161
Atodiad 2.....	163

1. Cyflwyniad

Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru 2021/22 yw'r trydydd arolwg o'i fath, wedi i'r cyntaf gael ei gynnal yn 2013. Pwrpas yr arolwg yw mesur a deall profiadau cleifion o ofal a thriniaeth cancer yng Nghymru er mwyn helpu i hyrwyddo gwelliannau ar lefel genedlaethol a lleol. Bydd canfyddiadau'r arolwg yn helpu i ddathlu'r hyn sy'n gweithio'n dda ac yn cyfrannu at sicrhau gwelliannau parhaus mewn gofal cancer, drwy dynnu sylw at feysydd pwysig a godwyd gan bobl sy'n byw gyda chanser ledled Cymru, a'r canfyddiadau sy'n gysylltiedig â nhw.

Rydym yn diolch i'r miloedd o bobl sy'n byw gyda chanser a gymerodd ran yn yr arolwg am ddarparu adborth mor fanwl am eu profiadau o gael diagnosis, triniaeth, a gofal cancer. Diolchwn hefyd i'r rheini a roddodd gymorth i ddatblygu'r arolwg, a ddaeth i'r sesiynau ymgysylltu, ac i'r rheini a roddodd o'u hamser i roi prawf ar yr arolwg.

Mae gofal cancer yng Nghymru wedi'i seilio ar ofal o ansawdd da sy'n canolbwyntio ar y person; gall hyn olygu cael sgwrs dda am ei bryderon, deall a oes angen ei gyfeirio i gael cyngor neu gwrsela ariannol a sicrhau bod pwynt cyswllt penodol ar gael drwy gydol ei gyfnod o ofal.

Mae gofal sy'n canolbwyntio ar y person yn elfen hirsefydlog mewn gofal cancer yng Nghymru, wedi iddo gael ei amlinellu'n gyntaf mewn polisi cyhoeddus o dan y Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser (2011-2016)¹⁷, y Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser (2016-2020)¹⁸ ac yn fwyaf diweddar yn 2021 drwy'r Datganiad Ansawdd ar gyfer Canser¹⁹. Mae ein dull o weithredu ar ofal sy'n canolbwyntio ar y person yn seiliedig ar dystiolaeth ac wedi'i ymgorffori yn y Llwybrau Delfrydol Cenedlaethol. Fel rhan o'r Llwybr Canser Sengl, mae'r Llwybrau Delfrydol Cenedlaethol yn darparu'r safonau i Fyrddau Iechyd ac ymddiriedolaethau ar gyfer datblygu dulliau cyson a sefydledig o ddarparu gofal sy'n canolbwyntio ar y person ledled Cymru²⁰. Mae'r Llwybrau Delfrydol Cenedlaethol yn amlinellu'r angen am gynnal Aseiad Gweithiwr Allweddol ac Anghenion Cyfannol yn rhan safonol o ofal cancer yr unigolyn ac am sicrhau bod ei anghenion ehangach yn cael eu diwallu.

Mae arolwg 2021-22 yn cynnwys profiadau'r rheini a gafodd driniaeth yn ystod y pandemig COVID-19 (1 Ionawr 2020 – 31 Rhagfyr 2020) felly bydd yn adlewyrchu profiadau o'r newidiadau mewn gwasanaethau a dulliau darparu yn ystod y cyfnod hwn. Cafodd yr arolwg ei gomisiynu a'i reoli gan Cymorth Canser Macmillan a Rhwydwaith Canser Cymru. Darparwr yr arolwg IQVIA sy'n gyfrifol am ei ddylunio, ei ledaenu, ei gyflawni, ei ddadansoddi, a'i ddehongli.

¹⁷ <https://www.iccp-portal.org/system/files/plans/120613cancerplanen.pdf>

¹⁸ <http://www.walescanet.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/1113/161114cancerplanen.pdf>

¹⁹ <https://llyw.cymru/y-datganiad-ansawdd-ar-gyfer-canser-html>

²⁰ <https://llyw.cymru/y-llwybrau-cenedlaethol-gorau-ar-gyfer-canser-whc2022021>

2. Methodoleg

Trosolwg

Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno dadansoddiad o'r sylwadau testun rhydd er mwyn cynnig mewnwelediad lefel uchel i'r adborth ansoddol.

Mae'r adroddiad hwn wedi'i fwriadu i'w ddarllen ochr yn ochr â'r Adroddiad Meintiol Cenedlaethol ac, oherwydd hyn, mae'n cynnwys rhai cyfeiriadau at gwestiynau penodol lle maent yn gysylltiedig â themâu sy'n codi yn y data ansoddol.

Roedd 4 cwestiwn penagored ar ddiwedd yr holiadur, i roi cyfle i ymatebwyr rannu rhagor o'u profiad yn eu geiriau eu hunain:

1. Oes unrhyw beth arall yr hoffech chi ei ddweud wrthym ni am sut yr effeithiodd pandemig COVID-19 ar eich triniaeth?
2. A oedd yna unrhyw beth a oedd yn arbennig o dda am eich gofal?
3. Oedd unrhyw beth y byddai modd ei wella?
4. Unrhyw sylwadau eraill?

Ychwanegwyd y cwestiwn cyntaf ar gyfer eleni er mwyn deall sut roedd y pandemig COVID-19 wedi effeithio ar brofiadau'r rheini sy'n derbyn gofal canser yng Nghymru. Roedd gweddill y cwestiynau fel yr oeddent yn 2016 ac nid oeddent yn ymwneud â rhan benodol o'r llwybr gofal fel y gallai ymatebwyr ddewis beth i wneud sylwadau amdano.

Roedd 6,259 o ymatebwyr i'r arolwg i gyd, er nad oedd pob ymatebydd wedi gwneud sylwadau.

Mae cyfrif o ymatebwyr y cwestiynau penagored wedi'i ddadansoddi ar sail iaith y sylwadau, y dull, y Bwrdd Iechyd a'r grŵp tiwmor yn Atodiad 1 i'r adroddiad hwn.

Cwestiwn penagored	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Oes unrhyw beth arall yr hoffech chi ei ddweud wrthym ni am sut yr effeithiodd pandemig COVID-19 ar eich triniaeth?	3,121	50%
A oedd yna unrhyw beth a oedd yn arbennig o dda am eich gofal?	3,629	58%
Oedd unrhyw beth y byddai modd ei wella?	2,322	37%
Unrhyw sylwadau eraill?	1,734	28%

Paratoi ac anonymeiddio sylwadau

Ar ôl cwblhau'r gwaith maes, roedd yr holl sylwadau mewn llawysgrifen wedi cael eu sganio a'u teipio. Lle'r oedd angen, cyfieithwyd sylwadau i'w dadansoddi, ac roedd yr holl sylwadau wedi'u hanonymeiddio. Mae'r broses anonymeiddio yn cynnwys dileu manylion adnabyddadwy, fel enwau a dyddiadau, er mwyn diogelu cyfrinachedd ymatebwyr.

Dull o weithredu

Dadansoddwyd y sylwadau testun rhydd er mwyn ategu a chyfoethogi'r dealltwriaeth o'r rheswm dros ymateb i'r cwestiynau caeedig fel y gwnaed. Nod ychwanegol i'r dadansoddiad hwn oedd canfod meysydd o ddiddordeb a oedd heb eu cynnwys yn y set o gwestiynau. Defnyddiwyd dull thematig anwythol ar gyfer dadansoddi. Proses dadansoddi a ddefnyddir i ddarganfod patrymau rhwng data yw hon ac mae rhagor o fanylion amdani isod.

Cafodd cwestiwn 1 ei drafod fel un eitem ar gyfer dadansoddi, ac mae cwestiynau 2-4 wedi'u trafod fel eitem arall. Y rheswm dros gyfuno cwestiynau 2-4 yw, er bod cwestiynau 2 a 3 yn cymell ymatebwyr i feddwl am yr hyn a oedd yn arbennig o dda neu beth ellid ei wella, y byddai ymatebwyr weithiau'n gwneud sylw adeiladol/negyddol wrth ymateb i gwestiwn 2 neu'n gwneud sylw cadarnhaol wrth ymateb i gwestiwn 3. Drwy drin y cwestiynau cyffredinol fel un cwestiwn, gellir grwpio'r sylwadau'n fwy cywir gan fod y themâu'n gorgyffwrdd rhwng y ddau. Er bod gorgyffwrdd â'r cwestiwn am effaith y pandemig COVID-19, barnwyd bod y themâu'n ddigon gwahanol i gyfiawnhau trin y cwestiwn hwn ar wahân.

Cafwyd 3629 o ymatebion i'r cwestiwn am beth oedd yn dda a 2322 o ymatebion i'r cwestiwn am beth ellid ei wella. Yn aml, roedd sylwadau am yr hyn oedd yn dda yn rhai byrrach ac wedi'u geirio mewn termau mwy cyffredinol, tra oedd sylwadau am yr hyn y gellir ei wella yn rhai hirach a mwy penodol.

Rhoddyd cod i bob un o'r sylwadau gan ymchwilyd drwy ddull anwythol er mwyn sicrhau bod y codau wedi'u seilio ar y data. Lluniwyd fframwaith codio ar ôl gwneud asesiad cychwynnol o'r sylwadau. Wedyn cymhwyswyd y codau at yr holl sylwadau a threfnwyd y data drwy ddefnyddio meddalwedd dadansoddi ansoddol NVivo. Yn aml, byddai un o'r sylwadau'n cynnwys nifer o is-sylwadau, lle gellid cymhwyso mwy nag un cod at y sylw 'cyfan'. Cafodd y codau eu grwpio'n is-themâu ac wedyn yn brif themâu cyffredinol a chafodd y rhain eu datblygu a'u hadolygu drwy gydol y gwaith codio a dadansoddi. Mae'r prif themâu yn disgrifio cysyniadau canolog sy'n gyffredin ar draws y data gydag is-themâu'n dangos gwahanol agweddau ar bob thema.

Mae dyfyniadau wedi'u cynnwys i egluro'r themâu ym mhob rhan o'r adroddiad hwn. Mae'r holl ddyfyniadau sydd yn yr adroddiad hwn yn rhai gair am air (heblaw bod unrhyw wybodaeth adnabyddadwy wedi'i dileu) sydd wedi'u cyfieithu i'r Gymraeg. Mae rhai sylwadau'n rhan o sylw 'cyfan' lle'r oedd nifer o is-sylwadau wedi'u canfod o fewn y sylw cyfan.

3. Dadansoddiad o'r cwestiwn am COVID-19

Mae'r adran hon yn trafod y sylwadau mewn ymateb i'r cwestiwn:

Oes unrhyw beth arall yr hoffech chi ei ddweud wrthym ni am sut yr effeithiodd pandemig COVID-19 ar eich triniaeth?

Trefnwyd y sylwadau o dan wyth thema:

- **Effaith fach**

Pan roddwyd cyfle i sôn am y ffordd roedd COVID-19 wedi effeithio ar eu gofal a'u triniaeth, roedd rhai ymatebwyr wedi nodi nad oeddent yn credu ei fod wedi cael effaith.

- **Bod ar eich pen eich hun**

Un o'r canlyniadau i COVID-19 y soniwyd amdano amlaf oedd y cyfyngiadau a oedd mewn grym a oedd yn ei gwneud yn ofynnol i nifer mawr o bobl fod heb gwmni eu teulu neu ffrindiau yn ystod eu siwrnai canser. Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r prif feysydd lle'r oedd ymatebwyr yn teimlo bod hyn wedi digwydd ac o'r effaith a gafodd hynny.

- **Cyfathrebu rhithwir**

Un o'r prif effeithiau o COVID-19 y soniwyd amdani oedd y newid o apwyntiadau wyneb yn wyneb i rai rhithwir. Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r heriau a'r llwyddiannau a gafwyd wrth gyfathrebu'n rhithiol sydd wedi'u disgrifio gan ymatebwyr.

- **Ansawdd gofal**

Roedd nifer mawr o bobl wedi dewis sôn am eu gofal yn ystod y pandemig COVID-19 yn nhermau ansawdd cyffredinol (h.y. da/gwael) yn ogystal â'r gofal cyffredinol a ddarparwyd gan weithwyr gofal iechyd proffesiynol neu "staff".

- **Oedi a chanslo**

Roedd sylwadau ymatebwyr yn dangos sut roedd y pandemig COVID-19 wedi achosi oedi ar nifer o bwyntiau ar hyd y llwybr gofal canser, yn cynnwys aildrefnu a chanslo llawdriniaethau.

- **Cyfarpar diogelu personol a rhagofalon eraill**

Wrth sôn am effaith COVID-19, roedd nifer o ymatebwyr wedi sôn am effaith ymarferol y protocolau a chyfyngiadau a oedd mewn grym ac am yr effaith ar eu profiadau o ganlyniad.

- **Cymorth a gwybodaeth**

Roedd nifer o ymatebwyr wedi manteisio ar y cyfle i wneud sylwadau am y cymorth a'r wybodaeth a gawsant drwy gydol y pandemig COVID-19 a'r graddau roedd hyn yn cwrdd â'u disgwyliadau neu fel arall.

- **Llai o wasanaeth**

Mewn nifer o sylwadau, roedd thema amlwg yn codi o brofiad o leihau gwasanaethau a thriniaethau canser yn ystod y pandemig COVID-19. Mae'r adran hon yn nodi enghreifftiau o hynny a disgrifiadau gan ymatebwyr o sut roedd hynny wedi effeithio arnynt.

Rhoddir sylw i'r prif feysydd ym mhob thema, ynghyd â sylwadau esboniadol, yn y bennod nesaf.

3.1. Effaith fach

Wrth gael cyfle i sôn am y ffordd roedd COVID-19 wedi effeithio ar eu gofal a'u triniaeth, roedd rhai ymatebwyr wedi nodi nad oeddent yn credu ei fod wedi cael effaith.

Dim effaith

Roedd nifer o bobl wedi ymateb i'r cwestiwn hwn drwy wneud sylwadau'n egluro eu bod yn credu nad oedd y pandemig COVID-19 wedi cael effaith ar eu profiad neu ei fod heb gael nemor ddim effaith ar eu profiad. Dywedodd rhai ymatebwyr eu bod yn teimlo'n ffodus nad oedd wedi effeithio arnynt neu eu bod yn edmygu'r ffordd roedd staff wedi ymdopi.

“Dydw i ddim yn credu bod COVID wedi cael effaith fawr ar fy ngofal canser. Roeddwn i wedi cael gweld rhywun yn brydlon iawn ac wedi cael canlyniad cadarnhaol iawn.”

“Roedd yn ymddangos i mi fod y staff wedi ymdopi â'r sefyllfa o ran COVID-19 yn berffaith iawn a doeddwn i ddim wedi teimlo fy mod yn cael llai o wasanaeth o ganlyniad ar unrhyw adeg.”

“Roeddwn i'n ffodus o gael gofal parhaus, llawdriniaeth, apwyntiadau, ac ati, drwy gydol y pandemig COVID-19.”

“Mae'n ymddangos nad yw wedi cael effaith fawr ar ofal yn yr ysbyty.”

“Doeddwn i ddim wedi cael canslo triniaeth neu lawdriniaeth ar unrhyw adeg o ganlyniad i COVID ac rydw i'n ddiolchgar iawn am hynny.”

“Ers y pandemig COVID-19, rydw i wedi rhyfeddu at y ffordd y mae fy nhriniaeth wedi para'n ddi-dor.”

“Parhawyd i gyflawni'r triniaethau angenrheidiol drwy gydol y pandemig COVID-19, ac roedd hynny'n rhagorol yn fy marn i.”

“Dydw i ddim yn teimlo bod y pandemig COVID-19 wedi cael effaith negyddol ar fy ngofal canser.”

“Ni chafwyd unrhyw effaith ar fy ngofal yn ystod y pandemig COVID-19.”

“Erbyn i'r pandemig ddechrau, roeddwn i eisoes yn cael triniaeth imiwnotherapi yn rhan o dreial, ac roedd hyn wedi parhau fel arfer, rhagorol!”

“Ychydig iawn o wahaniaeth sydd wedi bod yn y gofal a ddarparwyd gan [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] cyn COVID-19. Maen nhw wedi bod yn ardderchog. Rydw i wedi cael fy holl apwyntiadau a thriniaethau arferol.”

“Nid yw COVID-19 wedi amharu ar fy achos mewn unrhyw ffordd.”

“Nid yw fy ngofal a'm triniaeth wedi dioddef na chael eu gohirio ar unrhyw adeg yn ystod y pandemig COVID-19.”

Dim oedi

Roedd nifer o'r bobl a soniodd am yr effaith fach a gafodd y pandemig ar eu gofal wedi geirio hynny yn nhermau peidio â phrofi unrhyw oedi neu o fod yn fodlon ar gyflymder y gofal.

“Dydw i ddim yn credu bod COVID wedi arafu fy nhriniaeth. Roeddwn i'n ffodus iawn bod fy nhriniaeth yn gallu mynd yn ei blaen cyn gynted â phosibl.”

“Mae sôn yn aml yn y newyddion am ohirio triniaethau ysbyty o ganlyniad i COVID-19, ond fy mhrofiad i oedd bod y gofal o'r diagnosis hyd nawr wedi'i ddarparu'n gyflym a di-oed.”

“Cefais i ddiagnosis ar ôl i COVID-19 daro ac rydw i'n ddiolchgar dros ben am y driniaeth fuan ac effeithlon rydw i wedi'i chael.”

“Roedd y driniaeth wedi'i darparu'n gyflym iawn ac roeddwn wedi synnu, yn enwedig o ystyried COVID-19.”

“Rydw i'n falch nad oedd y pandemig wedi effeithio ar fy nhriniaeth/therapi/llawdriniaeth drwy eu gohirio.”

“Doedd dim ymyrraeth o gwbl â'm gofal yn ystod y cyfnod hwn. Es i ymlaen yn ôl yr arfer. Rydw i'n credu bod cleifion yn ffodus iawn.”

“O ystyried amgylchiadau'r cyfnod clo, cefais y gwasanaeth gorau a chyflymaf a gallai'r GIG ei ddarparu.”

“Er bod hyn yn ystod cyfnod y pandemig COVID, cefais i driniaeth o fewn ychydig wythnosau ar ôl gweld fy meddyg teulu am y tro cyntaf. Does gen i ddim cwyn o gwbl am y driniaeth a ddarparwyd gan y GIG.”

“Roeddwn yn ffodus o gael y driniaeth a'r llawdriniaeth yn ddi-oed.”

“Dydw i ddim yn credu bod COVID wedi arafu fy nhriniaeth. Roeddwn i'n ffodus iawn bod fy nhriniaeth yn gallu mynd yn ei blaen mor fuan â phosibl.”

“Roedd y driniaeth a'r diagnosis a gefais yn rhagorol. Cefais y llawdriniaeth yn syth ac yn gyflym, ar ôl cael y colonosgopi a'r diagnosis, o fewn dwy/tair wythnos a doedd COVID-19 ddim wedi cael effaith ar hyn, ardderchog.”

“Cefais i ddiagnosis ar ddechrau'r pandemig COVID-19 ac roeddwn i'n pryderu y byddai'n arafu fy nhriniaeth ond, yn ffodus, roeddwn i'n fodlon iawn o gael gweld rhywun a chael triniaeth mor gyflym.”

“Nid yw COVID wedi effeithio ar fy nhriniaeth. Mae'r tîm wedi ceisio sicrhau drwy'r amser nad oedd unrhyw oedi yn fy nhriniaeth.”

3.2. Bod ar eich pen eich hun

Un o'r canlyniadau i COVID-19 y soniwyd amdano amlaf oedd y cyfyngiadau a oedd mewn grym a oedd yn ei gwneud yn ofynnol i nifer mawr o bobl fod heb gwmni eu teulu neu ffrindiau yn ystod eu siwrnai canser. Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r prif feysydd lle'r oedd ymatebwyr yn teimlo bod hyn wedi digwydd ac o'r effaith a gafodd hynny.

Apwyntiadau a thriniaeth

Dywedodd nifer o ymatebwyr wrthym fod COVID-19 wedi cael effaith arnynt gan eu bod wedi gorfod mynd i apwyntiadau neu gael triniaeth ar eu pen eu hunain, heb gael dod â ffrind neu aelod o'r teulu gyda nhw, neu dderbyn ymwelwyr tra oeddent yn yr ysbyty. Nododd y rhan fwyaf o ymatebwyr fod hyn yn rhan negyddol o'u profiad, gan ddweud ei bod yn anodd neu eu bod yn unig, hyd yn oed os oeddent yn deall y rheswm drosto.

“Oherwydd COVID, doedd fy mhriod ddim yn cael dod i'r ysbyty ar ddiwrnod y llawdriniaeth nac yn ystod y cyfnod roeddwn yn yr ysbyty wedyn, nac yn ystod y driniaeth radiotherapi a gefais. Roeddwn i'n teimlo'n unig mewn cyfnod a oedd yn drawmatig iawn.”

“Yr unig anawsterau a gefais oedd peidio â gallu dod i apwyntiadau gyda fy mhriod (ar wahân i'r diagnosis ar y dechrau). Roedd fy mhriod yn ei chael yn anodd ymdopi â hyn hefyd. Teimlais yn ynysig iawn ac mae gorfod mynd drwy driniaeth canser ar eich pen eich hun yn frawychus iawn.”

“Doedd fy ngŵr ddim yn gallu dod gyda mi i unrhyw un o'r triniaethau cemotherapi a gefais i na dod i'm gweld pan oeddwn i wedi cael fy nerbyn i'r ysbyty.”

“Peth anodd iawn oedd mynd drwy driniaeth heb fod rhywun yn gallu dod i apwyntiadau ac i driniaethau gyda mi.”

“Mae'n anodd bod heb y teulu i'ch cefnogi wrth gael triniaeth.”

“COVID-19 – Roedd yn golygu bod fy siwrnai o ddechrau'r driniaeth yn unig heb unrhyw aelod o'r teulu'n cael dod gyda mi, heblaw am fy mhriod pan ges i fy nerbyn i'r ysbyty er mwyn egluro beth fyddai'n digwydd ac ati. Dyna'r unig adeg roedd wedi gallu dod gyda mi.”

“Roedd cyfnod fy nhriniaeth canser yn unig iawn oherwydd y pandemig COVID 19. Roedd bod heb gefnogaeth teulu a ffrindiau yn ystod triniaethau'n beth anodd i lawer o bobl.”

“Yn ystod y pandemig COVID, doedd aelod o'r teulu ddim yn cael dod gyda mi yn ystod triniaethau nac yn ystod apwyntiadau. Roedd hyn yn anodd.”

“Roedd yn anodd iawn bod heb ymwelwyr.”

“Roedd yn anodd peidio â gallu cael ymwelwyr a doedd y cyswllt Wi-Fi ddim yn ddigon da bob amser i gael galwadau fideo.”

“Yr unig gyfnod oedd yn anodd i mi oedd pan gefais radiotherapi ar ddechrau'r pandemig. Arhosais i yno [lleoliad wedi'i ddileu] am bythefnos a doeddwn i ddim yn gallu croesawu aelodau o'r teulu fel ymwelwyr, na sgwrsio â chleifion eraill.”

“Rydw i'n gwybod nad oes ffordd hawdd i ddweud hyn ond rydw i'n meddwl y dylai rhywun wedi bod gyda mi – doedd dim ymwelwyr (COVID), dim cwmni o gwbl, dim ond cloc ar y wal yn tician eiliadau fy mywyd i ffwrdd.”

“Mae bod yn glaf mewnol heb ymwelwyr yn gallu bod yn brofiad unig.”

“Roedd yn anodd iawn peidio â gallu derbyn ymwelwyr yn ystod fy nghyfnodau mewn ysbyty.”

“Oherwydd COVID-19, doeddwn i ddim yn gallu cael y teulu i'm cefnogi mewn unrhyw driniaethau, wrth gael diagnosis, ac ati. Rydw i'n deall y sefyllfa ac yn ei derbyn yn llwyr .”

“Oherwydd COVID-19, doedd y teulu ddim yn cael ymweld â mi.”

Bod ar eich pen eich hun wrth gael diagnosis

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod 64% o ymatebwyr wedi cael gwybod y gallent ddod ag aelod o'r teulu neu ffrind gyda nhw i gael eu diagnosis. Lle'r oedd pobl yn sôn am gael eu diagnosis ar eu pen eu hunain, roeddent gan amlaf yn dweud ei fod yn brofiad anodd.

“Roeddwn i ar fy mhen fy hun wrth dderbyn triniaeth ac wrth gael diagnosis, roeddwn i wedi cynhyrfu'n fawr ac nid oeddwn yn deall beth ddywedwyd wrthyf.”

“Roedd cael y diagnosis a gorfod mynd i bob apwyntiad ar fy mhen fy hun yn beth anodd oherwydd COVID.”

“Roedd cael diagnosis o ganser yn ystod y pandemig yn rhywbeth anodd iawn oherwydd y cyfyngiadau a oedd mewn grym. Bod heb aelod o'r teulu gyda wrth gael y diagnosis.”

“Roedd yn ofnadwy cael y diagnosis a'r driniaeth ar fy mhen fy hun o ganlyniad i COVID. Roeddwn arna i angen rhywun i fod gyda mi i'm helpu i gymryd gwybodaeth i mewn ond doedd hyn ddim yn cael ei ganiatáu.”

“Roeddwn yn ei gael yn beth unig iawn bod heb fy mhriod wrth gael diagnosis a thriniaeth.”

“O safbwynt meddyliol, roedd yn anodd peidio â gallu dod â rhywun gyda mi i'r apwyntiad cyntaf i gael diagnosis.”

“Roedd methu â dod â'm priod gyda mi i unrhyw apwyntiadau'n achosi straen mawr, yn enwedig yr un lle dywedwyd bod gen i ganser. Rydw i'n llawn ddeall bod angen gosod cyfyngiadau yn ystod y pandemig COVID-19 ond o ran gorfod delio â hyn ar eich pen eich hun, rydw i'n meddwl bod angen cymryd hynny i ystyriaeth.”

“Cefais i ddiagnosis a llawdriniaeth yn ystod y cyfnod clo oherwydd y pandemig COVID-19. Roeddwn i fel petawn i wedi rhewi gan ofn. Ar ôl cael bod lwmp yn y fron, cefais yr apwyntiad gyda'r meddyg, yr apwyntiad ysbyty, y biopsi a'r canlyniadau i gyd ar fy mhen fy hun.”

“Fy unig ddymuniad oedd y byddai rhywun wedi gallu bod gyda mi pan gefais y diagnosis. Rhoddwyd llawer o wybodaeth i mi ac roeddwn yn ei chael yn anodd ei chymryd i mewn, ar ôl cael gwybod bod gen i ganser. Heb COVID-19, rydw i'n siŵr y byddai pethau wedi bod yn wahanol.”

“Oherwydd COVID 19, roeddwn i ar fy mhen fy hun yn yr ysbyty pan gefais ddiagnosis a llawdriniaeth. Dim ymwelwyr a neb gyda mi pan gefais i wybod am y canser. Roedd yn anodd iawn i mi ac i'm teulu.”

Effaith ar les meddyliol

Roedd nifer o bobl wedi rhoi rhagor o fanylion am yr effaith negyddol ar eu lles meddyliol o ganlyniad i fod ar eu pen eu hunain ar y llwybr gofal canser. Yn y sylwadau hyn, soniwyd am yr effaith gyffredinol ac am effeithiau penodol, yn cynnwys cyfeiriadau at deimlo ofn, dychryn, gorbryder, straen ac iselder.

“Roedd y diagnosis o ganser a gorfod mynd drwy'r profiad ar fy mhen fy hun wedi cael effaith ddirfawr ar fy iechyd meddwl.”

“Roedd fy iechyd meddwl wedi dioddef o beidio â gallu cael ymwelwyr yn yr ysbyty, yn enwedig wrth gael gwybod bod canser gen tra oeddwn i ar fy mhen fy hun yn yr ysbyty.”

“Roedd gwahardd ymweliadau gan aelodau o'r teulu wedi effeithio ar fy ngallu meddyliol i ymdopi'n llawn ag adsefydlu ar ôl y driniaeth a'r cemotherapi.”

“Effaith fawr o ran cefnogaeth gan y teulu. Am fy mod i'n ifanc, roedd arna i angen y teulu a ffrindiau i'm helpu'n feddyliol a chorfforol a heb hynny roeddwn i'n teimlo'n unig ac yn ofnus

mewn nifer o sefyllfaoedd. Roedd cael [y driniaeth wedi'i dileu] ar fy mhen fy hun heb weld fy nheulu am 20+ diwrnod wedi cael effaith fawr arna i yn feddylol."

"Roedd y ffaith na allech chi gael y teulu gyda chi ar gyfer apwyntiadau a llawdriniaeth wedi cael effaith go iawn ar fy iechyd meddwl. Mae gorfod wynebu pethau o'r fath ar fy mhen fy hun wedi arwain at iselder a gorbryder, ac nid yw hyn wedi gwella ers gorffen y driniaeth."

"Roedd y triniaethau hyn i gyd yn newydd i mi ac roedd arna i ofn. Byddai wedi bod yn haws delio â gofid a gorbryder os nad oeddwn ar fy mhen fy hun."

"Roeddwn i wedi aros yn yr ysbyty ddwy waith yn ystod y pandemig COVID-19, roedd yn beth brawychus a thrist nad oeddech chi'n cael gweld y rhai agosaf i chi."

"Yn teimlo'n unig, yn ofnus ac yn ynysig."

"Roeddwn i'n gorfod mynd drwyddo ar fy mhen fy hun gan nad oedd fy mhriod yn cael dod i'r ysbyty gyda mi, a oedd yn beth brawychus, ac wedyn nid oedd yn llawn ddeall beth roeddech chi wedi mynd drwyddo."

"Roedd yn straen mawr gorfod mynd ar fy mhen fy hun i gael canlyniadau mamogram ac ati. Ond roedd y staff yn ymwybodol iawn o hyn."

Gwybodaeth sydd ar gael i'r teulu a chadw gwybodaeth

Mae'r data meintiol yn dangos bod 37% o ymatebwyr oedd ag aelodau o'r teulu a oedd am siarad â gweithwyr gofal iechyd proffesiynol, wedi dweud yn bendant fod eu teulu wedi cael cyfle i wneud hynny. Yn y sylwadau, nododd rhai ymatebwyr nad oedd aelodau o'r teulu'n gallu cael gwybodaeth am eu diagnosis neu ofal canser am nad oeddent yn cael dod i apwyntiadau gyda nhw.

Yn ogystal â hyn, dywedodd ymatebwyr fod dod i apwyntiadau ar eu pen eu hunain yn golygu nad oedd ganddynt neb i'w helpu i gofio neu brosesu'r wybodaeth a gawsant.

"Wrth gwrs, roedd y ffaith nad oedd ymwelwyr yn cael eu caniatáu yn golygu ei bod yn anodd iawn i mi a'm teulu dderbyn gwybodaeth am fy nghyflwr a'm gofal."

"Y prif sylw sydd gen i yw nad oedd gwybodaeth wedi'i rhannu ag aelodau o'r teulu h.y. y prif ofalwr (fy ngwraig). Roedd fy ngwraig yn gorfod mynnu ei bod yn cael dod i'r ysbyty a mynychu briffiadau, cyfarfodydd ac ymgynghoriadau. Ar un pwynt, cefais fy anfon adref gyda chyffuriau cemotherapi heb wybodaeth ddigonol. Un o bolisiau'r ysbyty oedd hwn, neb arall yn cael dod i mewn!"

"Oherwydd cyfyngiadau COVID-19, nid oedd yn bosibl i'm gwraig ddod i'r uned cemotherapi felly pan gefais fy rhyddhau ar ôl y driniaeth olaf, nid oedd wedi cael unrhyw wybodaeth am ofal yn y dyfodol."

"Roeddwn i'n gorfod derbyn newyddion gofidus iawn ar fwy nag un achlysur yn ystod yr arhosiad hwn tra oeddwn ar fy mhen fy hun. Wedyn roeddwn yn gorfod cyfleu'r wybodaeth hon i'm teulu tra oeddwn yn dal i geisio ei chymryd i mewn fy hun. Dydw i ddim yn credu bod hyn o gymorth i gleifion sy'n ymadfer mewn ysbyty; achosodd lawer o straen i mi ar adeg pan nad oeddwn yn teimlo'n ddigon cryf i ymdopi ag ef. Mae'n eithaf posibl mai hwn oedd un o'r profiadau gwaethaf a mwyaf dirdynol yn fy mywyd."

"Rydw i'n deall bod y pandemig yn golygu na allwn ddod â rhywun gyda mi i'r apwyntiadau yn aml iawn, ond roedd yn anodd i mi geisio cofio'r wybodaeth a'i chyfleu i'm teulu. Byddai wedi bod o gymorth cael mwy o gysylltiad rhwng y meddygon a'r teulu."

"Roedd cael yr holl gyfarfodydd ar eich pen eich hun, wrth gael diagnosis o ddau ganser yr un pryd, yn beth anodd. Nid yn unig yn emosiynol ond gorfod cofio'r holl wybodaeth a gofyn y cwestiynau iawn."

“Roedd COVID 19 wedi cael effaith ddifawr ar fy ngofal. Roeddwn i ar fy mhen fy hun yn yr holl apwyntiadau, heblaw un, ac roedd hyn yn ei gwneud yn anodd iawn prosesu'r holl wybodaeth.”

“Roedd yn ofnadwy cael y diagnosis a'r driniaeth ar fy mhen fy hun oherwydd COVID. Roedd arna i angen cael rhywun gyda mi i dderbyn y wybodaeth ond ni chaniatawyd hynny.”

“Roedd yn anodd gan nad oedd ymwelwyr yn cael ymweld yn ystod fy arhosiad yn yr ysbyty, hyd yn oed fy mhriod. Hefyd nid oedd neb yn cael dod i'r clinigau cleifion allanol chwaith ac roedd hyn yn anodd gan na fyddaf bob amser yn cofio gwybodaeth a roddir i mi nac yn gofyn y cwestiynau priodol.”

“Roeddwn yn gorfod mynd i'r holl apwyntiadau ar fy mhen fy hun. Roedd hyn yn anodd i mi, yn enwedig os oedd llawer o wybodaeth yn cael ei rhoi.”

“Nid oeddwn yn gallu mynd â neb gyda mi i'r apwyntiadau. Y tro cyntaf, pan gefais wybod bod gen i ganser, er bod y pandemig wedi dechrau, rydw i'n credu y dylwn fod wedi cael dod â rhywun gyda mi i'm helpu i gymryd y wybodaeth i mewn.”

Profiad cadarnhaol o gyfyngiadau

Roedd rhai ymatebwyr a deimlai fod mynychu apwyntiadau ar eu pen eu hunain yn brofiad cadarnhaol. Hefyd, nododd rhai fod staff wedi'u helpu i deimlo nad oeddent ar eu pen eu hunain.

“Rydw i'n meddwl iddo fod yn beth eithaf braf nad oedd yr ystafell aros yn llawn dop o gleifion. Er ei bod yn drist bod cleifion yn eistedd yno yn cael cemotherapi ar eu pen eu hunain, rydw i'n meddwl ei fod yn gweithio'n well ac yn creu gwell amgylchedd yn y ward. Hefyd mae'n golygu'ch bod yn dod i gysylltiad â llai o bobl.”

“Roedd yn well gen i nad oedd neb gyda mi a gorfod delio â'i emosiynau felly eto roeddwn i'n fodlon ar y cyfyngiadau COVID.”

“Oherwydd COVID, doedd dim ymwelwyr yn y ward lle'r oeddwn i'n glaf mewnol, ac roedd hynny'n bleserus iawn i mi! Roedd yn caniatáu i gleifion orffwys yn iawn ar ôl cael llawdriniaeth a doedd dim torfeydd.”

“Roedd yn braf iawn peidio â chael ymwelwyr. Drwy gael amser ar fy mhen fy hun a neb yn dod i'm gweld, roedd gen i amser i ymadfer a mynd adref yn gynt.”

“Roedd effaith ar fy nhriniaeth drwy'r cyfnod hwn am fy mod yn gorfod mynd i bob apwyntiad, ac am gemotherapi, radiotherapi a llawdriniaeth ar fy mhen fy hun. Yn fy achos i, rydw i'n credu bod hyn wedi gweithio'n dda. Rydw i'n rhywun annibynnol sy'n hoffi preifatrwydd a chredaf ei bod yn haws delio â'm hemosiynau ar fy mhen fy hun weithiau.”

“Roeddwn i'n meddwl bod peidio â chael ymwelwyr tra oeddwn yn yr ysbyty yn cael llawdriniaeth yn rhywbeth gwell i mi wrth ddod ataf fy hun a pheidio â gorfod bod yn gymdeithasgar.”

“Es i'r holl apwyntiadau ar fy mhen fy hun o'm gwirfodd er mwyn peidio â dod i gysylltiad â phobl yn ddiangen.”

“Doedd ymwelwyr ddim yn cael eu caniatáu ac roedd hyn yn gywir.”

“Yr unig ffordd roedd COVID-19 yn effeithio ar bethau oedd mynd i apwyntiadau ar fy mhen fy hun ond doedd dim modd osgoi hyn gan fod pawb yn gorfod ceisio cadw mor ddiogel â phosibl ac rydw i'n cytuno'n llwyr â'r rheolau.”

“Roeddwn yn fodlon iawn ar y driniaeth a'r gofal a gefais am nad oeddwn yn teimlo'n unig. Roedd y staff yn dda iawn”

“O ystyried y straen aruthrol y mae'r holl staff yn ei brofi. Wnes i erioed deimlo'n unig yn ystod fy nghyfnod o ofal.”

“Cefais driniaeth yn ystod y cyfnod clo felly es i'r apwyntiadau ar fy mhen fy hun. Roedd y staff yn yr ysbyty yn ardderchog, a phan gefais radiotherapi.”

3.3. Cyfathrebu rhithwir

Un o'r prif effeithiau o COVID-19 y soniwyd amdani oedd y newid o apwyntiadau wyneb yn wyneb i rai rhithwir. Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r heriau a'r llwyddiannau a gafwyd wrth gyfathrebu'n rhithiol sydd wedi'u disgrifio gan ymatebwyr.

Heriau apwyntiadau rhithwir

Roedd rhai pobl yn amau a oedd yn bosibl cael yr un gwasanaeth mewn apwyntiad rhithwir ag y byddent wyneb yn wyneb, boed hynny am eu bod yn teimlo bod angen archwiliad personol neu am eu bod yn gweld bod cyfathrebu rhithwir yn llai effeithiol, yn enwedig yn achos y rheini sydd â nam ar eu clyw. Yn yr un modd â'r gofyniad i fynd i apwyntiadau ar eu pen eu hunain, roedd nifer yn cydnabod eu bod yn deall pam y cyflwynwyd y newid hwn.

“Roedd yn ddealladwy bod apwyntiadau dros y ffôn ar ddechrau'r pandemig. Mae apwyntiadau misol arferol dros y ffôn yn gyfleus ond dylid eu darparu bob yn ail â rhai wyneb yn wyneb oherwydd byddai hyn yn fy helpu i ddeall datblygiad y canser sydd gen i a gallai wella fy ngofal.”

“Roedd y rhan fwyaf o'r gofal dilynol yn cael ei wneud dros y ffôn. Mae hyn yn ddealladwy ac roedd yn gweithio i mi, ond nid yw hyn yn ddelfrydol wrth drafod materion iechyd.”

“Wedi cael apwyntiadau di-fudd dros y ffôn yn lle rhai wyneb yn wyneb. Sut y gall llawfeddyg wneud archwiliad corfforol ar y bumed flwyddyn dros y ffôn? Sut allwch chi gael mamogram dros y ffôn? Hollol hurt!”

“Roedd yr apwyntiadau dros y ffôn yn anodd iawn, gan fy mod yn ei chael yn anodd cymryd y wybodaeth i mewn wrth siarad dros y ffôn. Ar ôl yr alwad, ni fyddwn yn gallu rhoi'r manylion i'm priod na dweud beth fyddai'n digwydd nesaf.”

“Byddwn i wedi hoffi cael apwyntiadau wyneb yn wyneb a meddyg neu nyrs i archwilio fy mronnau. Doedd apwyntiad dros y ffôn ddim yn effeithiol. Nid yw sgwrs yr un fath ag archwiliad corfforol. Wrth gwrs, rydw i'n deall yn iawn pam nad oedd hyn wedi digwydd.”

“Cefais apwyntiadau misol dros y ffôn gyda gweithwyr gofal iechyd proffesiynol ond nid yw yr un fath â gweld y meddyg ymgynghorol a gallu trafod pethau'n bersonol. Rydw i wedi gweld, wrth dderbyn galwadau ffôn, fy mod i wedi anghofio gofyn cwestiynau ac roeddwn i'n teimlo'n fwy pryderus.”

“Oherwydd COVID 19, yr unig bobl rydw i wedi'u gweld yw'r rheini ar gyfer radiotherapi a mamogram. Gwnaed popeth arall dros y ffôn. Am fy mod wedi colli clyw, roeddwn i wedi cael hyn yn eithaf anodd. Weithiau doeddwn i ddim yn sicr a oeddwn wedi deall y wybodaeth a dydw i ddim yn un sy'n codi cwestiynau am bethau”

“Dydw i ddim yn mwynhau cael apwyntiad â'r meddyg ymgynghorol ar sgrin. Byddai'n well gen i fynd yn ôl at apwyntiadau wyneb yn wyneb (rydw i eisoes yn gorfod teithio i'r ysbyty i gael y sgan felly ni fyddai'r risg o fynd i weld y meddyg yn llawer mwy, yn fy marn i).”

Cael diagnosis dros y ffôn

Un pwynt penodol a godwyd wrth drafod apwyntiadau rhithwir oedd derbyn diagnosis drwy ddull rhithwir, ac roedd nifer wedi mynegi anfodlonrwydd â hyn.

“Mae cael gwybod dros y ffôn fod canser gennych chi yn annerbyniol. Chlywais i ddim byd gan fy ngweithiwr allweddol er fy mod wedi ffonio ac anfon e-bost. Siomedig iawn.”

“Pan gefais i ddiagnosis ar y dechrau, rhoddwyd hwnnw dros y ffôn. Gwnaeth y tîm Oncoleg ffonio i'm gwahodd i ddechrau triniaeth. Doedd y meddyg ymgynghorol ddim wedi dweud wrthyf fod gen i ganser felly roedd hynny'n sioc. Roedd llawer o'r cyfathrebu rhwng yr ysbytai wedi mynd ar goll.”

“Cefais i wybod am y canser dros y ffôn oherwydd COVID. Doedd y meddyg teulu ddim am fy ngweld wyneb yn wyneb.”

“Er nad oedd nemor ddim cymorth ar gael o ganlyniad, cefais un diagnosis dros y ffôn ac nid yw hynny'n ddelfrydol.”

“Cefais i wybod ei fod yn ganser cam 4 nad oedd modd ei wella gan yr oncolegydd dros y ffôn ac roedd hyn hefyd yn ganlyniad i COVID. Roedd hon yn alwad ffôn ysgytwol iawn a byddai wedi bod yn well gwneud hyn wyneb yn wyneb. Rydw i'n deall pam bod rhaid gwneud hyn dros y ffôn, ond nid yw cael diagnosis o ganser diwella dros y ffôn yn rhywbeth delfrydol.”

“Doeddwn i ddim yn hapus o gael diagnosis dros y ffôn.”

“Doedd cael y diagnosis gan fy meddyg teulu ar y dechrau drwy gyswllt fideo ddim yn beth hawdd i'w wneud ar fy mhen fy hun.”

“Nid yw'r meddyg teulu wedi holi am fy iechyd ers y diagnosis. Byddai wedi bod yn dda cael y diagnosis yn bersonol yn hytrach na thrwy alwad ffôn.”

“Roeddwn yn ei weld yn amhroffesiynol iawn fy mod yn cael y diagnosis hwn dros y ffôn. Er gwaethaf COVID-19, dylid bod wedi delio â hyn wyneb yn wyneb gan feddyg teulu. Dydw i ddim wedi gwneud cwyn ond rydw i wedi rhoi gwybod am fy nheimpladau.”

“Wrth gwrs, roedd COVID wedi cael effaith aruthrol. Cefais y diagnosis dros y ffôn tra oeddwn yn siopa yn yr archfarchnad. Roedd yn sioc ac yn ofid i mi y byddai man du bach ar fy nghroen yn gallu arwain at y canlyniad hwn.”

“Mae cael gwybod bod canser gennych chi dros y ffôn yn beth sy'n eich ysgwyd.”

Bod apwyntiadau rhithwir yn gyfleus

Er nad oeddent yn fwyafrif, cawsom wybod gan rai eu bod yn fodlon ar apwyntiadau rhithwir neu ei bod yn well ganddynt apwyntiadau o'r fath. Rhai o'r rhesymau oedd y cyfleuster o beidio â gorfod teithio i gael apwyntiad wyneb yn wyneb a'r cysur o deimlo'n ddiogel.

“Mae rhai o'r apwyntiadau wedi digwydd dros y ffôn, o ganlyniad i'r pandemig. Does dim byd o'i le ar hyn a chredaf y dylid parhau â hyn yn y dyfodol, lle mae'n briodol, gan fy mod yn siŵr ei bod yn gwneud synnwyr i staff o ran rheoli'r amserlen. Mae hefyd yn gwneud pethau'n haws i gleifion, sy'n gallu cael gwybodaeth mewn cysur yn eu cartrefi.”

“Roedd apwyntiadau fideo yn gymorth mawr – roedd yn fuddiol cael gweld y nyrs, gallu dangos fy nghreithiau iddi a chael cyngor heb orfod mynd i'r ysbyty.”

“Doedd gen i ddim angen cyfarfodydd 'wyneb yn wyneb', ond mae fy anghenion wedi'u diwallu drwy sgysiau buddiol iawn dros y ffôn.”

“Cefais adolygiadau dros y ffôn a oedd yn gymorth mawr i mi ac roedd hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar fy lles o beidio â gorfod aros yn hir yn yr adran cleifion allanol.”

“Yn ystod y pandemig, roedd fy archwiliadau rheolaidd yn digwydd dros y ffôn, ac roedd hyn wedi gweithio'n dda iawn i mi. Roeddwn i bob amser yn gallu cael sylw i unrhyw bryderon a oedd gen i, er mwyn cael cyn lleied â phosibl o ymweliadau â'r ysbyty. Gallaf eu ffonio ar unrhyw adeg os bydd unrhyw bryderon gen i.”

“Gwasanaeth wedi'i gynnig ar Zoom a meddyginiaeth yn cael ei danfon i'ch cartref. Allech chi ddim gofyn am fwy na hyn.”

“Yn ystod y pandemig COVID-19, roedd nifer o'r apwyntiadau dros y ffôn ac yn fwy cyfleus na theithio yn ôl a blaen. Gwnaed y profion gwaed yn lleol heb orfod dioddef y blinder o deithio (40 milltir) ac roedden nhw'n gyflymach hefyd.”

“O ganlyniad i COVID, ar ôl yr ymgynghoriad cyntaf a oedd yn un wyneb yn wyneb, byddaf yn cael diweddariadau gyda'r tîm drwy apwyntiadau dros y ffôn. Mae'r rhain wedi gweithio'n dda iawn, drwy ddarparu diweddariadau rheolaidd am ganlyniadau profion gwaed a sganiau CT, yn ogystal â sicrhau bod fy nhriniaeth yn effeithiol o hyd a pharhau ag unrhyw addasiadau sydd eu hangen.”

“Roedd yn ddealladwy bod oedi weithiau, ond at ei gilydd roedd y gofal a gefais yn rhagorol. Roedd yr ymgynghoriadau dros y ffôn yn ffordd dda i gyfathrebu heb fod angen mynd i'r ysbyty.”

“Roedd yn braf cael mwy o gysylltiad dros y ffôn yn lle apwyntiadau wyneb yn wyneb oherwydd y pellteroedd teithio.”

3.4. Ansawdd gofal

Roedd nifer mawr o bobl wedi dewis sôn am eu gofal yn ystod y pandemig COVID-19 yn nhermau ansawdd cyffredinol (h.y. da/gwael) yn ogystal â'r gofal cyffredinol a ddarparwyd gan weithwyr gofal iechyd proffesiynol neu “staff”.

Profiad cadarnhaol o ofal

Roedd barn y mwyafrif yn gadarnhaol ynghylch eu gofal – yn wahanol i thema'r ‘effaith fach’, roedd nifer o'r sylwadau hyn yn rhai lle dywedwyd bod y gofal a gawsant yn dda er gwaethaf effaith y pandemig. Mewn sylwadau eraill, yr unig beth a ddywedwyd oedd bod y gofal yn dda heb gyfeirio o gwbl at effaith dybiedig y pandemig.

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- Y sgôr gyfartalog am ofal yn 8.72 (lle gofynnwyd i ymatebwyr roi sgôr am eu gofal rhwng 0 a 10).
- 90% o ymatebwyr wedi dweud iddynt gael eu trin ag urddas a pharch bob amser tra oeddent yn yr ysbyty.

“O dan yr amgylchiadau, cefais driniaeth ragorol.”

“Mae'r gofal a gefais o'r radd flaenaf, fyddwn i ddim wedi gallu gofyn am ofal gwell er gwaethaf yr holl broblemau oherwydd COVID 19.”

“Roedd y gofal canser yn yr ysbyty yn rhagorol mewn cyfnod a oedd yn anodd iawn i'r GIG.”

“Cefais lawdriniaeth ar ddechrau'r pandemig yn 2020. Roeddwn yn ffodus bod pob dim wedi'i drafod yn dda iawn.”

“Roedd y driniaeth a gefais yn dilyn y diagnosis yn dda at ei gilydd, yn enwedig o gofio bod hynny yn ystod mis cyntaf y pandemig.”

“Er gwaethaf COVID-19, cefais driniaeth o'r radd flaenaf. Alla i ddim canmol y GIG ddigon am bob dim maen nhw wedi'i wneud ac yn dal i'w wneud drosaf fi a'm teulu.”

“Rydw i’n ffodus o fyw yng Nghymru ac wedi cael y gofal, sylw a thriniaeth orau ar gyfer y canser a’m lles. Diolch i chi, GIG.”

“Rodd y driniaeth a gefais yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] mor dda fel na fyddech yn gwybod bod pandemig ar y pryd. Gofal o’r radd flaenaf gan staff [enw’r ysbyty wedi’i ddileu].”

“Mae’r driniaeth a gefais yn ystod y pandemig wedi bod yn rhagorol. Yn well nag y byddwn wedi gallu gobeithio. Diolch i chi.”

Gofal gan weithwyr gofal iechyd proffesiynol

Mae canlyniadau’r arolwg meintiol yn dangos bod 84% o ymatebwyr wedi bod â hyder ac ymddiriedaeth yn yr holl weithwyr gofal iechyd proffesiynol a oedd yn gysylltiedig â’u gofal. Yn aml, roedd ansawdd gofal yn ymwneud yn benodol â’r cymorth a gafwyd gan y gweithwyr gofal iechyd proffesiynol cysylltiedig, ac mor galed roedden nhw wedi gweithio i ddelio â’r sefyllfa anodd.

“Cefais hysterectomi yn ystod y cyfnod clo cyntaf. Roedd y staff yn eithriadol, yn gweithio dan amgylchiadau anodd, ond yn rhoi blaenoriaeth i’w cleifion bob amser.”

“Cefais driniaeth ragorol gan yr holl staff ac o dan amodau anodd iawn gan fod COVID yn gyffredin iawn ar y pryd, roedden nhw wedi gweithredu’n brydlon ac yn broffesiynol bob amser.”

“Rydw i’n credu’n gryf iawn fod bron pob un o’r gweithwyr iechyd proffesiynol y deuthum i gysylltiad â nhw wedi gwneud eu gorau mewn amgylchiadau anodd iawn. Rydw i’n sylweddoli y byddai fy nhriniaeth wedi bod yn wahanol iawn oni bai am COVID.”

“Yn ystod pob un o’r ymweliadau hyn, roedd pob aelod o’r staff a welais yn groesawgar, yn garedig, yn dosturiol ac yn ofalgar ac roedd yn help mawr i mi gael fy nhrin gystal ganddyn nhw i gyd.”

“Oherwydd COVID 19, doedd nyrsys ddim yn gallu eistedd a chael sgwrs. Roedd staff yn brin am fod rhai nyrsys wedi dal COVID. Gwnaethon nhw eu gorau dros bawb ac rydw i’n ddiolchgar iawn am y ffordd roedden nhw wedi gofalu amdanaf o ystyried yr amgylchiadau.”

“Yn ystod y cyfnod hwnnw, mae’r holl lawfeddygon, meddygon a nyrsys wedi fy nhrin â gofal a thosturi yn ystod rhai cyfnodau anodd a minnau wedi bod yn glaf canser rheolaidd ers [y dyddiad wedi’i ddileu]. Ni allaf eu canmol digon am dderbyn triniaeth mor dda (ac rydw i’n dal i’w derbyn). Mae’r GIG yn ffodus o gael yr aelodau staff hyn.”

Profiad negyddol o ofal

Roedd lleiafrif wedi gwneud sylwadau negyddol am eu gofal, rhai drwy sôn am eu gofal yn gyffredinol ac eraill yn cysylltu hyn yn benodol â chanfyddiad bod COVID-19 wedi cael blaenoriaeth uwch na gofal canser. Roedd hyn yn cynnwys rhai sylwadau lle nododd ymatebwyr eu bod wedi cael eu siomi gan yr ôl-ofal neu’r gofal gan eu practis meddyg teulu.

Gyda golwg ar ôl-ofal, mae’r data meintiol yn dangos bod:

- 46% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant iddynt gael digon o wybodaeth ynghylch sut i reoli eu hiechyd a lles wedi i’r driniaeth ddod i ben
- 46% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant iddynt gael cynnig digon o gyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil-effeithiau eu gofal yn eu cartrefi
- 50% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant iddynt gael digon o ofal a help gan wasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol wedi iddynt adael yr ysbyty
- 31% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant iddynt gael digon o ofal a help gan eu meddyg teulu a phractis meddyg teulu wedi iddynt adael yr ysbyty

“Ie, rhoddwyd blaenoriaeth i COVID. Pam hynny? Dylid trin pob bywyd yn gyfartal.”

“Cefais fy rhyddhau ar ôl y llawdriniaeth cyn i mi ddisgwyl hynny neu deimlo’n barod ar gyfer hynny gan fy mod yn byw ar fy mhen fy hun a heb deulu.”

“Mae holl atebion yr holiadur yn ymddangos yn negyddol. Er hynny, credaf fod COVID wedi cael effaith anffafriol ar y profiad a gefais. Nid oedd yn bosibl rhyngweithio â gweithwyr gofal iechyd proffesiynol i ddiwallu fy anghenion. Teimlais yn ynysig iawn ac nid oedd y gofal a gefais gystal â'r hyn a gafodd fy mhriod pan gafodd ganser. Roedd y profiad a gefais yn yr ysbyty yn ynysig iawn hefyd.”

“Fodd bynnag, oddi ar ddiwrnod fy apwyntiad olaf ar gyfer radiotherapi, roedd COVID-19 wedi achosi cyfnodau clo ac ati, ac ni chefais ragor o ofal na chymorth am fwy na blwyddyn. Nid oedd y nyrs canser y fron ar gael o gwbl gan ei bod wedi'i throsglwyddo i ward COVID neu'n gwneud brechiadau ac roeddwn i hyd yn oed yn gorfod pwyso i gael fy archwiliad blynyddol cyntaf. Teimlais fod y GIG wedi troi ei gefn arnaf yn llwyr ac nid oedd y gofal yn ddigon da.”

“Gellir priodoli unrhyw sylwadau negyddol yn fy atebion i COVID. O ganlyniad i COVID, rydw i wedi teimlo i mi gael fy ngadael, ar ôl cael llawdriniaeth, mastectomi a thynnu nod lymff, ddechrau'r flwyddyn ddiwethaf yn union cyn y cyfnod clo cyntaf. Roedd cleifion fel fi wedi'u gadael ar eu pen eu hunain i ofalu am orchuddion llawfeddygol. Roedd hyn yn drawmatig ar ei ben ei hun, ac yn eithaf brawychus.”

3.5. Oedi a chanslo

Roedd sylwadau ymatebwyr yn dangos sut roedd y pandemig COVID-19 wedi achosi oedi ar nifer o bwyntiau ar hyd y llwybr gofal canser, yn cynnwys aildrefnu a chanslo llawdriniaethau.

Oedi cyn gwneud diagnosis

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 59% o ymatebwyr wedi aros llai na 3 mis rhwng meddwl yn gyntaf fod rhywbeth o'i le arnynt, a gweld meddyg teulu neu feddyg arall yn gyntaf
- 82% o ymatebwyr wedi gweld eu meddyg teulu unwaith neu ddwy cyn dweud wrthynt fod angen iddynt fynd i'r ysbyty ynghylch canser
- 83% o ymatebwyr yn teimlo iddynt gael eu gweld cyn gynted ag yr oeddent yn credu bod angen ar gyfer eu hapwyntiad cyntaf gyda gweithiwr gofal iechyd proffesiynol

Roedd sylwadau sy'n ymwneud ag oedi cyn gwneud diagnosis yn cynnwys rhai ynghylch peidio â gweld eu meddyg teulu yn ddi-oed (rhai o ddewis a rhai am nad oedd hyn ar gael), yr angen i fynd at y meddyg teulu nifer o weithiau, oedi cyn cynnal profion a chael y canlyniadau wedyn, ac oedi cyn atgyfeirio.

“Roedd COVID wedi fy atal rhag cael diagnosis o ganser am naw mis.”

“Oedi cyn cael diagnosis (ar fy rhan i'n bennaf) – byddwn wedi cysylltu â'r meddyg teulu dri mis yn gynharach nag a wnes i oni bai am COVID.”

“Wnes i ddim byd ynghylch fy symptomau ar y dechrau oherwydd y pandemig COVID-19.”

“Oherwydd y pandemig, gwnes i ohirio mynd at y meddyg teulu wedi i mi sylwi ar arwyddion oedd yn peri gofid. Yn syth ar ôl i mi ffonio'r meddyg teulu, sicrhaodd fy mod yn cael profion diagnostig rhag blaen a byddaf yn fythol ddiolchgar am hynny.”

“Cafodd y diagnosis ei ohirio oherwydd COVID 19 gan nad oedd y practis meddyg teulu yn gweld cleifion felly roedden nhw wedi rhoi diagnosis o IBS i mi dros y ffôn.”

“Yn ystod y pandemig COVID 19, roedd gen i boenau yn yr abdomen. Cefais ddau ymgynghoriad dros y ffôn tra oeddwn i'n sâl am bythefnos. Yn y diwedd, es i'r adran damweiniau ac achosion brys lle cefais ddiagnosis o diwmor â rhwyg yn y coluddyn a gorfod cael colostomi brys a chefais wybod, pe byddwn wedi'i adael am ddiwrnod arall, na fydden nhw'n hoffi dweud beth fyddai wedi gallu digwydd i mi. Ers hynny, cefais ymddiheuriad gan feddyg teulu uwch yn y feddygfa oherwydd dylwn i fod wedi cael archwiliad corfforol ar ôl ffonio'r ail dro. Gwaetha'r modd, credaf fod meddygon teulu wedi rhoi cleifion mewn mwy o berygl o gael rhywbeth difrifol drwy wneud ymgynghoriadau dros y ffôn yn ystod y pandemig COVID 19.”

“Teimlaf ei bod fel petai’r meddyg teulu wedi’i ddallu gan COVID ac nad oedd wedi meddwl beth arall allai fod. Cefais wybod dair gwaith y gallai fod yn ganlyniad negatiff anghywir, y dylid gwneud prawf PCR arall.”

“Yn sicr, roedd y cyfnodau rhwng mynd i weld y meddyg teulu a chael profion yn hirach o ganlyniad i’r pandemig COVID-19.”

“Gohiriwyd y biopsi mêr esgyrn o ganlyniad i COVID 19, ac roedd hynny wedi arwain at oedi cyn cael diagnosis o lewcemia.”

“Sylwyd ar y diagnosis o ganser y bledren o ganlyniad i brawf dilynol a oedd wedi’i ohirio oherwydd y cyfyngiadau COVID.”

“Gohiriwyd y profion diagnostig o ganlyniad i COVID-19.”

“Credaf y dylwn fod wedi cael fy atgyfeirio yn yr apwyntiad blaenorol ond ni ddigwyddodd hynny.”

“Roeddwn yn gorfod aros yn hirach nag arfer ar ôl cael fy atgyfeirio i’r ysbyty gan fy meddyg teulu. Doeddwn i ddim yn cael gweld y meddyg teulu yn bersonol a chefais wybod nad oedd ansawdd y lluniau a anfonais ato ynghylch canser y croen yn ddigon da i wneud diagnosis â’r llygad. Roedd hyn wedi arafu pethau a themlais fy mod wedi aros yn hir i weld y dermatolegydd.”

“Yn wreiddiol, roeddwn wedi cael fy atgyfeirio i’r tîm Hematoleg yn Chwefror 2020 fel achos brys a dylwn fod wedi cael apwyntiad oddeutu Ebrill 2020 a gohiriwyd hyn oherwydd y pandemig.”

“Es i at fy meddyg teulu yn gyntaf ar ddechrau 2020 gyda PMB ac ni chefais fy atgyfeirio nes i mi fynd yn ôl ddau fis yn ddiweddarach! Credaf fy mod wedi cael cam gan y practis gofal sylfaenol.”

Gohirio apwyntiadau, sganiau a phroffion

Soniodd nifer o ymatebwyr am oedi roeddent wedi’i brofi mewn perthynas ag apwyntiadau yn gyffredinol, apwyntiadau dilynol a phroffion/sganiau yn ymwneud â chanser. Yn gyffredinol, roedd naws y sylwadau’n ffeithiol neu’n negyddol.

“Roedd COVID-19 wedi achosi oedi wrth gael apwyntiadau yn yr ysbyty a gyda’r meddyg teulu lleol.”

“Gohiriwyd rhai apwyntiadau oherwydd y pandemig.”

“Yn ystod y pandemig COVID, mae rhai apwyntiadau ysbyty wedi’u gohirio.”

“Ers cael y diagnosis, bron 12 mis yn ôl, ni fu unrhyw gyfathrebu/apwyntiadau dilynol i adolygu fy nghyflwr”

“Fel y disgwyliwyd, cafwyd oedi cyn cael apwyntiadau dilynol.”

“Gohiriwyd fy monogram blynyddol am tua 4 mis.”

“Archwiliadau wedi’u gohirio o ganlyniad i COVID.”

“Oherwydd y sefyllfa o ran COVID-19, gohiriwyd y biopsi roeddwn i ei angen am gryn amser. Ddylai hi ddim fod felly, canser yn erbyn y pandemig.”

“Hefyd yn dilyn fy rhyddhau o’r ysbyty, rydw i wedi gweld oedi hir iawn cyn cael sgan ac endosgopi, mwy na blwyddyn.”

“Roedd sganiau ac apwyntiadau wedi cael eu gohirio o ganlyniad iddo.”

Gohirio triniaeth

Roedd nifer o ymatebwyr wedi sôn am yr oedi a brofwyd ganddynt cyn cael triniaeth mewn termau cyffredinol, er bod rhai wedi cyfeirio'n benodol at gemotherapi a radiotherapi. Cafwyd sylwadau hefyd am oedi cyn dechrau triniaeth gychwynnol. Roedd rhai wedi egluro ymhellach fod yr oedi cyn dechrau triniaeth wedi effeithio ar y canser ac ar y prognosis ar eu cyfer.

Am fod cynifer o ymatebwyr wedi sôn yn benodol am oedi cyn cael llawdriniaethau, neu am ohirio triniaethau, mae'r rhain yn cael eu trafod fel is-themâu ar wahân yn yr adroddiad hwn.

“Gohiriwyd fy nhriniaeth canser.”

“Gohiriwyd y driniaeth oherwydd COVID-19.”

“Roedd rhywfaint o'm triniaeth wedi'i ohirio am 6 mis o ganlyniad i COVID-19.”

“Cafodd yr apwyntiad cyntaf i gychwyn radiotherapi ei ganslo oherwydd COVID 19.”

“Rydw i'n dal i aros am radiotherapi. Rydw i wedi bod yn aros ers y llawdriniaeth ar [dyddiad wedi'i ddileu]. Cefais wybod mai'r ôl-groniad COVID-19 sydd wedi achosi hyn.”

“Oherwydd y cyfnod clo, gohiriwyd y cemotherapi.”

“Gohiriwyd cemotherapi yn ystod y pandemig COVID-19.”

“Gohiriwyd y trawsblaniad bôn-gelloedd a daeth y canser yn ei ôl wrth aros am y driniaeth. Wedyn roeddwn i'n gorfod dechrau o'r dechrau gyda'r driniaeth.”

“Roeddwn i'n gorfod aros yn hirach cyn dechrau'r driniaeth.”

“Gohiriwyd y driniaeth gychwynnol oherwydd effaith gynnar COVID-19.”

“Mae COVID-19 wedi cael effaith uniongyrchol ar fy nhriniaeth. Mae wedi achosi pedwar mis o oedi rhwng y diagnosis gwreiddiol a dechrau'r driniaeth.”

“Roedd y driniaeth wedi'i gohirio am amser hir ac, o ganlyniad i hyn roedd maint y tiwmor wedi dyblu.”

“Dydw i ddim wedi cael triniaeth, dim ond y biopsi a gadarnhaodd y diagnosis o ganser y prostad. Nawr rydw i'n cael profion gwaed bob tri mis i fonitro'r sefyllfa. Roedd aelod o'm teulu wedi cael yr un canser a phan fu farw, gwelwyd bod y canser wedi ymledu i bob rhan o'r corff. Yr hyn sy'n fy mhoeni yw bod y driniaeth wedi'i gohirio oherwydd COVID-19 a bod y canser yn ymledu yn y cyfamser.”

“Gohiriwyd y driniaeth trwytho esgyrn am rai misoedd ar ddechrau'r pandemig. Doedd dim effaith negyddol o ganlyniad i hyn.”

Gohirio neu ganslo llawdriniaethau

Roedd nifer o ymatebwyr wedi sôn am yr effaith a gafodd COVID-19 ar llawdriniaethau sy'n gysylltiedig â chanser. Disgrifiwyd yr oedi, yr aildrefnu a'r canslo roeddent wedi'u profi. Dywedwyd bod yr oedi'n para wythnosau neu fisoedd, a chawsom wybod gan rai fod yr aros hwn wedi peri iddynt deimlo straen neu bryder.

“Canser y groth/hysterectomi. Pum wythnos o aros am hysterectomi ar ôl cael y diagnosis o ganlyniad i COVID.”

“Roeddwn i wedi aros 11 mis am llawdriniaeth canser oherwydd y pandemig.”

“Roedd y llawfeddyg yn gymorth mawr mewn perthynas â rhoi'r llawdriniaeth cyn gynted â phosibl ond, yn y diwedd, cafodd y llawdriniaeth ei gohirio ddwywaith.”

“Oedd, roedd pob dim wedi'i ohirio o ganlyniad i COVID. Dydw i ddim yn credu y dylai cleifion canser ddod yn ail i COVID. Roeddwn i'n gorfod aros deuddeg wythnos am llawdriniaeth a hwn oedd yr amser gwaethaf. Roedd yn achosi straen mawr iawn.”

“Teimlais i straen mawr pan gafodd y llawdriniaeth ei gohirio ar ddechrau'r cyfnod clo cyntaf.”

“O ganlyniad i COVID-19 cafodd y llawdriniaeth ei chanslo.”

“Cafodd y llawdriniaeth ei dal yn ôl oherwydd COVID.”

“Roedd yn rhaid gohirio'r llawdriniaeth o ganlyniad i COVID-19. Roeddwn i fod i gael llawdriniaeth, cefais wybod ei bod wedi'i chanslo oherwydd COVID-19, profiad digalon iawn.”

“3 o llawdriniaethau wedi'u canslo o ganlyniad i COVID.”

“Roedd y pandemig wedi achosi chwe mis o oedi cyn cael y llawdriniaeth o fis Chwefror 2020 i fis Gorffennaf 2020 a hynny wedi gadael i'r tiwmor ddatblygu i gam tri gan greu'r posibilrwydd iddo ymledu i organau pwysig ac achosi cymhlethdodau wedyn wrth ei drin.”

“Ar y dechrau, yn dilyn y diagnosis roedd cryn straen a phryder gan nad oedd y clinigwyr cysylltiedig yn gallu cynnig dyddiad bras hyd yn oed ar gyfer cyflawni'r llawdriniaeth, oherwydd effaith COVID ar y pryd (h.y. Mawrth 2020). Fodd bynnag, ailddechreuodd y llawdriniaeth ar ôl tua thair wythnos, yn weddol brydlon dan yr amgylchiadau, ond yn peri llawer o bryder yn y cyfamser.”

3.6. Cyfarpar diogelu personol a rhagofalon eraill

Wrth sôn am effaith COVID-19, roedd nifer o ymatebwyr wedi sôn am effaith ymarferol y protocolau a chyfyngiadau a oedd mewn grym, a sut roedd y rhain yn peri iddynt deimlo.

Rhagofalon diogelwch COVID-19 mewn ysbytai

Roedd nifer o ymatebwyr wedi siarad mewn termau cyffredinol am ragofalon neu gyfyngiadau a oedd mewn grym. At ei gilydd, roedd naws y sylwadau'n gadarnhaol/bodlon, er bod rhai pobl wedi cael profiadau cymysg neu'n anfodlon ar y mesurau diogelwch, neu eu habsenoldeb.

“Rhoddwyd yr holl ofal gan ddilyn mesurau diogelwch.”

“Ches i ddim trafferth wrth gydymffurfio â'r rheoliadau COVID-19 yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu].”

“Roeddwn i'n teimlo bob amser fod yr ysbyty wedi rhoi digon o fesurau ar waith i'm cadw'n ddiogel yn ystod triniaeth.”

“Mae trefniadau'r ysbyty o ganlyniad i COVID-19 wedi bod yn drwyadl iawn. Eglurwyd y rhagofalon COVID i mi'n llawn bob tro.”

“Roedd [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi rhoi'r holl bethau COVID-19 dan reolaeth gaeth.”

“Roedd y rhagofalon a gymerwyd yn yr ysbyty yn dda iawn.”

“Roeddwn i a'r staff yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi cymryd pob gofal posibl i sicrhau nad oeddwn yn dal COVID.”

“Roedd COVID wedi taro wrth i mi ddechrau triniaeth ac roedd pawb wedi cymryd pob gofal i'm diogelu bob amser.”

“Gwelais fod mesurau caeth iawn wedi'u cymryd yn yr holl glinigau penodedig ac roedd hynny'n gysur.”

“Roedd yr ysbyty wedi dilyn rheoliadau COVID 19 caeth, gwnaeth staff eu gorau i ddarparu'r gofal a'r cymorth o ystyried y sefyllfa.”

“Mae'r rhagofalon a gymerodd yr ysbyty wedi bod yn dda iawn.”

“Ar ddechrau 2020 cefais fy nerbyn i'r ysbyty pan oedd COVID-19 ar fin cael ei ddynodi'n bandemig a oedd yn galw am fesurau diogelu arbennig. Roedd fy llawdriniaeth i fod ar y diwrnod hwnnw o'r wythnos ac eglurwyd y trefniadau newydd i mi a'r cleifion eraill. Roedd yr holl staff yn gydwytbodol iawn ac yn ymwybodol dros ben o'r problemau a wynebwyd.”

“Nid oedd materion COVID-19 wedi amharu ar y llawdriniaeth a gefais, cymerwyd yr holl ragofalon priodol ac ni phrofwyd unrhyw oedi.”

“Roeddwn yn teimlo'n ddiogel gyda'r holl ragofalon ychwanegol a gymerwyd pan oeddwn wedi mynd i dderbyn cemotherapi.”

“Cymerwyd pob rhagofal yn Uned Cemotherapi [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] ac roedd hynny'n wir hefyd am [enw'r ysbyty wedi'i ddileu]. Roedd y gofal a'r rhagofalon a gymerwyd yn ddi-fai. Rhagorol.”

“Dechreuodd fy nhriniaeth wythnos cyn dechrau'r pandemig COVID. Cymerwyd yr holl ragofalon i'm diogelu ac aeth y driniaeth yn ei blaen fel y bwriadwyd.”

“Credaf fod pob dim wedi’i wneud i’r diogelu rhag COVID - 19. Pob dim rhwng y llythyrau yn argymhell hunanynysu a’r ffordd y mae staff yr ysbyty a staff yr uned cemotherapi wedi gwneud eu gorau i’n diogelu.”

“Mae’r ffaith nad yw’r staff yn archwilio pawb wrth y fynedfa am symptomau COVID-19, tymheredd a gwisgo masgiau wyneb yn gwneud i mi deimlo’n llai diogel wrth fynd am brofion gwaed neu sganiau eraill, er bod hyn yn cael ei wneud yn dda iawn yn yr uned cleifion allanol cancer yn ystod y misoedd diwethaf (nid o’r dechrau). Rydw i’n gwir obeithio y bydd y bwrdd iechyd yn gallu ategu’r mesurau hyn er mwyn lleihau’r risgiau o ledaenu’r feirws COVID-19 yn yr ysbyty, a fyddai’n rhoi cleifion cancer mewn sefyllfa beryglus iawn.”

“Roedd COVID wedi gwneud y driniaeth yn anodd iawn yn enwedig yn ystod y driniaeth Cemotherapi. Roedd yn ymddangos bod staff yr ysbyty’n rhoi eu holl sylw i weithdrefnau COVID ac yn esgeuluso rhywfaint o’r gofal a thriniaeth o ganlyniad.”

“Roedd fy nhriniaeth wedi cychwyn ar [dyddiad wedi’i ddileu] ar ddechrau’r pandemig COVID-19. Roedd [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] yn addasu ar y dechrau i’r gofynion diogelu. Roedd y diogelwch iechyd yn yr adran [enw wedi’i ddileu] yn rhagorol.”

“Roedd yr ysbyty wedi’i rannu’n ffisegol yn barthau coch a gwyn. Teimlais nad oedd y gydymffurfiaeth â mesurau caeth i reoli heintiau wedi cael ei sefydlu yn y parthau gwyn, ac roeddwn yn deall bod y ward dau wely i gael ei lanhau sawl gwaith y diwrnod. Teimlwn fy mod mewn perygl o gael fy heintio weithiau – ar yr ychydig nosweithiau yn yr ysbyty, roedd y staff yn newid bob diwrnod, roedd y rhan fwyaf ohonynt yn ofalus iawn, ond roedd nifer bach fel arall.”

“Rheolaeth wael ar heintiau yn ystod y pandemig COVID e.e. dim thermomedr yn gweithio ar y ward i archwilio cleifion.”

“Roedd y broses driniaeth radiotherapi yn newid bob diwrnod am fod yr ymateb i COVID 19 yn datblygu ac roedd yn ymddangos bod staff mewn penbleth ynghylch y broses rheoli heintiau gan eu bod yn newid bob diwrnod. Roeddwn i’n teimlo’n eithaf ofnus.”

“Gwelais nad oedd y rhagofalon a oedd ar waith yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] ar [dyddiad wedi’i ddileu] 2020 ar anterth y pandemig heb fod yn dda iawn o gwbl, wrth ymweld nifer o weithiau.”

“O’m safbwynt i, mae’r cyfnodau a dreuliais yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] wedi bod yn llawn straen ac nid oedd ymwelwyr yn cael eu caniatáu. O’r hyn a welais i, mae’r rheolaethau COVID-19 wedi bod yn wan. Mae’r cyfnodau o aros yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] yn well o lawer, gyda safonau gofal uwch o lawer a rheolaethau COVID-19 ar waith.”

Cyfarpar diogelu personol

Roedd nifer o ymatebwyr wedi nodi bod cyfarpar diogelu personol yn cael ei wisgo ganddyn nhw neu staff yn ystod eu gofal a thriniaeth. Cyfeiriwyd yn aml at fasgiau, er bod beirniadaeth o’u heffaith ar ofal, yn enwedig ar gyfathrebu.

“Roedd masgiau’n cael eu defnyddio ym mhob man.”

“Roedd gen i edmygedd mawr o’r endosgopydd a’i gynorthwydd a oedd yn gorfod gweithio mor galed wrth wisgo cyfarpar diogelu dros y corff i gyd!”

“Oherwydd y driniaeth a gefais, cefais gyngor gan y meddyg ymgynghorol i hunanynysu yn ystod y pandemig ac i fynd i’r uned cemotherapi yn unig, gan wisgo masg a menyg.”

“Heb deimlo effaith heblaw cyfarpar diogelu personol, cadw pellter a gwisgo masgiau ar gludiant ysbytai, yn yr ysbyty a diheintio dwylo yn y manau pwysicaf.”

“Mae’n sicr ei bod yn ofnadwy i’r staff orfod gwisgo masgiau wyneb drwy’r amser ond roedd pob un ohonynt yn gwneud hynny. Mae gen i barch mawr atyn nhw i gyd.”

“Roedd yr holl weithwyr iechyd proffesiynol yn gwisgo masgiau a dillad diogelu drwy’r amser.”

“Roedd yr holl staff yn gwisgo masgiau.”

“Roedd y pandemig wedi gwella'r gofal a'r canlyniad yn fy achos i am fod pawb yn gwisgo masgiau yn ystod y cyfnod pan oeddwn yn niwtropenig.”

“Roedd yr holl gyswllt wyneb yn wyneb yn digwydd wrth wisgo masgiau, ac roedd hynny'n peri gofid i bawb.”

“Dywedodd y llawfeddyg wrthyf ar ôl i mi gael mastectomi ei fod wedi'i chael yn anodd gweld beth roedd yn ei wneud gan fod ei fasg yn stemio drwy'r amser. Doedd hynny ddim yn rhoi cysur meddwl i rywun.”

“Anawsterau cyfathrebu am fy mod yn fyddar a gorfod gwisgo masgiau wyneb - amhosibl! Rydw i'n gwisgo cymhorthion clyw.”

“Roeddwn yn teimlo ei bod yn greulon bod y gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn gwisgo masgiau ac roedd diffyg empathi oherwydd hynny am nad oeddwn yn gallu gweld eu hwynebau.”

“Heb allu deall meddygon na darllen wynebau am fod y masg yn gwneud hynny'n anodd.”

“Profi problemau clyw weithiau wrth i staff siarad â mi. Roeddwn yn ei chael yn anodd deall beth oedd yn cael ei ddweud drwy'r masg wyneb.”

“Yn aml, nid oeddwn yn gallu deall yn glir beth oedd yn cael ei ddweud wrthyf o ganlyniad i wisgo masgiau wyneb yn ogystal â'r ffaith bod gen i golled clyw.”

“Roedd gwisgo masgiau'n ei wneud yn anodd clywed gan fod gen i golled clyw.”

“Mae braidd yn annifyr gorfod mynd i mewn ac allan o'r ysbyty gan wisgo masgiau ac nid yw pobl yn gallu'ch clywed ac mae fy sbectol yn stemio ond rhaid i chi wneud hynny.”

“Os gwelwch yn dda, ystyriwch roi masgiau tryloyw i weithwyr sy'n siarad â chleifion o bob oed. Byddai'n gwneud cymaint o wahaniaeth. Does dim byd gwaeth na gorfod dweud 'pardwn', 'sori?' bob yn ail frawddeg.”

“Roedd apwyntiadau cleifion allanol yn anodd am fod rhaid i chi wisgo masg.”

“Fodd bynnag, roedd y llawdriniaeth yn frawychus iawn am fod y staff yn gwisgo cyfarpar diogelu personol COVID-19 dros eu cyrff.”

“Roeddwn i'n dal i gael pigiadau Herceptin gartref. Roedd y nyrsys a ddaeth i'm cartref i roi'r pigiadau hyn yn eithaf anfodlon ynghylch eu cyfarpar diogelu personol felly ni fyddent mewn hwyliau da bob amser ond gwnaethant eu gwaith yn broffesiynol.”

Cadw pellter cymdeithasol

Roedd ymatebwyr wedi sôn am y gweithdrefnau cadw pellter cymdeithasol neu ynysu pwrpasol a oedd ar waith. Roedd y rhan fwyaf o bobl wedi cyfeirio at hyn mewn termau cyffredinol ond roedd rhai a gyfeiriodd yn benodol at orfod aros y tu allan (mewn ceir) cyn cael eu galw i mewn. Roedd rhai ymatebwyr hefyd a soniodd am eu hanfodlonrwydd ynghylch diffyg cadw pellter cymdeithasol.

“Roedd yn ymddangos bod y cyntedd yn wag.”

“Roedd y cleifion yn bellach ar wahân i'w gilydd oherwydd y cyfyngiadau.”

“Roedd yr uned wedi ymdopi'n dda iawn yn ystod y pandemig gan ddygymod â mesurau cadw pellter cymdeithasol, ac ati.”

“Roedd y pethau cartrefol yn gorfod mynd, lluniau, planhigion ac ati wedi diflannu. Roedd pob dim wedi mynd yn fwy clinigol. O ganlyniad i gadw pellter, roedd yn anodd sgwrsio â chleifion eraill (wrth wisgo masgiau).”

“Cawsom ein cyfyngu i'r ward yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] i leihau cyswllt.”

“Roedd ynysu wardiau yn beth da gan fod ward ddiogel yn rhoi cysur meddwl gan y byddai dal COVID-19 ar ôl cael llawdriniaeth yn amhosibl ei ystyried.”

“Pan oeddwn yn yr ysbyty yn cael llawdriniaeth, ychydig o gyswllt a gefais â meddygon, nyrsys na neb arall oherwydd y sefyllfa o ran COVID. Roeddwn yn gorfod cerdded i'r theatr a chodi i orwedd ar y bwrdd llawdriniaeth i gael anesthetig am nad oedden nhw'n gwneud hynny yn yr ystafell anesthetig. Roedd hyn yn drawmatig iawn ac yn rhywbeth na fyddaf byth yn ei anghofio, a'r cwbl oherwydd COVID.”

“Roedd y driniaeth a gefais mewn ysbyty heb ei hail gan fod y ward wedi'i hynysu'n llwyr. Cefais y llawdriniaeth yn 2021 felly roedd COVID yn chwarae rhan fawr yn ein bywydau, ac roedd y ffordd roedd y ward wedi'i hynysu yn rhagorol ac yn fy niogelu i ac eraill rhag COVID.”

“Roedd y ward ynysu yn yr ysbyty wedi'i threfnu'n dda iawn.”

“Roedd llai o bobl yn gallu cael cemotherapi ar y ward – roedd angen cadw pellter cymdeithasol.”

“Cadw pellter cymdeithasol yn y manau aros.”

“Roeddwn yn gallu casglu fy meddyginiaeth ym maes parcio'r ysbyty ar ôl trefnu apwyntiad ymlaen llaw gyda'r nyrsys.”

“Yr unig effaith ar fy ngofal oedd fy mod yn gorfod aros yn fy nghar y tu allan cyn cael fy ngalw i mewn i gael triniaeth.”

“Cefais 20 sesiwn radiotherapi yn 2020 lle'r oeddwn yn eistedd ac yn aros yn fy nghar cyn cael fy ngalw i mewn.”

“Roedd y pandemig wedi achosi rhai rhwystrau gan fy mod wedi gorfod teithio i dŷ diogel i gael y driniaeth a'r feddyginiaeth. Os na allwn fynd, byddai fy nyrs gymorth yn danfon fy meddyginiaeth.”

“Cefais radiotherapi am rai wythnosau yn ystod tywydd oer. Yn aml, byddwn yn gorfod aros y tu allan yn fy nghar am fwy nag awr cyn cael dod i mewn i'r ysbyty. Byddwn yn mynd yn oer iawn ar brydiau ac yn gorfod gofyn am gael dod i mewn.”

“Weithiau roeddwn yn gorfod sefyll y tu allan i'r ysbyty yn ystod y driniaeth cemotherapi oherwydd problemau gofod. Pan oedd yn oer (roedd hyn yn ystod y gaeaf) gallai fod yn eithaf poenus.”

“Pan es i gael radiotherapi, roedden nhw'n gofyn i gleifion aros y tu allan yn eu ceir os oedd modd cyn cael eu triniaeth.”

“Roedd y cyfnod clo COVID wedi dechrau ar ôl 2 sesiwn o radiotherapi. Roeddwn i'n poeni y byddai'n cael ei atal. Roedd [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi delio â hyn yn dda iawn drwy atal defnydd o'r ystafell aros ac eistedd mewn ceir nes eu bod yn barod i'ch trin.”

“System dda a oedd yn gadael i mi aros yn fy nghar tan yr apwyntiad a hwythau'n fy ffonio wedyn i ofyn i mi ddod i mewn.”

“Wedyn roeddwn yn gorfod aros yn y car am alwad ffôn cyn mynd i mewn i'r ysbyty.”

“Roeddwn yn gorfod newid triniaeth o [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] i [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] ac roedd hynny'n codi ofn arnaf gan fod cynifer o bobl heblaw cleifion yn cael dod i mewn i'r adran. Roedd y pandemig wedi newid hyn ac nawr rydw i'n teimlo'n dawel fy meddwl ar ôl siarad â staff y bydd y mesurau diogelu ar gyfer cleifion ag imiwnedd gwan yn cael eu cadw, gyda chyfyngiadau ar y nifer sy'n cael dod gyda'r claf.”

“Fel claf imiwnotherapi rydw i wedi dychryn o gael fy nghadw mewn unedau asesu am gyfnodau mor hir. Y cyfnod aros diwethaf oedd [y cyfnod wedi'i ddileu]. Roedd yr uned yn orlawn ac nid oedd y rhan fwyaf o'r cleifion yn gwisgo masgiau. Roeddwn yn gorfod cael profion gwaed cyn cael chwistrelliad inswlin, doedd unlle i fynd iddo ac roeddwn yn gorfod gwneud hynny yn yr ystafell aros.”

“Gwaetha’r modd, roeddwn i wedi gorfod mynd i’r adran damweiniau ac achosion brys i gael triniaeth ar gyfer sgil-efeithiau imiwnotherapi a gwelais fod diffyg yn eu gofal o ran cadw pellter cymdeithasol er lles cleifion ag imiwnedd gwan, er enghraifft, cael eu rhoi mewn man aros cyffredinol a’u symud wedyn i fae troli wedi’i fwriadu ar gyfer un gyda saith claf arall mewn cadeiriau’n cael trwytho mewnwythiennol fel nad oedd dim cadw pellter cymdeithasol.”

“Roedd y fynedfa’n rhy brysur o lawer bob amser a gormod o bobl yn sefyll mewn gwahanol giwiau i gael eu pwyso, i weld y derbynnydd, i gael ambiwlans, ac ati. Pawb yn yr un man cyfyng o flaen y dderbynfa. Roedd wedi’i drefnu’n wael.”

“Fel rhywun sydd â [enw’r cyflwr wedi’i ddileu] a system imiwnedd wan, byddwn wedi disgwyl cael gwell ynysu/diogelu wrth i mi aros i gael fy nerbyn ym man aros yr adran damweiniau ac achosion brys.”

Teimlo’n ddiogel

Roedd mwyafrif helaeth y rheini a soniodd am ddiogelwch yn ystod y pandemig COVID-19 wedi dweud eu bod yn teimlo’n ddiogel, a rhai wedi cyfeirio’n benodol at driniaethau a chael eu derbyn i ysbytai.

“Roeddwn i bob amser yn cael fy ngwneud i deimlo’n ddiogel drwy gydol y pandemig COVID-19.”

“Roedd apwyntiadau ysbyty bob amser yn cael eu cyflwyno mewn ffordd ddiogel.”

“Roeddwn i’n dal i dderbyn triniaeth ac yn teimlo’n ddiogel iawn wrth wneud hynny yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu].”

“Roeddwn i’n teimlo’n ddiogel iawn drwy gydol y triniaethau.”

“Ychydig fisoedd wedyn, cefais lawdriniaeth robotig i dynnu fy mhrostat, o gofio bod COVID-19 o’n cwmpas ym mhob man a’i fod yn gyfnod peryglus iawn ac eto, o’m profiad i roedd yr holl staff GIG roeddwn wedi cwrdd â nhw yn rhai eithriadol ac yn eich cadw’n ddiogel bob amser.”

“Cefais yr holl help a gwybodaeth oedd eu hangen i’r cadw’n ddiogel fel rhywun sy’n agored i niwed, yn derbyn triniaeth canser. Roedd pob dim yn ei le, y brechiad a’r brechiadau dilynol wedi’u cynnig yn awtomatig heb i mi orfod ffonio neb.”

“Roeddwn i’n teimlo’n ddiogel iawn ar y ward cyn ac ar ôl y llawdriniaeth.”

“Mae’r ward yn teimlo’n hollol ddiogel a saff.”

“Roeddwn yn teimlo’n ddiogel a thawel fy meddwl bob tro yr awn i’r ysbyty. Gwelais yr holl weithwyr gofal iechyd proffesiynol yn gwneud eu gorau glas i beri i’r holl gleifion deimlo’n saff a diogel.”

“At ei gilydd, teimlwn yn dawel fy meddwl bod uned cleifion allanol yr ysbyty, y ganolfan driniaeth a’r wardiau mor ddiogel rhag COVID â phosibl.”

“Rydw i’n meddwl bod pob dim wedi’i wneud i’r cadw’n ddiogel rhag COVID - 19. Pob dim o’r llythyrau’n dweud wrthym i hunanynysu, y ffordd roedd staff yr ysbyty a’r staff cemotherapi wedi gwneud eu gorau i’n diogelu.”

“Fel claf, roeddwn yn teimlo’n ddiogel ac wedi fy amddiffyn gan staff yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] yn ystod y pandemig.”

“Teimlwn yn ddiogel ar y ward yn yr ysbyty, cefais ystafell i mi fy hun ac roedd yr holl ofal yn cael ei roi gan ddal COVID mewn cof. Byddai nyrsys a meddygon yn gwisgo cyfarpar diogelu personol bob amser a gwnaed pob ymdrech i’r cadw rhag dal y feirws.”

“Mae [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] wedi ymateb i’r pandemig COVID-19 mewn ffordd sy’n diogelu cleifion, felly (rydw i’n siŵr) fy mod i a’r holl gleifion yn teimlo’n ddiogel.”

Diogelu drwy warchod/ynysu

Roedd rhai ymatebwyr wedi nodi'n benodol mai effaith COVID-19 oedd eu bod yn gorfod eu diogelu eu hunain drwy warchod neu ynysu. Yn ogystal â disgrifio sut roedd hyn yn digwydd, roedd rhai wedi cyfeirio'r benodol at yr effaith negyddol o ganlyniad i hyn.

“Dywedwyd wrthyf am fy ngwarchod fy hun yn ystod y cyfnod clo felly roeddwn yn ochelgar ynghylch mynd i apwyntiadau.”

“Oherwydd COVID, roeddwn yn gorfod hunanynysu cyn cael llawdriniaeth ac wedyn wedi gorfod fy ngwarchod fy hun tra oeddwn yn cael cemotherapi (er y byddwn wedi gorfod gofalu rhag risgiau o heintio beth bynnag).”

“Gan fod myeloma yn gwanhau fy system imiwnedd, rydw i wedi fy ynysu fy hun fwy neu lai.”

“Rydw i'n fy ngwarchod fy hun o hyd a dim ond yn mynd allan i apwyntiadau ysbyty.”

“Roeddwn yn teimlo'n ynysig gan fod angen i mi fy ngwarchod fy hun a pheidio â dod i gysylltiad ag eraill sy'n profi sefyllfa debyg.”

“Roedd wedi cael effaith ofnadwy arnaf, gan fy mod yn methu mynd o'r tŷ, allwn i ddim mynd allan a doedd neb yn y tŷ i gael sgwrs â nhw.”

“Roedd yn rhaid i mi fy ynysu fy hun cyn cael llawdriniaeth oherwydd COVID-19, roedd yn anodd peidio â gweld y teulu a ffrindiau.”

“Roeddwn i'n gorfod hunanynysu am y pythefnos cyn y llawdriniaeth a'r pythefnos ar ei hôl, felly mis i gyd. Rydw i'n llwyr ddeall y rheswm am hyn. Er hynny, roedd wedi gwneud niwed go iawn i'm lles meddyliol ac nid oeddwn wedi cael cynnig unrhyw gymorth i ddelio â hynny.”

“Mae wedi bod yn eithaf anodd fy ngwarchod fy hun a gorfod mynd i gael cemotherapi, radiotherapi ac apwyntiadau dilynol ar fy mhen fy hun heb gefnogaeth y teulu na ffrindiau.”

“Gan fy mod i'n agored iawn i niwed o safbwynt clinigol, mae'r ynysu wedi fy ngwneud yn isel a digalon iawn.”

“Roedd cael diagnosis o ganser yn beth anodd, yn fwy anodd oherwydd COVID-19 a'r angen i'm hynysu fy hun oddi wrth ffrindiau a'r teulu ar adeg pan oedd angen i mi eu gweld i gael cefnogaeth.”

“Ar wahân i ymweliadau yn yr ysbyty, roedd yr ynysigrwydd cymdeithasol yn ystod fy nhriniaeth yn ofnadwy oherwydd y cyfyngiadau o ganlyniad i COVID-19.”

“Effaith ariannol aruthrol o orfod fy ynysu fy hun cyn cael llawdriniaeth ddewisol gan nad yw'r cwmni rydw i'n gweithio iddo'n talu tâl salwch.”

“Cefais ganser ar yr adeg waethaf i mi, roedd COVID 19 wedi troi fy mywyd yn uffern! Allwn i ddim cael unrhyw deulu na ffrindiau gartref, roedd wedi troi fy nhŷ'n garchar.”

“Hunanynysu am 1 wythnos cyn y llawdriniaeth a gafodd ei chanslo ac am 2 wythnos cyn y ddwy llawdriniaeth a gefais. Yn fy achos i, roedd hunanynysu yn golygu bod ar fy mhen fy hun mewn un ystafell yn y tŷ, gan fod gen i blant a honno oedd yr unig ffordd i atal y posibilrwydd o gael fy heintio. Cafodd hyn effaith ddifawr ar y teulu cyfan.”

“Cefais i lythyr yn fy hysbysu y gallwn i roi'r gorau i'm gwarchod fy hun ond ni chefais i lythyr yn dweud wrthyf am fy ngwarchod fy hun yn y lle cyntaf.”

3.7. Cymorth a gwybodaeth

Roedd nifer o ymatebwyr wedi manteisio ar y cyfle i wneud sylwadau am y cymorth a'r wybodaeth a gawsant drwy gydol y pandemig COVID-19 a'r graddau roedd hyn yn cwrdd â'u disgwyliadau neu fel arall.

Diffyg cymorth a gwybodaeth

Yn aml, roedd sylwadau am ddiffyg cymorth a gwybodaeth yn priodoli hyn i'r pandemig COVID-19, er nad oedd pob un wedi nodi cysylltiad uniongyrchol. Roedd ymatebwyr wedi sôn am lawer math o gymorth ond, weithiau, roedd y sylwadau hyn yn gysylltiedig â phynciau o fewn themâu eraill a nodwyd, fel anfodlonrwydd am fod llai o gyfathrebu neu ganfyddiad o ddiffyg ôl-ofal. Roedd rhai wedi sôn am ddiffyg gwybodaeth mewn perthynas â newidiadau mewn amgylchiadau a chyfyngiadau.

“Teimlais yn unig iawn gan nad oedd neb i gael sgwrs â nhw heblaw fy mhriod a'm plant. Doedd dim gweithwyr proffesiynol wedi siarad â mi neu gynnig cymorth i mi. Byddai wedi bod yn braf siarad â gweithiwr proffesiynol gan fy mod yn teimlo'n ynysig.”

“Roedd y staff a allai ddarparu gofal yn gwneud hynny gystal ag roedd modd o dan y cyfyngiadau COVID. Er hynny, rydw i'n teimlo bod y wybodaeth a roddwyd cyn, yn ystod ac ar ôl y llawdriniaeth, ac ati, yn brin ac yn frysiog.”

“Teimlaf fod y ffaith na chefais gymorth llawn yn ganlyniad i'r pandemig ar y pryd. Doeddwn i ddim yn teimlo bod ambell alwad ffôn yn ddigon da nac yn rhoi cysur.”

“Doedd cymorth ddim yn cael ei gynnig bob amser, roeddwn yn gorfod chwilio am gymorth ynghylch budd-daliadau.”

“Roedd y brif dderbynfa'n lle cyhoeddus iawn a doedd dim preifatrwydd wrth orfod rhoi gwybodaeth bersonol. Ni roddwyd unrhyw gyfarwyddyd neu arweiniad wrth gyrraedd yr ysbyty, felly doedd cleifion yn gwneud dim ond eistedd neu sefyll yn y man cysgodi dros dro y tu allan, a oedd yn agored i'r tywydd, heb sylweddoli bod angen iddynt fewngofnodi yn y dderbynfa gyntaf.”

“Yn ogystal â hyn, ni chafwyd gwybodaeth am COVID a thriniaeth, pa bryd i gael brechiadau mewn perthynas â thriniaeth, ac ati. Rydw i wedi gorfod cael y wybodaeth hon drwy edrych ar ganllawiau a roddwyd gan y GIG.”

“Cefais wybod bod canser gen i pan oeddwn ar fy mhen fy hun yn yr ysbyty yn union ar ôl y systosgopi, dywedwyd wrthyf am aros y tu allan i'r ystafell ar fy mhen fy hun ac am gerdded i ben arall yr ysbyty ar fy mhen fy hun i gael profion gwaed. Ches i ddim cymorth o gwbl a ches i ddim gwybodaeth.”

“Doedd dim un o'r grwpiau cefnogi yn rhedeg neu roedden nhw'n cael eu cynnal yn rhithiol ac nid oeddwn yn gyfforddus â hynny, felly roeddwn i'n teimlo braidd yn ynysig, oherwydd COVID.”

“Roedd yr holl gymorth a gofal dilynol wedi stopio am rai misoedd ac wedi aildechrau'n raddol.”

“Oherwydd COVID-19, ni chefais fawr ddim o'r wybodaeth a chymorth roeddwn i eu hangen cyn cael triniaeth. Roeddwn i tua hanner ffordd drwy'r driniaeth pan gefais i'r holl waith papur a oedd yn cynnwys llyfryn lle gallwch chi gofnodi sut rydych chi'n teimlo bob diwrnod.”

Cymorth gan elusennau

Un is-thema bwysig yw cymorth gan elusennau. Roedd rhai sylwadau a oedd yn nodi pa mor werthfawr oedd y cymorth gan elusennau, yn ogystal â rhai a oedd yn nodi bod llai o ddarpariaeth gan elusennau oherwydd cyfyngiadau'r cyfnod clo. Y mathau o gymorth y cyfeiriwyd atynt (ymysg eraill) oedd: cyngor ariannol, grwpiau cefnogi, a chefnogaeth emosiynol.

“Roedd COVID hefyd wedi arwain at gynnig llai o gymorth ac nid oedd canolfannau galw heibio fel Maggie's ar gael”

“Mae staff Macmillan wedi bod yn ardderchog, diolch yn fawr i chi.”

“Roedd y cymorth gan Macmillan yn rhagorol, cefais help i lenwi ffurflenni ac i gael gostau teithio, diolch iddyn nhw.”

“Hefyd roedd tîm lles Macmillan wedi helpu i leddfu fy mhryderon ariannol ac i gael cefnogaeth emosiynol. Diolch i chi.”

“Roedd gen i feddwl mawr o'r cymorth a roddwyd gan y nyrsys, yn enwedig gan staff Macmillan. Aethon nhw i drafferth mawr i'm helpu a'm cefnogi mewn llawer o ffyrdd gwahanol. Maen nhw'n ardderchog.”

“Gwelais fod nifer mawr o'r therapïau amgen a awgrymwyd yn llyfrynnau Macmillan heb fod ar gael yn ystod y cyfnodau clo.”

“Roeddwn i wedi cael y diagnosis a'r driniaeth yn union cyn ac yn ystod y pandemig COVID-19. Roedd hynny wedi gwaethygu'r profiad heb fod bai ar yr ysbyty na'r tîm triniaeth. Doedd dim cymorth personol ar gael gan Macmillan ac yn y blaen yn ystod y cyfnod clo cyntaf.”

“Er bod rhai grwpiau cefnogi ar-lein ar gael gan elusennau fel Macmillan a Breast Cancer Now, nid yw'r rhain yr un fath â rhai wyneb yn wyneb a dydw i ddim yn eu gweld yn addas i mi.”

“Oherwydd cyfyngiadau COVID, roedd llawer o'r grwpiau cefnogi, e.e. Maggie's, wedi dod i ben, er y byddai help wedi bod ar gael mewn argyfwng.”

“Doedd dim cymorth wyneb yn wyneb gan Macmillan, dim ond neges wedi'i recordio ar y ffôn a gwasanaeth galw'n ôl.”

“Roedd COVID wedi effeithio ar y cyfle i gymryd rhan mewn treialon clinigol. Pe byddwn i wedi gallu cymryd rhan, byddai fy nghynllun triniaeth wedi gallu bod yn wahanol i'r un a gefais. Roedd hefyd wedi effeithio ar y cyfle i fynd i ganolfan Maggie's i gael cymorth i mi a'r teulu.”

“Mae'r nyrsys Macmillan wedi bod yn achubiaeth i ni ar brydiau.”

3.8. Llai o wasanaeth

Mewn nifer o sylwadau, roedd thema amlwg yn codi o brofiad o leihau gwasanaethau a thriniaethau canser yn ystod y pandemig COVID-19. Mae'r adran hon yn nodi enghreifftiau o hynny a disgrifiadau gan ymatebwyr o sut roedd hynny wedi effeithio arnynt.

Llai o ddewis neu lai o driniaethau ar gael

Nododd ymatebwyr eu bod yn teimlo bod COVID-19 wedi cael effaith ar eu profiad drwy leihau, cyfyngu neu ddileu'r opsiynau triniaeth a oedd ar gael iddynt.

“Roeddwn i am gael mastectomi deuol cyflawn ond oherwydd COVID-19, nid oedd hynny'n bosibl. Roeddwn i hefyd am gael prawf am y genyn canser ond nid yw hynny wedi cael ei gynnig i mi byth.”

“Y driniaeth roeddwn wedi'i dewis yn wreiddiol oedd tynnu fy [manyllion wedi'u dileu]. Cafodd hyn ei ganslo oherwydd y pandemig COVID 19. Rhoddwyd cemotherapi a radiotherapi yn lle hynny.”

“Roeddwn i'n gorfod cael tynnu fy aren drwy ddull radical, gan mai honno oedd yr unig lawdriniaeth y gallent ei chyflawni, roedd llawdriniaeth twll clo wedi'i gohirio.”

“Cefais y driniaeth a'r diagnosis ar ddechrau'r pandemig COVID-19. Mae'n bosibl y byddai opsiynau triniaeth eraill ond oherwydd COVID-19 cefais driniaeth drwy gael cwrs dwys o gemoradiotherapi.”

“Does dim dwywaith nad yw COVID wedi gosod llawer o straen a chyfyngiadau ar driniaeth.”

“Roeddwn i fod i gael trydedd sesiwn cemotherapi yn 2020. Cafodd honno ei hatal a chefais wybod y byddwn yn cael mastectomi ac nid lwmpectomi fel y bwriadwyd. Roedd yn anodd dygymod â'r cynllun newydd hwn ar fyr rybudd.”

“O ganlyniad i COVID, doeddwn i ddim yn gallu cael y driniaeth a argymhellwyd gan y meddygon. Er hynny, roedd y driniaeth a gefais yn ymddangos yn ddigonol a byddaf yn cael triniaeth ddilynol bob pedwar mis.”

“Collais yr holl ddewisiadau yn ystod y pandemig COVID. Roedd [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi ceisio gwneud i mi gael llawdriniaeth nad oeddwn yn hapus â hi heb siarad â'm meddyg hyd yn oed.”

“Cefais driniaeth radiotherapi mewn pum sesiwn yn hytrach na phymtheg h.y. dosau triphlyg. Rydw i'n dal i ddiodef sgil-effeithiau ac yn meddwl tybed i ba raddau mae'r rhain yn ganlyniad i radiotherapi dwys. Mae gen i ofn drwy'r amser y bydd y canser yn dod yn ôl yn enwedig am fy mod wedi darllen yn ddiweddar ei fod yn arfer dychwelyd ar ôl y driniaeth hon.”

“Roedd COVID wedi effeithio ar y cyfle i gymryd rhan mewn treialon clinigol. Pe byddwn wedi gallu cymryd rhan, mae'n bosibl y byddai fy nghynllun triniaeth wedi bod yn wahanol i'r un a gefais.”

“Cefais driniaeth ar ddechrau'r cyfnod clo COVID. Roedd y treialon y cytunais i gymryd rhan ynddynt wedi cael eu canslo.”

Newid yn y driniaeth bresennol

Nododd nifer o ymatebwyr fod COVID-19 wedi achosi newidiadau yn eu triniaeth bresennol. Cyfeiriwyd at atal triniaethau dros dro, eu gohirio neu gwtogi neu leihau nifer eu sesiynau triniaeth.

“Roedden nhw wedi stopio fy nhabledi cemotherapi am flwyddyn bron ond cefais i Tamoxifen yn lle hynny, a doedd hwnnw ddim yn ddigon effeithiol.”

“Cafodd fy nhriniaeth ei chanslo am chwe mis oherwydd COVID.”

“Cafodd fy nhriniaeth ei hatal am ddau fis. Wedyn roeddwn i'n gallu mynd i gael imiwnotherapi bob chwe wythnos.”

“Cafodd y driniaeth ei hatal am dri mis. Yn yr amser hwnnw, dechreuodd y canser dyfu eto.”

“Roeddwn i'n gorfod stopio cael cemotherapi am 11 wythnos oherwydd COVID”.

“Gohiriwyd y driniaeth asid soledronig oherwydd y sefyllfa o ran COVID-19.”

“Roedd yr effaith arnaf yn ddrwg iawn. Yr unig driniaeth roeddwn yn ei chael oedd triniaeth esgyrn Dexa a gafodd ei gohirio am gyfnod byr.”

“Ataliwyd y cemotherapi.”

“Roedd y trwythiadau imiwnoglobwlin a roddwyd bob tair wythnos wedi cael eu hatal am rai misoedd.”

“Roedd dwy o'm sesiynau cemotherapi wedi'u hatal oherwydd COVID. Credais fod hynny'n hollol ddiangen ac roedd yn peri gofid.”

“Ataliwyd y driniaeth cemotherapi o ganlyniad i COVID-19. Roeddwn i fod i gael wyth cylch o driniaeth ond pan ddechreuodd y pandemig cafodd ei atal oherwydd y risg. Dim ond pedwar cylch gefais i.”

“Oherwydd COVID, ar ôl y drafodaeth â'r meddyg ymgynghorol, roedd nifer y triniaethau cemotherapi a gefais wedi gostwng o ddeg ar y mwyaf i saith, os cofiaf yn iawn. Y rheswm am hyn oedd y risg a wynebwn pe bawn yn cael heintiad o ryw fath, am fod gen i ymwrthedd gwan.”

“Dim ond pum triniaeth cemotherapi gefais i yn lle chwech.”

“Mae COVID wedi cael effaith fawr iawn gan nad oeddwn yn gallu cwblhau'r cemotherapi.”

“Ataliwyd y cemotherapi hanner y ffordd drwodd am fod y risg o ddal COVID pan oedd gen i imiwnedd gwan (ym Mawrth 2020) yn fwy nag unrhyw fuddion posibl. Fodd bynnag, dim ond hanner y driniaeth arfaethedig gefais i a gallai hynny newid y prognosis ar fy nghyfer.”

Teithio i gael y driniaeth oedd ar gael

Yn gysylltiedig ag argaeledd triniaethau, roedd ymatebwyr hefyd wedi dweud eu bod wedi gorfod teithio i ysbytai eraill i gael y driniaeth roedd ei hangen arnynt, a soniodd nifer ohonynt am yr effaith negyddol a gafodd hynny arnynt.

“I wneud pethau'n waeth, byddwn yn gorfod teithio o [enw'r ardal] ar drafndiaeth gyhoeddus (ar ganol y pandemig) gan nad oedd [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] yn gwneud llawdriniaethau.”

“Roedd y driniaeth a gefais heb fod ar gael gan Fwrdd Iechyd [yr enw wedi'i ddileu] ac felly fe'i cefais yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu], oedd yn golygu mynd mewn tacsï ac aros dros nos cyn diwrnod y llawdriniaeth. Roedd y siwrnai yn ôl wedi'r llawdriniaeth yn anghyfforddus iawn.”

“Byddwn i hefyd yn arfer cael y pigiad yn y clinig ac roedd hyn yn llawer mwy cyfleus i mi. Oherwydd COVID mae'n cael ei wneud yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu], lle mae'r sefyllfa o ran parcio yn ofnadwy a'r amser aros yn yr uned driniaeth yn hir.”

“O ganlyniad i COVID-19, roedd [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi stopio gwneud llawdriniaethau ac roeddwn yn gorfod teithio i [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] ar fore'r llawdriniaeth, ac roedd hyn wedi ychwanegu at fy mhryder.”

“Oherwydd y pandemig COVID-19, roeddwn yn gorfod teithio i ysbytai eraill yn bellach i ffwrdd i gael triniaethau, yn hytrach na chael triniaeth yn yr ysbyty lleol.”

“Roedd y profion COVID cyn y llawdriniaeth a rhai apwyntiadau mewn ysbytai eraill wedi achosi rhwystredigaeth gan nad oeddent yn lleol iawn.”

“Yr unig broblem ynghylch fy nhriniaeth oherwydd COVID-19 oedd fy mod wedi gorfod teithio'n bell i gael chwistrelliad syml. Siwrnai o fwy na 50 milltir y ddwy ffordd.”

Llai o gyswllt â gwasanaethau gofal iechyd

Un thema a gododd oedd bod ymatebwyr yn teimlo eu bod yn cael llai o gyswllt â gwasanaethau neu elfennau penodol yn eu gofal. Gwelwyd bod archwiliadau a gofal dilynol yn digwydd yn llai aml, yn ogystal â sgysiau â llawfeddygon/oncolegwyr, ac roedd rhai wedi sôn hefyd am ddiffyg sgysiau wyneb yn wyneb. Cyfeiriodd rhai yn benodol at lefel y cyswllt â'u meddyg teulu.

“Does dim cyswllt wyneb yn wyneb wedi bod ers gadael yr ysbyty. Mae gwasanaethau a ddylai fod wedi cysylltu wedi anfon tafenni'n unig ac nid yw'r rhain o gymorth wrth ddelio ag agweddau ar y trawma ar ôl llawdriniaeth fawr.”

“Dydw i ddim wedi cael unrhyw archwiliadau oherwydd y pandemig”.

“Ar ôl deunaw mis o driniaeth, llawdriniaeth, cemotherapi a radiotherapi, dim ond unwaith rydw i wedi gweld y meddyg ymgynghorol wyneb yn wyneb.”

“Gwaetha'r modd, mae'r archwiliadau wedi cael eu gohirio, cefais y cyntaf o'm harchwiliadau tri mis bum mis yn hwyrach nag y dylwn fod wedi'i gael. Rydw i'n dal i aros am yr ail archwiliad, a ddylai fod wedi'i wneud chwe mis yn ddiweddarach. Rydw i wedi ffonio a dywedwyd wrthyf os na fyddaf wedi clywed gan rywun o fewn mis y dylwn ffonio'n ôl. Mae hyn wedi digwydd ddwywaith, rydw i'n dal i aros i glywed. Dydw i ddim wedi cael fy rhyddhau eto.”

“Doeddwn i ddim yn cael gweld y llawfeddyg na'r oncolegydd, roedd hynny'n gwneud i mi deimlo braidd yn ddigalon weithiau. Roedd y galwad ffôn gefais i gan yr oncolegydd yn llawn cysur a gwybodaeth, ac roedd yn fater o ddiffyg cysylltiad personol yn achos y llawfeddyg. Cafodd hynny effaith arnaf ac ar nifer mawr o gleifion eraill a gafodd yr un profiad, rydw i'n siŵr. Rydw i'n un sydd ag agwedd gadarnhaol iawn fel arfer, ond roedd hyn wedi cael effaith.”

“Cefais y llawdriniaeth ym Mawrth 2020. Roeddwn i wedi cwrdd â'r meddyg ymgynghorol unwaith pan gefais i ddiagnosis ond heb ei weld wyneb yn wyneb ers hynny. Rydw i'n gwybod ei bod yn broblem yn ymwneud â COVID ond dydw i byth wedi cael archwiliad i sicrhau bod y graith yn iawn. Mae gen i ganser anghyffredin ac rydw i'n teimlo fy mod wedi cael cam am nad ydw i wedi cael archwiliad dilynol. Credaf fod gormod o amser ers i mi gael fy ngweld.”

“Dim cyswllt wyneb yn wyneb â'r tîm cancer.”

Llai o gyswllt â gwasanaethau meddygon teulu

Mae'r data meintiol yn dangos bod 31% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael digon o ofal a help gan eu meddyg teulu a phractis meddyg teulu ar ôl gadael yr ysbyty. Yn eu sylwadau, rhoddwyd manylion am eu hanfodlonrwydd â'r cyswllt roeddent yn gallu ei gael â'u meddyg teulu yn ystod y pandemig COVID-19. Cyfeiriwyd at y ffaith nad oeddent yn gallu cael apwyntiadau na mynediad at feddyg teulu ac at ddiffyg cynhorthwy i gael gofal dilynol neu ofal parhaus.

“Doeddwn i ddim yn gallu siarad â'm meddyg teulu a nawr dydw i ddim yn cael siarad â'm meddyg teulu pan fo angen. Dydw i ddim wedi'i weld wyneb yn wyneb ers bron dwy flynedd.”

“Yn ystod y pandemig COVID-19, roedd bron yn amhosibl cael mynediad i feddygfa'r meddyg teulu ac rydw i wedi bod yn siomedig iawn ar brydiau.”

“Mae fy meddyg teulu wedi optio allan o'm gofal i bob pwrpas a heblaw am brofion gwaed dydw i ddim wedi clywed gan y meddyg teulu ers dechrau'r pandemig COVID-19.”

“Nid yw gwasanaethau meddyg teulu wedi bod cystal â hynny; anodd cysylltu â nhw, yn aml yn amharod i helpu i gael siarad â meddyg teulu neu ei weld ynghylch problemau sy'n gysylltiedig â meddyginiaeth.”

“Nid oedd y meddyg teulu wedi cysylltu â mi ar ôl y llawdriniaeth mewn perthynas â gwyliadwriaeth bellach yn y feddygfa er fy mod wedi gofyn am hynny.”

“Rhoddwyd rhywfaint o'r driniaeth i mi gartref yn lle'r ysbyty oherwydd y pandemig COVID-19. Dydw i ddim wedi gweld y meddyg teulu o gwbl yn y 22 mis diwethaf oherwydd y pandemig. Y cwbl a gefais oedd tua thri ymgynghoriad dros y ffôn yn y cyfnod hwnnw. Mae'n anodd iawn cael ymgynghoriad dros y ffôn.”

“Dim cyswllt o gwbl gan y meddyg teulu i holi sut roeddwn i neu i fonitro'r cyffuriau. Cefais i gyngor gan weithwyr gofal eilaidd. Yn y diwedd, fe wnes i fynd i ofyn am brawf gwaed a gwiriad pwysau gwaed gan ddilyn y cyngor a gefais, ond doedd hi ddim yn ymddangos eu bod yn gwybod llawer amdanaf.”

“Diffyg cymorth wyneb yn wyneb yn dilyn y llawdriniaeth, i dynnu dresinau ac archwilio creithiau a chleisiau. Dim ymgynghoriadau na chymorth gan y practis meddyg teulu.”

“Oherwydd COVID, dydw i ddim wedi gallu gweld fy meddyg teulu ers cael y llawdriniaeth, a dydw i ddim wedi cael archwiliad.”

“Meddyg teulu – staff y meddyg teulu (ofnadwy o anodd cael gafael ar feddyg neu fferylllydd). Wedi gorfod cael presgripsiynau gan yr ysbyty. Yn anodd iawn cael pigladau am fod staff rheng flaen y meddyg teulu wedi achosi rhwystrau.”

4. Dadansoddiad o gwestiynau cyffredinol

Yn yr adran hon, trafodir y sylwadau a roddwyd mewn ymateb i'r cwestiynau hyn:

2. Oedd yna unrhyw beth a oedd yn arbennig o dda am eich gofal?
3. A oedd unrhyw beth y byddai modd ei wella?
4. Unrhyw sylwadau eraill?

Rhannwyd y sylwadau yn chwe thema:

- **Profiad o ofal**

Mae'r adran hon yn cynnig crynodeb o'r sylwadau a wnaeth ymatebwyr mewn perthynas â'u profiad cyffredinol o ofal, beth oedd yn gadarnhaol a beth fyddai modd ei wella.

- **Gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a staff eraill y daethoch ar eu traws**

Mae'r adran hon yn cynnig crynodeb o'r sylwadau a wnaeth ymatebwyr mewn perthynas â gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a staff eraill y daethant ar eu traws, beth oedd yn gadarnhaol a beth fyddai modd ei wella.

- **Diagnosis**

Cafwyd adborth gan nifer o ymatebwyr am eu profiad o gael diagnosis o ganser. Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r prif feysydd a drafodwyd.

- **Cyfathrebu a gweinyddu**

Yn yr adran hon, disgrifir y meysydd sy'n ymwneud â chyfathrebu a gweinyddu lle teimlai ymatebwyr fod modd gwneud gwelliannau.

- **Profiad ehangach o ysbytai**

Heblaw am eu gofal a thriniaeth uniongyrchol, roedd rhai ymatebwyr wedi sôn am eu profiad ehangach o fod mewn ysbyty. Yn yr adran hon, disgrifir y meysydd lle teimlai ymatebwyr fod modd gwneud gwelliannau.

- **Cymorth a chyngor**

Drwy adolygu'r sylwadau, daeth yn amlwg bod yr hyn y mae pobl yn ei ddeall wrth y term 'cymorth' yn amrywio'n fawr. Yn yr adran hon, rhoddir crynodeb o'r prif feysydd cymorth roedd ymatebwyr wedi sôn amdanynt.

Trafodir y prif feysydd ym mhob thema, ynghyd â sylwadau esboniadol, yn y bennod nesaf.

4.1. Profiad o ofal

Mae'r adran hon yn cynnig crynodeb o'r sylwadau a wnaeth ymatebwyr mewn perthynas â'u profiad cyffredinol o ofal, beth oedd yn gadarnhaol a beth fyddai modd ei wella.

Profiad cadarnhaol o ofal

Mewn nifer o sylwadau, cafwyd disgrifiadau cadarnhaol mewn termau cyffredinol o brofiad yr ymatebwyr o ofal neu eu profiad cyffredinol. Roedd llawer o bobl wedi achub ar y cyfle hwn i ddiolch i'r GIG a'r ansoddair a ddefnyddiwyd amlaf oedd 'rhagorol'. Mewn rhai o'r sylwadau hyn, mae cydnabyddiaeth bod eu gofal yn arbennig o dda o'i ystyried yng nghyd-destun y pandemig.

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- Y sgôr gyfartalog am ofal yn 8.72 (lle gofynnwyd i ymatebwyr roi sgôr am eu gofal rhwng 0 a 10).
- 90% o ymatebwyr wedi dweud iddynt gael eu trin ag urddas a pharch bob amser tra oeddent yn yr ysbyty.

"Cefais ofal rhagorol y tu hwnt i bob disgwyl."

"Roedd y gofal a gefais o'r radd flaenaf. Diolch o galon i bawb sy'n gysylltiedig."

"O dan amgylchiadau anodd iawn y pandemig, rhyfeddais at y gofal a gefais yn yr holl ysbytai y bûm ynddynt."

"Gofal rhyfeddol – dyna pam rydw i'n dal yn fyw!"

"Wrth edrych yn ôl, credaf fod y gofal a roddwyd o safon dda. Gwnaeth pawb eu gorau glas yn ystod y pandemig COVID hwn."

"O'r diagnosis cyntaf hyd yn awr, cefais ofal heb ei ail."

"Ni welais ddim o'i le ar y gofal a'r sylw a gefais wrth aros mewn ysbyty neu fel claf allanol yn cael cemotherapi."

"Dim ond gair da sydd gen i am y gofal a gefais. O'm rhan i, roedd y gofal cyffredinol a gefais heb ei ail."

"Mae [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi darparu cymorth/gofal eithriadol. Diolch i chi! Yn fythol ddiolchgar!"

"Dim ond dweud diolch yn fawr, heb y gofal arbenigol a gefais, efallai na fyddwn i yma heddiw. Felly rydw i'n ddiolchgar iawn."

"Does neb am gael diagnosis o ganser. Mae'r profiad cyffredinol wedi'i drawsnewid yn llwyr o fod yn rhywbeth dychrynlyd i fod yn rhywbeth posibl delio ag ef, oherwydd y gofal a gafwyd. Diolch i chi."

Ôl-ofal a gofal dilynol

Un o'r meysydd y dywedodd rhai fod modd ei wella oedd ôl-ofal a gofal dilynol. Yn sylwadau'r ymatebwyr, roedd y termau hyn yn cwmpasu llawer ffordd wahanol o deimlo eu bod yn cael mwy o gymorth ar ôl dychwelyd adref neu wedi i'r driniaeth orffen.

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 46% wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael digon o wybodaeth am sut i reoli eu hiechyd a lles ar ôl i'w triniaeth ddod i ben
- 46% wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael cynnig digon o gyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil-ffeithiau eu triniaeth gartref
- 50% wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael cynnig digon o ofal a chymorth gan y gwasanaethau iechyd neu wasanaethau cymdeithasol ar ôl gadael yr ysbyty
- 31% wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael cynnig digon o ofal a chymorth gan eu meddyg teulu a'r practis meddyg teulu ar ôl gadael yr ysbyty

"Gwaetha'r modd, alla i ddim dweud bod yr ôl-ofal a gefais ar ôl gadael yr ysbyty yn ofal da."

"Roeddwn i wedi siomi yn y gofal a gefais yn dilyn fy rhyddhau o'r ysbyty."

"Credaf fod modd gwella'r ôl-ofal a'i egluro'n well. Byddwn wedi hoffi cael cymorth i archwilio'r bronnau'n gywir ac mewn perthynas â grwpiau cefnogi lle gallwn uniaethu â phobl sy'n mynd drwy'r un profiad. Y cwbl a gefais oedd llwyth o lyfrynnau i'w darllen."

"Byddai modd gwella'r apwyntiadau dilynol gyda'r meddyg ymgynghorol."

"Doedd y meddyg teulu ddim wedi cymryd rhan yn y gofal a gefais ar ôl dychwelyd adref. Byddai wedi bod yn braf gweld rhywun. Rydw i'n byw ar fy mhen fy hun!"

"Roedd yn ymddangos nad oedd y fath beth ag ôl-ofal. Dylai fy meddyg teulu fod wedi'i hysbysu a dylai fod wedi ymddiddori ynof i a'm cyflwr. Rydw i'n derbyn bod hyn yn ganlyniad i COVID a'r pandemig yn ôl pob tebyg ond byddai ambell alwad wedi bod o gymorth."

"Ôl-ofal wedi'r llawdriniaeth a symud ymlaen wedi i'r driniaeth orffen. Mae'n bwysig iawn bod apwyntiadau wyneb yn wyneb â meddygon ymgynghorol/llawfeddygon yn parhau wedi i'r driniaeth ddod i ben gan fod y cysur a'r archwiliadau'n helpu i roi tawelwch meddwl i chi. Dim ond rhywfaint o hyn y gellir ei wneud dros y ffôn."

"Fodd bynnag, nid oedd bron dim ôl-ofal. Roedd yn anodd iawn cysylltu â'r Nyrs Gofal y Fron. Cefais yr argraff nad oedd hi'n gwybod pwy oeddwn i pan ffoniais. Diffyg gwybodaeth am adlunio, yr unig beth a ddywedwyd wrthyf pan gefais apwyntiad rhithiol oedd bod fy mhwsau'n broblem."

"Prin y gallech chi gael gafael ar help a chyngor ar ôl gorffen triniaeth a doedd dim ar gael o gwbl wedi i'r pandemig ddechrau."

"Gellid gwella gofal dilynol gan nad yw'n bod o gwbl. Rydw i'n cymryd tabledi ond dydw i ddim wedi gweld neb i gael profion Osteoporosis."

4.2. Gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a staff eraill y daethoch ar eu traws

Mae'r adran hon yn cynnig crynodeb o'r sylwadau a wnaeth ymatebwyr mewn perthynas â gweithwyr gofal iechyd proffesiynol a staff eraill y daethant ar eu traws, beth oedd yn gadarnhaol a beth fyddai modd ei wella.

Staff rhagorol

Yn aml, wrth sôn yn gyffredinol am yr hyn a oedd yn dda am eu gofal, byddai ymatebwyr yn sôn am y staff y daethant ar eu traws. Roedd rhai wedi cyfeirio at y tîm cyfan tra oedd eraill wedi crybwyll unigolion. Nid staff clinigol yn unig oedd y rhain: cyfeiriwyd at nifer mawr o bobl eraill hefyd, er enghraifft, glanhawyr a phorthorion.

“Roedd y staff nyrsio/gofal yn rhagorol yn ystod fy arhosiad cyntaf yn yr ysbyty cyn cael diagnosis, yn ystod cemotherapi ac yn ystod radiotherapi.”

“Roedd y gofal gan llawfeddygon ymgynghorol yn rhagorol, doedd dim o'i le arno. Roedd yr oncolegydd ymgynghorol yn dda ac yn ofalgar. Roedd nyrsys staffio [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] yn gefn i mi tra oeddwn yn yr ysbyty. Roedden nhw fel angylion i mi. Dydw i ddim yn gwybod sut byddwn i wedi ymdopi hebbyn nhw ac roedd y meddygon iau wedi gwneud eu gorau i'm helpu yn absenoldeb y rheini a ddylasai fod yno i'm helpu.”

“O ran y staff a ddeliodd â mi rhwng y diagnosis a'r llawdriniaeth, y gofal cleifion allanol, y radiotherapi a'r gofal dilynol, rydw i'n meddwl bod pob un ohonynt wedi bod yn broffesiynol, yn gymwynasgar ac yn ofalgar iawn.”

“Roedd pawb yn y rheng flaen – llawfeddygon, meddygon, staff nyrsio ar ôl y llawdriniaeth, staff nyrsio'r ward, porthorion – i gyd yn broffesiynol dros ben ond yn agos-atoch yr un pryd.”

“Mae'r nyrsys arbenigol yn ardderchog. Hefyd mae'r gofalwyr iechyd yn wybodus iawn yn eu gwaith ac yn llawn cydymdeimlad.”

“Roedd cynifer o'r staff meddygol ac anfeddygol yn gyfeillgar, yn garedig ac yn gymwynasgar dros ben. Mae'n sicr bod hyn wedi fy helpu i ymdopi'n well â'r profiad.”

“Roedd yr holl weithwyr gofal iechyd proffesiynol a gymerodd ran yn fy ngofal yn rhai da iawn i gyd ac wedi rhoi popeth roeddwn i ei angen i mi.”

“Gofal proffesiynol dros ben gan y llawfeddyg gofal canser, meddygon, nyrsys, cynorthwywyr personol a staff yn yr unedau cemotherapi a radioleg, pob un yn gwneud i chi deimlo'ch bod yn un o'r teulu, ddim yn glaf. 10/10.”

“Roedd yr holl staff nyrsio yn gyfeillgar a dymunol. Roedd y llawfeddyg wedi treulio amser yn egluro pethau'n dda ac yn ateb fy nghwestiynau. Roedd yn garedig bob amser ac yn cyfleu gwybodaeth yn glir.”

Lefelau staffio

Er bod ymatebwyr wedi gwneud sylwadau cadarnhaol gan mwyaf ynghylch y gweithwyr gofal iechyd proffesiynol y daethant ar eu traws, roedd nifer wedi nodi bod staff yn brysur neu wedi gwneud sylw am lwythi gwaith staff ac roedd nifer wedi rhoi'r ateb 'mwy o staff' wrth nodi beth ellid ei wella. Mewn rhai achosion, roedd ymatebwyr yn cysylltu hyn â chyllid ac weithiau'n ei grybwyll gyda sylwadau i'r perwyl bod angen buddsoddi mewn adnoddau ysbyty eraill hefyd.

“Mae'n amlwg bod prinder o ran staff proffesiynol, o ymarferwyr cyffredinol profiadol iawn sy'n gallu sgrinio cleifion canser ar yr ymweliad cyntaf, i feddygon canser arbenigol, staff profion diagnostig, i gyfarpar, mae angen mawr am ragor o fuddsoddi mewn staff a chyfleusterau.”

“Mae'n debygol bod llawer o'r problemau a gefais yn ganlyniad i lefelau staffio.”

“Yr unig welliant i'w wneud yw hwyluso a gwella llwythi ac oriau gwaith y staff.”

“Er gwaethaf y prinder staff, roedden nhw'n trin pawb â'r parch ac urddas mwyaf.”

“Doedd dim digon o staff o bell ffordd ac mae'r rheini sydd yno'n gwneud eu gorau â'r hyn sydd ganddynt. Mae staff yn gadael am eu bod o dan gymaint o bwysau – hyd yn oed cyn y pandemig.”

“Credaf fod y cyfleuster canser yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] yn cael ei redeg yn dda, ond teimlaf fod y staff wedi'u gorymestyn ac y byddent yn elwa o gael mwy o le a chyfarpar. Sylwais yn benodol nad oedd digon o gyfarpar radiotherapi. Roedd yn rhaid gohirio rhai apwyntiadau oherwydd problemau cynnal a chadw.”

“Mae'r nyrsys yn y clinig yn cael eu gorweithio ac mae angen mwy o staff. Weithiau roedd yn rhaid aros 2-3 awr i'w gweld, mewn ystafell yn orlawn o bobl sy'n cario germau!”

“Rydw i'n teimlo'n flin dros y nyrsys a'r staff, maen nhw mor brysur.”

“Ni allaf wneud sylw am fod y staff nyrsio o dan lawer o bwysau oherwydd lefelau staffio.”

“Mae mwyafrif y nyrsys, cynorthwywyr gofal iechyd, meddygon, ac ati, yn gwneud gwaith rhyfeddol o dan bwysau mawr iawn. Roeddent yn darparu lefel ragorol o ofal er eu bod yn brin iawn.”

4.3. Diagnosis

Cafwyd adborth gan nifer o ymatebwyr am eu profiad o gael diagnosis o ganser. Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r prif feysydd a drafodwyd.

Oedi cyn cael diagnosis

Yn sylwadau ymatebwyr am eu diagnosis, nodwyd bod y gallu i gael diagnosis yn gyflym yn bwysig iawn. Lle'r oeddent yn teimlo bod oedi, byddent yn dweud mewn llawer achos fod hwn yn faes y gellid bod wedi'i wella. Cyfeiriwyd mewn rhai o'r sylwadau hyn am gael diagnosis anghywir cyn cael diagnosis o ganser.

“Roedd yr amser aros rhwng yr atgyfeiriad a'r apwyntiad cyntaf yn 6 wythnos er bod y meddyg teulu wedi dweud wrthyf y dylwn fod wedi cael gweld rhywun o fewn pythefnos. Gofynnodd y meddyg teulu am i mi gael fy ngweld ar frys ond roeddwn wedi gorfod aros chwe wythnos, er hynny.”

“Credaf y dylai meddygon teulu wrando ar bryderon eu cleifion, yn enwedig lle maent yn mynd yn ôl ac ymlaen gyda'r un symptomau ac nad yw'n ymddangos bod y rheini'n gwella. Credaf y byddwn wedi gallu cael diagnosis yn gynt o lawer nag 11 mis pe bawn i wedi cael fy anfon i'r ysbyty cyn yr apwyntiad olaf â meddyg teulu a wnaeth fy anfon yn syth i'r ysbyty.”

“Yr unig bryder sydd gen i yw fy mod yn teimlo bod y meddyg teulu yn araf, rhwng yr adeg y'i gwelais gyntaf wrth drefnu profion a chyn cyrraedd dyddiadau'r profion. Cefais fy nerbyn i'r ysbyty fel achos brys. Efallai y byddai'r meddyg teulu wedi gallu fy atgyfeirio'n gynt.”

“Cefais yr apwyntiad cyntaf ar ôl yr atgyfeirio gan y meddyg teulu ymhen 3-4 wythnos, ac mae hwnnw'n gyfnod hir os yw rhywun yn bryderus.”

“Trafod fy achos yn wael gan y meddyg teulu ar y dechrau a'r amser a gymerwyd i gael diagnosis gan y GIG.”

“Y cyfnod rhwng yr apwyntiad i weld y meddyg a'r sgrinio/biopsi oedd yr amser mwyaf dirdynol. Aros i gael gwybod a oedd gen i ganser neu beidio.”

“Roedd fy meddyg wedi dilyn canllawiau'r GIG pan roddais wybod am y symptomau gyntaf, ac roedd hynny'n golygu gwneud cyfres o brofion dros gyfnod hir (3 mis) ar gyfer cyflyrau eraill cyn canfod canser. Credaf y byddai wedi bod yn well gan fy meddyg archebu colonosgopi yn gynharach, ac felly canfod y canser.”

“Credaf y byddai'r practis meddyg teulu wedi gallu bod yn fwy ymwybodol o'r cyfnod roedd y symptom wedi para ac wedi gallu cysylltu â mi ynghylch canlyniadau'r profion ar fy samplau wrin. Efallai na fyddai'r canser wedi datblygu i gam 3 gan y bydden nhw wedi ei atal yn gynt. Rydw i'n deall bod hyn wedi digwydd yn ystod y cyfnod clo COVID-19 cyntaf gan mwyaf a bod y sefyllfa'n anodd iawn ond, gan fod y symptom wedi dechrau cyn hyn, rydw i'n synnu na chysylltwyd â mi'n gynharach i gael asesiad a thriniaeth.”

“Teimlaf y byddid wedi gallu sylwi ar y canser yn gynt pe bawn i wedi cael fy anfon i gael archwiliad pelydr x am fod gen i gymaint o boen a doedd y lladdwyr poen ddim yn lladd y poen hwn.”

“Teimlaf y byddwn wedi gallu cael diagnosis o'r salwch yn gynharach pe byddwn i wedi cael ymgynghoriadau wyneb yn wyneb ac archwiliadau gan y meddyg teulu ond oherwydd y cyfyngiadau COVID roedd y rhain wedi'u gwneud dros y ffôn ar y dechrau.”

“Y byddai'r practis meddyg teulu wedi sylweddoli'n gynharach y byddai'r symptomau'n gallu bod yn ganlyniad i ganser y prostad, fel y byddwn wedi gallu dechrau cael triniaeth yn gynt.”

Diagnosis cyflym

Rodd rhai pobl wedi cael profiad da mewn perthynas â'u diagnosis ac roedd nifer wedi nodi eu bod wedi cael diagnosis yn gyflym, a rhai wedi cysylltu hynny â'r ffaith eu bod wedi'u trosglwyddo'n gyflym i gael gofal a thriniaeth. Yn yr achosion hyn, roedd nifer wedi mynegi eu diolch am y camau buan a gymerwyd gan eu meddyg teulu.

“Mae'n sicr bod fy mywyd wedi'i achub oherwydd y diagnosis buan a'r gofal a gefais gan y meddyg teulu a'r clinig cancer y fron! Ni allaf ddiolch digon.”

“Ffoniais nyrs gofal y fron am fod brech gen i. Cefais weld rhywun yn fuan, a chael diagnosis yn gynnar o ganlyniad i hynny. Cefais y diagnosis buan hwn oherwydd gwaith tîm rhagorol y meddygon a nyrsys y fron.”

“Roedd y driniaeth a gefais yn well o lawer am fy mod wedi cael diagnosis yn gynnar gan fy meddyg teulu.”

“Rhyfeddais at gyflymder y profion wedi iddynt sylweddoli bod rhywbeth o'i le arnaf. Cefais y profion un ar ôl y llall.”

“Dim oedi wrth gael diagnosis neu driniaeth.”

“Roedd fy meddyg teulu yn dda iawn. Sicraodd fod y sganiau a'r profion yn cael eu gwneud yn gyflym iawn ac roedd yn sensitif iawn wrth dorri'r newydd bod canlyniad y biopsi yn gadarnhaol.”

“Diagnosis a thriniaeth brydlon.”

“Roedd y camau rhwng gweld y meddyg gyntaf a chael fy ngweld yn yr ysbyty i gael profion, diagnosis a thriniaethau, wedi digwydd yn rhyfeddol o gyflym.”

“Diagnosis buan a delio'n ddi-oed â'r cancer.”

“Teimlais yn ffodus iawn o gael diagnosis mor fuan.”

“Bron pob dim rhwng cael fy atgyfeirio'n syth gan y meddyg teulu a'r holl driniaeth a gefais. Ni allaf eu canmol ddigon ac maen nhw wedi achub fy mywyd, a byddaf yn fythol ddiolchgar am hynny.”

“Roedd fy meddyg teulu [enw wedi'i ddileu] yn fuan iawn yn rhoi'r diagnosis y gallwn fod â chanser a chefais fy ngweld yn ddi-oed gan feddyg ymgynghorol yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu].”

“Cyflawnwyd y profion, rhoddwyd y diagnosis a dechreuwyd y driniaeth yn eithriadol o gyflym.”

“Am fy mod wedi cael atgyfeiriad yn fuan gan y meddyg teulu, cefais fy nhrin yn fwy effeithlon drwy gael diagnosis cyflym.”

“Roedd y meddyg teulu yn rhagorol a chefais fy atgyfeirio'n gyflym iawn ac mae wedi bod yn gefn mawr i mi.”

“Gwnaed y diagnosis yn gyflym iawn. Yn dilyn atgyfeiriad gan y meddyg teulu, gwelais rywun yn fuan iawn.”

Sgrinio

Maes allweddol arall a grybwyllwyd gan ymatebwyr wrth dynnu sylw at rywbeth a oedd yn arbennig o dda ynghylch y diagnosis, oedd bod y cancer wedi'i ganfod drwy raglen sgrinio. Yn yr achosion hyn, roedd nifer wedi cydnabod nad oeddent wedi profi unrhyw symptomau neu roeddent wedi nodi y byddai'r cancer wedi cael ei ganfod yn hwyrach fel arall.

“Rydw i'n fy ystyried fy hun yn ffodus iawn bod y cancer wedi'i ganfod yn gynnar iawn mewn mamogram a gefais fel rhan o broses reolaidd. Cefais ddiagnosis ar ddiwedd mis Tachwedd a chefais lawdriniaeth ar ddechrau Ionawr.”

“Ni fyddwn wedi gwybod bod cancer y coluddyn gen i oni bai am y prawf gan Sgrinio Coluddion Cymru. Doedd gen i ddim gwaed na phoen nac unrhyw ddangosyddion eraill. Dylai pawb fanteisio ar y rhaglen sgrinio.”

“Rydw i'n ddiolchgar am y rhaglen sgrinio coluddion yng Nghymru, pa mor hawdd oedd cymryd rhan a pha mor gyflym y trefnwyd y profion wedyn (endosgopi a sganiau) ac y cyflawnwyd y llawdriniaeth ar y coluddyn.”

“Cefais i ddiagnosis o ganlyniad i gael mamogram mewn rhaglen sgrinio reolaidd a chael fy atgyfeirio i Breast Health Wales.”

“Roedd mamogram y rhaglen sgrinio wedi dangos y cancer cyn i mi fod yn ymwybodol ohono felly mae hynny’n galonogol iawn.”

“Cefais y diagnosis o ganlyniad i lwc pur ar ôl cael mamogram mewn rhaglen sgrinio reolaidd.”

“Roedd y prawf sgrinio wedi dwyn y mater i olau dydd. Rydw i’n ddiolchgar iawn am hynny.”

“Ie, cefais i ddiagnosis drwy raglen sgrinio a rhyfeddais fod y driniaeth cancer wedi dechrau mor fuan.”

“Sylwyd ar y cancer drwy brawf sgrinio am ganser y coluddyn ac roedd problem wedi dod i’r golwg.”

“Roedd y broses sgrinio drwy Breast Care Wales yn rhagorol hefyd.”

Rhoi’r diagnosis

Yn ogystal â chyfeiriadau at gyflymder y diagnosis, maes pwysig arall oedd rhoi’r diagnosis ac, yn enwedig, sensitifrwydd wrth ei roi. Mae canlyniadau’r arolwg meintiol yn dangos bod 16% o ymatebwyr yn teimlo y byddent wedi gallu cael gwybod bod cancer ganddynt mewn ffordd ychydig yn fwy sensitif neu mewn ffordd fwy sensitif o lawer.

Cafwyd rhai sylwadau lle’r oedd ymatebwyr wedi cael gwybod am eu diagnosis pan oeddent ar eu pen eu hunain neu wedi cael y diagnosis dros y ffôn.

“Teimlais mai’r ffordd y cefais wybod am y diagnosis oedd dweud fy mod yn lwcus am eu bod wedi sylwi arno’n gynnar ac fy mod wedi cael y newydd gorau posibl. Ar y pryd, roeddwn yn gwenu gan fy mod yn meddwl bod hyn yn newydd da. Wedyn sylweddolais mai’r rhai lwcus yw’r rheini sy’n cerdded oddi yno heb ddiagnosis! Rydw i wedi dysgu ers hynny fy mod yn ddiolchgar ac nid yn lwcus iddo gael ei ddal yn gynnar. Efallai mai mater o’r dewis o eiriau yw hyn.”

“Cefais wybod bod gen i ganser anghyffredin iawn yn syth ar ôl y llawdriniaeth – doeddwn i ddim yn hollol effro. Roedd hynny ar ganol ward chwe gwely a oedd yn brysur iawn; teimlais fod pawb yn gwrando.”

“Roedd y ffordd y rhoddwyd y diagnosis yn peri gofid i mi, yn aros am ddwy awr cyn gweld y meddyg, roeddwn ar fy mhen fy hun ac wedi cael gwybod yn blwmp ac yn blaen beth fyddai’n digwydd, ac wedyn yn gorfod mynd allan i ddweud wrth fy ngŵr a’m teulu.”

“O ganlyniad i’r pandemig, roedd pob dim wedi’i wneud, ond os ydych chi ar eich pen ei hun wrth gael y diagnosis, mae’n fwy o ergyd nag y byddai os oedd rhywun gyda chi.”

“Roedd yn anodd iawn cael gwybod bod cancer gennych chi ac y byddwch yn cael llawdriniaeth a fydd yn newid eich bywyd heb neb wrth fy ochr i’r cefnogi. Byddwn i wedi hoffi cael fy mhriod gyda mi.”

“Dylai’r diagnosis o ganser fod wedi’i roi i mi’n bersonol gan staff meddygol, nid drwy glywed staff yn siarad wrth gorlan y nyrsys. Teimlais nad oedd fy nghyflwr a’m triniaeth yn cael eu trin fel peth preifat am fy mod i wedi gweithio yn yr ysbyty am nifer o flynyddoedd.”

“Byddai wedi bod yn brafiach cael gwybod wyneb yn wyneb fel y dywedais o’r blaen.”

“Pan gefais y diagnosis yn [enw’r ysbyty wedi’i ddileu] – roedd i’w deimlo’n eithaf brysiog. Doeddwn i ddim yn barod i siarad am y gwahanol opsiynau ar gyfer adlunio bryd hynny, gan fy mod yn dod i delerau â’r diagnosis ac roedd y wybodaeth ychwanegol am yr opsiynau adlunio gan y llawfeddyg braidd yn ormod.”

“Y ffordd y cefais wybod bod gen i ganser. Dywedwyd wrthyf mewn ffordd ddi-flewyn-ar-dafod gan lawfeddyg a gynaeolegydd heb neb arall yn bresennol, hyd yn oed fy mhartner, gan fy mod yn glaf yn yr ysbyty ar y pryd.”

“Pan ofynnwyd i mi ddod i weld y meddyg ymgynghorol, ni chefais wybod fy mod yn cael dod â rhywun gyda mi i’r cefnogi, er eu bod yn gwybod y byddwn yn cael y newydd ysgytwol hwn.”

“Pan ddywedwyd wrthyf gyntaf fod gen i ganser, credaf y dylid bod wedi gwneud hyn mewn ffordd fwy sensitif.”

“Roedd cael gwybod dros y ffôn gan nyrs fod cancer gen i yn peri gofid mawr.”

4.4. Cyfathrebu a gweinyddu

Yn yr adran hon, disgrifir y meysydd sy'n ymwneud â chyfathrebu a gweinyddu lle teimlai ymatebwyr fod modd gwneud gwelliannau.

Cyfathrebu cydgysylltiedig

Mae'r data meintiol yn dangos bod 65% o ymatebwyr wedi dweud bod cydweithio da rhwng y gwahanol weithwyr proffesiynol sy'n eu trin ac yn darparu gofal iddynt er mwyn rhoi'r gofal gorau posibl iddynt drwy'r amser.

Er bod nifer o ymatebwyr wedi dweud yn syml fod lle i wella'r cyfathrebu, roedd un thema gryf wedi codi mewn perthynas â'r cyfathrebu rhwng y gwasanaethau sy'n trefnu ac yn darparu eu gofal. Nododd rhai fod hyn yn achosi dryswch ac oedi posibl ynghylch eu triniaeth.

“Gwell cyfathrebu rhwng adrannau a gweithwyr proffesiynol, h.y. cafwyd un digwyddiad lle na roddwyd meddyginiaeth am fod y cyfathrebu wedi methu.”

“Gofal di-dor – diffyg cyfathrebu rhwng adrannau, mae'n achosi dryswch yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu].”

“Pan ysgrifennodd yr ymarferydd nyrsio sy'n gyfrifol am fy achos at feddygfa fy meddyg teulu i ddarparu gwybodaeth iddynt am fy nghyflwr, roedd manylion y feddygfa a'r meddyg teulu yn anghywir ... Nid wyf yn credu bod yr ymarferydd nyrsio ar fai o gwbl am y camgymeriad hwn, ond yn hytrach nad oedd llwybr clir o bosibl ar gyfer darparu'r wybodaeth ddiweddaraf rhwng ysbytai a meddygfeydd meddygon teulu. Yn hynny o beth, roeddwn yn ei chael braidd yn rhyfedd bod y feddygfa, mae'n debyg, yn darparu'r wybodaeth drwy lythyr yn hytrach na thrwy'r e-bost. Tybed na fyddai'n werth edrych ar y maes hwn er mwyn sicrhau bod y cyfathrebu rhwng gofal sylfaenol a gofal eilaidd mor effeithlon ac effeithiol â phosibl.”

“Diffyg cyfathrebu rhwng ysbytai, gofynnwyd am fy nodiadau fwy nag unwaith, oherwydd hyn fe ohiriwyd yr apwyntiad a arweiniodd at ddechrau fy nhriniaeth.”

“Rydw i'n synnu at y diffyg cyfathrebu rhwng gwahanol adrannau sy'n ymwneud â'm triniaeth h.y. wroleg a chardioleg, sydd wedi achosi oedi.”

“Cyfathrebu rhwng arbenigwyr. Ar ddau achlysur, es i weld y meddyg am fod gen i symptomau a oedd yn peri pryder mawr ac nid oedd y meddyg a welais yn gwybod pam roeddwn i yno.”

“Gellid cael gwell cyfathrebu â meddygon teulu gan wahanol ysbytai.”

“Gweinyddu a chyfathrebu â'r gwahanol weithwyr gofal iechyd proffesiynol ynghylch fy ngofal.”

Gweinyddu

Mae'r data meintiol yn dangos bod 88% o ymatebwyr wedi dweud bod y ffordd y gweinyddwyd eu gofal yn gyffredinol yn dda iawn neu'n dda.

Er hynny, nododd rhai ymatebwyr yn eu sylwadau fod lle i wella'r gweinyddu, yn enwedig o ran cywirdeb ac amseroldeb y cyfathrebu ynghylch apwyntiadau.

“System fwy hwylus ar gyfer trosglwyddo atgyfeiriadau rhwng GIG Cymru ac NHS England, er mwyn osgoi oedi diangen, gwallau gweinyddol, gwallau cyfathrebu. Yn siomedig iawn â maint y pryder a achoswyd cyn fy nhriniaeth.”

“Roedd y cyfnod ar ôl cael fy atgyfeirio yn hir iawn ac wedi achosi straen. Roedd aros i glywed a oedd y cyllid wedi'i gymeradwyo yn peri pryder mawr. Mae problemau mawr o ran gweinyddu a chyfathrebu wrth gael eich trin y tu allan i Gymru, gwallau sy'n deillio o Gymru.”

“Peidio ag aildrefnu apwyntiadau a oedd wedi'u canslo. Roedd yr ysbyty wedi canslo apwyntiad.”

“Ar ôl y diagnosis cyntaf a gefais, roedd y tîm yn anhrefnus ac amhroffesiynol iawn wrth golli nodiadau, ac ati. Doedd y meddyg ymgynghorol ddim yn ennyn hyder ynof ac roeddwn yn falch o drosglwyddo fy ngofal ar ôl y llawdriniaeth. Roedd fy llawdriniaeth wedi'i gohirio oherwydd hyn.”

“Atgyfeirio pobl i ysbytai eraill ac wedyn cael gwybod na allan nhw'ch trin a chael eich atgyfeirio'n ôl. Colli dogfennau, gohirio apwyntiadau.”

“Cymorth sâl iawn gan nifer o'r meysydd gweinyddu 'cefnogol'.”

“Hefyd cefais lythyr ar gyfer apwyntiad mewn clinig a oedd i fod yn un ar gyfer ymgynghoriad dros y ffôn – oherwydd hyn roedden ni wedi dod i'r clinig yn lle ffonio fel y dylen ni fod wedi gwneud.”

“Roedd dau atgyfeiriad ar gyfer ffisiotherapi wedi'u colli/heb eu gweithredu.”

“Mae'r ochr weinyddol yn wael iawn. Yn aml byddaf yn treulio oriau ar y ffôn yn ceisio mynd drwodd i drefnu apwyntiadau.”

“Mae lle i wella'r ochr weinyddol. Byddwn yn cael llythyrau ar gyfer apwyntiadau ar ôl dyddiad yr apwyntiad ei hun. Ac yn cael llythyrau ar gyfer apwyntiadau wedi iddyn nhw gael eu canslo. Roedd yn achosi dryswch mawr.”

4.5. Profiad ehangach o ysbytai

Heblaw am eu gofal a thriniaeth uniongyrchol, roedd rhai ymatebwyr wedi sôn am eu profiad ehangach o fod mewn ysbyty. Yn yr adran hon, disgrifir y meysydd lle teimlai ymatebwyr fod modd gwneud gwelliannau.

Amgylchedd a chyfleusterau'r ysbyty

Roedd rhai ymatebwyr wedi dewis nodi gwelliannau penodol y teimlent fod modd eu gwneud mewn perthynas â phroblemau sy'n gysylltiedig ag amgylchedd a chyfleusterau ysbytai. Roedd hyn yn cynnwys sylwadau am barcio yn yr ysbyty, glendid, a chyflwr ystafelloedd/wardiau.

“Gall fod yn anodd parcio ceir ar hyn o bryd. Dim cyfleuster parcio a theithio, ac ati, oherwydd COVID.”

“Parcio ceir, yn enwedig ar gyfer yr anabl.”

“Argaeledd manau parcio”

“Glendid y ward, roedd yn fudr a bod yn onest.”

“Nid oedd yr ystafell ymolchi a'r toiled yn yr ysbyty yn lân iawn.”

“Fawr ddim o drefn ar y ward – rhesi o badelli gwely llawn wedi'u gadael yn y toiledau am fwy na 24 awr.”

“Cyflwr y wardiau. Roedd y to'n gollwng ac yn diferu dŵr glaw dros y gwelyau. Roedd yn rhaid mynd â chleifion i wardiau eraill.”

“Gan fy mod yn ynysu, roedd yr ystafell yn yr ysbyty yn wael, dim awyru yn ystod yr haf poeth.”

“Ar ddiwrnod poeth iawn, doedd dim ffordd i oeri'r ward, er bod y staff nyrsio yn dda iawn o ran darparu pecynnau rhew i'm hoeri.”

Bwyd

Roedd bwyd yn faes a godwyd gan ymatebwyr fel un y gellid ei wella, a chyfeiriwyd yn benodol at yr ansawdd, er bod dewis ac addasrwydd wedi'u crybwyll hefyd.

“Credaf fod y bwyd yn ofnadwy a bod lle i'w wella.”

“Roedd y bwyd yn yr ysbyty yn rhy hallt ac ni ellid ei fwyta.”

“Y bwyd i gleifion mewnol yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] – pe buasai'r bwyd yn well, mae'n sicr y byddwn wedi ymadfer o leiaf wythnos yn gynt. Mae honno'n ffaith.”

“Y bwyd yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu], roedd y byrbryd gyda'r nos yn wael iawn. Cawl ofnadwy. Rhôl fara gwyn a chaws gratiedig. Dim ond un iogwrt y diwrnod. Un pryd poeth y diwrnod. Roedd y bwyd yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] yn dda iawn.”

“Roedd y bwyd yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] yn wael iawn. Yr un fwydlen wythnos ar ôl wythnos. Doedd y staff yn hidio dim am ddiwallu anghenion y cleifion. Bwyd syml heb fod ar gael weithiau.”

“Fel fe gan, nid oedd gen i ddewis o fwyd. Oni bai am nyrs a aeth allan i brynu llaeth soy i mi o'i phoced ei hun, fyddwn i ddim wedi bwyta gan mai creision reis oedd yr unig ddewis.”

“Nid oedd y bwyd a gynigiwyd i mi ar ôl y llawdriniaeth yn fwyd a ganiateir i mi ym mhob achos.”

“Ni chynigiwyd bwyd priodol yn syth ar ôl y llawdriniaeth. Roeddwn yn gorfod gofyn am fwydydd meddal. Er bod fy llawdriniaeth wedi'i chynllunio, nid oedd wedi'i threfnu ymlaen llaw ac roedd y nyrsys yn ei chael yn anodd dod o hyd i'r bwyd i mi. Rydw i wedi darganfod bod hyn yn gyffredin yn y rhan fwyaf o ysbytai. Teimlaf fod hyn yn bwysig ac y dylid gwneud mwy i helpu cleifion.”

“Rhoddwyd bwyd i mi a oedd wedi'i wahardd yn benodol tra oeddwn yn glaf mewnol yn [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] am fod perygl iddo rwystro'r coluddyn.”

4.6. Cymorth a chyngor

Drwy adolygu'r sylwadau, daeth yn amlwg bod yr hyn y mae pobl yn ei ddeall wrth y term 'cymorth' yn amrywio'n fawr. Yn yr adran hon, rhoddir crynodeb o'r prif feysydd cymorth roedd ymatebwyr wedi sôn amdanynt.

Bodlonrwydd â chymorth

Rodd nifer mawr o ymatebwyr wedi achub ar y cyfle i ddisgrifio eu bodlonrwydd â chymorth mewn termau cyffredinol a nodi ei fod yn agwedd gadarnhaol ar eu gofal. Nodwyd bod aelodau o'u tîm gofal iechyd, fel y meddyg ymgynghorol, y nyrsys, staff neu'r ysbyty wedi bod yn gefnogol neu wedi rhoi cymorth iddynt yn ystod eu gofal a'u triniaeth.

"Pob cymorth gan yr holl staff."

"Y gofal a'r cymorth gan staff yn ystod triniaethau."

"Mae [enw'r ysbyty wedi'i ddileu] wedi darparu cymorth/gofal rhagorol."

"Mae'r meddyg ymgynghorol a'i thîm wedi bod yn ofalgar iawn ac maen nhw'n fy nghynorthwyo wrth fynd drwy newid anodd iawn mewn bywyd."

"Yn hapus iawn â'r holl gymorth."

"Cymorth yr holl weithwyr iechyd proffesiynol rydw i wedi cwrdd â nhw."

"Yr holl staff yn gefnogol iawn ac yn garedig iawn."

Cefnogaeth emosiynol

Un o'r meysydd lle'r oedd ymatebwyr wedi nodi bod angen cymorth oedd cefnogaeth emosiynol. Yn aml, roedd hyn yn gorgyffwrdd â sylwadau am gymorth gan elusennau neu gymorth arall y teimlent fod ei angen. Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 65% o ymatebwyr wedi dweud eu bod wedi gallu trafod unrhyw bryderon neu ofnau a oedd ganddynt gymaint ag yr oedden nhw eisiau gyda'r staff yn ystod eu hymwelid â'r ysbyty
- 74% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant fod staff yr ysbyty wedi rhoi digon o gefnogaeth emosiynol iddynt tra oeddent yn cael eu trin fel claf allanol

Lle'r oedd pobl wedi cael cefnogaeth emosiynol, roeddent yn cyfeirio'n aml at y lles yr oedd hyn yn ei wneud. Mewn rhai achosion, roedd hyn yn digwydd mewn cyd-destun 'ffurfiol' fel sesiwn cwnsela, ac weithiau roedd y sylwadau'n ymwneud â'r gefnogaeth emosiynol gan staff clinigol.

"Yr hyn rydw i wedi'i gael yn anodd yn dilyn triniaeth yw cael gafael ar gefnogaeth emosiynol. Rydw i mewn cysylltiad â'r adran seicoleg bellach ond roedd yn rhaid aros yn hir. Nid yw'n ymddangos bod pecyn o ofal emosiynol yn cael ei gynnig ar ôl triniaeth ac er fy mod yn gallu cysylltu â nyrs glinigol arbenigol, nid yw'n gwnselydd ac mae pen draw i'r hyn y gall ei gynnig dros y ffôn. Mae ganddi lwyth gwaith mawr."

"Dydw i erioed wedi cael cynnig cefnogaeth emosiynol."

"Mwy o wybodaeth am gymorth gan elusennau canser a chael cyfeiriadau ar gyfer y cymorth sydd ar gael yn lleol. Cysylltais yn uniongyrchol â chanolfan ganser Maggie's ar ôl chwilio am gymorth ar-lein. Mwy o bwyslais ar beth i'w ddisgwyl yn y dyfodol ar ôl cael triniaeth, yn enwedig eich cyflwr emosiynol a gallu addasu i fywyd ar ôl canser."

"Doedd dim gwybodaeth am newidiadau mewn ffordd o fyw fel deiet, ymarfer, atchwanegion, cefnogaeth emosiynol neu ystyriaethau ysbrydol. Gwelais ei fod yn fater o gynnig yr un peth i bawb beth bynnag oedd oed/pwysau a chredoau personol y claf."

“Roeddwn i hefyd wedi cael gwybod am gefnogaeth gyfannol ac emosiynol fy hun. Doedd neb wedi cynnig y wybodaeth hon.”

“Mae’n debyg bod arna i angen mwy o gymorth iechyd emosiynol a meddyliol.”

“Rydw i wedi cael canser bedair gwaith. Teimlaf y byddwn wedi cael budd o gael mwy o gefnogaeth emosiynol a chwnsela arbenigol ar brydiau, gan iddo fod yn brofiad trawmatig, ond rhyfeddais at lefel y gofal.”

“Teimlaf yn gryf am y ffaith nad oeddwn wedi cael cefnogaeth emosiynol ac roeddwn i wedi mynd at fy meddyg teulu a bellach rydw i’n cymryd gwrth-iselyddion. Roeddwn wedi meddwl efallai y byddwn yn cael cymorth mewn cysylltiad ag anghenion deietegol, ymarfer a chefnogaeth emosiynol ond dydw i ddim wedi cael yr un o’r rhain ac mae pethau wedi bod yn anodd iawn i mi.”

“Wedi iddyn nhw ddechrau, roedd y driniaeth a’r llawdriniaeth yn dda ac roedd y nyrs gofal y fron yn rhagorol. Fodd bynnag, doedd dim cefnogaeth emosiynol o gwbl, neb i’w cofleidio na neb i roi ei fraich am fy ysgwydd i’r cysuro.”

“Cymorth ac esboniadau da ar bob cam yn y driniaeth. Doeddwn i erioed wedi teimlo fy mod yn cael fy mrysio wrth ofyn cwestiynau pan oeddwn yn profi gofid emosiynol ar y dechrau, roedd cwnsela ar gael i mi a gwnaeth hynny wahaniaeth mawr i’r lles meddyliol.”

“Roedd y gofal amdanaf yn yr ysbyty yn rhagorol a theimlais yn ddiogel iawn. Credaf i mi gael y driniaeth orau sydd ar gael. Ni allaf bwysleisio digon pa mor bwysig yw cael amser i siarad wyneb yn wyneb ac mae hynny wedi bod yn anodd oherwydd COVID. Roedd y tîm radiotherapi yn rhagorol ac wedi rhoi cefnogaeth emosiynol pan oedden nhw’n gweld bod cleifion yn cael pethau’n anodd.”

“Cefais fy nhrin â gofal a pharch gan y gweithwyr gofal iechyd proffesiynol drwy gydol fy nhriniaeth – roedden nhw wedi talu sylw i’r cyflwr emosiynol yn ogystal â’r cyflwr corfforol.”

“Roeddwn i wedi dod i ddibynnu ar y nyrsys Macmillan i’r helpu nid yn unig â chwestiynau meddygol ond hefyd â chymorth seicolegol. Credaf fod y rheolaeth ar fy nhriniaeth yn rhagorol, o gofio i mi ei chael ar ddechrau’r pandemig, ac aeth pob dim yn rhyfeddol o dda o ystyried yr amgylchiadau ac mae hyn yn deyrnged fawr i dîm y GIG a Macmillan.”

Darparu gwybodaeth am sgil-ffeithiau

Mae canlyniadau’r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 70% o ymatebwyr wedi dweud bod sgil-ffeithiau posibl y driniaeth wedi cael eu hesbonio mewn ffordd y gallent ei deall
- 51% o ymatebwyr wedi cael gwybod yn bendant am sgil-ffeithiau triniaeth a allai effeithio arnynt yn y dyfodol

Yn eu sylwadau, nododd ymatebwyr fod lle i wella o ran maint y wybodaeth am sgil-ffeithiau a’r ffordd i’w darparu.

“Dylid rhoi mwy o wybodaeth am sgil-ffeithiau cemotherapi. Roedd nyrs wedi dweud wrthyf y byddai pob dim yn iawn wedi i mi ofyn iddi sut byddwn yn debygol o fod dros yr wythnos wedyn. Wrth gwrs, doeddwn i ddim yn iawn; doeddwn i erioed wedi teimlo mor sâl yn fy mywyd.”

“Yr hyn a ddigwyddodd oedd bod y meddyg ymgynghorol wedi darllen rhestr wirio o’r sgil-ffeithiau i mi, a doeddwn i ddim wedi cael unrhyw wybodaeth ysgrifenedig.”

“Rydw i’n teimlo y dylai mwy o wybodaeth fod ar gael am sgil-ffeithiau ac am drin Niwropathi Perifferol yn dilyn cemotherapi. Yn benodol, cydbwysedd a chwydd yn y coesau a’r traed. Dylai hyn gynnwys y defnydd o hosanau cywasgu.”

“Byddwn wedi hoffi cael mwy o wybodaeth am sgil-ffeithiau’r driniaeth. Roedd gwybodaeth yn y llyfryn ond byddai wedi bod yn braf siarad â rhywun.”

“Doeddwn i ddim yn barod am y sgil-ffeithiau eraill, gan nad oeddwn wedi cael fawr o wybodaeth am hyn cyn y driniaeth.”

“Byddai wedi bod yn gymorth cael gwell gwybodaeth am sgil-ffeithiau posibl ar ôl radiotherapi. Doedd dim digon o eglurhad am y rhain yn fy marn i.”

“Mae gen i lawer o gwestiynau sydd heb eu hateb ynghylch sgil-ffeithiau.”

“Ie, rhowch fwy o wybodaeth i ni am sgil-ffeithiau'r tabledi a roddir i ni.”

“Byddwn wedi hoffi cael mwy o wybodaeth am sgil-ffeithiau, risgiau o ran sepsis, ac ati.”

Darparu gwybodaeth am sgil-ffeithiau

Nododd ymatebwyr eu bod am weld gwelliannau yn y cyngor ymarferol a roddir ynghylch deiet, ymarfer a sut i reoli sgil-ffeithiau.

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 60% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael cynnig cyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil-ffeithiau
- 46% o ymatebwyr wedi dweud yn bendant eu bod wedi cael cynnig digon o gyngor a chymorth ymarferol i ddelio â sgil-ffeithiau eu triniaeth gartref (fel cyngor ar weithgarwch corfforol, sut i reoli deiet a blinder)

“Ychydig o gyngor ffisiotherapi efallai ynghylch delio â sgil-ffeithiau'r tabledi Letrozole (cymalau poenus, anystwythder ac yn y blaen).”

“Un peth a fyddai'n gwella'r gwasanaeth fyddai darparu cyngor gwell o lawer ar ddeiet a maeth yn dilyn diagnosis o ganser ac yn ystod cemotherapi. Rydw i wedi gofyn nifer o weithiau yn ystod fy nhriniaeth a oes unrhyw atchwanegion y gallaf eu cymryd neu a oes deiet penodol sy'n llesol a'r ateb bob tro oedd 'bwytwch y bwyd rydych chi'n ei hoffi fel y byddwch chi fel arfer' ac, ar ôl darllen nifer mawr o lyfrau a thalu wedyn am gyngor preifat, rydw i'n gwybod bod hyn yn hollol anghywir. Mae deiet a maeth yn gallu helpu rhywun i ddelio â sgil-ffeithiau cemotherapi a hefyd i atal canser yn y dyfodol a dylid rhoi mwy o gyngor.”

“Doedd dim cyngor na chymorth ynghylch ymarfer. Mae llawer o wybodaeth a thystiolaeth ar gyfer hyn ond dim cymorth/cyngor. Cefais gynnig [gair aneglur] /triniaeth adweitheg/tylino er nad oes dystiolaeth o blaid y rhain. Darparwch gymorth ar gyfer triniaeth seiliedig ar dystiolaeth, os gwelwch yn dda.”

“Byddwn wedi bod yn falch o gael mwy o wybodaeth am sut i ddelio â sgil-ffeithiau, deiet ac ymarfer.”

“Mwy o addysg am ddeiet a maeth.”

“Pan soniais am sgil-ffeithiau, yn enwedig fy anallu i fwyta – ni chynigiwyd help.”

“Cyngor mwy strwythuredig efallai am ddeiet ac ymarfer priodol.”

“Teimlaf mai hon yw'r adeg y mae angen cymorth arnaf. Rydw i'n byw gyda phoen cronig, problemau iechyd meddwl a gwahanol broblemau eraill. Hoffwn gael cymorth i ddelio â'r problemau hyn a chael siarad â rhywun amdanynt.”

“Hefyd, dylid rhoi mwy o wybodaeth am ymarfer ar ôl llawdriniaeth gan na roddwyd ffisiotherapi.”

Cymorth ymarferol ac ariannol

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod 53% o ymatebwyr wedi dweud eu bod wedi cael digon o wybodaeth am sut i gael cymorth ariannol neu unrhyw fudd-daliadau y gallent fod â hawl iddynt.

Yn eu sylwadau, nododd nifer bach o ymatebwyr eu bod wedi cael gafael ar gymorth ariannol drwy'r help a gynigiwyd gan elusennau. Fodd bynnag, dywedodd y rhan fwyaf o ymatebwyr nad oeddent wedi cael cymorth na help yn y maes hwn neu roeddent wedi awgrymu y gellid darparu mwy o wybodaeth.

“Cysylltais â Marie Curie hefyd i gael help ariannol a threfnu ar gyfer y dyfodol pan oedd angen.”

“Aeth fy mhriod i ganolfan Maggie's, a gwnaethon nhw ein helpu i gael Lwfans Gofal a bathodyn glas; roedden nhw hefyd wedi rhoi cymorth i'm priod.”

“Roedd Macmillan wedi datrys fy mhroblemau ariannol gan nad oeddwn yn gallu gweithio.”

“Roedd gweithiwr budd-daliadau Macmillan yn effeithlon iawn a helpodd fi i wneud hawliad am PIP, ac roedd hwnnw'n llwyddiannus.”

“Roedd City Hospice yn rhagorol o ran datrys materion ariannol.”

“Cael rhywun o Macmillan/DWP yn yr uned i roi cyngor ariannol.”

“Dydw i ddim yn gwybod a oes unrhyw help ariannol sydd ar gael i mi.”

“Trefnu i gynghorwyr ariannol ddod i'r unedau gofal dydd i'n helpu i ddeall termau.”

“Roedd yn ormod o drafferth iddyn nhw roi help ariannol hefyd, hollol hurt.”

“Chefais i ddim help neu gyngor ariannol gan Macmillan er fy mod wedi holi am hynny.”

“Mwy o wybodaeth am unrhyw ofal neu gymorth ariannol sydd ar gael.”

“Help i gael gwybod a oes unrhyw fudd-daliadau roedd gennyn ni hawl i'w cael wrth dderbyn triniaeth, h.y. costau tacsî i fynd a dod i apwyntiadau ysbyty.”

“Teimlaf y dylai mwy fod ar gael h.y. yn enwedig help ariannol i ddelio â phob dim sydd wedi digwydd yn ddiweddar gyda COVID. Roedden nhw wedi rhoi ffyrlo i bobl ond mae angen help ar bobl i ddod drwy salwch.”

“Byddai wedi bod yn help mawr hefyd cael gwybod am yr hawliad am PIP roedd gen i hawl i'w cael. Cefais wybod yn y diwedd un flwyddyn ar ôl gorfod rhoi'r gorau i weithio, a ninnau eisoes wedi cael ein gwrthod ar gyfer ail forgais oherwydd ein hincwm isel.”

“Byddwn wedi hoffi cael gwybodaeth am allwedd radar a bathodyn glas. Rydw i wedi cael y ddau beth hyn bellach.”

“Mae arna i angen help i gael budd-daliadau ac ni chynigiwyd help ar gyfer hynny o gwbl.”

“Mwy o gymorth ynghylch beth allwch chi ei hawlio, ni roddwyd gwybodaeth na chymorth ar y pryd, roedd hynny'n wael iawn mewn gwirionedd, byddwn i'n cael fy anwybyddu.”

Cymorth gan elusennau

Mae'r data meintiol yn dangos bod 54% o ymatebwyr wedi cael gwybod am gymorth gwirfoddol neu elusennol yn ystod eu gofal.

Yn aml, mae'r sylwadau am y cymorth a gafwyd gan elusennau yn llawn clod i'r cymorth a gafwyd, ac yn sôn am y ffordd roedden nhw'n gallu 'dod i'r adwy' a'u helpu i gael mwy o'r budd-daliadau/gwasanaethau roedd ganddynt hawl i'w cael.

“Rydw i wedi cael cymorth a chyingor rhagorol hefyd gan ganolfan gymorth Macmillan”

“Roedd y teulu wedi cael cymorth gan Macmillan ar sawl achlysur, a minnau - rhagorol.”

“Roedd Macmillan wedi datrys fy mhroblemau ariannol am nad oeddwn yn gallu gweithio.”

“Ar ôl dwy flynedd o driniaeth, aeth fy mhriod i ganolfan Maggie's, a gwnaethon nhw ein helpu i gael Lwfans Gofal a bathodyn glas; roedden nhw hefyd wedi rhoi cymorth i'm priod.”

“Roedd Macmillan wedi fy helpu i gael PIP – mae hyn wedi bod yn achubiaeth ariannol.”

“Roedd staff Macmillan yn gallu cael apwyntiadau i mi'n gynt ac wedi darparu cymorth rhagorol i mi.”

“Rhaid dweud bod cludiant gwirfoddol yr elusen ganser Rowen Tree yn ardderchog.”

“Rydw i hefyd yn cael help gan Bracken Trust. Maen nhw wedi bod yn rhagorol, maen nhw ar gael bob amser pan fydd angen siarad â rhywun.”

“Roedd yn beth da cael nyrs Macmillan wrth law i drafod pethau.”

“Cysylltodd yr oncolegydd â Marie Curie: maen nhw'n ardderchog a gwnaethon nhw drefnu i nyrsys y GIG alw'n rheolaidd”

“Mae'r cymorth a gefais i a'm priod gan ganolfan Maggie's wedi bod o gymorth mawr i mi wella.”

Grwpiau cefnogi

Un maes roedd rhai ymatebwyr wedi mynegi siom yn ei gylch o ran cymorth oedd diffyg grwpiau cefnogi, o ganlyniad i'r cyfyngiadau COVID-19 fel arfer.

Mae data o'r arolwg meintiol yn dangos bod 62% o ymatebwyr wedi dweud eu bod wedi cael y lefel gywir o wybodaeth am grwpiau cymorth/hunan-gymorth.

“Pan sonnir am ganser, bydd rhai pobl yn meddwl y gwaethaf fel y gwnes i. Cafodd hynny effaith wael iawn ar fy iechyd meddwl. Rydw i'n gwybod nad oedd grwpiau cefnogi yn gallu agor eu drysau ac roedd hynny'n anffodus iawn.”

“Er bod COVID-19 ar ei anterth, roeddwn yn gallu cael fy holl driniaethau. Er hynny, doedd dim ymweliadau â'r cartref, dim help gan elusennau, dim grwpiau hunangymorth fel fy mod yn ynysig ac yn unig.”

“Nid oedd yn bosibl cael mynediad at grwpiau cefnogi a therapïau oherwydd COVID. Mae'n sicr bod hyn wedi effeithio ar fy iechyd meddwl a'm gallu i ymdopi â'r diagnosis.”

“Roedd diffyg o ran grwpiau cefnogi yn fy ardal hefyd. Rydw i'n gwybod bod y canser sydd gen i yn dod o dan [manylion wedi'u dileu] ond ychydig o bobl y gallaf siarad â nhw sydd wedi dilyn yr un cynllun triniaeth â mi.”

“Byddai wedi bod yn dda cael cynnig mwy o gymorth a chael gwybod am unrhyw grwpiau/cyngor lleol ynghylch beth i'w wisgo am y pen/wigiau wedi i mi golli fy ngwallt yn sgil cemotherapi.”

Cymorth a gafwyd gan Weithwyr Allweddol a Nyrsys Clinigol Arbenigol

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 84% o ymatebwyr wedi cael atebion roeddent yn gallu eu deall gan eu gweithiwr allweddol drwy'r amser neu'r rhan fwyaf o'r amser
- 85% o ymatebwyr wedi cael atebion roeddent yn gallu eu deall gan eu nyrs glinigol arbenigol drwy'r amser neu'r rhan fwyaf o'r amser
- 78% o ymatebwyr wedi cytuno'n llwyr bod eu gweithiwr allweddol wedi darparu'r wybodaeth roedd arnynt ei hangen i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth am eu triniaeth
- 76% o ymatebwyr wedi cytuno'n llwyr bod eu nyrs glinigol arbenigol wedi darparu'r wybodaeth roedd arnynt ei hangen i wneud penderfyniadau ar sail gwybodaeth am eu triniaeth

Cyfeiriodd nifer o ymatebwyr yn benodol at eu Gweithiwr Allweddol neu nyrs glinigol arbenigol (ac weithiau at nyrsys arbenigol e.e., nyrs y fron) gan ddweud eu bod yn elfen gadarnhaol yn eu gofal, yn rhoi cymorth a gwybodaeth iddynt pan oedd angen.

“Roedd y nyrs glinigol arbenigol yn [enw'r ysbty wedi'i ddileu] yn rhagorol o ran fy nghyngori am opsiynau triniaeth. Wrth benderfynu ar y llawdriniaeth a chael fy atgyfeirio, roedd yn rhagorol o ran anfon gwybodaeth ymlaen ac wedi sicrhau'r llawdriniaeth a'r trefniadau.”

“Mae'r nyrs glinigol arbenigol wedi bod yn gymwynasgar a chefnogol iawn”

“Roedd y nyrs glinigol arbenigol yn ymateb i bryderon yn brydlon iawn.”

“Rydw i'n dal i gael galwadau ffôn yn rheolaidd gan y nyrs glinigol arbenigol i weld sut rydw i'n dod yn fy mlaen. Rydw i'n gwerthfawrogi hyn yn fawr.”

“Mae'r tîm nyrsys clinigol arbenigol wedi bod yn rhagorol ac maen nhw bob amser yn dod yn ôl ataf i pan fydd arna i angen gwybodaeth.”

“Roedd y nyrsys clinigol arbenigol a'r arbenigwyr canser yn hawdd mynd atynt, yn gyfeillgar ac yn rhoi esboniadau clir.”

“Nyrs glinigol arbenigol, cymorth a chyfathrebu rhagorol.”

“Y cymorth a gefais gan y nyrs glinigol arbenigol cyn ac ar ôl y llawdriniaeth. Rhoddodd hi lawer o wybodaeth i mi ac roedd bob amser yn barod i ateb unrhyw gwestiynau.”

“Roedd y nyrs gofal y fron arbenigol yn gymwynasgar a chefnogol iawn. Yn ffynhonnell gwybodaeth fuddiol.”

“Gallwn gysylltu â'r nyrs gofal y fron yn ystod yr wythnos waith i drafod pryderon a chael cyngor; os nad oedd ar gael, byddai'n ffonio'n ôl yr un diwrnod.”

“Y gweithiwr allweddol yn rhagorol.”

“Roedd y gweithiwr allweddol/nyrs y fron yn ardderchog, yn enwedig yn ystod diwrnodau cyntaf y gofal a'r driniaeth.”

“Mae'r gweithiwr allweddol yn ardderchog! Mae'n fy neall i a'r math o gymorth sydd ei angen arnaf, boed hynny drwy roi braich amdanaf, dweud stori ddigri, neu roi cic yn fy mhen ôl!”

“Roedd y gweithiwr allweddol/nyrs yn garedig ac yn gymorth mawr. Roedd yn ofid mawr i mi pan orffennodd ddod i'm gweld ar ôl tynnu'r draen, teimlwn ei bod yn rhoi cymaint o gefnogaeth i mi.”

Mynediad at gymorth gan Weithwyr Allweddol a Nyrsys Clinigol Arbenigol

Roedd rhai ymatebwyr wedi nodi anfodlonrwydd ynghylch Gweithwyr Allweddol neu Nyrsys Clinigol Arbenigol a oedd yn ymwneud yn bennaf â pheidio â darparu Gweithiwr Allweddol neu Nyrs Glinigol Arbenigol ar eu cyfer, neu anallu i gysylltu â nhw.

Mae canlyniadau'r arolwg meintiol yn dangos bod:

- 90% o ymatebwyr wedi cael enw a manylion cyswllt gweithiwr allweddol
- 89% o ymatebwyr wedi cael mynediad at nyrs glinigol arbenigol
- 69% o ymatebwyr wedi dweud ei bod yn hawdd cysylltu â'u gweithiwr allweddol
- 68% o ymatebwyr wedi dweud ei bod yn hawdd cysylltu â'u nyrs glinigol arbenigol

“Darparu gweithiwr allweddol ar gyfer cleifion canser y fron sydd dan ofal y tîm oncoleg.”

“Roedd yn amhosibl cael gafael ar fy ngweithiwr allweddol ac nid oedd byth yn mynd ar ôl unrhyw alwadau roeddwn wedi'u gwneud. Roedd hyn yn siomedig.”

“Doedd gen i ddim gweithiwr allweddol/nyrs glinigol arbenigol benodedig ond, yn hytrach, grŵp o nyrsys clinigol arbenigol – roedd yn anodd cysylltu â nhw ac nid oedd yn ymddangos bod neb yn mynd ar ôl y negeseuon ffôn a oedd wedi'u gadael. Rhoddais y gorau iddi yn y diwedd.”

“Yn ein hapwyntiad cyntaf, roedd gweithiwr allweddol yn bresennol, a chawson ni gerdyn. Fodd bynnag, roedd yn gweithio mewn dau ysbyty ac nid oedd yn hawdd cysylltu ag ef. Roedden ni wedi rhoi cynnig arni unwaith a gadael neges, ond heb gael ateb. Yn ffodus, doedd dim angen i ni gysylltu wedyn. Mae'n debyg y gallech chi wneud â mwy o staff!”

“Dydw i ddim yn cofio bod gweithiwr allweddol gen i na bod gweithiwr allweddol wedi cadw mewn cysylltiad.”

“Ni phenodwyd nyrs glinigol arbenigol ar fy nghyfer ERIOED i ddelio â'r prif ganser cychwynnol. Byddai wedi bod yn dda cael un.”

“Doeddwn i byth yn gallu cael gafael ar weithiwr allweddol, meddyg ymgynghorol na nyrs glinigol a rhoddais y gorau i drïo yn fuan o ganlyniad”.

“Roedd y cymorth gan y nyrs glinigol yn wael! Heb ffonio'n ôl am dri diwrnod!”

5. Dadansoddi ychwanegol

Trosglwyddwyd set gyflawn o sylwadau wedi'u hanonymeiddio i Cymorth Canser Macmillan a Rhwydwaith Canser Cymru fel y gellir dadansoddi'r sylwadau/themâu a gododd yn fwy manwl. Mae Byrddau Iechyd hefyd wedi cael copi o sylwadau wedi'u hanonymeiddio gan ymatebwyr sy'n preswyllo yn ardaloedd y Byrddau Iechyd hynny, i hyrwyddo gwelliannau.

Mae'r adroddiad hwn wedi'i fwriadu i'w ddarllen ochr yn ochr â'r Adroddiad Meintiol Cenedlaethol. Mae adroddiadau meintiol ar gael hefyd ar gyfer Byrddau Iechyd a Chanolfan Ganser Felindre yn ogystal â llwyfan adrodd ar-lein, sy'n dangos tablau data ac yn rhoi'r gallu i ddadansoddi ar sail newidynnau allweddol. Mae'r adroddiadau eraill a dogfennau ategol i'w cael yn

<https://wcpes.co.uk/library>

Atodiad 1

Nifer yr ymatebwyr i gwestiynau penagored

Roedd 4,515 o ymatebwyr i'r cwestiynau ansoddol. Mae hyn yn cyfateb i 72% o gyfanswm yr ymatebwyr yn yr arolwg (6,259).

laith

	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr i gwestiynau ansoddol
Saesneg	4446	98%
Cymraeg	69	2%

Dull

	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr i gwestiynau ansoddol
Ar-lein	813	18%
Papur	3702	82%

Byrddau Iechyd

Yn 2016, cynhyrchwyd sgoriau ar gyfer y gwahanol Fyrddau Iechyd drwy briodoli cleifion i Fwrdd Iechyd eu man preswyllo, heb ystyriaeth i ble roeddent wedi cael eu trin (yn cynnwys cleifion a dderbyniwyd i Ganolfan Ganser Felindre ar gyfer rhan neu'r cyfan o'u gofal). Mae adborth wedi cadarnhau mai hwn yw'r dull a ffeirir ar gyfer dehongli'r canlyniadau eto yn 2021/22.

Yr eithriad i hyn yw Canolfan Ganser Felindre sydd yn ganolfan ganser arbenigol o fewn Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre, sydd heb gleifion yn preswyllo ynddi. Yn hytrach nag adrodd arni ar sail man preswyllo, adroddir ar Ymddiriedolaeth GIG Prifysgol Felindre ar sail y man rhyddhau – fel y gwnaed yn yr arolygon yn 2013 a 2016. ²¹

Bwrdd Iechyd	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr i gwestiynau ansoddol
Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan	860	19%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	1025	23%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	699	15%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg	627	14%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda	678	15%

²¹ I gael yr holl fanylion, gweler adran 3.3 o'r adroddiad Meintiol.

Bwrdd Iechyd Addysgu Powys	80	2%
Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe	546	12%

Roedd 1287 o'r ymatebwyr hyn (29% o gyfanswm yr ymatebwyr i gwestiynau ansoddol) hefyd wedi cael eu rhyddhau'n fwyaf diweddar o Ganolfan Ganser Felindre, sy'n rhan o ymddiriedolaeth sydd heb gleifion yn preswyllo ynddi.

Grŵp tiwmor

Grŵp tiwmor	Nifer yr ymatebwyr	Canran o gyfanswm yr ymatebwyr
Yr ymennydd / prif system nerfol	17	<1%
Y fron	1098	24%
Y colon a'r rhefr / Y bibell gastroberfeddol isaf	497	11%
Gynaecolegol	282	6%
Hematolegol	472	10%
Y pen a'r gwddf	163	4%
Yr ysgyfaint	219	5%
Eraill ²²	611	14%
Y prostad	443	10%
Sarcoma	30	<1%
Y croen	108	2%
Y bibell gastroberfeddol uchaf	145	3%
Wrolegol	430	10%

²² Mae rhestr o'r codau sy'n rhan o gategori'r canserau eraill yn Atodiad 2.

Atodiad 2

Mae'r categori canserau Eraill yn cynnwys y codau isod. Defnyddiwyd hyn drwy gydol yr adrodd ar ganlyniadau 2021 ac mae'n gyson â'r arolwg diwethaf yn 2016, yn ogystal â'r Arolwg o Brofiad Cleifion Canser diweddaraf a gyhoeddwyd yn Lloegr ac yng Ngogledd Iwerddon.

Eilaidd

C77

C78 Neoplasm malaen eilaidd ac amhenodol y nodau lymff (C77), yr organau anadlu a threulio (C78) a lleoliadau eraill ac amhenodol (C79)

C79

Unrhyw un arall

C00 Neoplasm malaen y wefus

C05 Neoplasm malaen y daflod

C11 Neoplasm malaen yr oroffaryncs

C12 Neoplasm malaen y sinws perffurf

C13 Neoplasm malaen yr hypoffaryncs

C14 Neoplasm malaen lleoliadau eraill ac annifffiniedig yn y wefus, y ceudod geneuol a'r ffaryncs

C24 Neoplasm malaen rhannau eraill ac amhenodol o bibell y bustl

C26 Neoplasm malaen mewn organau treulio eraill ac annifffiniedig

C30 Neoplasm malaen ceudod y trwyn a'r glust ganol

C31 Neoplasm malaen y sinysau ategol

C37 Neoplasm malaen y thymws

C38 Neoplasm malaen y galon, y mediastinwm a'r pliwra

C39 Neoplasm malaen lleoliadau eraill ac annifffiniedig yn y system anadlu ac organau yn y thoracs

C47 Neoplasm malaen y nerfau perifferol a'r system nerfol awtonomig

C57 Neoplasm malaen organau cenhedlu benywaidd eraill ac amhenodol

C58 Neoplasm malaen y brych

C63 Neoplasm malaen organau cenhedlu gwrywaidd eraill ac amhenodol

C68 Neoplasm malaen organau wrinol eraill ac amhenodol

C69 Neoplasm malaen y llygad a'r rhithbilennau

C70 Neoplasm malaen y freithell

C72 Neoplasm malaen madruddyn y cefn, y nerfau creuanol a rhannau eraill y brif system nerfol

C74 Neoplasm malaen y chwarren adrenal

C75 Neoplasm malaen chwarennau endocrin eraill a strwythurau cysylltiedig

C76 Neoplasm malaen lleoliadau eraill ac annifffiniedig

C80 Neoplasm malaen, heb ddynodi'r lleoliad

C86 Mathau penodol eraill o lymffoma celloedd T/NK

C88 Clefydau imiwno-ymledol malaen

C96 Neoplasmau malaen eraill ac amhenodol y meinweoedd lymffoid, gwaedfagol a meinweoedd cysylltiedig

C97 Neoplasmau malaen mewn nifer o leoliadau annibynnol (cynradd)

Diolchiadau

Ni fyddai wedi bod yn bosibl llunio'r adroddiad hwn oni bai am y miloedd o ymatebion a gafwyd gan bobl sy'n byw gyda chanser yng Nghymru. Rydym yn ddyledus iddynt am roi o'u hamser er mwyn ein galluogi i gwblhau'r adroddiad hwn.

Cynhyrchwyd y trydydd Arolwg o Brofiad Cleifion Canser Cymru gan bartneriaeth dairochrog rhwng IQVIA, Rhwydwaith Canser Cymru a Cymorth Canser Macmillan. Roedd y gweithwyr proffesiynol yn y grŵp hwn wedi neilltuo oriau o'u hamser i sicrhau bod yr adroddiad hwn wedi'i gwblhau a charem ddiolch yn fawr i bawb a gyfrannodd at hynny.